

EVROPSKÝ VEŘEJNÝ
OCHRÁNCE PRÁV

VÝROČNÍ ZPRÁVA **2004**

EVROPSKÝ VEŘEJNÝ
OCHRÁNCE PRÁV

VÝROČNÍ ZPRÁVA **2004**

© Evropský veřejný ochránce práv 2005

Všechna práva vyhrazena.

Užití pro účely vzdělávací a nekomerční je povoleno, je-li uveden pramen.

Autorkou fotografií na obálce a na vložených stranách je paní Glory Rozakis. Pokud není uvedeno jinak, vlastní autorská práva na ostatní fotografie evropský veřejný ochránce práv.

Úplné znění zprávy je dostupné na Internetu na:
<http://www.euro-ombudsman.eu.int/report/cs/default.htm>

EVROPSKÝ VEŘEJNÝ
OCHRÁNCE PRÁV
VÝROČNÍ ZPRÁVA **2004**

EVROPSKÝ VE EJNÝ OCHRÁNCE PRÁV

P. NIKIFOROS DIAMANDOUROS

Vážený pan
Josep BORRELL FONTELLES
Předseda
Evropský parlament
Rue Wiertz
B-1047 Brusel

Štrasburk, 8. března 2005

Vážený pane předsedo,

v souladu s čl. 195 odst. 1 Smlouvy zakládající Evropské společenství a čl. 3 odst. 8 rozhodnutí Evropského parlamentu o nařízeních a všeobecných podmínkách upravujících výkon funkce veřejného ochránce práv tímto předkládám zprávu za rok 2004.

S pozdravem

P. Nikiforos Diamandouros

ÚVOD	17
1 VÝTAH	23
2 STÍŽNOSTI A ŠETŘENÍ	35
3 ROZHODNUTÍ NÁSLEDUJÍCÍ PO ŠETŘENÍ	53
4 VZTAHY S EVROPSKÝMI ORGÁNY A INSTITUCEMI	103
5 VZTAHY S VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV A PODOBNÝMI ORGÁNY	109
6 SDĚLENÍ	123
7 PŘÍLOHY	157

ÚVOD

VÝTAH

STÍŽNOSTI A ŠETŘENÍ

ROZHODNUTÍ
NÁSLEDUJÍCÍ
PO ŠETŘENÍ

VZTAHY S EVROPSKÝMI
ORGÁNY A INSTITUCEMI

VZTAHY S VEŘEJNÝMI
OCHRÁNCI PRÁV
A PODOBNÝMI ORGÁNY

SDĚLENÍ

PŘÍLOHY

	ÚVOD	17
1	VÝTAH	23
2	STÍŽNOSTI A ŠETŘENÍ	35
2.1	PRÁVNÍ ZÁKLAD PRO PRÁCI VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV	35
2.2	PŮSOBNOST EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV	36
2.2.1	Neoprávněné stížnosti	36
2.2.2	Orgány a instituce Společenství	36
2.2.3	„Nesprávný úřední postup“	37
2.3	PŘÍPUSTNOST A ODŮVODNĚNOST ŠETŘENÍ	38
2.4	ANALÝZA STÍŽNOSTÍ ŠETŘENÝCH V ROCE 2004	39
2.5	POSTOUPENÍ STÍŽNOSTI A DOPORUČENÍ	40
2.6	POSTUPY VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV	41
2.6.1	Zahájení šetření	42
2.6.2	Spravedlivý postup	42
2.6.3	Nahlížení do spisů a slyšení svědků	42
2.6.4	Otevřený postup	43
2.7	VÝSLEDKY ŠETŘENÍ	43
2.7.1	Případy, v nichž nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu	43
2.7.2	Případy vyřešené orgánem a smírná řešení	43
2.7.3	Kritické poznámky, návrhy doporučení a zvláštní zprávy	44
2.8	ROZHODNUTÍ UZAVÍRAJÍCÍ PŘÍPADY V ROCE 2004	45
2.8.1	Přístup k dokumentům a ochrana údajů	45
2.8.2	Komise jako „strážkyně Smlouvy“	46
2.8.3	Smlouvy a granty	47
2.8.4	Nábor pracovníků a záležitosti zaměstnanců	48
2.8.5	Odpovědi Komise na šetření veřejného ochránce práv	49

3	ROZHODNUTÍ NÁSLEDUJÍCÍ PO ŠETŘENÍ	53
3.1	PŘÍPADY, V NICHŽ NEBYL ZJIŠTĚN NESPRÁVNÝ ÚŘEDNÍ POSTUP	53
3.1.1	Evropský parlament	53
	PRAVIDLA EVROPSKÉHO PARLAMENTU PRO STÁŽE.....	53
	PENZIJNÍ PLÁN PRO POSLANCE EVROPSKÉHO PARLAMENTU.....	54
3.1.2	Rada Evropské unie	55
	JMENOVÁNÍ ČLENŮ PŘEDSTAVENSTVA V EVROPSKÉM ÚŘADU PRO BEZPEČNOST POTRAVIN	55
	PŘÍSTUP KE STANOVISKŮM PRÁVNÍ SLUŽBY.....	56
3.1.3	Evropská komise	56
	VYLOUČENÍ Z PROJEKTU INFORMAČNÍ SPOLEČNOSTI.....	56
	PROVEDENÍ SMĚRNIC O POJIŠTVOVNICTVÍ V ŘECKÉM PRÁVNÍM ŘÁDU.....	57
	PORTUGALSKÉ ZÁKONY O BÝČÍCH ZÁPASECH	58
	PŘÍSTUP K PROHLÁŠENÍ SPOLEČNÉHO VÝBORU PRO EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ PROSTOR	59
	PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM O JEDNÁNÍ SVĚTOVÉ OBCHODNÍ ORGANIZACE.....	60
	PŘÍSTUP KE ZPRÁVĚ O POTRAVINÁCH A VETERINÁRNÍ PÉČI V RUMUNSKU	61
	PŘÍSTUP KE ZPRÁVĚ O KONTROLNÍ CESTĚ EVROPSKÉHO SOCIÁLNÍHO FONDU	61
	PROGRAM LEONARDO DA VINCI	62
	POSTUP VÝBĚRU PRO PROJEKT EUROPEAID	63
	ÚDAJNĚ NESPRÁVNĚ ŘEŠENÍ STÍŽNOSTÍ NA PORUŠENÍ SMLOUVY	63
	PŘÍSTUP K HODNOCENÍ ROZPOČTOVÉ SITUACE NĚMECKA.....	64
3.1.4	Evropský úřad pro výběr pracovníků	65
	ÚDAJNĚ NEDOSTATEČNĚ VYSVĚTLENÍ POSTUPU VÝBĚRU	65
3.2	PŘÍPADY VYŘEŠENÉ INSTITUCÍ	66
3.2.1	Evropský parlament	66
	ROZHODNUTÍ VÝBĚROVÉ RADY O ŽÁDOSTI.....	66
3.2.2	Evropská komise	66
	NEZAPLACENÍ ZA SLUŽBY	66
	NEVYPLACENÍ GRANTU	67
	PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM O PLÁNU NA ŽELEZNICI	67
	OPOŽDĚNÁ PLATBA ZA SLUŽBY.....	68
3.2.3	Evropský úřad pro boj proti podvodům	68
	PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM V PŘÍPADĚ TÝKAJÍCÍM SE JADERNÉ BEZPEČNOSTI	68
3.3	SMÍRNÁ ŘEŠENÍ DOSAŽENÉ VEŘEJNÝM OCHRÁNCEM PRÁV	69
	PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM O OBCHODNÍCH JEDNÁNÍCH.....	69
	PŘÍSTUP K VÝSLEDKŮM ŘIDIČSKÝCH ZKOUŠEK.....	70
3.4	PŘÍPADY UZAVŘENÉ S KRITICKOU POZNÁMKOU VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV	71
3.4.1	Evropský parlament	71
	ZAVÁDĚNÍ PRAVIDEL O KOUŘENÍ.....	71
3.4.2	Rada Evropské unie	72
	PŘÍSTUP K OSOBNÍM DOKUMENTŮM V PŘÍPADU PŘEDČASNÉHO ODCHODU DO DŮCHODU	72

3.4.3 Evropská komise	73
MÉNĚ PŘÍZNIVÉ ZAŘAZENÍ V DŮSLEDKU OPOZDĚNÉHO PŘIJETÍ	73
NEDOSTATEČNÉ ODŮVODNĚNÍ POZASTAVĚNÍ PLATEB	73
ODMÍTNUTÍ PROPLATIT NÁKLADY SEKRETARIÁTU	74
NEZAREGISTROVÁNÍ STÍŽNOSTÍ PODLE ČLÁNKU 226	75
VYŘÍZENÍ STÍŽNOSTI PROTI STÁTNÍ PODPOŘE	75
NEZAJIŠTĚNÍ TOHO, ŽE UČITELÉ JAZYKŮ BUDOU PROHLÁŠENI ZA PRACOVNÍKY NA PLNÝ ÚVAZEK	76
NESPRÁVEDLIVÉ ZACHÁZENÍ S EKOLOGICKOU ORGANIZACÍ	78
PŘÍSTUP K POVOLÁNÍ ADVOKÁTA V ITÁLII	78
NEDOSTATEK INFORMACÍ O POTENCIÁLNÍM FINANCOVÁNÍ JEZDECKÉHO CENTRA	79
ČASOVÝ HARMONOGRAM VYTVOŘENÍ ZPRÁV O ZAMĚSTNANCÍCH	80
NEDODRŽENÍ ZÁSADY NEDISKRIMINACE PŘI PŘIJÍMÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ	81
NEOBNOVENÍ SMLOUVY S EXPERTEM	81
NEOPRÁVNĚNÉ ODMÍTNUTÍ PŘÍSTUPU KE SPISU O NEVLÁDNÍ ORGANIZACI	82
NEZODPOVĚZENÝ DOPIS NEÚSPĚŠNÉHO ŽADATELE O GRANT	83
OPOZDĚNÁ ODPOVĚĎ NA STÍŽNOST PRO PORUŠENÍ	84
3.4.4 Evropský parlament a Evropská komise	85
NEOPRÁVNĚNÉ UKONČENÍ SMLUV NA POSKYTOVÁNÍ PŘEKLADATELSKÝCH SLUŽEB	85
3.4.5 Evropský úřad pro výběr personálu	86
ÚDAJNÁ NESPRÁVEDLNOST A NEDOSTATEK TRANSPARENTNOSTI VE VÝBĚROVÉM POSTUPU	86
NEDOSTATEČNÉ ODŮVODNĚNÍ JAZYKOVÉ POLITIKY V OTEVŘENÉ SOUTĚŽI	86
3.4.6 Europol	87
NEDODRŽENÍ SLUŽEBNÍHO ŘÁDU PŘI PŘIJÍMÁNÍ ADMINISTRATIVNÍ ASISTENTKY	87
3.5 NÁVRHY DOPORUČENÍ PŘIJATÉ INSTITUCEMI	88
3.5.1 Evropská komise	88
PŘÍLIŠ KRÁTKÝ TERMÍN VEDL K CHYBÁM V NÁVRHU VÝZKUMNÉHO PROJEKTU	88
ZBYTEČNÉ PRŮTAHY PŘI ŘEŠENÍ PŘÍPADU PORUŠENÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ	89
3.5.2 Evropská komise a Evropský úřad pro boj proti podvodům	90
ÚDAJNÝ PODVOD V PŘÍPADU „MODRÉHO DRAKA“	90
3.6 PŘÍPADY UZAVŘENÉ Z JINÝCH DŮVODŮ	92
3.6.1 Rada Evropské unie	92
ODEPŘENÍ NÁROKU DÍTĚTE NA ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ EU	92
3.6.2 Evropská komise	93
ODMÍTNUTÍ PROPLATIT FAKTURY PŘEDLOŽENÉ PODLE SMLOUVY O SLUŽBÁCH V RÁMCI TACIS	93
KLASIFIKACE GRANTU NA TRPASLIČÍHO OSLA	94
3.6.3 Evropský úřad pro výběr personálu	95
ÚDAJNÉ NEZASLÁNÍ ODPOVĚDI JMENOVACÍHO ORGÁNU	95
3.6.4 Výbor regionů	95
CENY STRAVY PRO STÁŽISTY	95
3.6.5 Evropský univerzitní institut	96
VĚKOVÝ LIMIT PRO PŘIJETÍ	96

3.7	PŘÍPAD UZAVŘENÝ PO PŘEDLOŽENÍ ZVLÁŠTNÍ ZPRÁVY	97
	KLASIFIKACE MÍST TISKOVÉHO PRACOVNÍKA NA DELEGACÍCH KOMISE V TŘETÍCH ZEMÍCH.....	97
3.8	ŠETŘENÍ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV Z VLASTNÍHO PODNĚTU	98
	NEEXISTENCE POSTUPU ŘEŠENÍ STÍŽNOSTÍ PRO PŘIDĚLENÉ NÁRODNÍ ODBORNÍKY.....	98
	KVALITA SPRÁVY V EVROPSKÝCH ŠKOLÁCH.....	99
4	VZTAHY S EVROPSKÝMI ORGÁNY A INSTITUCEMI	103
4.1	EVROPSKÝ PARLAMENT	104
4.2	EVROPSKÁ KOMISE	105
4.3	DALŠÍ ORGÁNY A INSTITUCE	105
5	VZTAHY S VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV A PODOBNÝMI ORGÁNY	109
5.1	EVROPSKÁ SÍŤ VEŘEJNÝCH OCHRÁNCŮ PRÁV	109
5.2	DALŠÍ SEMINÁŘE A KONFERENCE VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV	112
5.3	DALŠÍ AKCE S VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV A JEJICH PRACOVNÍKY	117
6	SDĚLENÍ	123
6.1	HLAVNÍ UDÁLOSTI ROKU	123
6.2	INFORMAČNÍ CESTY	126
6.3	DALŠÍ KONFERENCE A SETKÁNÍ	139
6.4	VZTAHY SE SDĚLOVACÍMI PROSTŘEDKY	146
6.5	PUBLIKACE	152
6.6	ONLINE KOMUNIKACE	154
7	PŘÍLOHY	157
A	STATISTIKY	157
B	ROZPOČET VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV	166
C	PERSONÁL	168
D	INDEXY ROZHODNUTÍ	174

ÚVOD

1 VÝTAH

2 STÍŽNOSTI A ŠETŘENÍ

3 ROZHODNUTÍ NÁSLEDUJÍCÍ PO ŠETŘENÍ

4 VZTAHY S EVROPSKÝMI ORGÁNY A INSTITUCEMI

5 VZTAHY S VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV A PODOBNÝMI ORGÁNY

6 SDĚLENÍ

7 PŘÍLOHY

ÚVOD

Rok 2004 byl bohatý, co se týče práv evropských občanů. Tato práva se stala skutečností pro dalších 75 milionů lidí, jejichž země vstoupily do Evropské unie dne 1. května. Jednou z prvních příležitostí uplatnit tato práva byly počátkem června volby do Evropského parlamentu. A samozřejmě v polovině června byla přijata Smlouva o Ústavě pro Evropu včetně Charty základních práv. Proces ratifikace ústavy ve všech 25 členských státech jistě povede k živým debatám a diskusím o významu evropského občanství.

Z pohledu evropského veřejného ochránce práv byl rok 2004 koncem druhého funkčního období této instituce. Z dvoučlenného štrasburského týmu od září 1995 vyrostla instituce, kterou respektují orgány a instituce EU a již důvěřují občané, kteří se na ni obracejí ve stále větší míře. V uplynulém roce došlo k bezprecedentnímu nárůstu předložených stížností o více než 50 %, což je jasným důkazem vzrůstajícího povědomí o právu stěžovat si veřejnému ochránci práv ve věcech nesprávného úředního postupu.

Pro mne osobně znamenal rok 2004 rozhodnutí, zda jsem schopen dostát slibům, které jsem učinil při přijetí funkce evropského veřejného ochránce práv. Jelikož se můj mandát časově shodoval s druhou polovinou legislativního období 1999–2004, bylo mou ambicí bylo plnit priority, které jsem vytyčil dne 1. dubna 2003. Patřilo k nim posílení účinnosti úřadu evropského veřejného ochránce práv, prosazování právního státu, řádné správy a úcty k lidským právům jakož i snaha oslovit občany v celé Evropě. Rozšíření Unie bylo hlavním tématem všech tří priorit a má hlavní filozofie při jejich prosazování je jak „reaktivní“, tj. řešení stížností, tak i „proaktivní“, tedy oslovení občanů prostřednictvím různých iniciativ, jejichž účelem je co nejlépe zlepšit služby pro občany.

Jak plním své sliby

Úřad evropského veřejného ochránce práv musí usilovat o to, aby se všem občanům, kteří se na něj obrátí, dostalo pomoci nebo rady, a to včas a řádným způsobem. Toto jsme měli na paměti, když jsme se v roce 2004 ze všech sil snažili vybudovat instituci, která bude schopna sloužit občanům z 25 členských států v 21 jazycích Smlouvy. K 1. květnu jsme byli schopni toho docílit. Najali jsme nezbytné právní a administrativní síly a zajistili jsme plnou funkčnost naší nové databáze stížností. To nám umožnilo reagovat na bezprecedentní nárůst poptávky po našich službách.

A výsledky se dostavily! V roce 2004 byl veřejný ochránce práv schopen pomoci stěžovatelům v téměř 70 % případů, kdy zahájil šetření jejich věci, svěřil ji kompetentním orgánům nebo poradil, kam se obrátit v zájmu rychlého a účinného řešení jejich problémů. Ale dokázali jsme ještě víc! Šetření ze strany veřejného ochránce práv přimělo platit úcty a úroky, vydávat dokumenty a poskytovat vysvětlení, napravovat bezpráví a omlouvat se za chyby. Orgány a instituce EU se zkrátka snažily ukázat dobrou vůli spolupracovat s veřejným ochráncem práv k užitku občanů. Tento přístup je klíčem k budování důvěry ve služby poskytované veřejným ochráncem práv. Občané se na mne nebudou obracet se svými problémy, dokud neuvěří, že jejich stížnosti něco změní. V roce 2004 jsme dále dokazovali, že se něco změnit může.

Mojí druhou prioritou bylo stavět na vztazích s veřejnými ochránci práv v celé Evropě v zájmu podpory právního státu, řádné správy a respektování lidských práv. To jsem měl na mysli, když jsem stupňoval svoji informační kampaň a když jsem do 1. května navštívil všech deset přístupujících zemí, před koncem roku do Rumunska, Nizozemí, Portugalska a Francie. Tyto návštěvy byly velmi užitečné. Na každé z nich jsem se setkal s občany a potenciálními stěžovateli, kterým jsem vysvětloval úlohu veřejného ochránce práv, a vyměňoval si názory s veřejnými činiteli v zájmu zdůraznění důležitosti mimosoudních opravných opatření a jednal se svými kolegy – veřejnými ochránci práv o tom, jak nejlépe bránit a prosazovat práva občanů. V zájmu další podpory instituce

veřejného ochránce práv jsem navštívil Turecko a Srbsko a Černou Horu a radil ohledně ustavení této instituce v těchto státech. Během své informační kampaně a dalších cest jsem uskutečnil celkem 30 přednášek a prezentací a přes 150 setkání s veřejnými ochránci práv, veřejnými činiteli a jinými účastníky dialogu.

Tyto informativní návštěvy byly klíčové rovněž v zájmu plnění mé třetí priority. Veřejné přednášky, setkání a rozhovory pro sdělovací prostředky mi poskytly mnoho příležitostí informovat občany o jejich právech a jejich nejlepšímu využití. Nadále jsme se snažili stupňovat úsilí adresně informovat potenciální uživatele služeb veřejného ochránce práv oslovováním nevládních organizací, obchodních komor, vysokoškolských kateder práv a veřejné správy a dalších zájmových skupin na seminářích, setkáních a konferencích. Naše publikace až v 25 jazycích byly široce distribuovány a byly dány k dispozici v elektronické formě, v zájmu zvýšení povědomí o úřadu veřejného ochránce práv v celé Evropě.

Byl bych rád, kdyby rozhodnutí Evropského parlamentu o mém znovuzvolení z 11. ledna tohoto roku znamenalo schválení této činnosti. V obecnějších souvislostech považuji silnou podporu své kandidatury téměř všemi politickými seskupeními za hmatatelný důkaz úcty, kterou Parlament chová k této instituci. Tato široká podpora, jdoucí napříč všemi stranami, je vrcholně důležitá v době, kdy naše instituce vstupuje do druhého desetiletí své činnosti.

Nové pojetí výroční zprávy

Parlament dohlíží na práci veřejného ochránce práv zejména na základě výroční zprávy, kterou předkládám každý rok. Výroční zpráva je nejdůležitějším publikovaným výstupem veřejného ochránce práv. Tím, že poskytuji přehled o své činnosti při zpracování stížností za daný rok, se zvyšuje schopnost Parlamentu volat k odpovědnosti orgány a instituce Unie. Upozorňováním na problematiku oblastí ve správě zpráva zároveň slouží jako hodnotný zdroj samoregulace institucí a orgánů EU. Kromě toho je zpráva zajímavá pro široký okruh skupin a jednotlivců na mnoha úrovních – pro jiné veřejné ochránce práv, politiky, veřejné činitele, odborníky, akademiky, zájmové skupiny, nevládní organizace, novináře i občany na evropské, národní, regionální a místní úrovni.

V zájmu co nejlepší odezvy na nejrůznější očekávání ze strany těchto rozmanitých subjektů jsme změnilí pojetí výroční zprávy a začali jsme zveřejňovat celou škálu příbuzných publikací. Co se týče samotné výroční zprávy, plná znění rozhodnutí jsme nahradili souhrny, které poukazují na klíčové body. Tematický rozbor zdůrazňuje nejdůležitější právní a věcné poznatky ve čtyřech hlavních oblastech naší činnosti. Kapitoly pojednávající o komunikaci a vztazích s jinými orgány byly přepracovány tak, aby zdůraznily přínos této činnosti a ilustrovaly ji podrobnostmi o akcích, které proběhly. Výsledkem je podle našeho přesvědčení uživatelsky přívětivější dokument, který přináší skutečnou hodnotu. Čtenáři obeznámení s prací veřejného ochránce práv se mohou okamžitě seznámit s nejdůležitějšími událostmi, a ti, jejichž prvním setkáním s veřejným ochráncem práv je tato výroční zpráva, by měli být schopni rychle a snadno pochopit, co tato úloha obnáší. Naše přání více přiblížit činnost evropského veřejného ochránce práv doplňuje závazek co nejlépe využívat veřejné finanční prostředky a respektovat zájmy životního prostředí. Doufáme, že podstatné zkrácení zprávy je v nejlepšího zájmu občanů. To musí mít veřejný ochránce práv neustále na paměti!

Právě toto jsme měli na mysli, když jsme v roce 2004 vydali publikaci *Výtah a statistiky*. Tento výtah je stručným přehledem činnosti evropského veřejného ochránce práv v uvedeném roce. V zájmu co největší úplnosti škály nabízených materiálů, a zejména jako vstřícný krok vůči těm, kteří chtějí zkoumat práci veřejného ochránce práv do větší hloubky, bude v tomto roce vydána komplexnější elektronická publikace, která obsahuje plná znění rozhodnutí v angličtině, francouzštině a němčině v případech zahrnutých do kapitoly 3 výroční zprávy. Materiál bude k dispozici v druhé polovině roku 2005 jako jeden elektronický dokument na webové stránce evropského veřejného ochránce práv, zatímco tištěnou verzi nebo CD-ROM si bude možné vyžádat na úřadu evropského veřejného ochránce práv. Rozhodnutí o uzavření případů jsou samozřejmě průběžně zveřejňována na webové stránce evropského veřejného ochránce práv v angličtině a v jazyce stěžovatele, je-li odlišný. Věříme, že tato úplná škála materiálů nejlépe odpovídá různým potřebám našeho publika.

Příští léta

Nesporně se nalézáme na důležité křižovatce na cestě k Evropě občanů. Ústava, kterou, jak doufám, schválí občané a parlamenty všech 25 členských států, je velkým krokem vpřed v mnoha různých oblastech. Jako pozorovatel v Evropském konventu, který vypracoval předlohu ústavy, jsem se ze všech sil snažil o to, aby se středem debaty staly zájmy občanů. V jejím textu skutečně prominentně figuruje právo podávat stížnosti evropskému veřejnému ochránci práv. Navíc jsem přesvědčen o tom, že právně závazná listina práv je jednou z nejdůležitějších vymožeností občanů.

Plné využití potenciálu charty vyžaduje aktivní činnost, která by v občanech probudila vědomí nových možností, které se jim dostávají, a podnítila a podpořila veřejné orgány na všech úrovních Unie k tomu, aby se práva a naděje v ní vyjádřené staly prubířským kamenem jejich činnosti. Veřejnému ochránci práv zejména náleží zvyšovat povědomí o chartě v době, kdy debaty o Ústavě nabývají na síle v celé Unii. Svým partnerům v orgánech EU a členských státech jsem již naznačil svou ochotu a závazek plnit tento úkol. Považuji ho za nedílnou součást tří úkolů veřejného ochránce práv v nejbližších letech.

Prvním náročným úkolem je zajistit, aby byla práva občanů podle zákonů EU respektována na všech úrovních Unie.

Aby se tak mohlo stát, občané si musí být vědomi svých práv. Jako evropský veřejný ochránce práv se nadále budu snažit zvyšovat kvalitu informovanosti občanů a potenciálních stěžovatelů o jejich právech. Neustálý nárůst počtu stížností a žádostí o informace adresovaných evropskému veřejnému ochránci práv ukazuje, že jsme zvolili správný směr, ale že mnoho práce je ještě před námi.

V tomto ohledu je neméně důležité, aby veřejné správy na evropské, národní, regionální a místní úrovni ve své každodenní činnosti plně braly v úvahu práva občanů. Uplatňování práva EU je totiž hlavně povinností správních orgánů členských států. Pokud orgány veřejné správy plně nezohlední tato práva, budou klíčovou úlohu hrát národní a regionální ochránci práv, a to tím spíše, že charta je závazná. Mám v úmyslu více spolupracovat s kolegy v členských státech a hodlám zkoumat možnosti společných šetření a zvážit možnost zavedení jednotné telefonní linky v celé Unii pro ty, kteří se chtějí spojit se sítí veřejných ochránců práv. To by mohlo být zvlášť užitečné pro občany, kteří uplatňují právo svobodně se pohybovat a žít v Unii.

Po ratifikaci ústavy bych také chtěl jednat s Parlamentem o zajištění co nejrychlejšího a nejúčinnějšího posuzování stížností občanů na porušování charty, a v případě potřeby je předávat Soudnímu dvoru, pokud nelze důležité a zásadní záležitosti řešit jiným způsobem.

Druhým úkolem je zajistit, aby instituce a orgány EU ve veškeré své činnosti dodržovaly nejvyšší standardy správy.

Rostoucí ochota orgánů a institucí EU spolupracovat se mnou při řešení občanských stížností je mi neustálou posilou. O to více, že způsob jejich reagování na stížnosti je hlavním měřítkem jejich respektování občanů. Čím více je orgán ochoten vyřizovat stížnosti nebo přijímat smírná řešení, navrhovaná veřejným ochráncem práv, tím lépe pro všechny zúčastněné strany. Proto mám v úmyslu provést rozsáhlou analýzu všech smírných řešení dosažených evropským veřejným ochráncem práv od založení této instituce a zkoumat společné vlastnosti, které by mohly pomoci identifikovat další stížnosti ústící ve smírná řešení typu, kdy „vyhrávají obě strany“.

To všechno je součástí mého úsilí zvýraznit úlohu evropského veřejného ochránce práv jako instituce schopné přispívat ke zvyšování kvality služeb poskytovaných správou Unie. Orgány a instituce EU se mohou ze stížností poučit, jak poskytovat kvalitnější služby. Výsledkem je, že všichni ti, kdož se někdy dostanou do styku s těmito orgány – nejen stěžovatelé – mají užitek z práce veřejného ochránce práv a orgánům by v budoucnu mělo přicházet méně stížností. Mám také v úmyslu zahájit více šetření ze své vlastní iniciativy, abych tak identifikoval problémy a podpořil osvědčené postupy. Pozitivní výsledky šetření z mé vlastní iniciativy pro řádnou správu evropských škol a založení postupů řešení sporů pro přidělené národní odborníky jsou dobrou ilustrací toho, čeho lze na tomto poli dosáhnout. Rovněž s cílem podpořit nejvyšší standardy správy jsem těmto orgánům

a institucím v roce 2004 sdělil mnoho dalších poznámek. To se týkalo případů, kdy sice nebyl zjištěn žádný nesprávný úřední postup, ale kdy jsem cítil, že orgány EU mají příležitost do budoucna zkvalitnit svou správu, ať již v oblasti přístupu k dokumentům, postupů při přijímání zaměstnanců nebo při nabídkových řízeních.

V roce 2004 se vyskytlo několik případů, kdy nebyla reakce orgánů EU na šetření veřejného ochránce práv optimální. Svou první zvláštní zprávu Parlamentu jsem vydal poté, co Komise nebyla schopna podat přesvědčivé vysvětlení rozdílů v zařazení referentů pro styk s tiskem ve svých delegacích ve třetích zemích a odmítla návrh doporučení, aby znovu zvážila příslušná pravidla. Toto následovalo po stížnosti na údajnou diskriminaci na základě národnosti. Doufám, že Parlament při přezkoumání činnosti evropského veřejného ochránce práv v roce 2004 vezme v úvahu velmi pozitivní spolupráci, které se mu v naprosté většině případů dostalo ze strany Komise a dalších orgánů a pobídne je k podobné spolupráci ve všech budoucích případech. To nám umožní společně pracovat na prosazování nejvyšších standardů správy.

Třetím úkolem je zajistit, aby instituce veřejného ochránce práv sloužila občanům co možná nejefektivněji a nejučinněji.

Evropský veřejný ochránce práv je strážcem řádné správy. V tomto ohledu je jeho klíčovým nástrojem Evropský kodex řádné správní praxe. Ve shodě s výzvou Evropského parlamentu při schvalování jeho znění v roce 2001 veřejný ochránce práv používá tento kodex při šetření, zda nedochází k nesprávnému úřednímu postupu.

Tento kodex slouží také jako užitečný průvodce a informační zdroj státních zaměstnanců. Rád podotýkám, že vliv tohoto kodexu není omezen pouze na orgány a instituce Unie a že jej přijal řada členských států a kandidátských zemí. Ve snaze dále zvýšit povědomí o něm jsem se v r. 2004 zasadil o to, aby byl tento kodex přeložen do všech úředních jazyků a jazyků všech kandidátských zemí. Jeho nová verze bude vydána v průběhu roku 2005 tak, aby se občané v celé Evropě mohli seznámit s právy, která obsahuje.

I přes pozitivní vliv tohoto kodexu se nadále domnívám, že zákon o řádné správě, vztahující se na všechny orgány a instituce EU, má mnoho výhod. Jeho přijetí by zdůraznilo v očích občanů i úředníků význam zásad zakotvených v tomto kodexu. To by pomohlo odstranit současný zmatek z důvodu souběžné existence rozdílných kodexů řádné správní praxe ve většině orgánů a institucí. A konečně, což je nejdůležitější, by to umožnilo pokrok směrem k naplnění základního práva občanů na řádnou správu tak, jak stanoví článek 41 charty (článek II-101 Ústavy). Proto se dále budu snažit o to, aby Evropská komise co nejdříve navrhla zákon o řádné správě orgánů a institucí Unie.

Závěr

Rád bych shrnul svou vizi pro příštích pět let existence instituce evropského veřejného ochránce práv. Mou snahou je, aby všichni občané EU byli schopni uvědomit si svá práva a vědět, jak zajistit, aby jejich evropská práva byla plně respektována. Tohoto cíle lze dosáhnout pouze úzkou spoluprací s institucemi EU, zejména s Evropským parlamentem, a s národními a regionálními ochránci práv v členských státech. Navíc se cítím posílen vědomím, že mohu spoléhat na nadšení a obětavost svých spolupracovníků. Uvědomuji si závažnost povinností, které mi ukládá nedávné širší schválení ze strany Parlamentu, a těším se na to, že tuto ambici uvedu ve skutečnost ve druhém desetiletí existence naší instituce tak, že budeme nadále sloužit občanům EU, a to usilovně, dynamicky, účinně a, což je nejdůležitější, čestně a nestranně.

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

ÚVOD

1 VÝTAH

2 STÍŽNOSTI A ŠETŘENÍ

3 ROZHODNUTÍ NÁSLEDUJÍCÍ PO ŠETŘENÍ

4 VZTAHY S EVROPSKÝMI ORGÁNY A INSTITUCEMI

5 VZTAHY S VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV A PODOBNÝMI ORGÁNY

6 SDĚLENÍ

7 PŘÍLOHY

1 VÝTAH

Desátá výroční zpráva evropského veřejného ochránce práv pro Evropský parlament je přehledem jeho činností v roce 2004. Je to druhá výroční zpráva, kterou předkládá P. Nikiforos DIAMANDOUROS, který se ujal funkce evropského veřejného ochránce práv 1. dubna 2003.

STRUKTURA ZPRÁVY

Zprávu tvoří šest kapitol a čtyři přílohy. Začíná osobní předmluvou evropského veřejného ochránce práv, v němž hodnotí hlavní aktivity a úspěchy roku a vytyčuje své budoucí priority. Tento výtah tvoří obsah kapitoly 1.

V kapitole 2 jsou popsány postupy evropského veřejného ochránce práv při vyřizování stížností a provádění šetření. Upozorňuje na nový vývoj a podává přehled stížností, kterými se zabýval během roku, a to včetně tematického rozboru výsledků případů uzavřených po šetření. Tento rozbor se zabývá nejvýznamnějšími právními a skutkovými zjištěními obsaženými v jeho rozhodnutích v roce 2004.

Kapitola 3 sestává z výběru shrnutí těchto rozhodnutí a ilustruje škálu subjektů a institucí zúčastněných na stížnostech a šetření z vlastní iniciativy. Obsahuje shrnutí všech rozhodnutí o stížnostech zmíněných v tematickém rozboru kapitoly 2. Souhrny rozhodnutí o stížnostech jsou uspořádány nejprve podle typu zjištění nebo výsledku, a poté podle zúčastněných orgánů nebo institucí. Souhrny rozhodnutí po šetření z vlastní iniciativy jsou pojednány na konci této kapitoly.

Kapitola 4 je věnována vztahům s ostatními orgány a institucemi Evropské unie. Začíná nástinem významu konstruktivních pracovních vztahů mezi veřejným ochráncem práv a těmito orgány, poté následuje seznam nejrůznějších setkání a projektů, které se v této věci uskutečnily v roce 2004.

Kapitola 5 pojednává o vztazích mezi evropským veřejným ochráncem práv a společenstvím národních, regionálních a místních veřejných ochránců práv v Evropě i mimo ni. Podrobně jsou popsány aktivity evropské sítě veřejných ochránců práv a obsažena je rovněž účast evropského veřejného ochránce práv na konferencích a setkáních.

Kapitola 6 poskytuje přehled komunikačních aktivit evropského veřejného ochránce práv. Tato kapitola je rozdělena do šesti oddílů a týká se hlavních událostí roku, informativních cest veřejného ochránce práv, konferencí a setkání evropského veřejného ochránce práv osobně a jeho spolupracovníků, vztahů se sdělovacími prostředky, publikací a internetové komunikace.

Příloha A obsahuje statistické údaje o činnosti evropského veřejného ochránce práv v roce 2004. V přílohách B a C se uvádějí podrobnosti o rozpočtu a zaměstnancích evropského veřejného ochránce práv. Příloha D obsahuje rejstřík rozhodnutí obsažených v kapitole 3, a to podle čísla případu, jeho obsahu a typu údajného nesprávného úředního postupu.

SOUHRN

Poslání evropského veřejného ochránce práv

Úřad evropského veřejného ochránce práv byl zřízen Maastrichtskou smlouvou jako součást občanství Evropské unie. Evropský veřejný ochránce práv šetří stížnosti týkající se nesprávného úředního postupu v činnosti orgánů a institucí Společenství s výjimkou Soudního dvora a Soudu prvního stupně při výkonu jejich soudní pravomoci. Se souhlasem Evropského parlamentu definoval

veřejný ochránce práv „nesprávný úřední postup“ se zřetelem na lidská práva, právní řád a zásady řádné správy.

Kromě šetření zahájených na základě stížností jednotlivců, podniků a sdružení zahajuje veřejný ochránce práv šetření z vlastního podnětu a oslovuje občany s cílem informovat je o jejich právech a o uplatnění těchto práv.

Právo podávat stížnosti evropskému veřejnému ochránci práv je obsaženo ve Smlouvě o Ústavě pro Evropu, která v současné době prochází procesem ratifikace členskými státy EU.

Stížnosti a šetření v roce 2004

V roce 2004 bylo obdrženo celkem 3 726 stížností. To oproti roku 2003 představuje nárůst o 53 %. 51 % z tohoto celkového nárůstu 53 % pochází z 10 nových členských států, které vstoupily do Unie dne 1. května 2004. Zbývajících 49 % představuje nárůst stížností z 15 starých členských států a ze zbytku světa, což je odrazem vyššího povědomí o evropském veřejném ochránci práv v EU i mimo ni.

Vůbec poprvé byla víc než polovina stížností veřejnému ochránci práv podána elektronicky, a to buď e-mailem nebo za použití formuláře na jeho webové stránce. Ve 3 536 případech zaslali stížnosti přímo jednotliví občané a 190 stížností přišlo od sdružení nebo společností.

Téměř v 70 % případů byl veřejný ochránce práv stěžovatelům schopen pomoci, a to buď zahájením šetření jejich případů, předáním případu odpovědnému orgánu nebo podáním doporučení, kam se obrátit za účelem rychlého a účinného řešení daného problému. V průběhu roku bylo zahájeno celkem 351 nových šetření včetně osmi šetření z vlastní iniciativy evropského veřejného ochránce práv.

Většina stížností, která vedla k šetření, byla na Evropskou komisi, a to 375 případů, což činí 69 % všech zahájených šetření. Jelikož Komise je hlavním orgánem Společenství, který přijímá rozhodnutí, která mají přímý dopad na občany, je normální, že se stává hlavním terčem stížností občanů. Bylo zaznamenáno 58 stížností na Úřad pro výběr personálu Evropských společenství (EPSO), 48 stížností na Evropský parlament a 22 stížností na Radu Evropské unie.

K hlavním typům údajně nesprávného úředního postupu patřil nedostatek transparentnosti včetně odmítnutí poskytnout informace (127 případů), diskriminace (106 případů), zbytečné průtahy (67 případů), neuspokojivý postup (52 případů), nečestné jednání nebo zneužití pravomocí (38 případů), neschopnost zajistit plnění závazků, tj. neschopnost Komise plnit úlohu „strážce Smlouvy“ vůči členským státům (37 případů), nedbalost (33 případů) a právní pochybení (26 případů).

V roce 2004 také došlo k dosud největšímu nárůstu žádostí o informace od evropského veřejného ochránce práv. Přes 3 200 individuálních žádostí bylo obdrženo prostřednictvím elektronické pošty oproti zhruba 2 000 žádostem v letech 2003 a 2002.

Výsledky šetření evropského veřejného ochránce práv

V roce 2004 evropský veřejný ochránce práv uzavřel 251 šetření. Ve 247 případech šlo o šetření stížností a ve čtyřech případech o šetření z vlastní iniciativy. Došlo k následujícím zjištěním:

Případy bez nesprávného úředního postupu

Ve 113 případech nebyl na základě šetření veřejného ochránce zjištěn nesprávný úřední postup. Takový výsledek není pro stěžovatele vždy negativní, neboť alespoň obdrží od dotyčného orgánu nebo instituce úplné vysvětlení jejich kroků nebo omluvu. Například:

- Evropská komise rychle a konstruktivně napravila chybu, která původně vedla k odmítnutí předběžného návrhu německého poradce z důvodu překročení lhůty pro podání. Tento předběžný návrh byl vybrán a po zásahu veřejného ochránce práv stěžovatel získal pro přípravu plného návrhu stejnou lhůtu jako další iniciátoři. (221/2004/GG)
- Komise poskytla užitečné vysvětlení příslušného právního rámce ve věci tvrzení jedné řecké pojišťovny, že Komise nebyla schopna zajistit správnou transpozici určitých směrnic do řecké

národní legislativy. Ředitel pojišťovny písemně poděkoval evropskému veřejnému ochránci práv za jeho šetření, které obrátilo jeho pozornost na otevřené možnosti podniknutí dalších akcí v dané věci. (841/2003/(FA)OV)

I když veřejný ochránce práv nezjistí nesprávný úřední postup, může zjistit, jak může instituce nebo orgán v budoucnu zlepšit kvalitu své správy. V takových případech veřejný ochránce práv učiní další poznámku, jak tomu bylo např. v následujících případech:

- Evropský veřejný ochránce práv potvrdil, že Komise na základě výjimek stanovených v pravidlech pro přístup k dokumentům právem zamítla přístup k některým dokumentům o vyjednávání Světové obchodní organizace (WTO). Tyto dokumenty si vyžádala ekologická organizace Přátelé Země. Vzhledem k očekáváním mnohých občanů, že v této významné oblasti dojde k větší otevřenosti, veřejný ochránce práv zajistil, aby Komise zvážila další prostředky, které by mohly zvýšit transparentnost těchto jednání v očích občanů a tak usnadnit přístup veřejnosti k jednáním mezi stranami. (1286/2003/JMA)
- Po stížnosti zaslané evropskému veřejnému ochránci práv Evropský parlament vysvětlil jednomu španělskému občanu, proč byla zamítnuta jeho žádost o pracovní stáž. V zájmu podpory vyšších standardů správy veřejný ochránce práv poznamenal, že Parlament by mohl zvážit zveřejnění konkrétnějších informací o kritériích posuzování žádostí o pracovní stáže. Rovněž navrhl, aby Parlament zvážil přehodnocení svých pravidel tak, aby bylo jasné, že jmenný seznam osob, které přijmou nabídku pracovní stáže, je veřejným dokumentem. (821/2003/JMA)
- Zakladateli německé organizace na ochranu práv zvířat byl upřen přístup k určitým částem návrhu pracovní zprávy Potravinového a veterinárního úřadu Komise. Veřejný ochránce práv sice souhlasil s rozhodnutím Komise odmítnout takový přístup, ale poznamenal, že by bylo užitečné oddělit veřejné informace od důvěrných v takové míře, jak je to jen prakticky možné. Prohlásil, že by to mohlo zjednodušit udělování částečného přístupu. Komise nato potvrdila, že její pravidla o přístupu k dokumentům vedla k jasnějšímu oddělení důvěrných a veřejných dokumentů. (1304/2003/PB)

Případy uzavřené institucí a smírným řešením

Vždy, kdy je to možné, se veřejný ochránce práv snaží dosáhnout pozitivního výsledku, který uspokojí stěžovatele i instituci, vůči níž je stížnost vznesena. Spolupráce orgánů a institucí Společenství je nezbytná pro dosažení takových výsledků, které pomohou posílit vztahy mezi institucemi a občany a vyhnout se potřebě nákladných a časově náročných soudních sporů.

V průběhu roku 2004 bylo 65 případů vyřešeno po podání stížnosti ze strany veřejného ochránce práv v rámci orgánu nebo instituce. Mezi nimi byly následující případy:

- Komise proplatila faktury v celkové výši 17 437 EUR malé německé firmě, která se obrátila na veřejného ochránce práv poté, co poslala dotyčné instituci sedm upomínek. Komise vysvětlila, že zpoždění nastalo vinou technických změn v rozpočtových postupech, a ujistila, že zřízení finančního oddělení vedlo k přezkoumání záležitostí. Poté, co veřejný ochránce práv poukázal na skutečnost, že malé a střední podniky jsou zvláště zranitelné vinou opožděných plateb, Komise rovněž souhlasila s výplatou úroků. (435/2004/GG)
- Krátce poté, co veřejný ochránce práv zahájil šetření, Parlament připustil jednoho italského policistu k výběrovému náborovému řízení v oblasti obecné bezpečnosti. Tento kandidát předtím dvakrát kontaktoval Parlament, aby zpochybnil napadení rozhodnutí o zamítnutí jeho přihlášky a poukazoval na skutečnost, že svou téměř pětiletou praxí by měl splňovat příslušná kritéria. Veřejnému ochránci práv si stěžoval poté, co Parlament nereagoval. (1600/2003/ADB)

Když veřejný ochránce práv zjistí nesprávný úřední postup, snaží se vždy zajistit pokud možno smírné řešení. V některých případech lze dospět ke smírnému řešení, pokud dotyčný orgán nebo instituce nabídnou stěžovateli finanční kompenzaci. Jakékoliv takové nabídky jsou činěny *ex gratia*, tj. bez přiznání právní odpovědnosti a vytvoření precedentu.

V roce 2004 bylo navrženo 12 smírných řešení. Pět případů bylo uzavřeno po dosažení smírného řešení (včetně 2 případů, kdy návrh byl podán v roce 2003). Ke konci roku 2004 bylo stále otevřeno 11 návrhů. K případům smírného řešení patřily v roce 2004 následující:

- Případ, kdy stěžovatel získal od Komise přístup k výsledkům své řídičské zkoušky. Tento stěžovatel se ucházel o pomocný pracovní poměr jako řidič ve službách Komise a neúspěšně žádal o zveřejnění svých výsledků poté, co mu bylo sděleno, že ve zkoušce neuspěl. Veřejný ochránce práv shledal, že Komise neuvedla žádné důvody, proč by stěžovatel neměl mít přístup ke svým vlastním výsledkům. (1320/2003/ELB)
- Případ, v němž Komise poskytla organizaci Corporate Observatory Europe, evropské výzkumné a vlivové skupině, seznam dokumentů, které se týkají jednání Světové obchodní organizace (WTO) o investicích. Stěžovatel, jehož žádost o příslušné dokumenty byla příliš obecná, tedy obdržel informace, jak podat přesnější žádost. (415/2003/TN)

Kritické poznámky, návrhy doporučení a zoláštní zprávy

Pokud není možné dosáhnout smírného řešení, může evropský veřejný ochránce práv případ uzavřít kritickou poznámkou nebo předložit doporučení.

Kritická poznámka je použita v případě, že dotyčná instituce už není schopná se vyhnout nesprávnému úřednímu postupu, tento nesprávný úřední postup nebude mít obecné důsledky a nenastává potřeba následné aktivity ze strany veřejného ochránce práv. Kritická poznámka je potvrzením stěžovateli, že jeho stížnost je oprávněná, a ukazuje dotyčnému orgánu nebo instituci, co učinily špatně, tak aby se v budoucnu vyvarovaly nesprávných úředních postupů. V roce 2004 učinil evropský veřejný ochránce práv 36 kritických poznámek. Například:

- Veřejný ochránce práv kritizoval Parlament za nepřijetí adekvátních opatření na podporu účinného dodržování pravidel kouření v jeho objektech. Toto následovalo po stížnosti jednoho dánského úředníka ve službách Parlamentu. Veřejný ochránce práv poukázal na skutečnost, že ve světle možných negativních účinků pasivního kouření by Parlament měl věnovat této záležitosti zvláštní pozornost, neboť s tím souvisí také možná problematika právní odpovědnosti v této věci. (260/2003/OV)
- Evropský veřejný ochránce práv vyjádřil politování nad postojem Komise k případu náboru švédského občana. Komise odmítla přezkoumat stěžovatelovo zařazení, které veřejný ochránce práv shledal jako nespravedlivé. Dodal, že skutečnost, že se Komise nevyjádřila k údajnému internímu nedorozumění ohledně dostupnosti této pozice, nebyla v souladu s jejími závazky podle práva EU. (1435/2002/GG)
- Evropský veřejný ochránce práv kritizoval Úřad pro výběr pracovníků Evropských společenství (EPSO) za neschopnost řádně odůvodnit své rozhodnutí vést písemnou korespondenci s kandidáty ve veřejném výběrovém řízení pouze v angličtině, francouzštině nebo němčině. Stěžovatel měl za to, že toto rozhodnutí porušuje zásadu rovnosti úředních jazyků a pracovních jazyků, obsaženou v příslušných pravidlech. Vzhledem k tomu, že šlo o stížnost „*actio popularis*“, veřejný ochránce práv konstatoval, že není vhodné usilovat o smírné řešení. (2216/2003/MHZ)

Pro orgány a instituce je důležité sledovat kritické poznámky veřejného ochránce práv, usilovat o řešení nevyjasněných problémů a v budoucnu se vyvarovat nesprávných úředních postupů. V roce 2004 Komise informovala veřejného ochránce práv o následných opatřeních ohledně 11 kritických poznámek včetně:

- omluvy a dalšího sledování zmíněných případů poté, co veřejný ochránce práv kritizoval skutečnost, že nebylo poskytnuto přesvědčivé vysvětlení, proč nebyla téměř dva roky podniknuta žádná akce. To následovalo po dvou stížnostech ohledně státní podpory poskytnuté portugalskou vládou, čemuž se podle stěžovatele Komise náležitě nevěnovala. (2185/2002/IP)
- vyjádření politování nad tím, že stěžovatelova očekávání nebyla podána písemně a adekvátním a jednoznačným způsobem, a potvrzení toho, že došlo k jasnější formulaci zásad řádné

správy. Veřejný ochránce práv předtím kritizoval Komisi za odmítnutí proplacení nákladů, odhadovaných na 170 000 EUR, za sekretářské služby, poskytnuté jedním nizozemským institutem. (1986/2002/OV)

V případech, kdy nesprávné úřední postupy jsou obzvlášť závažné nebo mají obecné dopady, nebo pokud dotyčná instituce je stále schopna vyloučit nesprávné úřední postupy, veřejný ochránce práv obvykle vytvoří doporučení. Dotyčný orgán nebo instituce musí poskytnout veřejnému ochránci práv podrobné zdůvodnění do tří měsíců.

V průběhu roku 2004 bylo podáno 17 návrhů doporučení. Navíc pět návrhů doporučení z roku 2003 vedlo k přijetí rozhodnutí v roce 2004. V průběhu roku bylo uzavřeno sedm případů poté, co návrhy doporučení byly přijaty příslušnou institucí. Jeden případ vyústil ve zvláštní zprávu Evropskému parlamentu. Pět případů bylo uzavřeno z jiných důvodů. Koncem roku 2004 bylo stále posuzováno devět návrhů doporučení. K návrhům přijatým v roce 2004 patřily tyto:

- Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) podal podrobné vysvětlení poté, co jej veřejný ochránce práv požádal o přezkoumání jeho šetření tzv. případu „Blue Dragon“. Šetření evropského veřejného ochránce práv odhalilo řadu skutečností, které vzbuzovaly obavy ohledně přiměřenosti šetření úřadu OLAF ve věci obvinění vznesených vedoucími pracovníky společnosti Blue Dragon. Vzhledem k informacím, které OLAF poskytl o probíhajícím šetření ze strany Komise, veřejný ochránce práv shledal, že by nebylo rozumné, aby OLAF obnovil své vlastní šetření. (1769/2002/(IJH)ELB)
- Komise přiznala čistě na základě ex gratias náhradu ve výši 21 000 EUR jedné malé firmě ve Spojeném království poté, co veřejný ochránce práv zjistil, že neposkytla této firmě dostatek času na přípravu návrhu v rámci smlouvy o výzkumu a vývoji. To ve svých důsledcích vedlo k situaci, kdy návrh byl shledán nezpůsobilým z důvodu chyby, kterou obsahoval. Komise zdůraznila, že její snahou je nepoškozovat malé a střední podniky, a znala, že výjimečné okolnosti ztížily navrhovateli možnost řádně dostat smlouvě. (1878/2002/GG)
- Po zásahu veřejného ochránce práv OLAF předal stěžovatelce tři dokumenty a vysvětlil jí, že další dokumenty, o které požádala, neexistují. Stěžovatelka, pracovnice Ústavu transuranových prvků (ITU) v Karlsruhe, si tyto dokumenty vyžádala jako součást šetření svého podezření o vážných nesrovnalostech v činnosti ITU. (220/2004/GG)

Pokud orgán nebo instituce Společenství dostatečně nereagují na návrh doporučení, evropský veřejný ochránce práv může podat zvláštní zprávu Evropskému parlamentu. Je to jeho poslední zbraň i poslední zásadní krok, který ve věci podniká, neboť přijetí usnesení a výkon pravomocí jsou věci politické úvahy Parlamentu. V roce 2004 byla podána jedna zvláštní zpráva:

- Evropský veřejný ochránce práv podal zvláštní zprávu Parlamentu poté, co Komise neposkytla souvislé a přesvědčivé vysvětlení rozdílů v zařazení referentů pro styk s tiskem ve svých delegacích v třetích zemích a odmítla návrh doporučení, aby znovu zvážila svá pravidla zařazení pracovních míst. Občan Pákistánu, který pracoval jako tiskový a informační pracovník při delegaci Komise v Islámábádu, uvedl, že jeho zařazení do nižší skupiny je diskriminací na základě jeho národnosti. (OI/2/2003/GG)

Šetření z vlastního podnětu

Veřejný ochránce práv využívá možnosti jednat z vlastního podnětu ve dvou zásadních případech. Zaprvé ji může využít k šetření nesprávného úředního postupu, kdy stížnost podává neoprávněná osoba (tj. kdy stěžovatel není občanem nebo obyvatelem Unie nebo právnickou osobou se sídlem v členském státě). V roce 2004 bylo zahájeno osm šetření z vlastního podnětu včetně šesti na základě stížností podaných před 1. květnem občany zemí, které k tomuto dni vstoupily do Unie. Čtyři z těchto šetření byla uzavřena v průběhu roku. Veřejný ochránce práv může využít práva na šetření z vlastní iniciativy rovněž při řešení domnělých systémových problémů institucí. V průběhu roku bylo s pozitivním výsledkem ukončeno šetření ve dvou takových případech:

- Komise konala v zájmu zkvalitnění správy evropských škol ve snaze určit a vyřešit nejzávažnější slabiny jejich fungování. Veřejný ochránce práv uvítal její reakci na své šetření v zájmu řádné správy těchto škol a zejména její závazek spolupracovat s rodiči. Navíc Komisi pobídl, aby se snažila o to, aby samotné školy v rámci svých základních povinností usilovaly o větší zapojení a získání důvěry rodičů. Veřejný ochránce práv zahájil toto šetření po mnohých stížnostech rodičů žáků těchto škol, v nichž vyjádřili svůj pocit frustrace a nemožnosti zasahovat. (OI/5/2003/IJH)
- Komise na základě šetření veřejného ochránce práv z vlastní iniciativy souhlasila se zavedením interních postupů ve věci stížností, podávaných delegovanými národními odborníky. Poté, co veřejný ochránce poukázal na skutečnost, že Komise neuvedla konečný časový plán činnosti, mu sdělila, že postup při vyřizování stížností by mohl být přijat do března 2005. Delegovaní národní odborníci jsou národní nebo mezinárodní státní zaměstnanci nebo osoby v zaměstnaneckém poměru v soukromém sektoru, kteří dočasně pracují pro evropské instituce. Veřejný ochránce práv zahájil šetření poté, co mu bylo sděleno, že tito odborníci nemusí mít nutně přístup k interním postupům při vyřizování stížností. (OI/1/2003/ELB)

Další analýza

Tyto a jiné případy jsou přezkoumávány v závěrečném oddíle druhé kapitoly Výroční zprávy z následujících tematických pohledů: přístup k dokumentům a ochrana informací, Komise jako „strážkyně Smlouvy“, zakázky a granty, nábor pracovníků a personální záležitosti. Jelikož se téměř 70 % šetření ze strany evropského veřejného ochránce práv týká Komise, tento oddíl končí hodnocením vztahů Komise k veřejnému ochránci práv a stěžovatelům tak, jak se odrážejí v rozhodnutích z roku 2004, a v reakcích Komise během roku reagovala na další poznámky a kritické poznámky. Evropský veřejný ochránce práv upozorňuje Parlament na mnoho případů, kdy Komise mohla reagovat pozitivněji, a uvádí, že by ze strany Parlamentu uvítal iniciativy k pobídnutí Komise, aby ve všech budoucích případech spolupracovala tak dobře, jak to dokázala v naprosté většině případů v roce 2004.

Třetí kapitola zprávy obsahuje shrnutí 59 rozhodnutí z celkového počtu 251 konečných rozhodnutí, učiněných v roce 2004. Tato shrnutí odrážejí celou škálu témat a institucí, které jsou předmětem šetření veřejného ochránce práv a veškeré nálezy jím učiněné. Tyto případy byly vybrány, protože obsahují nová právní zjištění, nové skutečnosti dotýkající se pravomocí a postupů veřejného ochránce práv, popřípadě faktických nálezů obecné důležitosti a zájmu.

Veškerá rozhodnutí veřejného ochránce práv na základě šetření s výjimkou několika málo důvěrných případů, u kterých nelze uspokojivě zajistit utajení, jsou zveřejněna na jeho webové stránce (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>) v angličtině a v jazyce stěžovatele, je-li odlišný.

Vztahy s orgány a institucemi Evropské unie

Aby evropský veřejný ochránce práv dosáhl pozitivních výsledků pro občany, nezbytně potřebuje mít konstruktivní pracovní vztahy s orgány a institucemi Evropské unie. Tato spolupráce má formu pravidelných setkání a společných akcí, při nichž veřejný ochránce práv a jeho partneři dosahují lepšího vzájemného pracovního porozumění, zkoumají jak nejlépe hájit a prosazovat práva občanů a identifikují oblasti, ve kterých mohou v budoucnu spolupracovat.

V roce 2004 se evropský veřejný ochránce práv více než 30krát setkal s poslanci a úředníky těchto orgánů a institucí. Při těchto akcích prezentoval svoji činnost a nabízel instrukce, jak nejlépe reagovat na stížnosti a zlepšovat postupy. Tato činnost, která je dalším příkladem aktivní práce evropského veřejného ochránce práv, je součástí dvojí úlohy jeho instituce, tj. jako mechanismu vnější kontroly a prostředku zvyšování kvality správy. Byly zkoumány iniciativy s cílem posílit spolupráci mezi institucemi, zvláště s ohledem na zajištění stavu, kdy každý, kdo by mohl mít důvod stěžovat si veřejnému ochránci práv, získá informace, jak si počínat. Další schůzky se konaly za účelem rokování o prioritách evropského veřejného ochránce práv a nezbytných prostředcích jejich realizace se zvláštním zřetelem na rozpočet instituce.

Evropský veřejný ochránce práv podává výroční zprávy Evropskému parlamentu a pravidelně informuje poslance o své činnosti prostřednictvím výtisků svých publikací v daném roce. V roce

2004 bylo poslancům Evropského parlamentu poskytnuto osm publikací. Mezi evropským veřejným ochráncem práv a Petičním výborem Parlamentu existují plodné pracovní vztahy včetně vzájemného předávání případů tam, kde je to vhodné, a to tak, aby se evropským občanům dostalo co nejúčinnějších služeb. Veřejný ochránce práv také radí stěžovatelům, kteří volají po změnách evropského práva nebo politiky, jak obeslat Parlament peticemi. DE ROSSOVA zpráva o *Výroční zprávě* evropského veřejného ochránce práv za rok 2003 obsahovala návrh, aby se výbor stal plným členem evropské sítě ochránců práv. Ochránce práv tento návrh uvítal a podnikl opatření v zájmu jeho rychlého uskutečnění.

Spolupráce s veřejnými ochránci práv a obdobnými orgány

Úzká spolupráce s partnery na národní, regionální a místní úrovni je klíčovou prioritou evropského veřejného ochránce práv. Pomáhá zajistit, aby stížnosti občanů byly vyřizovány včas a účinně. Stejně důležitá je při mapování důležitých událostí ve světě veřejných ochránců práv, při výměně informací o právu EU a sdílení osvědčených postupů.

Síť

Evropská síť veřejných ochránců práv, z níž se postupně stal mocný nástroj spolupráce, je pro evropského veřejného ochránce práv nanejvýš důležitá. Do této sítě nyní patří téměř 90 úřadů ve 29 zemích s národní a regionální působností v celé Unii a na národní úrovni v zemích, které požádaly o členství v EU, v Norsku a na Islandu. Existuje účinný mechanismus spolupráce při vyřizování případů. To je zvláště důležité vzhledem ke skutečnosti, že mnoho stěžovatelů se obrací na evropského veřejného ochránce práv v případě problémů s národní, regionální nebo místní správou. V mnoha případech může příslušný národní veřejný ochránce práv poskytnout účinný opravný prostředek. Pokud je to možné, předává evropský veřejný ochránce práv případy přímo národním a regionálním veřejným ochráncům práv nebo stěžovatelům vhodně poradí. V roce 2004 evropský veřejný ochránce práv doporučil 906 stěžovatelům, aby se obrátili na národního nebo regionálního veřejného ochránce práv a v 54 případech předali stížnost přímo příslušnému veřejnému ochránci práv. Veřejní ochránci práv zapojení do této sítě mají rovněž prostředky k tomu, aby mohli informovat občany o jejich právech v rámci evropských právních předpisů a o tom, jak tato práva uplatňovat a bránit.

Evropský veřejný ochránce práv na požádání rovněž pomáhá národním a regionálním ochráncům v jejich šetření tak, že odpovídá na dotazy o právních předpisech EU nebo postupuje dotazy příslušným orgánům a institucím EU. V roce 2004 byly obdrženy dotazy od regionálního veřejného ochránce práv ve Venetu (Itálie), irského veřejného ochránce práv a veřejného ochránce práv na Kypru.

Síť se stejně tak věnuje i výměně zkušeností a osvědčených postupů. Tomu slouží semináře a setkání, pravidelný informační bulletin, elektronické diskusní fórum a každodenní elektronické zpravodajství. Přípravy na pátý seminář národních veřejných ochránců práv z členských států a kandidátských zemí byly zahájeny v roce 2004, kdy se evropský veřejný ochránce práv a jeho nizozemský protějšek Roel FERNHOUT třikrát setkali, aby zajistili úspěch semináře, který se bude konat v Haagu v září 2005. Bulletin *European Ombudsmen - Newsletter* v roce 2004 dále sloužil jako velmi cenný nástroj výměny informací o právu EU a osvědčených postupech. Dvě vydání z dubna a října se věnovala např. tématice nové evropské ústavy a jejího významu pro veřejné ochránce práv, problémům občanů, kteří hodlají využít svého práva na volný pohyb, a překážkám, kterým musí čelit lidé s postižením. Co se týče elektronického diskusního fóra evropského veřejného ochránce práv, tento dokument a diskusní fóra se v průběhu roku rozběhly a umožnily úřadům výměnu informací pomocí otázek a odpovědí. Bylo zahájeno několik zásadních diskusí o širokém okruhu témat, od televizního zpravodajství o veřejném ochránci práv po právo veřejných ochránců práv navštěvovat vězení, a většina národních úřadů přispěla k jednomu či více bodům diskuse. Elektronický zpravodaj veřejného ochránce práv, *Ombudsman Daily News*, byl vydáván každý pracovní den včetně článků, tiskových zpráv a oznámení z úřadů ve všech zemích v této síti.

V roce 2004 došlo k dalšímu zintenzivnění spolupráce v rámci této sítě následkem informačních návštěv evropského veřejného ochránce práv v členských státech a žadatelských zemích. Veřejní

ochránci práv v celé Evropě při přípravě těchto návštěv poskytli neocenitelnou pomoc při systematické organizaci obsažných setkání veřejných ochránců práv za účelem hledání nových způsobů spolupráce pro blaho občanů. Od svého nástupu do funkce v dubnu 2003 do konce roku 2004 evropský veřejný ochránce práv navštívil všech 25 členských států.

Setkání

V průběhu roku přesáhlo úsilí evropského veřejného ochránce práv o spolupráci s jeho partnery rámec činnosti evropské sítě veřejných ochránců práv. Jako aktivní člen mnoha organizací veřejných ochránců práv se zúčastnil konferencí v Evropě i mimo ni včetně osmé světové konference Institutu mezinárodního ombudsmana (IOI) v kanadském Quebec City. Snažil se účastnit akcí pořádaných národními a regionálními veřejnými ochránci práv, nebo zajistit přítomnost zástupců svého úřadu na těchto akcích. V rámci své činnosti na podporu právního státu, respektování lidských práv a řádné správy se evropský veřejný ochránce práv v roce 2004 zúčastnil mnoha akcí zejména v Turecku a Srbsku a Černé Hoře, jejichž cílem bylo založit nové instituce veřejných ochránců práv. V tomto ohledu evropský veřejný ochránce práv pokračoval v úsilí zpřístupnit bulletin *European Ombudsmen – Newsletter*, elektronické diskusní fórum a denní zpravodajství širšímu publiku v evropském regionu IOI.

Komunikační činnosti

Prvořadým cílem snah evropského veřejného ochránce práv o konstruktivní spolupráci s orgány a institucemi EU a se svými protějšky je zajistit co nejlepší služby občanům. Klíčem k dosažení tohoto cíle je posilování povědomí občanů o jejich právech a zejména o právu podávat stížnosti evropskému veřejnému ochránci práv. V průběhu roku bylo v tomto ohledu učiněno mnoho.

Evropský veřejný ochránce práv v roce 2004 zvýšil frekvenci svých návštěv členských států a přístupujících a žadatelských zemí. Na každé návštěvě se setkával s občany, potenciálními stěžovateli, zástupci správních orgánů, členy soudcovských sborů a významnými politiky. Tyto návštěvy byly výborným způsobem zvyšování povědomí občanů o jejich právech. Navíc pomáhaly zvýraznit práci evropského veřejného ochránce práv v očích klíčových zástupců soudní, zákonodárné a výkonné moci na národní a regionální úrovni a dále obohatily plodnou spolupráci mezi evropským veřejným ochráncem práv a jeho protějšky z členských států a kandidátských zemí. Podpora úřadů veřejných ochránců práv ve zmíněných zemích i úřadů Evropského parlamentu a zastoupení a delegací Evropské komise byla důležitým příspěvkem k úspěšnosti těchto návštěv.

Kromě akcí během těchto neformálních návštěv evropský veřejný ochránce práv a jeho spolupracovníci v průběhu roku vystoupili na více než 70 konferencích, setkáních a diskusních skupinách po celé Evropě a diskutovali o tématech jako například úsilí EU o komunikaci s občany, Ústava pro Evropu a práva osob s postiženími. Tato setkání pomohla zvýšit povědomí o práci evropského veřejného ochránce práv u potenciálních stěžovatelů i zainteresovaných občanů.

V roce 2004 došlo ke zvýšení mediální aktivity a tiskové zprávy byly vydávány v průměru každých 11 dní. Evropský veřejný ochránce práv dal přes 40 rozhovorů novinářům tištěných, audiovizuálních a elektronických sdělovacích prostředků ve Štrasburku, Bruselu a během svých informativních návštěv v terénu. Svou práci prezentoval a na dotazy odpovídal také na tiskových konferencích, brífincích, setkáních a pracovních obědech.

Během celého roku byly materiály o práci evropského veřejného ochránce práv široce distribuovány, zejména pak při dnech otevřených dveří, které Evropský parlament pořádal v květnu. Bruselský den otevřených dveří 1. května byl využit pro vydání letáku *The European Ombudsman - At a glance* ve 24 jazycích a jeho formulář a brožura o stížnostech byla krátce po rozšíření k dispozici ve všech jazycích Smlouvy. Výroční zpráva evropského veřejného ochránce práv byla poprvé k dispozici ve 20 jazycích, přístup k ní dále rozšířila uživatelsky přívětivá publikace *Výtah a statistiky*.

Všechny tyto publikace byly k dispozici na webových stránkách evropského veřejného ochránce práv společně s rozhodnutími, tiskovými zprávami, statistikami a podrobnostmi o jeho komunikační činnosti, které byly zveřejňovány v pravidelných intervalech. Webová stránka (<http://www.euro->

ombudsman.eu.int) byla během roku změněna z lingvistického hlediska a na jejích domovských a navigačních stránkách přibýlo ke stávajícím 11 jazykům 10 nových – devět jazyků nových členských států EU a irština.

Přípravy na 10. výročí

S ohledem na 10. výročí své instituce v roce 2005 evropský veřejný ochránce práv uspořádal seminář ve Štrasburku, jehož se zúčastnily osobnosti, které hrály důležitou úlohu při jejím založení. Tento „Seminář zakladatelů“ vyústil v živou diskusi a poskytl hodnotné informace o vzniku, založení a raném vývoji této instituce. Očekává se, že v roce 2005 bude vydána publikace k 10. výročí, inspirovaná poznatky „Semináře zakladatelů“.

Interní vývoj

V prvních čtyřech měsících roku 2004 veřejný ochránce práv navázal na práci vykonanou v posledních letech při přípravě jeho úřadu na rozšíření. Díky mimořádnému úsilí byla tato instituce k 1. květnu vybavena pro vyřizování stížností občanů 25 členských států v 21 jazycích Smlouvy.

Počet pracovních míst vytvořených veřejným ochráncem práv vzrostl z 31 v roce 2003 na 38 v roce 2004 tak, jak předpokládal víceletý rozpočtový plán, přijatý Parlamentem v roce 2002. Tento plán zabezpečil postupné zřizování nových pracovních míst v souvislosti s rozšířením v letech 2003–2005. V rozpočtu na rok 2005 přijatém rozpočtovými orgány v prosinci 2004 se předpokládá zvýšení na 51 pracovních míst.

V průběhu roku se stala plně funkční databáze stížností veřejnému ochránci práv a umožnila jeho úřadu úspěšně čelit problémům v podobě bezprecedentního nárůstu počtu stížností a rozšíření počtu jazyků. Ve spojení s lepším rozmístěním pracovníků a pokračující modernizací informačně-technologické struktury úřadu tyto iniciativy v roce 2004 umožnily zkvalitnění služeb občanům.

ÚVOD

1 VÝTAH

2 STÍŽNOSTI A ŠETŘENÍ

3 ROZHODNUTÍ NÁSLEDUJÍCÍ PO ŠETŘENÍ

4 VZTAHY S EVROPSKÝMI ORGÁNY A INSTITUCEMI

5 VZTAHY S VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV A PODOBNÝMI ORGÁNY

6 SDĚLENÍ

7 PŘÍLOHY

2 STÍŽNOSTI A ŠETŘENÍ

Jedním z nejdůležitějších způsobů, kterým evropský veřejný ochránce práv prosazuje řádnou správní praxi, je šetření možných nesprávných úředních postupů a doporučení nápravných kroků v případě nutnosti. O možných případech nesprávného úředního postupu se veřejný ochránce práv dozvídá především prostřednictvím stížností, jejichž řešení je nejdůležitějším aspektem reaktivní úlohy veřejného ochránce práv.

Právo podat stížnost evropskému veřejnému ochránci práv je jedním z práv občanů Evropské unie (článek 21 Smlouvy o ES) a je obsaženo v Chartě základních práv (článek 43).

Veřejný ochránce práv má i možnost provádět šetření z vlastního podnětu, a tak hrát proaktivní úlohu v boji proti nesprávným úředním postupům.

2.1 PRÁVNÍ ZÁKLAD PRO PRÁCI VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Práce veřejného ochránce práv se řídí článkem 195 Smlouvy o ES, statutem veřejného ochránce práv (který je rozhodnutím Evropského parlamentu¹) a prováděcími ustanoveními přijatými veřejným ochráncem práv podle článku 14 statutu.

Prováděcí ustanovení se týkají vnitřního provozu úřadu veřejného ochránce práv. Aby však byla srozumitelná a užitečná pro občany, obsahují i některé materiály o dalších orgánech a institucích, které jsou již obsaženy ve statutu. Současná prováděcí ustanovení vstoupila v platnost 1. ledna 2003. Jsou k dispozici ve všech úředních jazycích na webových stránkách veřejného ochránce práv (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>) a v tištěné formě v úřadu veřejného ochránce práv.

Evropský veřejný ochránce práv a Ústava pro Evropu

Smlouva o ústavě pro Evropu byla podepsána v Římě dne 29. října 2004 hlavami států a vlád a ministry zahraničních věcí členských států. V současné době je v procesu ratifikace členskými státy.

Právo stěžovat si veřejnému ochránci práv se objevuje v části I Ústavy v kapitole občanství a základní práva (čl. I odst. 10) a v Chartě základních práv (čl. II odst. 103). V kapitole o demokratickém životě v Unii v části I Ústavy se upravuje volba veřejného ochránce práv v Evropském parlamentu a nezávislost veřejného ochránce práv (čl. I odst. 49). Čl. III odst. 335, který odpovídá článku 195 platné Smlouvy o ES, zahrnuje ustanovení o tom, že statut se má stát evropským zákonem schváleným Evropským parlamentem.

¹ Rozhodnutí Evropského parlamentu 94/262 ze dne 9. března 1994 o nařízeních a všeobecných podmínkách upravujících povinnosti veřejného ochránce práv, Úř. věst. 1994, L 113/15.

2.2 PŮSOBNOST EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Článek 195 Smlouvy o ES zmocňuje veřejného ochránce práv k přijímání stížností od kteréhokoli občana Unie nebo od kterékoli fyzické nebo právnické osoby s bydlištěm nebo statutárním sídlem v členském státě, které se týkají případů nesprávného úředního postupu institucí nebo orgánů Společenství s výjimkou Soudního dvora a Soudu první instance při výkonu jejich soudních pravomocí. Stížnost je proto mimo působnost, pokud:

1. stěžovatel není osoba, která má právo podat stížnost;
2. stížnost není proti orgánu nebo instituci Společenství;
3. stížnost je proti Soudnímu dvoru nebo Soudu první instance jednajících v jejich soudní pravomoci; nebo
4. stížnost se netýká možného nesprávného úředního postupu.

Body 1, 2 a 4 jsou dále rozebrány níže.

2.2.1 Neoprávněné stížnosti

I když je právo stěžovat si evropskému veřejnému ochránci práv omezeno na občany, osoby s trvalým bydlištěm a právnické osoby se sídlem v členském státě, má veřejný ochránce práv právo zahájit šetření z vlastního podnětu. Na základě práva vlastního podnětu může veřejný ochránce práv šetřit i možný nesprávný úřední postup uvedený ve stížnosti, i když stěžovatel není oprávněnou osobou. Osm takových šetření z vlastního podnětu bylo zahájeno v roce 2004, včetně šesti stížností předložených před 1. květnem 2004 občany států, které se k tomuto datu staly členy Unie.

Veřejný ochránce práv přistupuje k otázce, zda použít práva vlastního podnětu tímto způsobem, případ od případu. Žádná stížnost zatím nebyla odmítnuta pouze z toho důvodu, že stěžovatel není oprávněnou osobou.

2.2.2 Orgány a instituce Společenství

Působnost veřejného ochránce práv pokrývá orgány a instituce Společenství. Seznam orgánů je uveden v článku 7 Smlouvy, ale neexistuje definice nebo závazný seznam institucí Společenství. Termín zahrnuje instituce vytvořené podle Smluv, jako jsou Hospodářský a sociální výbor a Evropská centrální banka, a agentury vytvořené legislativou, jako je Evropská agentura pro životní prostředí a Evropské monitorovací centrum pro sledování rasismu a xenofobie.

V reakci na stížnost předloženou v roce 2000 si veřejný ochránce práv vyžádal připomínky Evropského univerzitního institutu (EUI) k tomu, zda může být považován za instituci Společenství pro účely působnosti veřejného ochránce práv. EUI se omezil ve svém stanovisku na podstatu stížnosti, a proto nemusel veřejný ochránce práv rozhodovat o vlastní kompetenci v této věci². V roce 2004 se ve stanovisku EUI k další stížnosti uvádělo, že EUI nespadá do působnosti veřejného ochránce práv. Po důkladné analýze přijal veřejný ochránce práv názor EUI jako správný, a proto šetření uzavřel (případ 2225/2003/(ADB)PB, shrnuto v kapitole 3).

Budoucí Ústava pro Evropu rozšíří působnost evropského veřejného ochránce práv na všechny orgány, instituce, úřady a agentury Unie.

²

Případ 659/2000, Výroční zpráva 2000, s. 99.

Příklad stížnosti, která se netýkala instituce nebo orgánu Společenství

STÍŽNOST PROTI POLSKÉMU VEŘEJNÉMU OCHRÁNCI PRÁV

Polský občan si stěžoval, že polský veřejný ochránce práv neumožňuje předložení stížnosti v elektronické podobě. Stížnost byla mimo působnost evropského veřejného ochránce práv, protože polský veřejný ochránce práv není orgánem nebo institucí Společenství. Navíc evropský veřejný ochránce práv není hierarchicky nadřazený národnímu ochránci práv.

Na setkání mezi Evropského veřejného ochránce práv s polským veřejným ochráncem práv dne 9. února 2004 informoval polský veřejný ochránce práv evropského veřejného ochránce práv, že nespokojení stěžovatelé se mohou obrátit na polský parlament, kterému polský veřejný ochránce práv předkládá svoji výroční zprávu.

Evropský veřejný ochránce práv informoval stěžovatele v tomto smyslu.

Případ 3617/2004/MHZ

2.2.3 „Nesprávný úřední postup“

V reakci na žádost Evropského parlamentu, aby byl nesprávný úřední postup jasně definován, nabídl veřejný ochránce práv následující definici z výroční zprávy za rok 1997:

Pokud veřejný orgán nejedná v souladu s pravidlem nebo zásadou, která je pro něj závazná, jedná se o nesprávný úřední postup.

V roce 1998 Evropský parlament přijal usnesení vítající tuto definici. Z výměny dopisů mezi veřejným ochráncem práv a Komisí v roce 1999 vyplývá, že i Komise souhlasí s touto definicí.

Charta základních práv vyhlášená v roce 2000 řadí právo na řádnou správu mezi základní práva občanů Společenství (článek 41). Podle názoru veřejného ochránce práv jsou nesprávný úřední postup a řádná správa dvěma stranami téže mince.

Dne 6. září 2001 schválil Evropský parlament Kodex řádné správní praxe, který musí orgány a instituce Evropské unie, jejich správní úřady a pracovníci respektovat ve vztazích s veřejností. Kodex zohledňuje zásady evropského správního řádu obsažené v judikatuře soudů Společenství a čerpá inspiraci z národních zákonů. Parlament dále vyzval veřejného ochránce práv, aby uplatňoval kodex řádné správní praxe. Veřejný ochránce práv proto zohledňuje pravidla a zásady obsažené v kodexu při zkoumání stížností a při šetřeních z vlastního podnětu.

Příklady stížností, které se netýkají možného nesprávného úředního postupu

STATUS KATALÁNŠTINY V ÚSTAVĚ PRO EVROPU

Skupina stěžovatelů adresovala otevřený dopis evropskému veřejnému ochránci práv v listu *El Triangle* vycházejícím v Barceloně. Hovořili o údajné diskriminaci, protože Ústava pro Evropu neuznává katalánštinu jako úřední jazyk. Předložili řadu úvah o důležitosti katalánštiny a o významném počtu lidí, kteří ji v Evropě používají.

Protože se stížnost týkala návrhu na změnu Smluv, došel veřejný ochránce práv k názoru, že se netýká možného nesprávného úředního postupu, a proto není v jeho působnosti. Veřejný ochránce práv předal stížnost Evropskému parlamentu, aby se jí zabýval jako peticí.

Případ 2881/2004/JMA

ODMÍTNUTÍ INFORMACÍ EVROPSKOU CENTRÁLNÍ BANKOU

V dubnu 2004 obdržel veřejný ochránce práv stížnost na to, že Evropská centrální banka (ECB) odmítla poskytnout informace o tom, zda intervenovala na trhu s cílem zmírnit pád USD a růst EUR.

Veřejný ochránce práv považoval stížnost za nepřijatelnou, protože nebylo možno přesně definovat tvrzení stěžovatele. Nebylo zřejmé, zda podstatou stížnosti bylo, (i) že ECB nevysvětlila, proč odmítá stěžovateli poskytnout informace, a on tedy nebyl schopen pochopit odmítnutí ECB, nebo (ii) že pochopil důvody ECB a považoval je za špatné. Veřejný ochránce práv vysvětlil stěžovateli, že v prvním případě by mohl zahájit šetření, ale v druhém případě by stěžovatel v podstatě zpochybňoval politiku ECB a její operace na trhu při plnění základních úkolů Evropského systému centrálních bank, a proto by se nejednalo o případ nesprávného úředního postupu.

V říjnu 2004 objasnil stěžovatel, že jeho tvrzení znamenalo, že ECB neobjasnila své důvody, a proto nebyl schopen pochopit, proč mu odmítla poskytnout požadované informace. Protože se objasněné tvrzení týkalo možného nesprávného úředního postupu, zahájil ochránce práv šetření této věci.

Případy 1106/2004/TN a 3054/2004/TN

2.3 PŘÍPUSTNOST A ODŮVODNĚNOST ŠETŘENÍ

Stížnost, která spadá do působnosti veřejného ochránce práv, musí splňovat další kritéria přípustnosti, aby mohl veřejný ochránce práv zahájit šetření. Kritéria obsažená ve statutu jsou:

1. autor nebo předmět stížnosti musí být definováni (čl. 2 odst. 3 statutu);
2. veřejný ochránce práv nesmí zasahovat do žádného soudního řízení ani zpochybňovat správnost soudního rozhodnutí (čl. 1 odst. 3);
3. stížnost musí být podána do dvou let od okamžiku, kdy se stěžovatel dozvěděl o skutečnostech, z nichž stížnost vychází (čl. 2 odst. 4);
4. stížnosti musí předcházet příslušné správní podání k dotčené instituci nebo orgánu (čl. 2 odst. 4);
5. v případě stížnosti na pracovněprávní vztahy mezi orgány a institucemi a jejich úředníky a zaměstnanci musí být před podáním stížnosti vyčerpány všechny možnosti podání žádostí a stížností ve správním řízení na vnitřní úrovni (čl. 2 odst. 8).

Příklad stížnosti, které nepředcházela příslušná správní podání

ÚDAJNÉ PODIVNÉ PRAKTIKY V AGENTUŘE

Stěžovatel uváděl údajné podivné praktiky v agentuře EU. Stěžovatel pracuje pro dotčenou agenturu.

Veřejný ochránce práv usoudil, že odpovídajícími správními kroky, které by měl stěžovatel podniknout, by byly kroky popsané v čl. 22a a 22b služebního řádu, který vstoupil v platnost dne 1. května 2004. Tato ustanovení se týkají sdělování informací o možné protizákonné činnosti, včetně podvodů a korupce, poškozující zájmy Společenství, nebo o chování spojeném s plněním pracovních povinností, které by mohlo být považováno za závažné selhání při plnění povinností úředníka. Mimo jiné vyžadují, aby dotčený úředník informoval své nadřízené nebo Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF).

Protože stěžovatel již kontaktoval OLAF, veřejný ochránce práv poradil, aby v souladu s čl. 22b odst. 1 písmeno b) dostal OLAF čas na prozkoumání položených otázek a aby stěžovatel mohl kontaktovat OLAF se žádostí o informace o termínu stanoveném úřadem pro příslušné kroky.

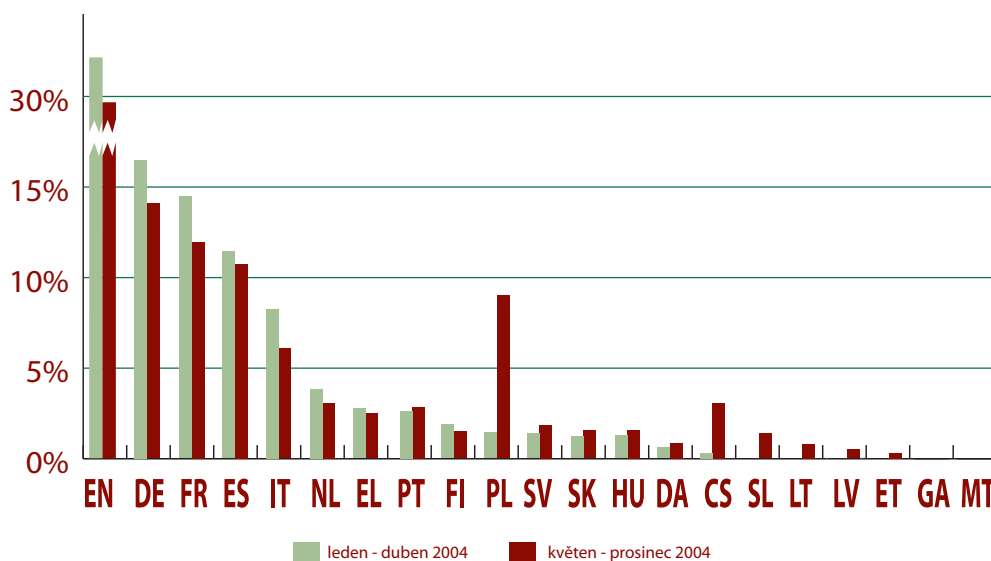
(Důvěrný případ)

Článek 195 Smlouvy o ES stanoví, že veřejný ochránce práv má „provádět šetření, která považuje za opodstatněná“. V některých případech nemusí být dostatečné důvody pro to, aby veřejný ochránce práv zahájil šetření, i když je stížnost přípustná. Například, pokud se již stížností zabýval jako petici Petiční výbor Evropského parlamentu, veřejný ochránce práv obvykle zastává názor, že pro šetření není důvod, pokud nejsou předloženy nové důkazy.

2.4 ANALÝZA STÍŽNOSTÍ ŠETŘENÝCH V ROCE 2004

V roce 2004 obdržel veřejný ochránce práv 3 726 nových stížností, což je o 53 % více než v roce 2003. Z těchto 53 % celkového nárůstu připadá 51 % (657 stížností) na stížnosti z 10 nových členských států, které se staly členy Unie dne 1. května 2004. Zbývajících 49 % představuje nárůst počtu stížností z 15 starých členských států a odjinud ze světa. Celkem 310 stížností a čtyři vlastní podněty byly přeneseny z roku 2003.

V následující tabulce jsou údaje o jazykovém dopadu rozšíření - porovnává počty stížností podle jazyků před a po 1. květnu 2004.

Stížnosti zaslali přímo občané v 3 536 případech a 190 stížností přišlo od sdružení nebo podniků. Veřejný ochránce práv také zahájil osm šetření z vlastního podnětu.

V roce 2004 byl proces zkoumání stížností s cílem zjistit, zda jsou v působnosti úřadu, splňují kritéria přípustnosti a existuje důvod pro zahájení šetření, dokončen v 95 % případů. Ze všech zkoumaných stížností 25 % spadalo do působnosti veřejného ochránce práv. Z nich 490 splňovalo kritéria přípustnosti, ale u 147 neexistoval důvod pro šetření. Šetření proto bylo zahájeno v 343 případech.

Většina stížností, která byla šetřena, byla vznesena proti Komisi (69 %). Protože Komise je hlavním orgánem Společenství, jehož rozhodnutí mají přímý dopad na občany, je přirozené, že je hlavním předmětem stížností občanů. 58 stížností bylo podáno proti Evropskému úřadu pro výběr personálu (EPSO), 48 proti Evropskému parlamentu a 22 proti Radě Evropské unie.

Nejčastějšími typy nesprávného úředního postupu byly nedostatek transparentnosti včetně odmítnutí informací (127 případů), diskriminace (106 případů), neodůvodněné průtahy (67 případů), neuspokojivý postup (52 případy), nespravedlnost nebo zneužití pravomoci (38 případů), nesplnění povinností, což znamená, že Evropská komise nevykonávala svou roli „ochránkyně Smlouvy“ ve vztahu k členským státům (37 případů), nedbalost (33 případy) a právní pochybení (26 případů).

2.5 POSTOUPENÍ STÍŽNOSTI A DOPORUČENÍ

Pokud stížnost nespadá do jeho působnosti nebo je nepřijatelná, snaží se veřejný ochránce práv vždy doporučit stěžovateli jiný orgán, který by mohl stížnost vyřídit, zejména pokud se případ týká právních předpisů Společenství. Pokud je to možné, postoupí veřejný ochránce práv stížnost jinému kompetentnímu orgánu se souhlasem stěžovatele za předpokladu, že stížnost se jeví jako odůvodněná.

V roce 2004 byla postoupena 71 stížnost. Z tohoto počtu byly 54 stížnosti postoupeny národnímu nebo regionálnímu veřejnému ochránci práv, 13 Evropskému parlamentu k projednání jako petice a čtyři Evropské komisi.

Doporučení bylo poskytnuto v 2 117 případech. V 906 z nich bylo stěžovateli doporučeno, aby se obrátil na národního nebo regionálního veřejného ochránce práv a 179 stěžovatelům bylo doporučeno,

aby podali petici Evropskému parlamentu. V 359 případech bylo doporučeno kontaktovat Evropskou komisi. Tyto údaje zahrnují několik případů, kdy stížnost vznesená proti Komisi byla shledána za nepřijatelnou, protože nebyly provedeny náležité správní kroky. V 613 případech bylo stěžovatelům doporučeno, aby kontaktovali jiné orgány, většinou specializovaného veřejného ochránce práv nebo orgány zabývající se stížnostmi v členském státu.

Příklady případů postoupených jinému orgánu nebo instituci

ÚDAJNÉ SELHÁNÍ NIZOZEMSKÉ POLICIE

Občanka jiného členského státu s bydlištěm v Nizozemsku uvádí, že nizozemská policie údajně řádně nevyšetřila sexuálního zneužívání jejího čtyřletého dítěte.

Veřejný ochránce práv kontaktoval stěžovatelku s cílem získat souhlas s postoupením případu, a případ byl po jejím souhlasu postoupen nizozemskému veřejnému ochránci práv.

(Důvěrný případ)

CESTOVÁNÍ OSOB S BYDLIŠTĚM VE TŘETÍCH ZEMÍCH

Byla předložena stížnost proti britské bezpečnostní službě u pasové kontroly v Calais. Rodičům stěžovatele, občanům Tanzanie s legálním pobytem v Belgii, byl odmítnut vstup do Velké Británie, protože neměli víza. Stěžovatelé si stěžovali na jednání bezpečnostní služby a na to, že tanzanským občanům s bydlištěm v Belgii a vlastním belgickými občanskými průkazy byl odmítnut volný pohyb v rámci EU.

Požadovali oficiální omluvu dále tvrdili, že osoby bydlící v Belgii, které nejsou evropskými občany, by měly mít právo cestovat v rámci EU bez překážek, a že by měl být vytvořen orgán EU, který by usnadňoval cestování v rámci EU pro lidi s občanským průkazem členského státu.

Pokud jde o stížnost na bezpečnostní službu, evropský veřejný ochránce práv doporučil stěžovatelům, aby využili postupů pro podávání stížností příslušného britského ministerstva a obrátili se na britského parlamentního veřejného ochránce práv, pokud by je postup vyřizování stížnosti neuspokojil.

Pokud jde o obecnou stížnost stěžovatelů týkající se cestování v rámci EU, postoupil evropský veřejný ochránce práv stížnost Evropskému parlamentu, aby ji projednal jako petici.

Případ 3300/2004/AU

2.6 POSTUPY VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Veškeré stížnosti zaslané veřejnému ochránci práv jsou registrovány a potvrzeny obvykle do týdne po obdržení. Dopis potvrzující přijetí informuje stěžovatele o postupu a obsahuje jméno a telefonní číslo pracovníka, který se stížností zabývá. Stížnost je analyzována, aby se zjistilo, zda má být zahájeno šetření, a stěžovatel je informován o výsledcích analýzy obvykle do jednoho měsíce.

Pokud není zahájeno šetření, je stěžovatel informován o důvodech. Kdykoli je to možné, je stížnost postoupena nebo je stěžovateli doporučen kompetentní orgán, na který by se mohl obrátit.

2.6.1 Zahájení šetření

Prvním krokem v šetření je zaslání stížnosti dotčenému orgánu nebo instituci se žádostí o zaslání stanoviska veřejnému ochránci práv, obvykle do jsou tři měsíců.

V květnu 2004 požádal veřejný ochránce práv Evropský parlament, Radu a Komisi o přijetí kratšího dvouměsíčního limitu pro stížnosti na odmítnutí přístupu k dokumentům. Veřejný ochránce práv zdůraznil, že je důležité, aby občané měli co nejrychlejší přístup, a že dvoustupňový postup podle nařízení 1049/2001³ poskytuje orgánům příležitost pro důkladnou analýzu právních a skutkových otázek ještě před zasláním stížnosti. Evropský parlament a Komise návrh přijaly, nikoli však Rada. Rada se však zavázala učinit vše pro to, aby odpověď byla vypracována v co nejkratším čase.

2.6.2 Spravedlivý postup

Zásada spravedlivého postupu vyžaduje, aby veřejný ochránce práv nebral při rozhodování o stížnosti v úvahu informace obsažené v dokumentech předložených stěžovatelem nebo orgánem či institucí Společenství, pokud druhá strana neměla příležitost se s dokumenty seznámit a vyjádřit svůj názor.

Veřejný ochránce práv proto zasílá stanovisko orgánu nebo instituce Společenství stěžovateli s výzvou, aby předložil své připomínky. Stejný postup se používá, pokud jsou vzneseny další dotazy na stěžovatele.

Smlouva ani statut neumožňují odvolání nebo jiné nápravné prostředky proti rozhodnutím veřejného ochránce práv o zpracování nebo výsledku stížnosti. Nicméně stejně jako všechny ostatní instituce Společenství může být veřejný ochránce práv žalován o náhradu škody na základě článku 288 Smlouvy o ES. V roce 2004 Soudní dvůr stanovil, že v zásadě je možné zahájit řízení o náhradu škody proti veřejnému ochránci práv z důvodu údajného nesprávného vyřízení stížnosti. U skutkové podstaty případu potvrdil Soudní dvůr rozhodnutí Soudu první instance, že veřejný ochránce práv nijak neporušil své povinnosti (případ C-234/02 P, *evropský veřejný ochránce práv versus Frank Lamberts*, rozsudek Soudního dvora ze dne 23. března 2004).

2.6.3 Nahlížení do spisů a slyšení svědků

Čl. 3 odst. 2 Statutu veřejného ochránce práv vyžaduje, aby orgány a instituce Společenství poskytl veřejnému ochránci práv veškeré informace, o které je požádá, a umožnily mu přístup k příslušným spisům. Odmítnout mohou pouze z důvodů utajení v řádně odůvodněných případech.

Pravomoc veřejného ochránce práv nahlížet do spisu mu umožňuje ověřit úplnost a přesnost informací, které mu poskytly příslušné orgány nebo instituce Společenství. Je to proto důležitá záruka pro stěžovatele a pro veřejnost, že veřejný ochránce práv může provádět hloubkové a úplné vyšetřování.

Čl. 3 odst. 2 statutu dále vyžaduje, aby úředníci a ostatní zaměstnanci orgánů a institucí Společenství svědčili na požádání veřejného ochránce práv. Vypovídají jménem svého úřadu a v souladu s jeho pokyny a jsou i nadále vázáni služebním tajemstvím.

V roce 2004 použil veřejný ochránce práv svoji pravomoc nahlížet do spisů ve dvou případech. Pravomoc vyslyšet svědky nebyla v roce 2004 použita.

³

Nařízení (ES) č. 1049/2001 Evropského parlamentu a Rady ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, Úř. věst. 2001 L 145/43.

2.6.4 Otevřený postup

Stížnosti veřejnému ochránci práv jsou řešeny veřejně, pokud stěžovatel nevyžaduje důvěrnost.

Článek 13 prováděcích ustanovení stanoví, že stěžovatel musí mít přístup ke spisu o své stížnosti. Článek 14 upravuje přístup veřejnosti k dokumentům v držení veřejného ochránce práv za stejných podmínek a se stejnými omezeními stanovenými v nařízení 1049/2001. Nicméně tam, kde veřejný ochránce práv nahlíží do spisu dotčeného orgánu nebo instituce, nebo získává důkazy od svědka, ani stěžovatel ani veřejnost nemůže mít přístup k důvěrným dokumentům nebo důvěrným informacím získaným při vyšetřování nebo slyšení (čl. 3 odst. 3 a čl. 14 odst. 2). Účelem této výjimky je usnadnit výkon vyšetřovacích pravomocí veřejného ochránce práv.

Na setkání s Loyolou De PALACIOVOU, místopředsedkyní Evropské komise, dne 31. března 2004, veřejný ochránce práv vysvětlil, že jeho šetření nemohou zohledňovat dokumenty předložené orgány nebo institucemi Společenství za účelem zpochybnění údajného nesprávného úředního postupu, pokud stěžovatel nemá možnost vidět a tedy i komentovat tyto dokumenty. Pokud orgán nebo instituce vlastní důvěrné dokumenty, měly by předložit shrnutí příslušných názorů, které nebude předmětem utajení. Pokud to veřejný ochránce práv považuje za užitečné, může nahlédnout do důvěrných dokumentů s cílem ověřit úplnost a přesnost shrnutí, které nepodléhá utajení.

2.7 VÝSLEDKY ŠETŘENÍ

Během šetření je stěžovatel informován o každém novém podniknutém kroku. Jakmile veřejný ochránce práv rozhodne o uzavření šetření, informuje stěžovatele o výsledcích šetření a svých závěrech. Rozhodnutí veřejného ochránce práv nevytváří ze zákona vymahatelná práva nebo povinnosti pro stěžovatele nebo dotčený orgán nebo instituci.

V roce 2004 uzavřel veřejný ochránce práv 251 šetření. Z toho 247 šetření se týkalo stížností a čtyři šetření byla z vlastního podnětu.

Pokud se šetření týká více než jednoho tvrzení nebo nároku, může vést k rozdílným zjištěním veřejného ochránce práv.

2.7.1 Případy, v nichž nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu

V roce 2004 bylo 113 případů uzavřeno se závěrem, že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. To nutně neznamená negativní výsledek pro stěžovatele, protože se mu alespoň dostane podrobného vysvětlení od dotčeného orgánu nebo instituce k tomu, co vykonal. A i když veřejný ochránce práv nezjistí nesprávný úřední postup, může najít možnost, jak by se kvalita správy ze strany orgánu nebo instituce mohla v budoucnosti zvýšit. V takových případech připojí veřejný ochránce práv svoji poznámku.

2.7.2 Případy vyřešené orgánem a smírná řešení

Kdykoli je to možné, snaží se veřejný ochránce práv o dosažení pozitivního výsledku, který uspokojí jak stěžovatele, tak i orgán, proti kterému je stížnost podána. Spolupráce orgánů a institucí Společenství má zásadní význam pro úspěch při dosahování takových výsledků, které pomohou prohloubit vztahy mezi orgány a občany a vyloučí nutnost nákladných a časově náročných soudních projednávání.

V roce 2004 vyřešily samotné orgány nebo instituce na základě stížnosti veřejnému ochránci práv 65 případů. 46 z nich byly případy, ve kterých zásah veřejného ochránce práv dosáhl rychlé odpovědi na korespondenci, která zůstávala bez odpovědi (viz oddíl 2.9 výroční zprávy za rok 1998, kde jsou uvedeny podrobnosti postupu, který se v takových případech používá).

Pokud se během šetření zjistí nesprávný úřední postup, veřejný ochránce práv se vždy pokouší, pokud je to možné, o smírné řešení. V roce 2004 bylo navrženo 12 smírných řešení. Pět případů bylo uzavřeno po dosažení smírného řešení (včetně dvou případů, kde byl návrh předložen v roce 2003). Na konci roku 2004 bylo stále v jednání 11 návrhů na smírné řešení.

V některých případech lze dosáhnout smírného řešení, pokud dotčený orgán nebo instituce nabídnou stěžovateli odškodnění. Každá taková nabídka se činí *ex gratia*, což znamená bez právní závaznosti a aniž tak vzniká precedens.

2.7.3 Kritické poznámky, návrhy doporučení a zvláštní zprávy

Pokud není smírné řešení možné nebo pokud je snaha o nalezení smírného řešení neúspěšná, veřejný ochránce práv buď případ uzavře kritickou poznámkou dotčenému orgánu nebo instituci, nebo vypracuje návrh doporučení.

Kritická poznámka je vhodná v případech, kde již není možné, aby dotčený orgán svůj nesprávný úřední postup napravil, kde tento nesprávný postup nemá obecný dopad a kde další kroky veřejného ochránce práv nejsou nutné. Kritická poznámka je vhodná i v případech, kdy se veřejný ochránce práv domnívá, že návrh doporučení by ničemu neposloužil, nebo kdy není vhodné předložit zvláštní zprávu k případu, v němž dotčený orgán nebo instituce nepřijmou návrh doporučení.

Kritická poznámka potvrzuje stěžovateli, že jeho stížnost je oprávněná, a upozorňuje dotčený orgán nebo instituci na to, co udělaly špatně, aby bylo možné vyhnout se nesprávnému úřednímu postupu v budoucnu. V roce 2004 předložil veřejný ochránce práv 36 kritických připomínek.

V reakci na podnět Evropského parlamentu informoval veřejný ochránce práv orgány a instituce o svém úmyslu periodicky žádat informace o případných krocích následujících po kritických poznámkách. V roce 2004 Komise odpověděla na 11 kritických poznámek. Odpovědi jsou pojednány v dalším oddíle (2.8) této kapitoly.

V případech, kdy se následné kroky veřejného ochránce práv jeví jako nezbytné (tj. tam, kde je možné, aby dotčený orgán napravil svůj nesprávný úřední postup, nebo tam, kde je pochybení zvlášť závažné, nebo má všeobecný dopad), obvykle veřejný ochránce práv zpracuje návrh doporučení pro dotčený orgán nebo instituci. V souladu s čl. 3 odst. 6 Statutu veřejného ochránce práv musí orgán nebo instituce zaslat podrobné stanovisko do tří měsíců. V roce 2004 bylo zpracováno 17 návrhů doporučení. Kromě toho pět návrhů doporučení z roku 2003 vyústilo v rozhodnutí v roce 2004. Sedm případů bylo uzavřeno v roce, kdy orgán přijal návrh doporučení. Jeden případ vyústil v předložení zvláštní zprávy Evropskému parlamentu. Pět případů bylo uzavřeno z jiných důvodů. Na konci roku 2004 se stále posuzovalo devět návrhů doporučení.

Pokud orgán nebo instituce Společenství neodpoví na návrh doporučení uspokojivě, může veřejný ochránce práv zaslat zvláštní zprávu Evropskému parlamentu. Zvláštní zpráva může obsahovat doporučení. Zvláštní zpráva Evropskému parlamentu je posledním věcným krokem, který veřejný ochránce práv v souvislosti s případem podniká, protože přijetí usnesení a výkon pravomocí Parlamentu jsou předmětem politického úsudku Parlamentu. Veřejný ochránce práv samozřejmě poskytuje Parlamentu veškeré požadované informace a pomoc při projednávání zvláštní zprávy. V roce 2004 byla předložena jedna zvláštní zpráva (případ OI/2/2003, viz dále v další části a kapitole 3).

2.8 ROZHODNUTÍ UZAVÍRAJÍCÍ PŘÍPADY V ROCE 2004

Rozhodnutí o uzavření případu jsou obvykle publikována na webové stránce veřejného ochránce práv (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>) v angličtině a v jazyce stěžovatele, pokud to není angličtina.

Kapitola 3 shrnuje 59 z celkového počtu 251 rozhodnutí, která uzavírala případy v roce 2004. Shrnutí odrážejí řadu témat a institucí, kterých se šetření veřejného ochránce práv týkala, a různé typy zjištění. Jsou označeny podle jednacích čísel případu, obecné skutkové podstaty v oblasti příslušné kompetence Společenství a druhu údajného nesprávného úředního postupu, který uvádí stěžovatel.

Zbývající část tohoto oddílu kapitoly 2 analyzuje nejvýznamnější zjištění v oblasti práva a skutečností obsažených v rozhodnutích veřejného ochránce práv v roce 2004. Jsou uspořádány podle horizontální klasifikace témat. Končí vyhodnocením vztahů Komise s veřejným ochráncem práv a stěžovateli, které se odrážejí v rozhodnutích v roce 2004 a v odpovědích Komise na další poznámky a kritické poznámky v průběhu roku.

2.8.1 Přístup k dokumentům a ochrana údajů

Nařízení o přístupu veřejnosti k dokumentům⁴ poskytuje stěžovatelům volbu nápravného prostředku. Mohou napadnout odmítnutí přístupu buď před soudem podle článku 230 o ES nebo stížností veřejnému ochránci práv.

V roce 2004 přijal veřejný ochránce práv rozhodnutí o 11 takových stížnostech, z nichž devět bylo proti Komisi a po jedné proti úřadu OLAF a Radě. Osm z těchto stížností předložily nevládní organizace, jedna přišla od profesního svazu a dvě podaly fyzické osoby. Tři ze stížností vyřešila instituce, a to v jednom případě tím, že odpověděla na žádost (2183/2003/TN), a ve dvou zbývajících případech tím, že umožnila přístup k příslušným dokumentům (220/2004/GG; 520/2004/TN). Jeden případ byl ukončen smírným řešením, Komise předložila stěžovateli (jehož žádost o přístup byla velmi obecná) seznam dokumentů o jednáních ve Světové obchodní organizaci (WTO). Stěžovatel tak získal informace potřebné k vypracování přesnější žádosti (415/2003/TN).

V šesti případech nezjistil veřejný ochránce práv žádný nesprávný úřední postup, protože dotčená instituce měla právo odmítnout přístup na základě výjimek obsažených v nařízení. Čtyři z těchto případů se týkaly čl. 4 odst. 1) nařízení. V případech 900/2003/TN, 1286/2003/JMA a 1304/2003/PB veřejný ochránce práv rozhodl, že Komise měla právo uplatnit třetí odrážku čl. 4 odst. 1 písm. a (mezinárodní vztahy), a v případě 1044/2004/GG čtvrtou odrážku (finanční, měnová nebo hospodářská politika Společenství nebo členského státu). V prvním z těchto případů zdůraznil veřejný ochránce práv, že čl. 4 odst. 1 nestanoví možnost převažujícího veřejného zájmu na zveřejnění a že je proto zvláště důležité, aby instituce přesně uvedly své důvody, proč uplatňují toto ustanovení.

Veřejný ochránce práv učinil dvě rozhodnutí týkající se čl. 4 odst. 2 nařízení. Příklad 2371/2003/GG se týkal žádosti o přístup ke stanovisku vypracovanému právním útvarem Rady. Veřejný ochránce práv zpracoval návrh doporučení Radě, ale uzavřel případ se zjištěním, že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu poté, co Soud první instance vynesl rozsudek se závěrem, že Rada má právo odmítnout přístup ke stanoviskům svého právního útvaru⁵. V případě 1481/2003/OV zaujal veřejný ochránce práv stanovisko, že Komise měla právo uplatnit čl. 4 odst. 2 třetí odrážku (za účelem kontrol, vyšetřování a auditů) na ochranu určitých částí zprávy a že neexistoval vyšší veřejný zájem na zveřejnění těchto částí.

⁴ Nařízení (ES) č. 1049/2001 Evropského parlamentu a Rady ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, Úř. věst. 2001 L 145/43.

⁵ Příklad T-84/03, *Turco versus Rada*, rozsudek ze dne 23. listopadu 2004.

Ve dvou ze shora uvedených případů byly vypracovány další poznámky. V případě 1286/2003/JMA veřejný ochránce práv vyzval Komisi, aby zvážila, jak učinit jednání v rámci WTO otevřenějšími a transparentnějšími. V případě 1304/2003/PB veřejný ochránce práv souhlasil, že Komise měla právo odmítnout přístup k částem zprávy, kterou vypracoval Potravinový a veterinární úřad. Veřejný ochránce práv navrhl, že v budoucnosti by bylo užitečné zaznamenávat nedůvěrné informace odděleně od důvěrných jak to jen prakticky půjde, aby se usnadnilo povolování částečného přístupu. Komise následně poskytla veřejnému ochránci práv další informace o postupech Potravinového a veterinárního úřadu v tomto ohledu.

Kritická poznámka byla předložena v případě 1874/2003/GG, kdy Komise uplatnila čl. 4 odst. 1 písm. b) nařízení (soukromí a integrita fyzických osob, a to zejména v souladu s právními předpisy Společenství o ochraně osobních údajů) a čl. 4 odst. 3 (jehož cílem je poskytnout institucím „čas na rozvahu“) k tomu, aby odůvodnila odmítnutí přístupu k elektronické korespondenci mezi útvary Komise a zaměstnanci dvou subjektů, které spravovaly kontrakt jménem Komise. Veřejný ochránce práv zaujal názor, že pouhá skutečnost, že dokument obsahuje stanoviska pro vnitřní potřebu, nemůže být dostačující pro závěr, že zpřístupnění způsobí vážnou škodu, protože čl. 4 odst. 3 předpokládá, že takové dokumenty by měly být v zásadě přístupné. Rozhodnutí dále ukazuje, že odůvodnění Komise není důsledné, protože mohla uplatnit čl. 4 odst. 3 pouze na základě toho, že elektronická korespondence se zaměstnanci dvou orgánů se rovnala vnitřním sdělením a Komise neuvedla argument, že přístup k elektronickým zprávám napsaným vlastními zaměstnanci by měl být odmítnut s cílem chránit jejich jména.

Problémy s ochranou údajů se objevily i ve dvou dalších případech. V případě 821/2003/JMA stěžovatel napadl jako otázku obecných zásad odmítnutí Evropského parlamentu poskytnout seznam osob vybraných pro stáž. Parlament odůvodnil své odmítnutí obavou o ochranu údajů. Veřejný ochránce práv vyjádřil názor, že Evropský parlament by mohl rozhodnout, aby jména těch, kterým byla nabídnuta stáž a kteří nabídku přijali, byla zveřejněna a žadatelé o stáž byli příslušným způsobem informováni. Nicméně platná pravidla Parlamentu o stážích žádné takové ustanovení neobsahují. Veřejný ochránce práv proto navrhl, aby Parlament zvážil revizi těchto pravidel tak, aby bylo jasné, že seznam jmen osob, které přijaly nabídku na stáž, bude veřejnou listinou.

V případě 2046/2003/GG Rada odmítla umožnit svému společnému výboru, který se skládá ze zástupců jmenovacího orgánu a výboru pro zaměstnance, aby nahlédl do osobní dokumentace osob, jejichž žádost o předčasný odchod do důchodu byla schválena. Veřejný ochránce práv zdůraznil, že i když osobní údaje mohou být sdělovány pouze v souladu s ustanoveními nařízení č. 45/2001⁶, veškeré překážky takovému zveřejnění postavila do cesty sama Rada, která neinformovala žadatele o tom, že jejich osobní data mohou být předložena společnému výboru. Byla proto vypracována kritická poznámka o selhání při řádných konzultacích se společným výborem v případě předčasných odchodů do důchodu.

2.8.2 Komise jako „strážkyně Smlouvy“

Právní stát je jednou ze základních zásad Evropské unie a jednou z nejdůležitějších povinností Komise je být „strážkyní Smlouvy“⁷. Komise může jednat z vlastního podnětu, na základě stížnosti nebo v reakci na žádost Evropského parlamentu o vyřešení peticí. Článek 226 Smlouvy vytváří obecný postup, podle kterého může Komise šetřit a předávat Soudnímu dvoru možná porušení právních předpisů Společenství ze strany členského státu. Jiné postupy existují v konkrétních oblastech, jako jsou státní podpora a hospodářská soutěž.

⁶ Nařízení (ES) č. 45/2001 ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a volném pohybu těchto údajů, Úř. věst. 2001 L8/1.

⁷ Článek 211 ES požaduje od Komise, aby „zajistila, aby ustanovení Smlouvy a opatření přijatá institucemi podle těchto ustanovení, byla dodržována“. Ústava pro Evropu potvrzuje důležitost této úlohy v čl. 1 odst. 26.

Kapitola 3 obsahuje shrnutí devíti rozhodnutí, která dokládají, jak nakládá veřejný ochránce práv se stížnostmi proti „ochránkyni Smlouvy“. Základními problémy, které byly řešeny, jsou údajné nezaznamenání stížnosti, zbytečné průtahy a neprovedení řádného vyšetřování.

Ve dvou případech (2007/2002/ADB a 701/2003/IP) veřejný ochránce práv zpracoval kritickou poznámku k nezaznamenání stížností. Komise odpověděla na rozhodnutí v druhém případě tím, že přislíbila jasnější odpovědi v budoucích případech údajného porušení právních předpisů Společenství ze strany členských států a poskytnout odůvodnění, pokud dopis nebyl zaznamenán jako stížnost. V případě 1769/2002/ELB Komise přijala návrh doporučení, aby zaznamenala dopis jako stížnost a naložila s ním v souladu s postupy uvedenými ve sdělení Komise Evropskému parlamentu a evropskému veřejnému ochránci práv o vztazích se stěžovatelem v případech porušení právních předpisů Společenství⁸.

Ve dvou případech (2333/2003/GG a 2185/2002/IP) učinil veřejný ochránce práv kritickou poznámku ke zbytečným průtahům při řešení stížnosti. Návrh doporučení byl předložen k případu 1963/2002/IP, kde Komise neposkytla uspokojivé vysvětlení, proč nebyla schopna přijmout rozhodnutí o případu po téměř sedmi a půl letech. Komise odpověděla slibem, že konečné rozhodnutí přijme v březnu 2004.

Ve třech případech, kde stěžovatel tvrdil, že nedošlo k řádnému vyšetření, byl učiněn závěr, že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu (841/2003/OV, 849/2003/JMA a 480/2004/TN). V případě 841/2003/OV došlo k věcnému nedorozumění o rozsahu působnosti vyšetřování Komise a stěžovatel poděkoval veřejnému ochránci práv za vysvětlení situace. V případě 480/2004/TN vypracoval veřejný ochránce práv další poznámku, aby přiměl Komisi k tomu, že v budoucnu bude vysvětlovat důvody pro uzavření stížností podle článku 226 co nejsrozumitelněji a nejjednodušeji. V případě 849/2003/JMA veřejný ochránce práv zjistil, že Komise poskytla stěžovateli přiměřené odůvodnění svého věcného rozhodnutí. Komise se také omluvila stěžovateli za to, že mu neposkytla příležitost předložit jeho připomínky k odůvodnění Komise, že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu.

Rozhodnutí v případě 480/2004/TN se týkalo problému obecné důležitosti v postupu podle článku 226. Jedním z tvrzení stěžovatele v jeho stížnosti Komisi bylo, že členský stát nedokázal řádně uplatnit směrnici o získaných právech v důsledku rozhodnutí národního soudu. Veřejný ochránce práv vzal do úvahy, že Komise měla přiměřené důvody pro své rozhodnutí nevést řízení pro porušení právních předpisů vzhledem k základní zásadě nezávislosti soudnictví. Pokud se někdo obrátí na národní soud s tvrzením, že národní orgány nejednají v souladu s právními předpisy Společenství, pak je příslušným opravným prostředkem v případě neuspokojivého výroku použití odvolání k soudu vyššího stupně.

2.8.3 Smlouvy a granty

Orgány a instituce Společenství používají smlouvy jak pro získání zboží a služeb potřebných k výkonu jejich funkcí, tak i jako nástroj pro řízení grantů a dotací v celé řadě programů.

Veřejný ochránce práv dostává a řeší stížnosti jak ve vztahu k přidělování zakázek, tak i k jejich řízení. Nicméně vznikne-li problém porušení smlouvy, omezuje se veřejný ochránce práv ve svém šetření na zkoumání toho, zda orgán nebo instituce Společenství poskytla logické a přiměřené vysvětlení právního základu pro své kroky a proč se domnívá, že její názor na smluvní postavení je opodstatněný.

Kapitola 3 uvádí shrnutí devíti rozhodnutí, která dokládají, jak nakládá veřejný ochránce práv se stížnostmi proti zakázkám a grantům. Základními problémy, které byly řešeny, jsou postupy před uzavřením smlouvy, nerovné zacházení při řešení podezření ve vztahu k jednotlivým společnostem a pozdní platby.

⁸

Úř. věst. 2002 C 244/5.

Ve vztahu k postupům před uzavřením smlouvy zjistil veřejný ochránce práv u případu 1878/2002/GG, že Komise nedala malé společnosti dostatek času, aby zpracovala návrh na grant v oblasti výzkumu a vývoje. Komise přijala návrh doporučení na zaplacení kompenzace na základě zásady *ex gratia*. V případě 1986/2002/OV však Komise odmítla návrh doporučení, aby předložila přiměřenou nabídku stěžovateli, kterému nedokázala jasně sdělit, že zakázka nebude přidělena. V případě 221/2004/GG si Komise špatně vyložila poštovní razítko a chybně odmítla nabídku z důvodu předložení po termínu. Po zaslání stížnosti veřejnému ochránci práv jednala Komise rychle a konstruktivně s cílem napravit chybu.

Dva případy vedly ke kritickým poznámkám pro nerovné zacházení při řešení podezření spojených se společnostmi nebo organizacemi. V případě 278/2003/JMA veřejný ochránce práv stanovil jako základní zásadu, že při přijímání opatření na ochranu finančních zájmů Společenství by se měla Komise snažit o dosažení spravedlivé rovnováhy mezi zájmy soukromých osob a zájmy široké veřejnosti. Rozhodnutí dále zdůrazňuje, že si lze jen těžko představit, jak by toho Komise dosáhla, pokud by nesdělila žadateli o grant své možné pochybnosti o právním postavení žadatele, nebyla poté připravena vyslechnout jeho informace a nereagovala na ně. Veřejný ochránce práv sdělil Komisi, že by mohlo být užitečné vydat pro její útvary příručku v této věci. V případě 953/2003/OV Evropský parlament a Komise odstoupily od svých smluv se společnostmi, přičemž uplatnily ustanovení, které jim ukládá písemně oznámit společnosti, že neplnila své závazky vyplývající ze smlouvy. Veřejný ochránce práv byl toho názoru, že pouhý odkaz na „výsledky vyšetřování OLAF“ bez dalších informací není dostatečným oznámením.

Byly vyřešeny tři stížnosti na zpožděnou platbu. V případě 435/2004/GG Komise zaplatila faktury vystavené dotčenou společností. V další poznámce veřejný ochránce práv vyzval Komisi, aby zvažila i vyplacení úroků, což Komise učinila. Druhé dva případy se týkaly zpožděných plateb třetím stranám ze strany dodavatelů Komise. V případě 2124/2003/ADB informovala Komise veřejného ochránce práv, že nechápe, proč dodavatel platbu neprovedl. Krátce poté obdržel stěžovatel platbu v plné výši. Příklad 1949/2003/TN se týkal toho, že *CESD-Communautaire* neproplatil částky za práci, kterou stěžovatel provedl podle pokynů Eurostatu. Komise zaplatila příslušné částky *CESD-Communautaire*, který je pak zaplatil stěžovateli.

Jeden případ (1889/2002/GG) nedospěl k uspokojivému výsledku. Společnost obdržela od Komise finanční podporu na dva projekty. Komise rozhodla o vrácení částky na jeden projekt a dotčená společnost vznesla námitku proti příkazu k vrácení prostředků u Soudu první instance. Komise poté pozastavila platby na druhý projekt a argumentovala přitom tím, že jí to smluvní ustanovení umožňuje. Po důkladném prozkoumání včetně kontroly spisu Komise a vyslechnutí svědectví vedoucího příslušného oddělení Komise došel veřejný ochránce práv k závěru, že Komise nepředložila promyšlenou a přiměřenou informaci o svém postoji. Komise odmítla jak pokus o dosažení smírného řešení, tak i návrh doporučení. Veřejný ochránce práv uzavřel případ kritickou poznámkou.

2.8.4 Nábor pracovníků a záležitosti zaměstnanců

Kapitola 3 obsahuje shrnutí 15 rozhodnutí o stížnostech týkajících se náborem pracovníků do orgánů a institucí EU a pracovně-právních vztahů s těmito orgány a institucemi. Evropský parlament vyřešil jeden případ (1600/2003/ADB) a v dalším případě došlo ke smírnému řešení s Komisí (1320/2003/ELB). V případě 1196/2003/ELB stěžovatelka dosáhla svého cíle, kterým bylo objasnění situace, aby mohla zvážit, jaké opravné prostředky použije.

Pět rozhodnutí se týkalo otázek obecného významu.

V případě 1571/2003/OV nenašel veřejný ochránce práv ve služebním řádu Europolu žádný právní základ, který by opravňoval zaměstnávání dočasných pracovníků za podmínek platných pro místní zaměstnance. Veřejný ochránce práv předložil kritickou poznámku, ve které upozorňuje Europol na potřebu revidovat tuto jeho praxi. Europol odpověděl pozitivně.

Rozhodnutí v případě 260/2003/OV kritizovalo skutečnost, že Evropský parlament nedokázal přijmout odpovídající opatření, která by podpořila účinné dodržování jeho pravidel pro kouření v jeho prostorách. Veřejný ochránce práv upozornil, že vzhledem k možnému negativnímu zdravotnímu dopadu působení kouře by měl Parlament věnovat zvláštní pozornost potřebě podporovat účinné dodržování pravidel, protože vystavování zaměstnanců kouři na pracovišti vyvolává potenciální problémy s právní odpovědností.

V případě 2216/2003/MHZ stěžovatel napadl rozhodnutí Evropského úřadu pro výběr personálu vést korespondenci s kandidáty ve výběrovém řízení pouze v angličtině, francouzštině nebo němčině. Veřejný ochránce práv kritizoval EPSO za to, že neposkytl základní odůvodnění svého rozhodnutí, což by umožnilo tato odůvodnění prověřit.

Šetření z vlastního podnětu (OI/1/2003/ELB) vedlo Komisi k tomu, že souhlasila s tím, že do března 2005 zřídí postup podávání stížností pro delegované národní odborníky.

Další šetření z vlastního podnětu (OI/2/2003/GG) vedlo veřejného ochránce práv k závěru, že Komise neposkytla promyšlené a přesvědčivé vysvětlení pro nízké zařazení mnoha tiskových pracovníků v jejích zahraničních delegacích. Protože Komise odmítla návrh doporučení, aby přehodnotila svá pravidla pro klasifikaci těchto pracovních míst, vypracoval veřejný ochránce práv v prosinci 2004 zvláštní zprávu pro Evropský parlament.

2.8.5 Odpovědi Komise na šetření veřejného ochránce práv

Spolupráce orgánů a institucí EU má zásadní význam, protože umožňuje veřejnému ochránci práv poskytnout fyzickým osobám rychlou a účinnou nápravu a zajišťovat systémová zlepšení s cílem zvýšit kvalitu správy.

Spolupráce Komise je zvláště důležitá, protože téměř 70 % šetření veřejného ochránce práv se týká Komise. Odpovědi Komise na návrhy a doporučení veřejného ochránce práv byly v roce 2004 vcelku pozitivní. Mezi příklady dobré spolupráce ze strany Komise v oblasti systémového zlepšování patří dohoda o vytvoření postupu podávání stížností pro delegované národní odborníky (OI/1/2003/ELB, část 2.8.4) a pozitivní reakce na návrhy veřejného ochránce práv ke zlepšení správy evropských škol (OI/5/2003).

Komise se také řídila další poznámkou v případě 1876/2002/OV, když informovala veřejného ochránce práv o tom, že nově zavedený elektronický systém správy dokumentů zajistí efektivnější řízení veškeré podpůrné dokumentace k případu a umožní tak Komisi poskytovat lepší podporu veřejnému ochránci práv při řešení stížností občanů v co nejkratší době a co nejefektivněji.

Na druhé straně Komise neodpověděla kladně na další poznámku v případě 253/2003/ELB. Veřejný ochránce práv zaujal stanovisko, že je na místě, aby Komise regulovala zaměstnávání rodinných příslušníků v rámci projektů, jako je TACIS, ale navrhl, že cílů této regulace by se v budoucnosti snáze dosáhlo přijetím a odpovídajícím zveřejněním uplatněných pravidel a zásad při zachování spravedlnosti a transparentnosti. Odpověď Komise naznačila, že dává přednost zkoumat zaměstnávání rodinných příslušníků dodavatele případ od případu.

Pokud jde o odškodnění fyzických osob, mnohé z případů uvedených v bodech 2.8.1 až 2.8.3 prokazují ochotu Komise vyřešit případy, omluvit se za chyby a provést nápravu včetně výplaty odškodného na základě zásady *ex gratia*.

Ve dvou z uvedených případů však Komise odmítla návrhy veřejného ochránce práv na smírné řešení a následné návrhy doporučení.

Třetím takovým případem je 1435/2002/GG. Veřejný ochránce práv několikrát upozornil Komisi na tvrzení stěžovatele, že dochází na jejím generálním ředitelství (GR) pro informační společnost k vnitřním nedorozuměním týkajícím se volného místa. Komise se přesto k tomuto bodu nevyjádřila. V rozhodnutí uzavírajícím případ s kritickou poznámkou vyjádřil veřejný ochránce práv názor, že

přístup Komise nebyl v souladu se závazky, které právní předpisy EU ukládají orgánům Společenství ve vztahu k veřejnému ochránci práv i ke stěžovatelům.

S cílem maximalizovat kvalitu služeb poskytovaných občanům a obyvatelům Evropské unie orgány a institucemi EU a tedy naplňovat své poslání by veřejný ochránce práv uvítal iniciativy Parlamentu, které by vedly Komisi k tomu, aby ve všech budoucích případech plně spolupracovala, stejně jako to činila v převážné většině případů v roce 2004.

ÚVOD

1 VÝTAH

2 STÍŽNOSTI A ŠETŘENÍ

3 ROZHODNUTÍ NÁSLEDUJÍCÍ PO ŠETŘENÍ

4 VZTAHY S EVROPSKÝMI ORGÁNY A INSTITUCEMI

5 VZTAHY S VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV A PODOBNÝMI ORGÁNY

6 SDĚLENÍ

7 PŘÍLOHY

3 ROZHODNUTÍ NÁSLEDUJÍCÍ PO ŠETŘENÍ

Úplné znění rozhodnutí v jednotlivých případech uvedených v této kapitole lze nalézt pomocí „Seznamu rozhodnutí“ na webové stránce evropského veřejného ochránce práv (<http://www.euro-ombudsman.eu.int/decision/en/default.htm>). Přístup k danému rozhodnutí lze získat zadáním čísla případu, které je uvedeno v názvu shrnutí jednotlivých případů v této části. Úplná znění rozhodnutí jsou na webové stránce v angličtině a v jazyce stěžovatele, pokud to není angličtina. Výtisk úplného znění rozhodnutí uveřejněného na webové stránce je možné vyžádat v úřadu evropského veřejného ochránce práv.

V druhé polovině roku 2005 budou úplné texty rozhodnutí zařazených v této části k dispozici jako jeden elektronický dokument na webové stránce veřejného ochránce práv v angličtině, francouzštině a němčině. Přístup k němu bude možný prostřednictvím části „Výroční zprávy webové stránky veřejného ochránce práv“ (<http://www.euro-ombudsman.eu.int/report/en/default.htm>). Výtisk nebo CD-ROM bude opět možné získat v úřadu evropského veřejného ochránce práv.

3.1 PŘÍPADY, V NICHŽ NEBYL ZJIŠTĚN NESPRÁVNÝ ÚŘEDNÍ POSTUP

3.1.1 Evropský parlament

PRÁVIDLA EVROPSKÉHO PARLAMENTU PRO STÁŽE

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 821/2003/JMA proti Evropskému parlamentu

Španělský občan si stěžoval veřejnému ochránci práv poté, co byla odmítnuta jeho žádost o stáž u Evropského parlamentu. Tvrdil, že (i) rozhodnutí Evropského parlamentu zamítnout jeho žádost o stáž nebylo dostatečně odůvodněno, že (ii) postup Evropského parlamentu při výběru stážistů je dvojznačný a neumožňuje možnost odvolání, a že (iii) odmítnutí Parlamentu poskytnout přístup k seznamu vybraných stážistů z důvodů ochrany údajů není na místě při veřejném výběrovém řízení.

Pokud jde o postup výběru, zaznamenal Parlament, že v souladu s kritérii stanovenými v čl. 6 odst. 3 pravidel platných pro stáže a studijní pobyty v Evropském parlamentu ze dne 18. prosince 2002 jeho orgány přezkoumaly všechny žádosti na základě zásluh, současných potřeb a dostupnosti. Při výběru kandidátů se každé generální ředitelství snaží dát do souladu úkoly, které mají být splněny, s konkrétními dovednostmi žadatelů, aby vybraní stážisté mohli získat co nejužitečnější zkušenosti.

Parlament dále připomněl, že ustanovení pravidel platných pro stáže a studijní pobyty v Evropském parlamentu řeší veškeré aspekty výběru stážistů včetně možnosti odvolání. Všeobecné podmínky, kterými se řídí přijímání, jsou jasně definovány v článku 5 pravidel, postup přijímání je popsán v článku 6 a pravidla pro řešení sporů jsou obsažena v článku 24. Podle názoru Parlamentu je postup jasný a jednoznačný.

Parlament se dále domníval, že seznam vybraných stážistů nemohl být zveřejněn na základě výjimky v čl. 4 odst. 1 písm. b) nařízení č. 1049/2001⁹, která stanoví, že přístup k dokumentu by měl být odmítnut, pokud by takové zveřejnění ohrozilo ochranu soukromí a bezúhonnosti fyzické osoby.

S ohledem na odpovědi Parlamentu na dopisy stěžovatele a vysvětlení poskytnutá během šetření dospěl veřejný ochránce práv k závěru, že nedošlo k žádnému nesprávnému úřednímu postupu. Nicméně učinil tyto další poznámky:

v zájmu efektivnější komunikace s občany by mohl Parlament zvážit, zda do svých pravidel nezařadit konkrétní odkaz na skutečnost, že kritéria pro hodnocení žádostí o stáže zahrnují současné potřeby příslušného oddělení.

Veřejný ochránce práv zastává názor, že by bylo vhodné, aby Evropský parlament zvážil, zda by neměl revidovat svá pravidla pro stáže a studijní pobyty tak, aby se v nich stanovilo, že seznam jmen osob, které přijaly nabídku stáže, se stane veřejnou listinou. Toto opatření by poskytlo informace žadatelům o stáž a vyjasnilo by i právní status tohoto seznamu do budoucna.

Další poznámka

Protože rozhodnutí v tomto případě se týkalo jak působnosti nařízení č. 45/2001¹⁰ o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů, tak i jeho vztahu k nařízení č. 1049/2001 o veřejném přístupu k dokumentům Parlamentu, Rady a Komise, zaslal veřejný ochránce práv kopii rozhodnutí pro informaci evropskému inspektorovi ochrany údajů. V odpovědi inspektor na ochranu údajů poznamenal, že případ dokládá potenciální napětí mezi transparentností a ochranou údajů. Připomněl svoji podporu pragmatickému přístupu veřejného ochránce práv k řešení těchto případů.

PENZIJNÍ PLÁN PRO POSLANCE EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 907/2003/ELB proti Evropskému parlamentu

Stěžovatel, francouzský občan, byl členem Evropského parlamentu od roku 1984 do roku 1989 a měl nárok na starobní důchod po dosažení 55 let věku. V roce 1995 byl zaveden šestiměsíční limit pro podání žádosti o tento penzijní plán. Dne 6. srpna 2002 informoval Evropský parlament stěžovatele o novém ustanovení. Dne 29. září 2002 požádal o zařazení do penzijního plánu. Nárok na penzi mu byl přiznán od října 2002.

Stěžovatel tvrdil, že Evropský parlament mu neposkytl dostatečné informace o pravidlech pro penzijní plán, a prohlašoval, že by měl mít nárok na důchod od listopadu 1998, tj. měsíce, kdy dosáhl 55. roku věku.

Ve svém stanovisku Parlament vysvětlil, že dopisy, které zaslal na známou adresu stěžovatele, se všechny vrátily. Francouzské národní shromáždění nebylo schopno poskytnout adresu stěžovatele a hledání na internetu bylo neúspěšné. Když se Parlament náhodou dozvěděl adresu stěžovatele, kontaktoval ho a zaslal mu dopis s dokumenty, které bylo třeba vyplnit.

Veřejný ochránce práv zaznamenal, že tři dopisy, které Evropský parlament stěžovateli zaslal, měly adresu, kterou stěžovatel uvedl, když Parlament opouštěl. Veřejný ochránce práv usoudil z uvedených skutečností, že stěžovatel neinformoval Parlament o změně adresy po svém odchodu z Parlamentu v roce 1989. Veřejný ochránce práv zaznamenal, že Parlament byl informován o narození dcery stěžovatele a o jeho sňatku s úřednicí Evropského parlamentu a o tom, že byl udržován pravidelný

⁹ Nařízení (ES) č. 1049/2001 Evropského parlamentu a Rady ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, Úř. věst. 2001 L 145/43.

¹⁰ Nařízení (ES) č. 45/2001 Evropského parlamentu a Rady ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů, Úř. věst. 2001 L 8/1.

kontakt pro žádosti o přídavky na dítě. Veřejný ochránce práv však zaznamenal, že za přídavky na dítě úředníka a penzijní nároky člena Evropského parlamentu odpovídají v Evropském parlamentu dva samostatné útvary. Veřejný ochránce práv dospěl k názoru, že neexistoval důvod, proč by útvar odpovědný za přídavky na dítě měl vědět, že informace o současné adrese stěžovatele by mohla být užitečná pro jiný útvar Parlamentu. Neexistoval ani důkaz, že by útvar zabývající se penzijními nároky bývalého člena Parlamentu, měl vědět o tom, že útvar odpovídající za přídavky na děti je v kontaktu se stěžovatelem.

Veřejný ochránce práv je toho názoru, že Evropský parlament podnikl příslušné kroky ve snaze kontaktovat stěžovatele a předat mu informace o penzijním plánu, a proto dospěl k závěru, že v tomto případě nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu.

3.1.2 Rada Evropské unie

JMENOVÁNÍ ČLENŮ PŘEDSTAVENSTVA V EVROPSKÉM ÚŘADU PRO BEZPEČNOST POTRAVIN

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2126/2003/PB na Radu Evropské unie

Po skandálech s potravinami v 90. letech 20. století rozhodla Evropská unie, že vytvoří Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA), který byl zřízen nařízením č. 178/2002¹¹. Článek 24 nařízení stanoví, že v čele EFSA bude stát správní rada skládající se ze 14 členů, které jmenuje Rada po konzultaci s Evropským parlamentem ze seznamu vypracovaného Komisí. Členové správní rady budou jmenováni tak, aby byla zajištěna co nejvyšší odbornost, široká škála příslušných znalostí a s tím spojené i co nejširší geografické zastoupení v rámci Unie. Dne 15. července 2002 Rada jmenovala členy správní rady.

Stížnost předložila Evropská organizace spotřebitelů / *Bureau Européen des Unions de Consommateurs* (BEUC), která se domnívala, že Rada jmenovala příliš velký počet národních státních zaměstnanců. Domnívala se též, že kandidáti byli jmenováni na základě národnosti a nikoli na základě schopností.

Rada uvedla, že zkušenosti z veřejného sektoru jsou určitě významné při řízení evropského nezávislého veřejného úřadu, zejména pokud má tento úřad spolupracovat s členskými státy. Zkušenosti z veřejné správy byly výslovně uvedeny v nařízení 178/2002 jako významné kritérium. Kromě toho jmenování členové mají velmi širokou škálu odborných znalostí. Proto je stanoviskem Rady, že stěžovatel nedoložil případ nesprávného úředního postupu.

Veřejný ochránce práv uvedl, že postup jmenování v tomto případě ponechává značnou volnost Radě a že prověrka uplatnění této volnosti ze strany veřejného ochránce práv je nezbytně omezena na ověření, zda nebylo rozhodnutí poznamenáno porušením postupu nebo zjevnými chybami v hodnocení. Veřejný ochránce práv dospěl k názoru, že v tomto případě není důkaz o takových porušeních nebo chybách.

¹¹

Nařízení (ES) č. 178/2002 Evropského parlamentu a Rady ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin, Úř. věst. 2002 L 31/1

PŘÍSTUP KE STANOVISKŮM PRÁVNÍ SLUŽBY

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2371/2003/GG na Radu Evropské unie

Rada odmítla veřejný přístup ke stanovisku své právní služby s odvoláním na výjimku týkající se právního poradenství v čl. 4 odst. 2 druhé odrážce nařízení 1049/2001¹². Stěžovatel, výzkumný pracovník na Mnichovské univerzitě, napadl toto odmítnutí. Argumentoval tím, že výjimku nelze uplatnit.

Podle Rady by mohla být stanoviska právní služby, pokud by byla zveřejněna, použita pro právní zpochybnění aktů Rady. Výsledná nejistota ve vztahu k zákonnosti legislativních aktů by mohla mít škodlivé důsledky pro veřejný zájem. Podle názoru Rady jediným možným výkladem výjimky je, že pokrývá všechny dokumenty obsahující právní poradenství a že akademický zájem stěžovatele o jejich uvolnění není nadřazeným veřejným zájmem.

Veřejný ochránce práv připomněl, že ve zvláštní zprávě Evropskému parlamentu (1542/2000/(PB)SM, 12. prosince 2002) zaujal názor, že právní stanoviska předložená v kontextu možných budoucích soudních jednání jsou v rovině sdělení mezi advokátem a klientem. Proto by běžně měla být vyloučena ze zveřejňování podle čl. 4 odst. 2 nařízení 1049/2001. Oproti tomu stanoviska k návrhům právních předpisů by měla být běžně přístupná veřejnosti po ukončení legislativního postupu. Měla by být vyňata pouze v případě, že orgán může doložit, že zveřejnění by mohlo vážně ohrozit jeho rozhodovací proces a že není vyšší veřejný zájem na zveřejnění.

Pokud jde o tento případ, veřejný ochránce práv upozornil, že Rada neargumentovala tím, že právní stanovisko bylo vypracováno v kontextu možných budoucích soudních řízení. Rada neargumentovala ani tím, že stanovisko bylo vypracováno v kontextu legislativního aktu. Veřejný ochránce práv proto zpracoval návrh doporučení se žádostí, aby Rada prověřila své rozhodnutí o odmítnutí přístupu.

Podrobné stanovisko Rady argumentuje tím, že návrh doporučení veřejného ochránce práv zjevně zbavuje výjimku veškeré podstaty. Podle Rady rozdělení právního poradenství do různých kategorií nemá podporu v právních předpisech, je umělé a nezohledňuje účel tohoto poradenství.

Dne 23. listopadu 2004 Soud první instance vynesl rozsudek v případě T-84/03 (*Turco versus Rada*). Ve svém rozsudku soud dospěl k závěru, že Rada měla právo odmítnout přístup k právním stanoviskům vypracovaným její právní službou (viz zejména odstavce 62 a 74 rozsudku). Ve světle tohoto rozsudku a po poskytnutí příležitosti stěžovateli, aby předložil své poznámky, uzavřel veřejný ochránce práv případ zjištěním, že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu.

3.1.3 Evropská komise

VYLOUČENÍ Z PROJEKTU INFORMAČNÍ SPOLEČNOSTI

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1876/2002/OV na Evropskou komisi

Nizozemská poradenská společnost byla vyzvána, aby se připojila ke konsorciu v rámci projektu podle 5. programu technologií pro informační společnost, který řídilo generální ředitelství pro informační společnost. Po počátečním kladném rozhodnutí o účasti společnosti na projektu požadovala Komise od společnosti další finanční záruky. Společnost žádosti vyhověla, ale Komise

¹²

Nařízení (ES) č. 1049/2001 Evropského parlamentu a Rady ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, Úř. věst. 2001 L 145/43

po sedmi a půl měsících, kdy měla finanční údaje o společnosti v držení, s konečnou platností rozhodla, že společnost se nemůže stát členem konsorcia. Toto rozhodnutí bylo přijato jeden den před předpokládaným datem podepsání smlouvy Komisí.

Dne 30. října 2002 podala společnost stížnost evropskému veřejnému ochránci práv s tvrzením, že Komise by měla společnosti vyplatit odškodné ve výši 96 000 EUR. Požadované odškodné se rovnalo ušlému příjmu, nákladům na letenky na zrušené setkání, nákladům za kuryra, nákladům za telefony a čas vynaložený na zpracování spisu.

Ve svém stanovisku ke stížnosti Komise argumentovala tím, že všechna významná zpoždění v jednání byla způsobena prodloužením termínů, které Komise schválila, aby poskytla konsorciu čas na předložení požadovaných právních dokumentů, a to včetně těch, které požadovala od stěžovatele. Komise dále poznamenává, že stěžovatel nepředložil finanční dokumentaci, kterou požadoval dodavatel, tj. např. rozvahy a výkazy zisků a ztrát za určité roky, které byly nezbytné jako důkaz, že stěžovatel má potřebné zdroje na realizaci projektu.

Veřejný ochránce práv provedl důkladnou analýzu dokumentace předložené během šetření. Dospěl k závěru, že skutečnost, že Komise vyzvala stěžovatele k předložení dalších finančních informací v době, kdy si již byla sedm a půl měsíce vědoma, jaké informace byly předloženy, je nepřiměřeným průtahem a byla případem nesprávného úředního postupu. V červnu 2003 proto veřejný ochránce práv navrhl Komisi smírné řešení. Navrhl, aby Komise vyplatila odpovídající částku formou odškodného. Ve svém druhém stanovisku neposkytla Komise žádné nové listinné důkazy, které by dokládaly, že kontaktovala koordinátora projektu nebo stěžovatele během období sedmi a půl měsíce, o kterém hovořil stěžovatel. Veřejný ochránce práv proto opět napsal Komisi, a to v listopadu 2003, a zopakoval svůj návrh na smírné řešení.

Ve svém stanovisku ke druhému návrhu Komise předložila nové listinné důkazy, byly to dva e-maily. Z e-mailů vyplynulo, že během období sedmi a půl měsíce Komise ve skutečnosti dvakrát kontaktovala koordinátora projektu se žádostí o doplnění finančních informací nutných pro dopracování smlouvy. Ve svém rozhodnutí ze dne 17. června 2004 veřejný ochránce práv uvedl, že ve světle nových důkazů jeho předcházející předběžné zjištění o nesprávném úředním postupu již není platné a že případ by měl být uzavřen zjištěním, že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu.

Veřejný ochránce práv však připojil další poznámku, kde vyjádřil naději, že budoucnosti bude Komise poskytovat ke svému stanovisku ke stížnosti i podpůrnou dokumentaci.

Další poznámka

Dopisem ze dne 31. srpna 2004 informovala Komise veřejného ochránce práv o tom, že její nově zavedený elektronický systém správy dokumentace zajistí efektivnější řízení veškeré podpůrné dokumentace k případu. Navíc doplňkové funkce systému registrace elektronické pošty umožňují uživatelům současně registrovat a ukládat své e-maily. Díky tomu bude Komise schopna uspokojovat žádosti veřejného ochránce práv a bude schopna lépe pomáhat veřejnému ochránci práv při řešení stížností občanů včas a co nejefektivněji.

PROVEDENÍ SMĚNIC O POJIŠŤOVNICTVÍ V ŘECKÉM PRÁVNÍM ŘÁDU

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 841/2003/(FA)OV na Evropskou komisi

Řecká pojišťovna Intersalonika poskytovala vedle dalších služeb i dopravní prostředky s cílem pomoci pacientům. V roce 2001 si stěžovala Komisi, protože její sanitky a vrtulníky nesměly přepravovat pacienty, neboť výsadní právo na poskytování této pomoci mělo Řecké národní centrum pro služby v nouzi (EKAB). Společnost tvrdila, že řecké orgány nesprávně provedly směrnice

84/641/EHS¹³ („směrnice o asistenčních službách“) a 92/49/EEC¹⁴. Komise informovala stěžovatele, že bylo zahájeno řízení pro porušení Smlouvy podle článku 226¹⁵ Smlouvy o ES proti Řecku, ale že po novelizaci řeckých zákonů bylo řízení pro porušení Smlouvy zastaveno.

V dubnu 2003 stěžovatel předložil stížnost evropskému veřejnému ochránci práv. Ve stížnosti se tvrdí, že Komise nedokázala zajistit správné provedení směrnic o pojišťovnictví v řeckém právním řádu, a to zejména ve vztahu k situaci řeckých pojišťoven působících v Řecku na rozdíl od pojišťoven z jiných členských států. Stěžovatel dále uvádí, že v odpovědi z listopadu 2001 Komise uznala, že na Air Intersalonika by se neměla vztahovat žádná omezení. Komise uvedla, že „se zdá oprávněné ptát se řeckých orgánů, proč nezohlednily žádost Air Intersalonika o provozní licenci“.

Ve svém stanovisku ke stížnosti Komise uvedla, že po ukončení řízení pro porušení Smlouvy v březnu 2002 se zdálo, že neexistují žádné další překážky pro pojišťovny poskytující pomoc. Komise dále zdůraznila, že směrnice o pojišťovnictví předpokládají minimální systém umožňující členským státům přijmout přísnější ustanovení pro společnosti, které schválí jejich vlastní orgány.

Ve svém rozhodnutí veřejný ochránce práv dopěl k názoru, že ve své odpovědi na dopis stěžovatele o odmítnutí licence poskytla Komise užitečné vysvětlení příslušného právního rámce. Pokud jde o část odpovědi citovanou stěžovatelem, veřejný ochránce práv poznamenal, že Komise má zjevně pocit, že předkládá užitečnou poznámku. Uvedla, co by měl udělat stěžovatel namísto toho, aby slíbila, co bude dělat Komise sama, ale stěžovatel zřejmě špatně pochopil tuto větu a domníval se, že Komise sama bude provádět šetření. I když veřejný ochránce práv považoval za politováníhodné, že Komise nepoužila přesnější formulaci, nezjistil případ nesprávného úředního postupu.

V květnu 2004 zaslal veřejnému ochránci práv stěžovatel dopis, ve kterém mu děkoval za rozhodnutí, které mu umožnilo pochopit, jak Komise naložila s jeho případem, a upozornilo na možnosti pro další věcné kroky.

PORTUGALSKÉ ZÁKONY O BÝČÍCH ZÁPASECH

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 849/2003/JMA na Evropskou komisi

V září 2002 byla Evropské komisi předložena formální stížnost na portugalské úřady. Stížnost se týkala nově schváleného portugalského zákona, který legalizoval španělský způsob býčích zápasů, kde je na konci zápasu býk zabit.

Stěžovatel následně obdržel sdělení generálního ředitelství pro ochranu zdraví a spotřebitele, které ho informovalo o záměru Komise uzavřít případ s tím, že neexistuje dostatečný právní důvod pro zahájení řízení pro porušení Smlouvy proti portugalským úřadům.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel tvrdil, že rozhodnutí Komise uzavřít jeho stížnost nebere dostatečně v úvahu platné předpisy Evropské unie, a to zejména směrnicí 93/119/EC¹⁶ o ochraně zvířat v době porážky nebo zabití.

Komise argumentovala tím, že stížnost důkladně prozkoumala. Na základě svého zkoumání došla k závěru, že tvrzení stěžovatele nebyla dostatečně odůvodněná k tomu, aby Komise mohla zahájit

¹³ Směrnice Rady 84/641/EHS ze dne 10. prosince 1984, kterou se mění první směrnice (73/239/EHS) o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přístupu k činnosti v přímém pojištění jiném než životním a jejího výkonu, a to zejména ve vztahu k asistenčním službám pro turisty, Úř. věst. 1984 L 339/21.

¹⁴ Směrnice Rady 92/49/EHS ze dne 18. června 1992 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přímého pojištění jiného než životního a o změně směrnic 73/239/EHS a 88/357/EHS (třetí směrnice o neživotním pojištění), Úř. věst. 1992 L 228/1.

¹⁵ Článek 226 Smlouvy o ES způsobiluje Komisi k zahájení řízení proti členskému státu pro porušení právních předpisů Společenství. Kdokoli může předložit Komisi stížnost („stížnost podle článku 226“) proti členskému státu v souvislosti s jakýmkoli státním opatřením nebo správní praxí, která podle jeho názoru není v souladu s právním řádem Společenství.

¹⁶ Směrnice Rady 93/119/ES ze dne 22. prosince 1993 o ochraně zvířat v době porážky nebo zabití, Úř. věst. 1993 L 340/21.

řízení pro porušení Smlouvy proti Portugalsku podle článku 226¹⁷ Smlouvy o ES. Vyjádřila velké pochybnosti, zda protokol 33 Smlouvy, který se týká dobrého zacházení se zvířaty, platí i pro býčí zápasy, které jako představení nebo zábavný pořad nespádají do působnosti politik uvedených v protokolu. Kromě toho Komise poznamenala, že směrnice Rady 93/119/ES se netýká zvířat zabíjících při kulturních nebo sportovních akcích.

Veřejný ochránce práv zaujal názor, že rozhodnutí Komise nezahájit řízení pro porušení Smlouvy a tím uzavřít formální stížnost předloženou stěžovatelem bylo zjevně věcně odůvodněné.

Veřejný ochránce práv však uvedl, že dopis Komise oznamující záměr uzavřít případ nenabídl stěžovateli možnost předložit jeho poznámky. Veřejný ochránce práv připomněl sdělení Komise o vztazích se „stěžovateli podle článku 226“¹⁸. Ten stanoví, že v případě, kdy Komise má v úmyslu navrhnout, aby nebyly činy další kroky v souvislosti se stížností, předem o svém záměru dopisem upozorní stěžovatele. V dopise budou uvedeny důvody, na základě kterých Komise navrhuje uzavření případu, a výzva stěžovateli, aby předložil své připomínky do čtyř týdnů. Ve svém stanovisku Komise vyjádřila politování, že tak neučinila, omluvila se a vyzvala stěžovatele k předložení všech poznámek, které by předložit chtěl.

PŘÍSTUP K PROHLÁŠENÍ SPOLEČNÉHO VÝBORU PRO EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ PROSTOR

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 900/2003/(IJH)TN na Evropskou komisi

Polyelectrolyte Producers Group předložila stížnost týkající se skutečnosti, že Komise odmítla potvrzující žádost podle nařízení 1049/2001¹⁹ o přístup k návrhu prohlášení společného výboru pro Evropský hospodářský prostor (EEA) týkající se dohody o EEA.

Stěžovatel předložil následující tvrzení: právní základ Komise pro odmítnutí, tj. třetí odrážka čl. 4 odst. 1 písm. a) nařízení týkající se možného poškození ochrany veřejného zájmu ve vztahu k mezinárodním vztahům nebyl v souladu se základním odůvodněním sekretariátu ESVO (Evropské sdružení volného obchodu), které vycházelo z čl. 4 odst. 3 o možném narušení rozhodovacího procesu této instituce; Komise dále nedokázala vysvětlit, jak by uvolnění dokumentů závažně ohrozilo proces vyjednávání a postup rozhodování v rámci dohody o EEA; Komise neinformovala stěžovatele o tom, že by měl požadovat kopii příslušného dokumentu od třetí strany; Komise vnesla nerovnováhu do příslušných zájmů a zneužila práva; Komise se mýlila, když tvrdila, že dokument pocházel ze sekretariátu ESVO; za předpokladu, že autorem dokumentu je sekretariát ESVO, došlo ke střetu zájmů při rozhodování o žádosti o přístup, protože sekretariát ESVO byl účastníkem řízení o pozastavení příslušných ustanovení právních předpisů Společenství; a konečně, že Komise porušila právo stěžovatele na obhajobu.

Komise poskytla veřejnému ochránci práv podrobnou odpověď na všechna tvrzení, kterou veřejný ochránce práv podrobně analyzoval. Uvedl, že zatímco důvody sekretariátu ESVO se podobaly formulacím v čl. 4 odst. 3, nezdály se být v nesouladu s právním základem, který použila Komise. Veřejný ochránce práv nenašel žádné pravidlo nebo zásadu zavazující instituci k tomu, aby informovala žadatele, aby se obrátil na autora se žádostí o přístup k dokumentu. Nejistil žádné porušení práv a uvedl, že pokud jde o čl. 4 odst. 1, určil zákonodárce Společenství, že v případě, kde by zpřístupnění dokumentu ohrozilo veřejný zájem s ohledem na mezinárodní vztahy,

¹⁷ Článek 226 Smlouvy o ES zplnomocňuje Komisi k zahájení řízení proti členskému státu pro porušení právních předpisů Společenství. Kdokoli může předložit Komisi stížnost („stížnost podle článku 226“) proti členskému státu v souvislosti s jakýmkoli státním opatřením nebo správní praxí, která podle jeho názoru není v souladu s právním řádem Společenství.

¹⁸ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Evropskému veřejnému ochránci práv o vztazích se stěžovatelem při porušení práva Společenství (KOM/2002/0141 v konečném znění); Úř. věst. OJ 2002 C 244/5.

¹⁹ Nařízení (ES) č. 1049/2001 Evropského parlamentu a Rady ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, Úř. věst. 2001 L 145/43.

převažuje při zpřístupnění dokumentu zájem na mezinárodních vztazích nad jakýmkoli veřejným zájmem. Veřejný ochránce práv uznal, že vysvětlení Komise o autorství je v souladu s právním rámcem dohody o EHP. Nenašel žádný důkaz o tom, že by rozhodnutí Komise nebylo nestranné, a také nenašel žádné pravidlo nebo zásadu, která by vyžadovala, aby Komise poskytla stěžovateli příležitost vyjádřit jeho stanovisko k rozhodnutí, které má učinit společný výbor EHP.

Veřejný ochránce práv zdůraznil, že jelikož výjimky v čl. 4 odst. 1 nepodléhají vyššímu veřejnému zájmu na zpřístupnění dokumentu, je zvláště důležité, aby instituce při uplatnění tohoto článku jasně vysvětlily, proč tato výjimka platí. Veřejný ochránce práv vyjádřil názor, že Komise se takto zachovala.

Ve světle shora uvedené analýzy uzavřel veřejný ochránce práv případ se zjištěním, že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu.

PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM O JEDNÁNÍ SVĚTOVÉ OBCHODNÍ ORGANIZACE

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1286/2003/JMA na Evropskou komisi

V únoru 2003 organizace „Přátelé Země“ (PZ) zaslala generálnímu sekretariátu Komise žádost o zpřístupnění řady dokumentů týkajících se probíhajícího jednání Světové obchodní organizace (WTO) o obchodu ve službách v souladu s rozvojovou agendou z Dohá.

V dubnu 2003 Komise odmítla zpřístupnění dokumentů s odůvodněním, že by ohrozilo veřejný zájem ve vztahu k mezinárodním vztahům podle čl. 4 odst. 1 písm. a) nařízení 1049/2001²⁰.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv organizace PZ tvrdila, že Komise (i) nedokázala, že zpřístupnění by ohrozilo veřejný zájem, (ii) neodůvodnila povahu jednání a (iii) nevyvážila dotčené zájmy.

Ve svém stanovisku ke stížnosti Komise uvedla, že žádost stěžovatele o zpřístupnění dokumentů vyřídila odpovídajícím způsobem jak v počáteční fázi, tak i ve fázi potvrzení. Komise se domnívala, že její útvary nepochybily v právním výkladu pojmu veřejný zájem ve vztahu k mezinárodním vztahům, a uplatnila ho v tomto případě správně.

Ve svém rozhodnutí veřejný ochránce práv uznal, že běžnou metodou jednání WTO je tradičně výměna nabídek a protinabídek mezi jednajícími stranami. V tomto kontextu bylo zpřístupnění dokumentů třetím stranám vyloučeno, protože by mohlo narušit tento proces. Veřejný ochránce práv se proto domníval, že nelze dospět k závěru, že Komise dospěla k nepatřičnému hodnocení svým rozhodnutím, že zpřístupnění příslušných dokumentů by ohrozilo veřejný zájem v oblasti mezinárodních vztahů. Veřejný ochránce práv uvedl, že zákonodárce Společenství stanovil, že v případě, kdy by zpřístupnění dokumentu ohrozilo veřejný zájem ve vztahu k mezinárodním vztahům, převažuje zájem o mezinárodní vztahy nad veškerým veřejným zájmem na zpřístupnění dokumentu. Veřejný ochránce práv se proto nedomnívá, že argument stěžovatele, že Komise nedokázala vyvážit oba zájmy, je udržitelný.

I když veřejný ochránce práv nezjistil nesprávný úřední postup ze strany Komise, vypracoval další poznámku. Zjistil, že i když omezení přístupu veřejnosti vynucené povahou jednání v rámci WTO je právně přijatelné, Komise by měla zohlednit očekávání větší transparentnosti a otevřenosti ze strany mnoha občanů v této důležité politické oblasti. Platí to zejména proto, že význam transparentnosti je uznáván i v pokynech a postupech WTO pro jednání o obchodu ve službách. Transparentnost nemůže být dosažena úplným vyloučením přístupu veřejnosti k informacím. Veřejný ochránce práv proto uvedl, že by bylo pro Komisi vhodné, aby zvážila další prostředky, které by mohly vést k tomu, že budou tato jednání pro občany otevřenější a transparentnější, a usnadní tak přístup veřejnosti k jednáním mezi stranami.

²⁰

Nařízení (ES) č. 1049/2001 Evropského parlamentu a Rady ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, Úř. věst. 2001 L 145/43.

PŘÍSTUP KE ZPRÁVĚ O POTRAVINÁCH A VETERINÁRNÍ PÉČI V RUMUNSKU

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1304/2003/(ADB)PB na Evropskou komisi

Stěžovatelka, zakladatelka německé organizace na ochranu práv zvířat, požádala o přístup ke zprávě o cestě představitelů Potravinového a veterinárního úřadu Komise do Rumunska. Komise jí umožnila přístup k těm částem zprávy, které se týkaly kontroly exportu, ale odmítla přístup k částem, které se týkaly přístupových jednání Rumunska s EU. Komise odůvodnila své odmítnutí třetí odrážkou (mezinárodní vztahy) čl. 4 odst. 1 písm. a) nařízení 1049/2001²¹.

Stěžovatelka se obrátila na veřejného ochránce práv s tvrzením, že Komise jí neprávem odmítla přístup k úplnému textu zprávy. Argumentovala tím, že cesta se ve skutečnosti týkala v první řadě otázek „exportu“, a uvedla, že zprávy o „exportu“ byly vždy zveřejňovány.

Komise trvala na svém odmítnutí přístupu k těm částem zprávy, které se týkaly otázek přistoupení. Uvedla, že kontrola v Rumunsku proběhla na základě dobrovolnosti a dohody, že výsledné zprávy nebudou zveřejněny. Zveřejnění zjištění o pokroku Rumunska směrem k plnění standardů EU v oblasti bezpečnosti potravin a podmínek pro chov zvířat by narušilo přístupové rozhovory a vážně ovlivnilo vztahy Komise s rumunskými úřady. Ohrozilo by to jejich ochotu přijímat tyto kontroly a spolupracovat s Komisí. Navíc hrozilo nebezpečí, že zveřejnění by bylo kontraproduktivní, protože by ohrozilo budoucí cesty Potravinového a veterinárního úřadu Komise během příprav Rumunska k přistoupení.

Veřejný ochránce práv zjistil, že Komise měla právo odvolat se na výjimku, kterou uplatnila ve svém rozhodnutí o odmítnutí přístupu k určitým částem zprávy. Veřejný ochránce práv rovněž vypracoval další poznámku. Uvedl, že v budoucnosti by bylo užitečné, pokud to bude proveditelné, archivovat nedůvěrné informace odděleně od informací důvěrných. To by usnadnilo zejména uplatňování povinnosti poskytovat částečný přístup k dokumentům.

Další poznámka

Komise následně informovala veřejného ochránce práv, že uplatňování nařízení 1049/2001 vedlo ve skutečnosti k jasnějšímu oddělení důvěrných a nedůvěrných dokumentů zejména v těch odděleních, která dostávají často žádosti o přístup ke svým dokumentům. Pokud jde o Potravinový a veterinární úřad, Komise uvedla, že úřad obvykle odděluje zprávy ze dvou typů svých cest do kandidátských zemí. Zprávy o exportu z těchto cest jsou běžně publikovány na internetu, zatímco zprávy z cest v kontextu rozšíření zůstávají důvěrné. Nicméně tam, kde cesta v kontextu rozšíření zjistí problémy ve spojitosti se schválenými exportními sektory, je zpracována samostatná zpráva o těchto problémech, která je uveřejněna na internetu.

PŘÍSTUP KE ZPRÁVĚ O KONTROLNÍ CESTĚ EVROPSKÉHO SOCIÁLNÍHO FONDU

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1481/2003/OV na Evropskou komisi

Na základě nařízení 1049/2001²² požádala belgická nezisková organizace Komisi o přístup ke všem dokumentům týkajících se kontrolní cesty k prioritě 3 cíle 3 programu v rámci Evropského sociálního fondu (ESF) do vlámského regionu. Komise odmítla přístup k požadovaným dokumentům na základě čl. 4 odst. 2 třetí odrážky nařízení, protože dokumenty se týkají kontrolní zprávy o využívání finančních prostředků EU vyplacených na projekt, u kterého došlo ke sporu s členským státem. Potvrzující žádost stěžovatele byla zamítnuta i generálním sekretariátem Komise, který dospěl

²¹ Nařízení (ES) č. 1049/2001 Evropského parlamentu Rady ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, Úř. věst. 2001 L 145/43.

²² Nařízení (ES) č. 1049/2001 Evropského parlamentu a Rady ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, Úř. věst. 2001 L 145/43.

k závěru, že neexistuje vyšší veřejný zájem na zpřístupnění požadovaného dokumentu, protože zájem stěžovatele je soukromý a nikoliv veřejný.

V červenci 2003 předložil stěžovatel stížnost veřejnému ochránci práv s tvrzením, že Komise má poskytnout přístup k požadovanému dokumentu.

Ve svém stanovisku ke stížnosti Komise poznamenává, že stěžovatel již získal výňatky z kontrolní zprávy týkající se jeho vlastního projektu. Části zprávy, které nebyly zpřístupněny stěžovateli, se netýkaly projektu řízeného stěžovatelem, protože pojednávaly o jiných auditovaných projektech a centrálním řízení vlámské agentury ESF. Pokud jde o důvody odmítnutí plného přístupu, uvedla Komise, že zpřístupnění celé zprávy v této fázi by narušilo současné vyšetřování, protože by zveřejnilo předběžná zjištění inspektorů Komise, ke kterým se zatím nemohly vyjádřit auditované strany. Komise zopakovala, že neexistuje vyšší veřejný zájem na zveřejnění zprávy. Stanovisko Komise bylo zasláno stěžovateli, který nepředložil žádné připomínky.

Ve svém rozhodnutí veřejný ochránce práv poznamenal, že požadovaná zpráva se jasně týká činnosti kontroly, vyšetřování a auditů tak, jak jsou uvedeny v čl. 4 odst. 2 nařízení 1049/2001. Upozornil na to, že v okamžiku, kdy stěžovatel předložil svoji žádost o přístup ke zprávě z cesty v březnu 2003, Komise stále prováděla finanční kontrolu vlámské agentury ESF v souladu s článkem 38 nařízení 1260/1999²³. Komise by na základě odpovědi vlámské agentury ESF rozhodla, zda provést či neprovést finanční úpravy podle článku 4 nařízení 448/2001²⁴. Komise tedy mohla oprávněně dospět k názoru, že zpřístupnění dalších částí zprávy by mohlo narušit ochranu účelu vyšetřování. Za těchto okolností měla Komise v souladu s judikaturou soudů Společenství právo odmítnout přístup na základě čl. 4 odst. 2 třetí odrážky nařízení 1049/2001, pokud neexistoval vyšší veřejný zájem na zpřístupnění. Veřejný ochránce práv dospěl k názoru, že stěžovatel nedostatečně doložil, že by existoval takový zájem na zpřístupnění dalších částí zprávy týkajících se ostatních projektů. Nebyl zjištěn případ nesprávného úředního postupu.

PROGRAM LEONARDO DA VINCI

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 221/2004/GG na Evropskou komisi

Německý poradce odpověděl na výzvu Evropské komise k předložení návrhů v rámci programu Leonardo da Vinci, programu na podporu inovací v oblasti celoživotního vzdělávání. Komise ho však informovala, že jeho předběžný návrh nemohl být vybrán, protože nesplnil termín předložení. Stěžovatel podal námitku proti rozhodnutí a argumentoval tím, že zaslal předběžnou nabídku doporučeně jeden den před termínem. Žádal komisi o potvrzení, že projekt byl předložen včas, pokud by se tak nestalo, obrátil by se na soud.

Ve stejný den zaslal stěžovatel kopii svého dopisu veřejnému ochránci práv se žádostí, aby záležitost prověřil. Veřejný ochránce práv zamítl tuto žádost (stížnost 33/2004/GG), protože Komise zjevně neměla dostatek času na zvážení případu. O tři týdny později informoval stěžovatel veřejného ochránce práv, že si přeje obnovit svoji stížnost. Tento dopis byl evidován jako nová stížnost, kterou veřejný ochránce práv považoval za přípustnou, protože stěžovatel zjevně v mezidobí neobdržel odpověď.

Ve svém stanovisku Komise připustila, že nové prozkoumání případu potvrdilo právo stěžovatele. Na dopise byla tři poštovní razítka a jedno z nich, které Komise použila jako základ pro své rozhodnutí o nepřípustnosti, se ukázalo být razítkem regionálního střediska pro distribuci pošty a nikoli poštovním razítkem poštovního úřadu. Proto Komise zpracovala „Zprávu o výjimce“, podle které byl předběžný návrh vybrán pro prezentaci jako úplný návrh.

²³ Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 ze dne 21. června 1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech, Úř. věst. 1999 L 161/1.

²⁴ Nařízení Komise (ES) č. 448/2001 ze dne 2. března 2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, pokud jde o postup při provádění finančních oprav u pomoci poskytované ze strukturálních fondů, Úř. věst. 2001 L 64/13.

Stěžovatel však tento postup nepřijal s odůvodněním, že nedostal stejný počet dnů jako ostatní předkladatelé vybraných předběžných návrhů. Komise uznala, že se jednalo o případ nerovného zacházení a zpracovala novou doplňkovou zprávu o výjimce, ve které poskytuje stěžovateli stejný počet dnů na přípravu jeho úplného návrhu.

Stěžovatel s tím souhlasil. Nicméně poukázal na to, že jeho znevýhodnění bylo odstraněno, až když si stěžoval podruhé. Dále tvrdil, že nedostal tolik informací, jako ostatní žadatelé.

Veřejný ochránce práv zohlednil, že Komise jednala rychle a konstruktivně, aby odstranila vzniklou chybu. Pokud jde o údajné neposkytnutí informací stěžovateli ze strany Komise, uvedl veřejný ochránce práv, že se jedná o nové tvrzení, které stěžovatel zatím Komisi nepředložil. Poznamenal, že stěžovatel měl možnost podat další stížnost v případě, že by nedostatek informací podle jeho názoru negativně ovlivnil rozhodování Komise o jeho úplném návrhu. Ve vztahu k původní stížnosti dospěl veřejný ochránce práv k závěru, že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu.

POSTUP VÝBĚRU PRO PROJEKT EUROPEAID

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 326/2004/IP na Evropskou komisi

Konsorcium tří společností se zúčastnilo výzvy na vyjádření zájmu vyhlášené Evropskou komisí v říjnu 2003 o účast v projektu EuropeAid. Konsorcium nebylo zařazeno do užšího výběru, protože podle názoru Komise nepředložilo veškeré dokumenty požadované podle části 2.3.3 praktických pokynů. Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel tvrdil, že Komise nesprávně nezařadila konsorcium do užšího výběru žadatelů a že Komise neodpověděla na jeho dopis ze dne 9. ledna 2004. Stěžovatel tvrdil, že Komise by měla přehodnotit své rozhodnutí nezařadit konsorcium do užšího výběru žadatelů a že by měla objasnit obsah praktických pokynů, aby bylo možno vyhnout se problémům s výkladem v budoucnosti.

Na základě informací získaných během šetření se nezdá, že by stěžovatel poskytl Komisi veškeré dokumenty požadované podle části 2.3.3 praktických pokynů. Veřejný ochránce práv proto zaujal stanovisko, že Komise poskytla přiměřené vysvětlení, proč se rozhodla nezařadit konsorcium do užšího výběru. Pokud jde o údajné neodpovězení Komise na dopis stěžovatele, uznal orgán, že došlo k prodlení při zpracování dopisu a omluvil se. Veřejný ochránce práv se domnívá, že v souladu s kodexem řádné úřední praxe Komise²⁵ by měla být odpověď na dopis adresovaný Komisi odeslána do patnácti pracovních dnů od jeho obdržení. V tomto případě Komise nejednala v souladu s vlastními pravidly. Nicméně protože v mezidobí Komise odpověděla stěžovateli na jeho dopis a omluvila se za průtahy, dospěl veřejný ochránce práv k závěru, že žádné další šetření není nutné.

Pokud jde o první tvrzení stěžovatele, veřejný ochránce práv uvedl, že vzhledem k tomu, že Komise poskytla přiměřené vysvětlení důvodů, proč se rozhodla nezahrnout konsorcium do užšího výběru, nebylo již nutné zabývat se tímto bodem. Pokud jde o druhé tvrzení stěžovatele, dospěl veřejný ochránce práv k závěru, že obsah části 2.3.3 praktických pokynů se nezdá nejasný a že Komise předložila přiměřené vysvětlení svého výkladu těchto pravidel.

ÚDAJNÉ NESPRÁVNÉ ŘEŠENÍ STÍŽNOSTÍ NA PORUŠENÍ SMLOUVY

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 480/2004/TN na Evropskou komisi

Sdružení pro poradenství a aktivní kroky pro zaměstnání přednášejících (LEAF) si stěžovalo veřejnému ochránci práv na nesprávný úřední postup Komise při řešení dvou stížností podle

²⁵

Úř. věst. 2000 L 308 str. 26-34.

článku 226²⁶. LEAF argumentovalo mimo jiné tím, že Komise zcela pominula závažnost stížností a neuvedla v platnost ochranu zamýšlenou podle směrnice o zachování práv (77/187/EHS²⁷).

Veřejný ochránce práv uvedl, že stížnosti LEAF Komisi podle článku 226 tvrdily, že Velká Británie nedokázala správně uplatnit směrnici o zachování práv. Veřejný ochránce práv zjistil, že Komise předložila jasné a přiměřené důvody pro své rozhodnutí nezahájit řízení ve věci porušení smlouvy proti Velké Británii.

V odpovědi na konkrétní tvrzení stěžovatele ve věci stížnosti Komisi týkající se rozhodnutí národního soudu Spojeného království v této věci uvedl veřejný ochránce práv argument Komise, že účelem postupu podle článku 226 není být dalším prostředkem pro odvolání nebo revizi rozhodnutí národních soudů. Veřejný ochránce práv pochopil, že LEAF se rozhodlo neřešit věc před národními soudy prostřednictvím odvolání. Proto se domníval, že Komise měla přiměřený základ pro své rozhodnutí nezahajovat řízení ve věci porušení smlouvy proti Velké Británii na základě tohoto tvrzení.

Po analýze argumentů LEAF nezjistil veřejný ochránce práv žádný nesprávný úřední postup ze strany Komise při řešení stížností podle článku 226. Ocenil rozsáhlé vysvětlení Komise v tomto smyslu. Nicméně zjistil, že základní důvody pro rozhodnutí uzavřít stížnosti podle článku 226 mohly být vysvětleny stěžovateli jasněji a srozumitelněji. Proto považoval za nutné připojit následující další poznámku:

S hledem na udržování dobrých vztahů mezi Komisí a občany navrhuje veřejný ochránce práv, aby se v budoucnosti Komise snažila vysvětlovat důvod nebo důvody pro svá rozhodnutí pro uzavření stížností podle článku 226 co nejjasněji a nejsrozumitelněji.

PŘÍSTUP K HODNOCENÍ ROZPOČTOVÉ SITUACE NĚMECKA

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1044/2004/GG na Evropskou komisi

Výzkumný pracovník pracující v Centru pro evropské politické studie (CEPS) v Bruselu žádal o přístup k dokumentu Komise o Evropském paktu stability a růstu. Vyžádaným dokumentem bylo doporučení Komise pro rozhodnutí Rady upozorňující Německo, aby přijalo opatření na snížení rozpočtového deficitu a napravilo situaci s nadměrným deficitem. Komise odmítla žádost o zpřístupnění dokumentu s odůvodněním, že jejich zpřístupnění by ohrozilo ochranu hospodářské a finanční politiky Německa. Odmítla i částečné zpřístupnění dokumentu.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel protestoval proti tomuto odmítnutí a uváděl, že jako akademický pracovník zabývající se hospodářským a institucionálním vývojem na úrovni EU potřebuje přístup ke všem důležitým zdrojům. Uvedl, že Komise publikovala obsah svého doporučení v tiskové zprávě, a proto nechápe, proč by dokument neměl být zpřístupněn, pokud neobsahuje žádné další informace. Pokud však doporučení obsahuje další – negativnější informace o německých financích – Komise utajuje informace veřejného zájmu a možná i úmyslně dezinformuje veřejnost.

Ve svém stanovisku Komise sdělila, že všechny finanční a hospodářské údaje zohledněné v jejím doporučení již byly zveřejněny v její tiskové zprávě a že její technické vyhodnocení programů stability a sblížení je přístupné na internetu. Doporučení samo však publikováno nebylo, aby byla zachována důvěrná povaha odůvodnění Komise k tomuto citlivému tématu. Vysvětlující memorandum k doporučení obsahovalo vlastní hodnocení Komise německé rozpočtové situace.

²⁶ Článek 226 Smlouvy o ES zmocňuje Komisi k zahájení řízení proti členskému státu pro porušení právních předpisů Společenství. Kdokoli může předložit stížnost („Článek 226 stížnost“) Komisi proti členskému státu v souvislosti s jakýmkoli opatřením státu nebo úřední praxi, které považuje za neslučitelné s právními předpisy Společenství.

²⁷ Směrnice Rady 77/187/EHS ze dne 14. února 1977 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se zachování práv zaměstnanců v případě převodu podniků, podnikání nebo částí podnikání, Úř. věst. 1977 L 61/26.

Komise argumentovala, že úplné zveřejnění doporučení by mohlo vést k negativnímu vnímání ze strany finančních trhů a mohlo by ohrozit rozpočtovou konsolidaci. Tak by negativně ovlivnilo finanční a hospodářskou politiku Německa. Komise dodává, že před veřejností nebyly skryty žádné důležité makroekonomické informace a že oprávněný vědecký zájem stěžovatele nebyl poškozen.

Veřejný ochránce práv zaznamenal, že již samotná skutečnost, že se Německu navrhuje, aby přijalo opatření pro snížení rozpočtového deficitu, muselo mít vliv na situaci na finančních trzích. Domníval se však, že názor Komise, že zpřístupnění důvodů pro toto doporučení by i nadále mohlo vést k negativnímu vnímání, se nezdá nepřiměřené. Dále uvedl i skutečnost, že jelikož Komise vyloučila částečný přístup k dokumentu a jelikož stěžovatel ve své stížnosti tuto otázku nezmínil, není třeba se otázkou částečného přístupu zabývat. Na základě těchto úvah dospěl veřejný ochránce práv k závěru, že ze strany Komise nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu.

3.1.4 Evropský úřad pro výběr pracovníků

ÚDAJNÉ NEDOSTATEČNÉ VYSVĚTLENÍ POSTUPU VÝBĚRU

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1110/2003/ELB na Evropský úřad pro výběr pracovníků

Stěžovatelka byla vyřazena z výběrového řízení KOM/A/3/02, protože její výsledky v předběžném testu, kde vybírala z několika odpovědí, nebyly dostatečné. Napadla odpověď výběrové komise ve spojitosti se třemi otázkami. Tvrdila, že Evropský úřad pro výběr pracovníků (EPSO) jí neposkytl opodstatněné odůvodnění správných odpovědí na zpochybněné otázky.

Podle EPSO výběrová komise pečlivě a svědomitě prozkoumala poznámky stěžovatelky k zpochybněným otázkám jakož i obsah a formulaci otázek před rozhodnutím, zda je zachová.

Veřejný ochránce práv uvedl, že stěžovatelka byla informována o své hodnocení a že dostala kopii svého opraveného testu a že byla informována o tom, co výběrová komise považovala za správné odpovědi na zpochybněné otázky. Veřejný ochránce práv dále uvedl, že stěžovatelka nepřijala názor výběrové komise na správné odpovědi u zpochybněných otázek. Veřejný ochránce práv však připomněl, že sdělování známek z různých testů je podle judikatury²⁸ dostatečným vyjádřeným důvodů, kterými se ve svém rozhodování řídila výběrová komise. Veřejný ochránce práv se navíc nedomníval, že stěžovatelka během šetření předložila důkazy, které by doložily, že výběrová komise jednala nepřiměřeně nebo jinak překročila své pravomoci dané zákonem při určování správné odpovědi u otázek s výběrem odpovědí. Veřejný ochránce práv proto neshledal žádný nesprávný úřední postup.

28

Viz případ C-254/95, *Parment versus Innamorati*, [1996] ECR I-3423.

3.2 PŘÍPADY VYŘEŠENÉ INSTITUCÍ

3.2.1 Evropský parlament

ROZHODNUTÍ VÝBĚROVÉ RADY O ŽÁDOSTI

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1600/2003/ADB na Evropský parlament

Italský policista se přihlásil do veřejného výběrového řízení PE/22/D²⁹ na získání kvalifikovaných zaměstnanců v oblasti obecné bezpečnosti. Jeho žádost byla odmítnuta, protože výběrová komise měla za to, že nemá požadovanou tříletou praxi ve veřejném nebo soukromém sektoru obecné bezpečnosti. Kandidát proto dvakrát kontaktoval Parlament, aby upozornil na to, že jeho téměř pětiletá praxe u policie by měla znamenat, že splňuje kritérium uvedené v oznámení o výběrovém řízení. Parlament neodpověděl, a proto policista podal stížnost veřejnému ochránci práv proti svému vyloučení z veřejného výběrového řízení.

Parlament informoval veřejného ochránce práv, že krátce po zahájení šetření výběrová komise přehodnotila žádost stěžovatele a rozhodla o tom, že se bude moci účastnit další fáze výběrového řízení.

Pracovníci úřadu veřejného ochránce práv kontaktovali stěžovatele, který prohlásil, že Parlament případ vyřešil k jeho plné spokojenosti. Veřejný ochránce práv proto uznal, že Parlament provedl nezbytné kroky k vyřešení záležitosti.

3.2.2 Evropská komise

NEZAPLACENÍ ZA SLUŽBY

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1949/2003/(TN)(IJH)TN na Evropskou komisi

Uvedený stěžovatel tvrdil, že nedošlo k proplacení služeb provedených podle pokynů Statistického úřadu Evropských společenství (Eurostat), který je útvarem Komise. Podle pokynů Eurostatu provedl stěžovatel všeobecné vyhodnocení statistického systému v Kazachstánu. Smlouvy byly formálně uzavřeny s organizací *CESD-Communautaire*, ale zadání zpracoval Eurostat, kterému byly také předkládány veškeré zprávy. Eurostat schválil zprávu o práci stěžovatele v srpnu 2003, ale ještě v době předložení stížnosti, což bylo v říjnu 2003, stěžovatel neobdržel platbu. Stěžovatel se domníval, že v důsledku vnitřních problémů v Eurostatu byly jeho platby organizaci *CESD-Communautaire* blokovány. Stěžovatel tvrdil, že Komise nezajistila platbu za služby, které provedl podle určitých smluv. Stěžovatel požadoval dlužné platby za své služby.

Ve svém stanovisku předloženém v lednu 2004 Komise zdůraznila, že není v žádném smluvním vztahu se stěžovatelem. Podle Komise *CESD-Communautaire* jí mohla v té době stále předkládat faktury podle příslušných smluv. Faktury předložené jménem stěžovatele organizací *CESD-*

29

Úř. věst. 2002 C 303 A.

Communautaire do data stanoviska Komise pro veřejného ochránce práv byly bez prodlení proplaceny na bankovní účet *CESD-Communautaire's* 29. prosince 2003.

V dubnu 2004 stěžovatel informoval pracovníky veřejného ochránce práv, že obdržel hlavní část dlužné částky a že proplacení zbytku závisí na vyřešení určitých otázek mezi ním a *CESD-Communautaire*. Stěžovatel proto považoval svoji stížnost na Komisi za uspokojivě vyřešenou.

Veřejný ochránce práv uznal, že Komise podnikla nezbytné kroky a tak vyřešila stížnost uspokojivě.

NEVYPLACENÍ GRANTU

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2124/2003/ADB na Evropskou komisi

Německý občan si stěžoval veřejnému ochránci práv jménem IBC SOLARAG. Společnost byla součástí společného podniku se jménem CIESMA (*Centre International d'Energie Solaire Morocco-Allemand*), která byla příjemcem grantu schváleného v květnu 1998 Evropskou komisí v rámci programu ECIP 4. Výše grantu dosahovala 75.626 EUR. CIESMA již obdržela 37.813 EUR. Stěžovatel tvrdil, že přes opakované kontakty s Komisí a zaslání všech podpůrných dokumentů nebyla podniku CIESMA do listopadu 2003 proplacena zbývající částka.

Stěžovatel požadoval proplacení zbývající částky.

Komise informovala veřejného ochránce práv, že program ECIP je finančním nástrojem, který Komise dává k dispozici a řídí decentralizovaně pomocí sítě finančních institucí. V rámci tohoto programu Komise podepsala smlouvu s německou bankou, která dále podepsala smlouvu s CIESMA. Banka měla provést druhou platbu podle smlouvy s CIESMA po ověření a přijetí závěrečné zprávy o projektu Komisi. V červnu 2003 po přijetí závěrečné zprávy Komise informovala banku o tom, že platba má být provedena. K dalším kontaktům došlo v červenci 2003 a říjnu 2003. V listopadu 2003 informovala banka Komisi, že závěrečná platba bude provedena. Banka provedla závěrečnou platbu 5. prosince 2003.

Stěžovatel prohlásil, že případ byl vyřešen k jeho plné spokojenosti. Veřejný ochránce práv proto uznal, že Evropská komise podnikla nezbytné kroky k vyřešení záležitosti.

PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM O PLÁNU NA ŽELEZNICI

Shrnutí rozhodnutí o stížnostech 2183/2003/(TN)(IJH)TN a 520/2004/TN na Evropskou komisi

Stížnost se týkala žádosti o přístup k určitým dokumentům týkajícím se stanoviska Komise ze dne 24. dubna 2003 ke švédskému plánu stavby železnice „Botniabanan“ (Botnijské spojení). Po žádosti o přístup k dokumentům, kterou předložil stěžovatel, se záležitost stala předmětem stížnosti veřejnému ochránci práv (stížnost 2183/2003/(TN)(IJH)TN) a Komise následně stěžovateli zaslala dokumenty, které podle jejího názoru požadoval. Stěžovatel však nebyl spokojen se zaslánými dokumenty a předložil proto veřejnému ochránci práv další stížnost. Stěžovatel tvrdil, že Komise mu nepředložila dokumenty uvádějící jeho kritické hodnocení plánu a že neopověděla na e-mail, ve kterém informoval o svých názorech na tuto záležitost. Stěžovatel žádal, aby mu Komise umožnila přístup k dokumentům obsahujícím kritické hodnocení plánu.

Komise argumentovala, že se původně domnívala, že e-maily stěžovatele by měl řešit veřejný ochránce práv v rámci dalšího šetření ke stížnosti 2183/2003/(TN)(IJH)TN a že proto stěžovateli přímo neopověděla. Nicméně po opětovném projednání Komise zaslala stěžovateli další odpověď a přiložila příslušné dokumenty.

Po obdržení příslušných dokumentů stěžovatel informoval úřad veřejného ochránce práv, že považuje záležitost za vyřízenou.

Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že Komise učinila nezbytné kroky pro vyřešení záležitosti a tím uspokojila stěžovatele.

OPOŽDĚNÁ PLATBA ZA SLUŽBY

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 435/2004/GG na Evropskou komisi

Stěžovatel, generální ředitel malé německé firmy specializující se na elektroniku pro informační technologie (IT), tvrdil, že Komise neproplatila čtyři faktury předložené v roce 2003 za práci provedenou pro Komisi. Podle stěžovatele činila celková částka splatná jeho společnosti 17.437 EUR a ani sedm upomínek (z nichž některé byly zaslány doporučeně) nevyvolalo žádnou reakci Komise. Stěžovatel žádal veřejného ochránce práv o pomoc při získání dlužných plateb, aby se vyhnul nutnosti propustit zaměstnance a dalšímu poškození společnosti.

Komise ve svém stanovisku vysvětlila, že v důsledku technických změn rozpočtových postupů vyplývajících z uplatňování nového finančního nařízení nebylo bohužel možné dokončit zpracování faktur stěžovatele v termínu 60 dnů, který se pro tyto účely používá. Po reorganizaci oddělení a vytvoření finanční jednotky jsou nyní věci prověřovány. Čtyři faktury ve výši 17.437 EUR byly proplaceny v únoru 2004. Podle názoru Komise to znamená, že stížnost již dále není relevantní.

Dne 21. června 2004 oznámil stěžovatel veřejnému ochránci práv, že považuje případ za vyřešený.

Při uzavření případu učinil veřejný ochránce práv další poznámku, ve které uvedl, že první dvě příslušné faktury byly předloženy Komisi 11 a 10 měsíců před faktickým proplacením. Uvedl, že by mělo být zohledněno, že malé a střední podniky jsou zvláště zranitelné v případech opožděných plateb. Veřejný ochránce práv proto vyzval Komisi, aby zvažila, zda zaplatí stěžovateli i úroky.

Další poznámka

Dne 6. prosince 2004 Komise informovala veřejného ochránce práv, že se rozhodla vyplatit stěžovateli úroky ve výši 387 EUR.

3.2.3 Evropský úřad pro boj proti podvodům

PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM V PŘÍPADĚ TÝKAJÍCÍM SE JADERNÉ BEZPEČNOSTI

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 220/2004/GG na Evropský úřad pro boj proti podvodům

Stěžovatelka, úřednice Komise, pracovala v Institutu pro transurany (ITU) v německém Karlsruhe. ITU je součástí společného výzkumného centra (JCR), generálního ředitelství Evropské komise. Stěžovatelka odpovídala za přepravu radioaktivních materiálů v rámci jednotky ITU pro jadernou bezpečnost a infrastrukturu. Uváděla závažné nesrovnalosti v práci ITU a žádala Komisi, aby zahájila šetření ochrany proti záření a přepravě radioaktivních materiálů. Předložila řadu tvrzení včetně toho, že pracovníci zacházející s radioaktivními materiály neprošli požadovaným školením a že radioaktivní materiály byly úmyslně přepravovány nelegálně. Komise předala záležitost Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF), který vyslechl stěžovatelku a provedl šetření.

V další fázi požadovala stěžovatelka přístup k řadě dokumentů k jejímu případu, které byly v držení různých generálních ředitelství Komise a OLAF. Tyto žádosti však podle stěžovatelky nebyly zpracovány správně. Obrátila se proto na veřejného ochránce práv. Veřejný ochránce práv se rozhodl registrovat tvrzení proti OLAF jako samostatnou stížnost, protože OLAF považuje za

právně samostatnou evropskou institucí. Veřejný ochránce práv stále vyšetřuje stížnost (101/2004/GG) na Evropskou komisi, která se také týká věcné podstaty tvrzení stěžovatelky vůči ITU.

Ve své stížnosti proti OLAF stěžovatelka tvrdila, že jí OLAF nesprávně odmítl přístup k dokumentům a že její žádost nevyřídil včas. Tvrdila, že dokumenty by měly být zpřístupněny a že OLAF by měl vysvětlit, proč některé z nich neexistují. Pokud by to nebylo možné, veřejný ochránce práv, jeho pracovníci nebo poslanci Evropského parlamentu by měli zkontrolovat tyto dokumenty.

Ve svém stanovisku OLAF zdůraznil, že stěžovatelce na její žádost podrobně odpověděl. Poskytl stěžovatelce kopie tří dokumentů a vysvětlil, že další dokumenty, které požaduje, neexistují. OLAF však uznal, že odpověděl tři pracovní dny po vypršení lhůty pro odpověď. Vysvětlil, že to bylo způsobeno tím, že osoba zodpovědná za tuto záležitost, byla právě jmenována na jiné místo a musela řešit mnoho nepředvídaných věcí. OLAF souhlasil s tím, že by bylo bývalo dobré upozornit stěžovatelku, že bude nezbytné posunout termín. Oznámil, že v mezidobí zaslal stěžovatelce kopii své odpovědi.

Po obdržení této kopie odpovědi a stanoviska OLAF stěžovatelka vyjádřila názor, že stížnost proti OLAF byla vyřešena k její spokojenosti. Poděkovala veřejnému ochránci práv za tento výsledek. Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že OLAF učinil kroky k vyřešení záležitosti a tím uspokojil stěžovatelku.

3.3 SMÍRNÁ ŘEŠENÍ DOSAŽENÉ VEŘEJNÝM OCHRÁNCEM PRÁV

PŘÍSTUP K DOKUMENTŮM O OBCHODNÍCH JEDNÁNÍCH

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 415/2003/(IJH)TN proti Evropské komisi

Stěžovatel, který si stěžoval jménem Podnikové evropské observatoře, předložil žádost podle nařízení 1049/2001³⁰ o přístup ke „všem dokumentům týkajícím se příprav Komise na možná jednání o multilaterálním investičním rámci ve WTO“. Komise odmítla přístup k dokumentům, které označila za „vnitřní přípravnou práci na návrzích dokumentů pro rozvojový proces z Dauhá ve WTO“. V odpovědi na potvrzující žádost stěžovatele, která uváděla, že se týká i dokumentů před setkáním v Dauhá, Komise definovala požadované dokumenty jako přípravnou práci na koncepčních dokumentech, kterou se zavázala předložit ke všem sedmi otázkám uvedeným v prohlášení ministrů v Dauhá. Před setkáním ministrů v Doha neexistovaly žádné dokumenty, protože v té době neměla WTO mandát pro multilaterální investice. Komise odmítla přístup k přípravným dokumentům na základě čl. 4 odst. 1 písm. s odůvodněním, že zveřejnění těchto dokumentů by mohlo ohrozit manévrovací prostor se třetími zeměmi.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel tvrdil, že Komise definovala dokumenty obsažené v jeho žádosti o přístup příliš úzce. Argumentoval, že jeho žádost se týkala dlouhého seznamu dokumentů, že nešlo pouze o dokumenty, které mají vztah ke koncepčním dokumentům, a že s ohledem na to, že Komise vedla kampaň za jednání s WTO o investicích již nejméně od roku 1999, musely některé požadované dokumenty pocházet již z období před schůzkou v Dauhá.

Komise trvala na tom, že jedinými dokumenty týkajícími se možného jednání o mnohostranných investicích jsou koncepční dokumenty.

³⁰

Nařízení (ES) č. 1049/2001 Evropského parlamentu a Rady ze dne 30. května 2001o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, Úř. věst. 2001 L 145/43.

Veřejný ochránce práv uvedl, že čl. 6 odst. 2 nařízení 1049/2001 požaduje, aby v případě, že žádost o přístup k dokumentům není dostatečně přesná, instituce požádala žadatele, aby žádost objasnil a žadateli při tom pomůž, např. poskytnutím informací o použití veřejných rejstříků dokumentů. Veřejný ochránce práv zjistil, že Komise ani neodpověděla na seznam kategorií dokumentů od stěžovatele, ani ho neodkázala na rejstřík dokumentů. Veřejný ochránce práv to považoval za případ nesprávného úředního postupu. Proto předložil návrh na smírné řešení s tím, že Komise by poskytla stěžovateli úplný seznam všech dokumentů spadajících do kategorií, které stěžovatel uvedl. Seznam by měl obsahovat i veškeré existující dokumenty z období před konferencí ministrů v Dauhá.

Ve své odpovědi Komise uvedla, že rozšířila své zkoumání a analyzovala všechny dokumenty z období od konce roku 1998 do ministerské konference v Dauhá a že vytvořila seznam 296 dokumentů, kterým, jak doufá, vyhoví žádosti veřejného ochránce práv.

Ve svých poznámkách stěžovatel uvedl, že považuje smírné řešení za dosažené a že předloží novou žádost o přístup na základě seznamu, který poskytla Komise. Stěžovatel poděkoval veřejnému ochránci práv za pomoc.

PŘÍSTUP K VÝSLEDKŮM ŘIDIČSKÝCH ZKOUŠEK

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1320/2003/(ADB)ELB proti Evropské komisi

Stěžovatel požádal o pomocné místo řidiče u Evropské komise a byl pozván, aby se zúčastnil praktické řidičské zkoušky pořádané autoškolou. Stěžovatel byl informován, že u zkoušky neuspěl. Žádal o sdělení výsledků, protože se domníval, že s ohledem na své řidičské zkušenosti, kvalifikaci a informace získané od ředitele autoškoly ve zkoušce uspěl, avšak žádosti nebylo vyhověno.

Stěžovatel tvrdil, že od Komise obdržel rozporuplné informace a že ačkoli byl informován o tom, že není mezi úspěšnými kandidáty, nikdy nedostal informaci o skutečných výsledcích testů. Stěžovatel tvrdil, že Komise ho měla informovat o výsledcích jeho testů i o počtu úspěšných kandidátů a výsledcích jejich testů.

Ve svém stanovisku Komise vysvětlila, že ředitel autoškoly informoval Komisi o tom, že stěžovatel a tři další kandidáti v testech neuspěli. Doložila, že neobdržela podrobnosti jednotlivých hodnocení, ale pouze obecné výsledky a rozhodnutí o tom, zda kandidát v jednotlivých testech uspěl nebo neuspěl.

Ve svých připomínkách stěžovatel odkazoval na rozpory, které našel mezi vysvětlením Komise a jejím stanoviskem a informacemi, které dostal při setkání s odpovědným úředníkem. Příslušný úředník informoval stěžovatele, že Komise obdržela výsledky všech pěti testů, ze kterých se skládala řidičská zkouška. Úředník Komise měl tento dokument u sebe při setkání. Protože však tento dokument obsahoval výsledky všech kandidátů, odmítl předat stěžovateli kopii. Nicméně ho ústně informoval o výsledcích.

Veřejný ochránce práv provedl prověrku spisu Komise. Výsledky prověrky zjevně ukazují, že oproti informacím uvedeným ve stanovisku Komise měla Komise ve skutečnosti k dispozici podrobnosti o hodnocení jednotlivých kandidátů. Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že i když měla Komise legitimní důvody k tomu, aby nesdělila výsledky ostatních kandidátů stěžovateli, nepředložila žádné důvody, proč by neměl být stěžovateli umožněn přístup k jeho vlastním výsledkům.

Veřejný ochránce práv proto navrhl smírné řešení. Navrhl, aby Komise přehodnotila žádost stěžovatele o přístup k jeho vlastním výsledkům dosaženým v řidičské zkoušce.

Komise souhlasila s návrhem na smírné řešení a zaslala veřejnému ochránci práv výsledky jednotlivých testů stěžovatele, ze kterých se skládala řidičská zkouška. Stěžovatel informoval úřad veřejného ochránce práv, že považuje smírné řešení za dosažené.

Další poznámka

Stěžovatel poté zaslal dopis veřejnému ochránci práv, ve kterém vyjádřil názor, že by nebylo správné, aby osoby pracující pro evropskou instituci tak významnou, jako je Evropská komise, a které se dopustily chyb, zůstaly nepotrestány. Ve své odpovědi veřejný ochránce práv vysvětlil, že služební řád stanoví konkrétní postupy pro disciplinární řízení s úředníky a dalšími zaměstnanci a že veřejný ochránce práv nemůže nahrazovat tyto postupy. Veřejný ochránce práv upozornil Komisi jako orgán oprávněný ke jmenování na připomínky stěžovatele.

3.4 PŘÍPADY UZAVŘENÉ S KRITICKOU POZNÁMKOU VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

3.4.1 Evropský parlament

ZAVÁDĚNÍ PRAVIDEL O KOUŘENÍ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 260/2003/OV proti Evropskému parlamentu

Úřednice pracující pro Evropský parlament v Lucemburku byla znepokojena kouřením v budovách Parlamentu. Podle této úřednice osm let poté, co Parlament přijal vnitřní pravidla pro kouření ve svých prostorách (rozhodnutí generálního tajemníka z 12. července 1994), správa dosud nezavedla a neprosadila tato pravidla ve všech svých prostorách. Od prosince 1996 napsala o této záležitosti správě několik dopisů. Přijato bylo však jen velmi málo opatření.

Dne 5. února 2003 předložila úřednice stížnost Evropskému veřejnému ochránci práv, ve které tvrdila, že správa Parlamentu nezavedla a neprosazuje vnitřní pravidla o kouření v jeho prostorách. Svě tvrzení podepřela rozhodnutím Komise z 16. července 2003 o ochraně zaměstnanců proti vlivu cigaretového kouře a dodala, že Parlament by měl následovat tohoto příkladu³¹.

Ve svém stanovisku ke stížnosti trval Parlament na tom, že jeho správa přijala veškerá nezbytná technická a administrativní opatření k tomu, aby zajistila uplatňování těchto pravidel. Mimo jiné byla rozmístěna řada tabulí „zákaz kouření“ a rozesláno mnoho sdělení o pravidlech jak zaměstnancům, tak i poslancům Parlamentu. Parlament však dodal, že „někteří lidé se necítí vázání těmito pravidly a porušují je, bez ohledu na snahy správy“. Upozornil na to, že „záleží na každé osobě, aby jednala odpovědně a umožnila soužití kuřáků a nekuřáků“. Dále upozornil na to, že uplatňuje pravidla, která se výrazně neliší od pravidel stanovených Komisí.

Ve svém rozhodnutí veřejný ochránce práv zdůraznil, že přijetím pravidel o kouření ve svých prostorách a oznámením těchto pravidel zaměstnancům a poslancům parlamentu v řadě oznámení vytvořil Parlament mezi nekuřáky přiměřené očekávání, že přijme dostatečná opatření na podporu účinného dodržování těchto pravidel. Veřejný ochránce práv dále uvedl, že s ohledem na možné negativní dopady na zdraví při vystavení cigaretovému kouři by měl Parlament věnovat zvláštní pozornost podporování účinného dodržování vlastních vnitřních pravidel o kouření. Zdůraznil, že vystavování zaměstnancům cigaretovému kouři na pracovišti vytváří potenciální problém právní odpovědnosti. Veřejný ochránce práv ocenil opatření Parlamentu, ale nepovažoval jeho názor, že je na každém, aby jednal odpovědně, za dostatečnou odpověď na problémy neplnění pravidel. Proto připojil kritickou poznámku.

³¹

Pravidla Komise, která stanoví, že její prostory jsou zcela nekuřácké, vstoupila v platnost 1. května 2004.

Další poznámka

Dne 13. července 2004 přijalo předsednictvo Evropského parlamentu rozhodnutí (PE 346.287/BUR) zavádějící nová pravidla o kouření v prostorách Evropského parlamentu. Článek 1 tohoto rozhodnutí, které vstoupilo v platnost prvního dne volebního období Parlamentu 2004/2009, stanoví, že „cílem orgánu je zajistit zcela nekuřácké prostředí ve svých budovách nejpozději do 1. ledna 2007“. Rozhodnutí zároveň zavádí přechodná opatření do 1. ledna 2007, jako je pravomoc bezpečnostních služeb vyvést z prostor Parlamentu kohokoli, kdo by se odmítl těmto pravidlům podřídit.

3.4.2 Rada Evropské unie**PŘÍSTUP K OSOBNÍM DOKUMENTŮM V PŘÍPADU PŘEDČASNÉHO ODCHODU DO DŮCHODU***Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2046/2003/GG proti Radě Evropské unie*

Úředník Rady chtěl využít opatření zavedených Radou nabízejících jejím úředníkům zvláštní předčasný důchod (*dégagement*) v souvislosti s modernizací instituce. Nařízení Rady stanoví, že generální sekretariát Rady by měl vybrat po konzultaci se svým společným výborem ze seznamu žadatelů úředníky, kterým schválí předčasný odchod do důchodu. Společný výbor se skládá ze stejného počtu představitelů orgánu odpovědného za jmenování a výboru zaměstnanců. Podle prováděcího rozhodnutí k nařízení měl náměstek generálního tajemníka Rady sestavit návrh seznamu kandidátů, který měl být předložen k vyjádření společnému výboru.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel uvedl, že jeho žádost byla odmítnuta stejně jako jeho stížnost k Radě. Kritizoval skutečnost, že společný výbor neumožnil přístup k dokumentům žadatelů, což podle jeho názoru znemožnilo společnému výboru poskytnout orgánu odpovědnému za jmenování odůvodněné stanovisko. Tvrdil, že rozhodnutí provádějící nařízení by mělo být zrušeno. Jako podpůrný dokument předložil stěžovatel nepodepsané prohlášení členů společného výboru. Podle tohoto prohlášení žádali členové společného výboru několikrát o přístup k dokumentům, pokud bude stěžovatel souhlasit, ale tato žádost byla kategoricky odmítnuta.

Ve svém stanovisku Rada namítla, že rozhodnutí bylo zcela v souladu s nařízením. Společný výbor měl veškeré informace, které potřeboval k vyhodnocení seznamu kandidátů. Nicméně v souladu s nařízením 45/2001³² nesměly informace obsahovat osobní údaje.

Veřejný ochránce práv souhlasil, že rozhodnutí bylo v souladu s nařízením Rady v tom, že seznam úředníků byl schválen až po konzultaci se společným výborem. Uvedl však, že aby mohl společný výbor formulovat a vyjádřit svůj názor, musel mít k dispozici veškeré relevantní informace. Jinak by konzultace byla pouhou formalitou. Veřejný ochránce práv si byl vědom toho, že přístup k osobním údajům může být povolen pouze v souladu s nařízením 45/2001. Nicméně překážky pro zveřejnění údajů si Rada vytvořila sama, protože neinformovala žadatele o tom, že jejich osobní údaje mohou být předány společnému výboru.

Veřejný ochránce práv proto dopěl k závěru, že odmítnutí přístupu k osobním spisům pro společný výbor nebo nezajištění možnosti udělení tohoto přístupu Rada neumožnila společnému výboru vyjádřit názor užitečným způsobem. To, že Rada nedokázala správným způsobem konzultovat se společným výborem, tedy bylo případem nesprávného úředního postupu. Veřejný ochránce práv proto připojil kritickou poznámku.

32

Nařízení (ES) Evropského parlamentu a Rady č. 45/2001 ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob při zpracování osobních údajů institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů, Úř. věst. 2001 L8/1.

3.4.3 Evropská komise

MÉNĚ PŘÍZNIVÉ ZAŘAZENÍ V DŮSLEDKU OPOŽDĚNÉHO PŘIJETÍ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1435/2002/GG proti Evropské komisi

Švédský občan se zúčastnil soutěže a uspěl v soutěži o místo hlavního správce. V červenci 1999 bylo jeho jméno zařazeno na seznam rezerv. Do konce roku 1999 platila příznivá pravidla pro nábor kandidátů z tehdy nových členských států (Finsko, Rakousko, Švédsko), a to zejména při jejich zařazení do příslušných platebních tříd.

V prosinci 1999 dostal kandidát ústní nabídku na dvě místa v Komisi. Přijal místo v Lucemburku v generálním ředitelství (GŘ) pro informační společnost a přitom předpokládal, že Komise zajistí příslušnou písemnou nabídku do konce roku. Nicméně se ukázalo, že jde o místo výzkumného pracovníka, které teprve bude přeměněno na stálé místo. Kandidát to chápal jako vnitřní nedorozumění. Byl informován o problému v okamžiku, kdy podle jeho názoru již bylo pozdě, aby přijal druhou nabídku, kterou dostal. Písemná nabídka přišla nakonec v květnu 2000 a kandidát začal pracovat pro GŘ pro informační společnost v září 2000. Komise ho však zařadila do nižší platové třídy, než do jaké by byl zařazen, kdyby platila příznivější pravidla.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv kandidát argumentoval, že s osobami ze stejného seznamu náhradníků by se mělo zacházet stejně. Uváděl, že Komise měla předložit podmíněnou nabídku zaměstnání před vypršením platnosti výhodných pravidel.

Komise zaujala názor, že stěžovateli se dostalo stejného zacházení jako všem ostatním kandidátům z pristoupivších zemí účastnících se výběrového řízení o přijetí po roku 1999. Pokud jde o možnosti podmíněné nabídky namítala, že takovou nabídku by mohla předložit pouze v případě, že místo by bylo formálně k dispozici, což v tomto případě nebylo.

Protože Komise nezpochybnila výčet událostí ze strany stěžovatele, domníval se veřejný ochránce práv, že stěžovatel byl veden k tomu, aby se domníval, že bude mít prospěch z preferenčních pravidel při svém přijetí. Dále se domníval, že přijetí bylo zpožděno v důsledku vnitřního nedorozumění, které znemožnilo stěžovateli, aby přijal jinou nabídku zaměstnání. Veřejný ochránce práv proto dospěl k závěru, že rozhodnutí Komise o klasifikaci stěžovatele bylo nespravedlivé a bylo případem nesprávného úředního postupu. Navrhl smírné řešení a vyzval Komisi, aby přehodnotila klasifikaci stěžovatele. Komise odmítla tento návrh veřejného ochránce práv i jeho následný návrh doporučení.

Veřejný ochránce práv litoval přístupu, který Komise zvolila. Skutečnost, že se Komise nevyjádřila k údajnému vnitřnímu nedorozumění, nebyla podle jeho názoru v souladu se závazky, které právní řád EU ukládá institucím Společenství jak v jejich vztahu k veřejnému ochránci práv, tak i ke stěžovatelům. Proto připojil kritickou poznámku.

NEDOSTATEČNÉ ODŮVODNĚNÍ POZASTAVENÍ PLATEB

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1889/2002/GG proti Evropské komisi

Belgická společnost uzavřela s Evropskou komisí v rámci programu Komise pro výzkum, technický vývoj a demonstrace v oblasti uživatelsky příjemné informační společnosti, tzv. „program IST“. Společnost předložila projekt („projekt IST“) a Komise souhlasila s poskytnutím finanční podpory ve výši téměř 450.000 EUR. Společnost posléze dostala dvě platby, Komise však odmítla provést třetí a čtvrtou platbu. Uvedla, že byl vydán příkaz na vrácení finančních prostředků na základě výsledků finančního auditu předcházejícího projektu, který společnost předložila Komisi („projekt Esprit“). Společnost podala odvolání v záležitosti „projektu Esprit“ u Soudu prvního

stupně a Komise informovala společnost, že platby podle nové smlouvy budou pozastaveny, dokud soud nerozhodne.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv společnost tvrdila, že Komise jednala svévolně a jednostranně a že zneužila svého postavení silnějšího. Oznámila, že dva úředníci Komise výslovně prohlásili během setkání, že Komise se nebude pokoušet získat zpět částky z „projektu Esprit“ z plateb za „projekt IST“.

Komise nezpochybnila, že platby byly pozastaveny z důvodů nesouvisejících se „smlouvou IST“. Argumentovala však tím, že na to má nárok, protože musí zajistit ochranu finančních zájmů Společenství. Odvolávala se na ustanovení ve „smlouvě IST“, které ji opravňuje částky vymáhané Společenstvím kompenzovat z „jakýchkoli částek“.

Veřejný ochránce práv se domnívá, že v případech týkajících se plnění závazků vyplývajících ze smluv uzavřených institucemi a orgány EU lze zjistit nesprávný úřední postup. Protože se však zároveň domnívá, že otázky údajného porušení smlouvy mohou být účinně řešeny pouze před soudem, omezil své šetření v tomto případě pouze na zkoumání toho, zda Komise poskytla stěžovateli dostatečné a přiměřené zdůvodnění právního základu pro své kroky.

Po důkladném prozkoumání, které zahrnovalo i kontrolu příslušných dokumentů Komise a získání svědectví vedoucího oddělení Komise, dospěl veřejný ochránce práv k závěru, že Komise nepředložila zcela dostatečné a přiměřené odůvodnění svých kroků. Nebyl přesvědčen, že „jakékoli částky“ uvedené v příslušném ustanovení „smlouvy IST“, by se mohly týkat částek spojených s jinou smlouvou. Důležitější však je, že kompenzace byla vyloučena podle právního předpisu vztahujícího se na smlouvu, kde byl nárok předmětem závažného sporu. Veřejný ochránce práv se domníval, že v tomto případě právě k tomu došlo, protože stěžovatel důsledně napadal nárok Komise podle „projektu Esprit“ a nakonec předložil případ Soudu prvního stupně. Navíc veřejný ochránce práv konstatoval, že příslušná ustanovení ve „smlouvě IST“ opravňují Komisi pouze k tomu, aby za určitých okolností uplatnila kompenzace. Neumožňovalo však Komisi prostě pozastavit platby.

Komise odmítla pokus veřejného ochránce práv o smírné řešení a jeho následný návrh doporučení. Protože nebylo zřejmé, co by mohl Evropský parlament učinit na pomoc veřejnému ochránci práv a stěžovateli v daném případě, rozhodl se veřejný ochránce práv nepředložit Parlamentu zvláštní zprávu. Proto připojil kritickou poznámku týkající se toho, že Komise nevysvětlila, na jakém základě byla oprávněna pozastavit platby.

ODMÍTNUTÍ PROPLATIT NÁKLADY SEKRETARIÁTU

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1986/2002/OV proti Evropské komisi

Nizozemský institut byl jedním z fór v Evropské síti městských fór pro udržitelný rozvoj, programu řízeném generálním ředitelstvím pro vzdělávání a kulturu Evropské komise. I když dostal ústní ubezpečení Komise, že náklady na provoz sekretariátu sítě budou proplaceny, Komise nakonec žádost o proplacení zamítla. Institut se obrátil na veřejného ochránce práv v listopadu 2002 s tím, že několikrát kontaktoval Komisi se žádostí o uzavření formální smlouvy na kancelářské služby, které poskytoval. Náklady, které institut uváděl, přesáhly 170.000 EUR.

Komise namítla, že smluvní vztahy vždy řeší písemně. Naznačila také, že stěžovatel byl ústně informován, že jeho návrh nemůže být zohledněn. I když vyjádřila lítost nad tím, že neexistuje písemná odpověď na dopisy stěžovatele, prohlásila, že kdyby stěžovatel znal běžné postupy Komise, nemohl by se domnívat, že Komise přijala nějaké závazky.

Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že odmítnutí Komise proplatit náklady se zdá být nespravedlivé a vychází z nejasných informací. Argument Komise týkající se předpokládané znalosti stěžovatele o jejím obvyklém fungování nebyl podle veřejného ochránce práv ani zákonný ani přesvědčivý. I když Komise naznačila, že smluvní vztahy vždy řeší písemně, nepředložila písemnou odpověď na dopisy stěžovatele ze 4. července a 7. října 1997. Veřejný ochránce práv vyzval Komisi, aby přehodnotila své stanovisko

s cílem dosáhnout smírného řešení a dodal, že by to mohla být přiměřená nabídka nižší než požadovaná částka. Komise odmítla navržené smírné řešení i následný návrh doporučení veřejného ochránce práv, aby Komise proplatila institutu náklady, a proto veřejný ochránce práv uzavřel případ kritickou poznámkou.

Další poznámka

Komise reagovala na kritickou poznámku dopisem ze 17. listopadu 2004, ve kterém lituje, že očekávání stěžovatele nebyla řešena písemně v přiměřeném čase a odpovídajícím a jednoznačným způsobem. Uvedla také, že zásady řádné správy, které její útvary musí respektovat, byly od té doby jasněji definovány v Kodexu řádné správní praxe, který Komise přijala 17. října 2000.

NEZAREGISTROVÁNÍ STÍŽNOSTÍ PODLE ČLÁNKU 226

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2007/2002/ADB proti Evropské komisi

Stěžovatel, italská organizace chránící práva italských pracovníků, pečlivě sleduje opatření italské vlády zaměřené na naplnění výroku Soudního dvora Evropských společenství o sociálním zabezpečení migrujících pracovníků³³. Stěžovatel byl znepokojen výpočtem důchodů vyplácených v Itálii důchodcům, kteří část svého pracovního života strávili v Itálii, ale žili v zahraničí.

Stěžovatel podal stížnost veřejnému ochránci práv a tvrdil, že (i) Komise nedokázala správně vyřešit stížnost proti Itálii, že (ii) Itálii nezažalovala a že (iii) poskytla chybné odpovědi na otázku k písemnému zodpovězení poslance Evropského parlamentu.

Komise uznala, že i když opakovaně byly odeslány odpovědi potvrzující přijetí, žádná věcná odpověď nebyla stěžovateli zaslána před únorem 2003. Komise dále uvedla, že existovaly pochybnosti, zda je nutné dopisy stěžovatele registrovat jako stížnosti. Ve světle Sdělení Komise o vztazích se stěžovatelem v případě porušování právních předpisů Společenství³⁴, Komise uvedla, že tyto pochybnosti již nemá. Komise vysvětlila, že výklad výroku vedl k rozsáhlé diskusi v rámci Komise i s členskými státy. Uznala, že její útvary a stěžovatel mají různý výklad právních předpisů Společenství, zejména pokud jde o situaci důchodců, kteří mají bydliště v jiných členských státech, než je Itálie, a kteří mají nárok na proplácení důchodu v Itálii. V dopise stěžovateli Komise odmítla stěžovatelovo tvrzení, že by měla proti Itálii zasáhnout. Komise nakonec uvedla, že nesdílí názor stěžovatele v tom, že by její odpověď poslanci Evropského parlamentu byla chybná.

Veřejný ochránce práv nezjistil nesprávný úřední postup, pokud jde o druhé a třetí tvrzení stěžovatele, která vycházela z různého výkladu výroku ESP. Pokud jde o to, že Komise nereagovala správně na dopisy stěžovatele, uvedl veřejný ochránce práv, že ještě před tím, než Komise přijala výše uvedené sdělení, jejím běžným postupem bylo registrovat veškeré stížnosti bez výjimky. To, že to neudělala v případě stěžovatele, bylo případem nesprávného úředního postupu. Protože tento aspekt případu se týkal postupů spojených s konkrétními případy v minulosti, nebylo vhodné trvat na smírném řešení v této záležitosti. Veřejný ochránce práv proto adresoval Komisi kritickou poznámku.

VYŘÍZENÍ STÍŽNOSTI PROTI STÁTNÍ PODPOŘE

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2185/2002/IP proti Evropské komisi

Byly předloženy dvě stížnosti proti Komisi, první dne 17. dubna 2000 a druhá dne 22. května 2002. Jednalo se o státní podporu, kterou poskytla portugalská vláda společností balícím potravin. Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel tvrdil, že Komise nesprávně vyřídila jeho stížnost podanou dne 17. dubna 2000 a nepotvrdila přijetí stížnosti z 22. května 2002.

³³ Případ C-132/96, *Antonio Stinco a Ciro Panfilo versus Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)*, [1998] ECR I-5225.

³⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Evropskému veřejnému ochránci práv o vztazích se stěžovatelem v případě porušování právních předpisů Společenství (KOM/2002/0141 v konečném znění); Úř. věst. 2002 C 244/5.

K první stížnosti Komise sdělila, že kontaktovala portugalské úřady a požádala o objasnění této záležitosti. Po obdržení odpovědi od portugalských orgánů byl v lednu 2001 založen spis o státní podpoře. V červenci 2001 si Komise vyžádala další informace od portugalských orgánů. K druhé stížnosti Komise zavedla spis v září 2002 a požádala o informace portugalské orgány v listopadu 2002. Komise neobdržela žádnou odpověď. Komise se omluvila za to, že nepotvrdila přijetí dopisu stěžovatele z 22. května 2002.

V červenci 2003 napsal veřejný ochránce práv Komisi. Požádal ji, aby ho informovala o tom, zda již obdržela odpověď portugalských orgánů na svou žádost o informace z července 2001 a listopadu 2002. Pokud takovou informaci neobdržela, požádal i o vysvětlení, jaké kroky přijala nebo chce přijmout k tomu, aby požadované odpovědi dostala.

K první stížnosti odpověděla Komise, že portugalské orgány ji informovaly o tom, že v portugalském tisku se objevily informace o tom, že regionální orgány Azorských ostrovů možná prodaly svůj podíl v dotčené společnosti. Portugalské orgány budou záležitost sledovat a průběžně informovat Komisi.

K druhé stížnosti zaslaly portugalské orgány Komisi další informace v červnu 2003. Na základě těchto informací Komise považovala za nutné vyžádat si od portugalských orgánů další informace, což učinila 18. července 2003.

24. listopadu 2003 veřejný ochránce práv napsal další dopis Komisi, ve kterém žádal instituci, aby vysvětlila, jaká opatření přijala, aby získala informace od portugalských orgánů. Žádal také o připomínky k tvrzení stěžovatele, že instituce by měla zahájit řízení pro porušení právních předpisů proti Portugalsku.

Komise odpověděla, že pokračuje v prověřování první stížnosti na základě posledních informací poskytnutých portugalskými orgány. K druhé stížnosti Komise požádala portugalské orgány o další informace v červenci 2003. Komise dále poukázala na to, že oba spisy byly řešeny podle postupů platných pro případy státní podpory. Proto bod uvedený stěžovatelem o zahájení řízení proti Portugalsku podle článku 226³⁵ Smlouvy o ES není relevantní.

Stěžovatel konstatoval, že díky zásahu veřejného ochránce práv útvary Komise začaly jednat v souvislosti s jeho stížností.

Ve svém rozhodnutí učinil veřejný ochránce práv kritickou poznámku na adresu Komise. Přestože veřejný ochránce práv předložil konkrétní otázku, Komise podle jeho názoru nepodala žádné přesvědčující vysvětlení, proč téměř dva roky nejednala v případě, kdy portugalské orgány neposkytovaly požadované informace.

Další poznámka

Dopisem z 15. června 2004 reagovala Komise na kritickou poznámku. Omluvila se za zpoždění při řešení stížnosti stěžovatele a prohlásila, že portugalské orgány byly požádány o poskytnutí dalších informací instituci do konce června 2004.

NEZAJIŠTĚNÍ TOHO, ŽE UČITELÉ JAZYKŮ BUDOU PROHLÁŠENI ZA PRACOVNÍKY NA PLNÝ ÚVAZEK

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2204/2002/MF proti Evropské komisi

Stěžovatelem je portugalský učitel jazyků, který pracoval pro Evropskou komisi. Dne 1. listopadu 2003 odešel do důchodu. Od roku 1986 měl stěžovatel stálou zaměstnaneckou smlouvu podle belgického práva a pracoval obvykle 20 hodin týdně. Belgické ministerstvo pro zaměstnanost

³⁵

Článek 226 Smlouvy o ES zmocňuje Komisi, aby zahájila řízení proti členskému státu v případě porušení právních předpisů Společenství. Kdokoli může podat stížnost (stížnost podle „Článku 226“) u Komise proti členskému státu proti jakémukoli opatření nebo správní praxi, které považuje za opatření nebo praxi v rozporu s právní řádem Společenství.

a důchody několikrát uvedlo, že dvacetihodinová pracovní smlouva na týden může být považována za plný učitelský úvazek za předpokladu, že zaměstnavatel učiní prohlášení v tomto smyslu před příslušnými belgickými orgány. Komise však toto prohlášení před belgickými orgány učinila pouze pro část období mezi roky 1986 a 2002. To mělo závažné dopady na výpočet důchodů dotčených učitelů, protože by následně dostávali za roky, pro které nebylo prohlášení v tomto smyslu provedeno, pouze poloviční výši důchodu, než na kterou by měli nárok.

Dne 13. prosince 2002 podal stěžovatel stížnost k Evropskému veřejnému ochránci práv. Tvrdil, že Komise nevykázala u belgických orgánů dvacetihodinovou pracovní smlouvu jako učitelské zaměstnání na plný úvazek. Dále tvrdil, že Komise neposkytla definitivní odpověď na žádost zástupců učitelů jazyků o prohlášeních pro belgické orgány.

Ve svém stanovisku ke stížnosti Komise prohlásila, že 9. března 2000 zaslala prohlášení belgickému ministerstvu pro zaměstnanost, kde žádala, aby smlouva na dvacetihodinový úvazek týdně byla považována za plný úvazek v učitelském zaměstnání. V listopadu 2001 Komise a učitelé jazyků vypracovali prohlášení, které schválilo právní oddělení Komise a ve kterém Komise prohlásila pro belgické ministerstvo zaměstnanosti, že smlouva na dvacet hodin týdně má být považována za smlouvu na plný učitelský úvazek. Komise nakonec nepovažovala za vhodné zaslat prohlášení belgickým úřadům s odůvodněním, že by mohla obsahovat nepravdivé nebo neúplné informace o seznamu počtu hodin odpracovaných učitelů. Dne 7. března 2003 Komise kontaktovala belgické orgány s cílem získat odpověď na svůj dopis ze dne 9. března 2000. V den, kdy Komise předložila své stanovisko ke stížnosti, stále neměla odpověď.

V září 2003 veřejný ochránce práv požádal Komisi, aby vysvětlila, proč se domnívá, že v této záležitosti splnila všechny své povinnosti. Požádal také Komisi o vyjádření, jaké kroky přijala pro získání odpovědi belgických orgánů na svůj dopis z 9. března 2000 a zda podnikla nějaké následné kroky po společném prohlášení z roku 2001.

Komise uvedla, že dne 30. března 2000 uskutečnila setkání s příslušnými belgickými orgány. Dne 7. března 2003 Komise kontaktovala belgické orgány, aby získala odpověď na svůj dopis z 9. března 2000. Další setkání se konalo 17. července 2003 a při něm byl odsouhlasen společný postup. Komise se domnívala, že splnila svůj závazek tím, že odeslala belgickým orgánům dopisy datované 3. a 29. října 2003, ke kterým přiložila veškerou dokumentaci, kterou měla k dispozici. Učinila i další prohlášení pro období před rokem 1992 v dopise zaslaném belgickým orgánům 11. listopadu 2003.

Stěžovatel uznal, že při setkání 17. července 2003 mezi Komisí a belgickými orgány Komise prohlásila, že smlouva na dvacet hodin pracovního úvazku týdně odpovídá plnému úvazku učitele, tj. 660 hodinám ročně.

Ve svém rozhodnutí veřejný ochránce práv uvedl, že Komise zjevně zohlednila přání stěžovatele. Nicméně se domníval, že i za předpokladu, že Komise použila uvedené postupy a ty by mohly být považovány za dostatečné v tomto kontextu, nevyjasněná zůstává skutečnost, proč Komise neposkytla vysvětlení toho, že nic nepodnikla v období mezi květnem 2001 a březnem 2003. Veřejný ochránce práv proto předložil kritickou poznámku proti Komisi, kde uvedl, že zásady řádné správy vyžadují, aby Komise řešila žádosti tohoto typu pečlivě a v odpovídajícím čase.

Protože v první polovině roku 2002 došlo k výměně dopisů mezi představiteli učitelů jazyků a Komisí, dospěl veřejný ochránce práv k závěru, že není třeba dále zkoumat tvrzení stěžovatele, že Komise neposkytla zástupcům konečnou odpověď o svém prohlášení před belgickými orgány.

Poznámka

K podobnému závěru dospěl veřejný ochránce práv v případě 2137/2002/MF.

NESPRAVEDLIVÉ ZACHÁZENÍ S EKOLOGICKOU ORGANIZACÍ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 278/2003/JMA (důvěrná) proti Evropské komisi

Španělská ekologická organizace požádala o finanční podporu v rámci akčního programu Společenství na podporu nevládních ekologických organizací. Komise žádost zamítla, protože v té době byla organizace stíhána španělskými soudy. Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv organizace tvrdila, že rozhodnutí Komise odmítnout její žádost nevycházelo z ustanovení výzvy pro předložení návrhů, a požádala o přehodnocení žádosti o podporu.

Komise argumentovala tím, že při přijímání právních závazků musí zajistit v rámci zdravého finančního řízení právní a finanční pozici příjemce a jeho celkovou bezúhonnost. Komise zaujala stanovisko, že byl dostatek důvodů se domnívat, že tyto obecné podmínky nebyly splněny.

Veřejný ochránce práv zaznamenal, že v době, kdy Komise hodnotila žádost stěžovatele, se zdálo, že španělský státní zástupce předběžně šetří případ údajného falšování ze strany organizace. Kromě toho Komise uzavřela výběrové řízení dříve, než příslušný soudce organizaci zprostil obvinění.

Veřejný ochránce práv považuje za přiměřené, aby Komise zvažovala, zda právní a finanční postavení a celková bezúhonnost potenciálních příjemců jsou spolehlivé. Nicméně se domnívá, že při přijímání opatření na ochranu finančních zájmů Společenství by se Komise měla snažit o dosažení přiměřené rovnováhy mezi zájmy soukromých osob a zájmy veřejnosti. Tímto způsobem se bude s potenciálními příjemci její finanční podpory zacházet spravedlivě a s nezbytnou úctou k presumpci nevin. Veřejný ochránce práv zastává názor, že je obtížné předpokládat, jak se Komisi tuto rovnováhu podaří vytvořit, pokud nesdělí žadateli své případné pochybnosti o jeho právním postavení. Pak musí být připravena vyslechnout informace, které jí žadatel sdělí, a reagovat na ně.

V tomto případě veřejný ochránce práv zaznamenal, že instituce se omezila na zohlednění formální existence trestního šetření a tvrzení přednesená na tomto základě, aniž by se snažila tyto informace ověřit.

Veřejný ochránce práv dále zaznamenal, že i když Komise vyzvala stěžovatele, aby předložil důkazy o svém právním postavení, zjevně nereagovala na důkazy, které byly předloženy.

Veřejný ochránce práv proto dospěl k názoru, že Komise nebyla schopna dokázat, že vytvořila spravedlivou rovnováhu mezi potřebou zdravého finančního řízení svých grantů a právem stěžovatele na spravedlivé zacházení s uznáním presumpce nevin. Dospěl k závěru, že Komise nenakládala se stěžovatelem spravedlivě a tím porušila čl. 6 odst. 2 Evropského kodexu řádné správní praxe.

Veřejný ochránce práv dále upozornil Komisi na skutečnost, že podobným problémům je možné se vyhnout, pokud instituce vydá pokyny svým útvarům, jak zachovávat v takových případech spravedlivou rovnováhu mezi zájmy soukromých osob a zájmem veřejnosti.

Veřejný ochránce práv dále připomněl, že rozpočet Komise na rozpočtový rok 2002 je nyní uzavřen, a proto nelze vyhovět žádosti stěžovatele o podporu. Zdůraznil však, že by nic nemělo bránit stěžovateli v tom, aby podal žádost o financování v kterémkoli jiném postupu, který je stále otevřen.

PŘÍSTUP K POVOLÁNÍ ADVOKÁTA V ITÁLII

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 701/2003/IP proti Evropské komisi

Stěžovatel, italský advokát, si stěžoval Komisi, že systém přístupu k povolání advokáta v Itálii je v rozporu s pravidly hospodářské soutěže uvedenými ve Smlouvě o Evropské unii. Stěžovatel podle svého tvrzení po téměř dvou letech obdržel od Komise pouze potvrzení o přijetí dopisu.

Komise neprovedla hloubkové šetření jeho stížnosti. Tvrdil, že instituce by měla jeho stížnost znovu zvážit.

Komise argumentovala, že nepovažovala za nutné zaslat formální odmítnutí stížnosti stěžovatele, protože ho již informovala, že přístup k profesi advokáta je v Itálii upraven zákonem, a tedy obecně platí, že tedy nespadá pod pravidla hospodářské soutěže.

Veřejný ochránce práv zjistil, že z procesního hlediska tím, že Komise neregistrovala dopis zaslaný stěžovatelem jako stížnost, porušila procesní záruky, které si sama stanovila pro zajištění řádného postupu.

Další poznámka

Dne 2. srpna 2004 zaslala Komise připomínky ke kritické poznámce veřejného ochránce práv. Zdůraznila, že za určitých okolností „nebude Komise dopis zkoumat jako stížnost a proto nebude zaznamenán v ústředním rejstříku stížností“³⁶. Nicméně na základě kritické poznámky se v budoucnu pokusí jasněji formulovat ve svých odpovědích na korespondenci o údajných porušeních soutěžního práva členskými státy, zda byl dopis registrován jako stížnost nebo ne, a v případě, že nebude takto registrován, uvede pro to své důvody.

NEDOSTATEK INFORMACÍ O POTENCIÁLNÍM FINANCOVÁNÍ JEZDECKÉHO CENTRA

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 753/2003/GG proti Evropské komisi

Německý občan vyjádřil znepokojení, že jezdecké centrum pro postižené a sociálně znevýhodněné děti a mladé lidi v Berlíně má finanční problémy. Podle něj byly tyto problémy způsobeny snížením státního financování. Napsal generálnímu ředitelství Komise pro zaměstnanost a sociální záležitosti s dotazem, zda by EU nemohlo jezdeckému centru poskytnout finanční podporu, a jaké podmínky by musely být pro získání této podpory splněny.

Dne 21. dubna 2003 se stěžovatel obrátil na veřejného ochránce práv s tvrzením, že na svůj dopis ani na své dvě upomínky zaslané Komisi nedostal odpověď. V květnu 2003 dostal odpověď Komise, ale informoval veřejného ochránce práv, že ji považuje za nedostatečnou. Komise mu doporučila, aby se obrátil na úřady berlínského regionu, protože podle Komise jakékoli finanční prostředky, které by mohlo mít jezdecké centrum k dispozici, spravuje členský stát. Stěžovatel se domníval, že to není odpověď na jeho žádost o informaci, protože členské státy nemusí vždy spravovat finanční prostředky EU správně. V září 2003 požádal stěžovatel veřejného ochránce práv, aby rozšířil své šetření na to, že Komise neodpověděla na dopis, který jí zaslal v srpnu. Na základě informací, které obdržel od německého poslance Evropského parlamentu, se zdálo, že finanční prostředky mohly být k dispozici, ale že termín pro podání žádosti o tyto prostředky již uplynul.

Komise přiznala, že první dopis stěžovatele se ztratil, a omluvila se za to, že na další dopisy odpověděla pozdě. Uznala, že to bylo zjevné porušení jejího vlastního kodexu chování, a uvedla, že udělá vše pro to, aby k takovým případům docházelo co nejméně. Uznala také, že je možná obtížné získat informace o programech financovaných EU, a tvrdila, že udělala vše, aby pomohla při šetření. Nicméně se domnívala, že by nebylo správné předat stěžovateli celý seznam financovaných programů a přesných podmínek pro podání žádostí v jednotlivých programech, protože lze jen stěží pochybovat, že jezdecké centrum by mohlo získat financování z některého z nich. Ve svém posledním dopise zaslaném v říjnu 2003 však uvedla adresu Evropského informačního centra v Berlíně, kde by si stěžovatel mohl prohlédnout programy financování ze strany EU sám.

³⁶

Článek 3 přílohy ke sdělení Komise Evropskému parlamentu a Evropskému veřejnému ochránci práv o vztazích se stěžovatelem v případě porušení právních předpisů Společenství (KOM/2002/0141 v konečném znění); Úř. věst. 2002 C 244/5.

Ve svém rozhodnutí kritizoval veřejný ochránce práv skutečnost, že i když Komise vyjádřila politování nad zpožděními, neuvědomila si potřebu odpovědět rychle alespoň na poslední dopis stěžovatele ze srpna 2003. Byla přiložena kritická poznámka. Veřejný ochránce práv zdůraznil, že více pozornosti by se mělo věnovat odpovědím na žádosti podobné žádosti stěžovatele s ohledem na to, že rok 2003 byl „Evropským rokem lidí s postižením“. Nepřijal vysvětlení Komise, že by bylo špatné poskytnout stěžovateli celý seznam programů. Strany účastníci se šetření zmínily pouze tři různé programy, ale potřeba jasné a úplné informace by byla ještě vyšší, kdyby opravdu existovala větší škála programů financování, která by mohla být k dispozici. Bez ohledu na to, zda by jezdecké centrum mohlo úspěšně žádat o financování podle programu, který zmínil německý poslanec EP, domníval se veřejný ochránce práv, že Komise měla informovat stěžovatele o výzvě k podání návrhů v tomto programu. Výzva k podání žádostí byla publikována v úředním věstníku v den, kdy Komise poprvé napsala stěžovateli. Veřejný ochránce práv se domníval, že Komise neposkytla stěžovateli dostatek informací, a proto připojil kritickou poznámku k tomuto aspektu případu.

ČASOVÝ HARMONOGRAM VYTVOŘENÍ ZPRÁV O ZAMĚSTNANCÍCH

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1319/2003/ADB proti Evropské komisi

Stěžovatelka je úřednicí Komise, která předložila patnáct dopisů a poznámek Komisi včetně několika žádostí nebo stížností podle článku 90 služebního řádu. Část této korespondence se týkala vypracování posudku o stěžovatelce. Podle článku 43 služebního řádu se tento posudek zpracovává nejméně jednou za dva roky.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatelka tvrdila, že s pouze několika výjimkami nebyly žádné její žádosti nebo stížnosti vyřešeny uspokojivým způsobem. Dále tvrdila, že při zpracování jejího posudku došlo ke zpoždění, neboť měl být údajně zpracován do 31. prosince 2001.

Komise zaujala stanovisko, že odpověděla na veškerá sdělení stěžovatelky v rámci zákonného termínu a že neexistují důkazy systémového zpoždění nebo nekompetence. Pokud jde o zpracování posudku, Komise přiznala určité zpoždění. Nicméně podle rozhodnutí Soudu prvního stupně v případě *Liao versus Rada*³⁷, jmenovací orgán nemůže být činěn odpovědným za zpoždění ve vypracování zprávy o zaměstnanci, které mohlo vzniknout z toho, že úřednice se odvolala ke společnému výboru pro zprávy o zaměstnancích. V tomto případě úřednice využila tuto možnost.

Veřejný ochránce práv zaznamenal, že podle dokumentů, které měl k dispozici, Komise na několik dopisů vůbec neodpověděla a na jiné odpověděla se značným zpožděním. To je případem nesprávného úředního postupu. Navíc veřejný ochránce práv zaznamenal, že posudek byl dokončen sedm měsíců po termínu stanoveném v prováděcích předpisech. Podle rozhodnutí Soudu prvního stupně dne 7. května 2003 v případě *Lavagnoli versus Komise*³⁸ byla Komise vázána přesným harmonogramem stanoveným v prováděcích ustanoveních. Rozhodnutí citované Komisí v případě *Liao versus Rada* je možné uplatnit pouze na případy, kde není stanoven žádný harmonogram. Nedodržení přesného harmonogramu ze strany Komise proto bylo případem nesprávného úředního postupu.

V případě, kdy veřejný ochránce práv zjistí nesprávný úřední postup, snaží se do nejvíce o řešení s institucí nebo orgánem, aby byl napraven nesprávný úřední postup napraven. V tomto případě však stěžovatelka výslovně tuto možnost vyloučila. Veřejný ochránce práv proto uzavřel případ tím, že Komisi zaslal dvě kritické poznámky.

³⁷ Případ T-15/96, *Liao versus Rada* [1995] ECR - SC, IA-329; II-897.

³⁸ Případ T-327/01, *Luciano Lavagnoli versus KomiseCommission* [2003] ECR - SC, IA-143; II-691.

Další poznámka

V reakci na dvě kritické poznámky Komise informovala veřejného ochránce práv, že vzala na vědomí jeho rozhodnutí. V budoucnosti nebude jednat se svými pracovníky jinak než s jinými občany a bude respektovat časové termíny pro zpracovávání posudků o úřednících.

NEDODRŽENÍ ZÁSADY NEDISKRIMINACE PŘI PŘIJÍMÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1367/2003/OV proti Evropské komisi

Občan s dvojitým francouzsko/bulharským občanstvím požádal v květnu 2003 o místo místního zprostředkovatele s názvem „poradce v období před přistoupením a politický zpravodaj, které se uvolnilo na delegaci Komise v Sofii v Bulharsku. Žádost stěžovatele však byla odmítnuta z důvodů jeho dvojího občanství. Delegace Komise odůvodňovala své odmítnutí čl. 37 odst. 2 Vídeňské úmluvy o diplomatických vztazích ze dne 18. dubna 1961. Stěžovatel požádal písemně Komisi o vysvětlení, ale žádnou odpověď nedostal.

V červenci 2003 stěžovatel předložil stížnost evropskému veřejnému ochránci práv, v níž tvrdil, že postup přijímání není dostatečně průhledný. Tvrdil, že vyloučením jeho kandidatury z důvodu jeho dvojího občanství a na základě Vídeňské úmluvy z roku 1961 Komise porušila zásadu nediskriminace.

Ve svém stanovisku ke stížnosti Komise uvedla, že uvolněné místo bylo místo projektového manažera „ALAT“ (*agent local d'assistance administrative et technique*), tedy status, který vyžaduje uplatnění čl. 37 odst. 2 Vídeňské úmluvy z roku 1961. Smlouvy podle „ALAT“ jsou vyhrazeny pro kandidáty, kteří nemají občanství země, kde budou vykonávat povinnosti a kde nemají stálý pobyt. Ve svých poznámkách stěžovatel tvrdil, že Komise porušila zásadu nediskriminace včetně zásady nediskriminace na základě občanství.

Ve svém rozhodnutí poukázal veřejný ochránce práv nejprve na to, že žádost byla zamítnuta z důvodů jeho bulharského, a nikoli z francouzského občanství. Zásada nediskriminace z důvodů občanství o článku 12 Smlouvy o ES tedy v tomto případě zjevně není použitelná, protože nedošlo k diskriminaci občanů členských států EU. Veřejný ochránce práv však poznamenal, že žádný z textů platných pro zprostředkovatele neuváděl kategorii „ALAT“ ani neobsahoval ustanovení, podle kterých by osoby s bulharským občanstvím mohly být vyloučeny ze smluv pro místní prostředníky. Kromě toho veřejný ochránce práv nechápal, jak mohl být čl. 37 odst. 2 Vídeňské úmluvy vnímán jako odůvodnění vyřazení bulharských státních příslušníků z možnosti žádat o dané místo. Naopak se zdá, že podle něj může mít administrativní a technický personál státní příslušnost hostitelského státu, v tomto případě Bulharska. Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že Komise neposkytla objektivní odůvodnění zamítnutí žádosti stěžovatele z důvodu jeho bulharského občanství, a tím porušila zásadu nediskriminace. Dále dospěl k názoru, že oznámení o daném volném místě neposkytlo kandidátům veškeré nezbytné informace o procesu přijímání. Protože místo bylo mezitím obsazeno, nemohl veřejný ochránce práv v dané věci usilovat o smírné řešení. Proto učinil dvě kritické poznámky proti Komisi.

NEOBNOVENÍ SMLOUVY S EXPERTEM

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1624/2003/ELB proti Evropské komisi

Komise přijala stěžovatele jako experta na jednoroční práci v Nigeru. Komise neobnovila jeho smlouvu. Národní autorizační úředník Nigerské republiky oficiálně požádal Komisi, aby smlouvu stěžovatele obnovila. Protože nedostal žádnou odpověď, národní autorizační úředník požádal o automatické obnovení smlouvy v souladu s článkem 314 Úmluvy z Lomé.

Stěžovatel tvrdil, že rozhodnutí Komise neobnovit smlouvu mu mělo být oficiálně sděleno v termínu stanoveném ve smluvních podmínkách smluv o poskytnutí služeb financovaných z Evropského rozvojového fondu (ERF). Uvedl také, že Komise měla odpovědět na oficiální žádost Nigerské republiky. Tvrdil, že jeho smlouva měla být obnovena a že by měl dostat náhradu buď za dobu, kdy byl nezaměstnaný, nebo za celkovou ztrátu, kterou utrpěl. Stěžovatel dále tvrdil, že pravým důvodem pro neobnovení jeho smlouvy bylo, že Komise se chtěla vyhnout potenciální kritice Účetního dvora za využívání finančních prostředků ERF na provoz Komise a chtěla umožnit přijetí jiného experta.

Komise odpověděla, že uzavřela jednorocní soukromou zaměstnaneckou smlouvu se stěžovatelem jménem nigerských úřadů. Smlouva se řídila belgickým právem, a proto nebylo možno uplatnit smluvní podmínky pro smlouvy o poskytování služeb financované z ERF. Podle belgických zákonů Komise neměla povinnost obnovit smlouvu se stěžovatelem. Pozice stěžovatele byla definována jako styčný bod mezi ministerstvem a delegací. Stěžovatel s tímto uspořádáním souhlasil. Komise uvedla, že místo stěžovatele je stále volné a že delegace nepotřebuje na toto místo přijmout jinou osobu.

Veřejný ochránce práv zaznamenal poznámky Komise o jurisdikci, kterou se smlouva řídí. Po prozkoumání příslušných belgických zákonů bylo zjevné, že neexistuje ustanovení, které by vyžadovalo, aby byl zaměstnanec se smlouvou na dobu určitou předem informován. Veřejný ochránce práv nepřijal argument stěžovatele, že zaměstnanecká smlouva podle belgického práva je zároveň smlouvou o poskytování služeb, pro kterou platí ustanovení Úmluvy z Lomé. Podle veřejného ochránce práv jsou smlouvy poskytování služeb a zaměstnanecké smlouvy odlišné a vzájemně se vylučující právní kategorie.

Veřejný ochránce práv zaznamenal, že tvrzení, že zaměstnání stěžovatele v delegaci bylo protiprávní, potenciálně vyvolává řadu složitých právních otázek týkajících se vztahu mezi Evropským rozvojovým fondem a právními předpisy Společenství týkajícími se rozpočtu. Veřejný ochránce práv se domníval, že by bylo vhodné, aby tuto záležitost dále vyšetřil v rámci dané stížnosti. Veřejný ochránce práv si však vyžádal informace od Účetního dvora o jeho činnosti v souvislosti s obecnou otázkou zaměstnávání expertů ERF v delegacích.

NEOPRÁVNĚNÉ ODMÍTNUTÍ PŘÍSTUPU KE SPISU O NEVLÁDNÍ ORGANIZACI

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1874/2003/GG proti Evropské komisi

Nevládní organizace (NGO) pracující v oblasti humanitární pomoci realizovala projekt v Kazachstánu, který spolufinancovala Komise. Po provedení monitorovací mise se však Komise rozhodla projekt zrušit a požádala NGO, aby vrátila téměř 38.000 EUR.

Kromě stížnosti proti rozhodnutí o zrušení (stížnost 49/2004/GG v jednání) předložila NGO i stížnost týkající se odmítnutí Komise umožnit plný přístup ke vlastnímu spisu NGO. Stěžovatel tvrdil, že odmítnutí bylo svévolné a rovnalo se porušení nařízení 1049/2001³⁹ o přístupu veřejnosti k dokumentům.

Komise argumentovala, že stěžovateli poskytla seznam dokumentů o příslušných spisech a že stěžovatel nahlédl do spisů, které se Komise rozhodla uvolnit. Argumentovala, že uvolnění dalších dokumentů, které obsahují hlavně stanoviska pro vnitřní potřebu jako součást jednání a předběžných konzultací, by vážně ohrozilo rozhodovací proces Komise.

Po prozkoumání spisu dospěl veřejný ochránce práv k závěru, že argumenty Komise nebyly dostatečné. Nevysvětlila, proč byly některé dokumenty uvolněny, ale jiné dokumenty podobné

³⁹

Nařízení (ES) č. 1049/2001 Evropského parlamentu a Rady ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, Úř. věst. 2001 L 145/43.

povahy uvolněny nebyly. Nevzala zjevně v úvahu ani čas, který uplynul od zrušení smlouvy. Veřejný ochránce práv adresoval Komisi návrh doporučení s tím, aby přehodnotila žádost stěžovatele.

Ve svém podrobném stanovisku Komise předložila přepracované seznamy a vysvětlila, proč žádný z dokumentů, ke kterým byl přístup odmítnut (s výjimkou pěti dokumentů, jejichž kopie byly přiloženy, nemohl být zpřístupněn. Komise uplatnila čl. 4 odst. 3 druhý pododstavec⁴⁰ nařízení 1049/2001, aby odůvodnila odmítnutí zpřístupnit dokumenty, které vypracovaly dva orgány, a které Komise použila pro vyřešení smlouvy. Komise zaujala názor, že odmítnutí zpřístupnit e-mail zasláný pracovníky dvou orgánů bylo odůvodněno čl. 4 odst. 1 písm. b nařízení (soukromí a bezúhonnost fyzické osoby, a to zejména v souladu s právními předpisy Společenství o ochraně osobních údajů). Tento názor byl založen na úvaze, že zpřístupnění by vyžadovalo zpracování osobních údajů (jména zaměstnanců), které by nebylo v souladu s právními předpisy Společenství o ochraně údajů, tj. nařízení 45/2001⁴¹.

Veřejný ochránce práv uznal, že Komise odvedla velký kus práce při přípravě odpovědi na tento návrh doporučení. Připomněl však, že nařízení o přístupu veřejnosti k dokumentům má zajistit co nejširší možný přístup a jakékoli výjimky musí být vykládány velmi striktně. Považoval za přiměřený názor Komise, že čl. 4 odst. 3 platí pro dokumenty zpracované oběma organizacemi, které použila pro plnění smlouvy. Upozornil však, že vážná škoda, kterou je třeba zjistit, aby bylo možné odmítnout přístup, nelze založit pouze na skutečnosti, že příslušné dokumenty obsahují stanoviska pro vnitřní potřebu, protože čl. 4 odst. 3 stanoví, že tyto dokumenty mají být v zásadě přístupné.

Pokud jde o zveřejnění jmen, domníval se veřejný ochránce práv, že postoj Komise není důsledný, protože neargumentovala tím, že e-mailové zprávy jejich vlastních zaměstnanců by neměly být zpřístupněny, aby byla chráněna jejich jména. Protože Komise sama se domnívala, že e-maily obou organizací řešících smlouvu mají podobný charakter jako e-maily od jejich vlastních zaměstnanců, veřejný ochránce práv nevidí způsob, jak by mohl být uplatněn čl. 4 odst. 1 písm. b) nařízení 1049/2001.

Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že Komise nepředložila dostatečné důvody pro odmítnutí přístupu k více než stovce dokumentů, což považuje za případ nesprávného úředního postupu. Proto vypracoval kritickou poznámku.

NEZODPOVĚZENÝ DOPIS NEÚSPĚŠNÉHO ŽADATELE O GRANT

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2239/2003/(AJ)TN proti Evropské komisi

Stížnost se týkala žádosti Federace evropských motocyklových svazů (FEMA) o grant Komise na projekt s názvem „Základní výcvik motocyklisty v Evropě“. Podle FEMA v odpovědi Komise stálo, že FEMA nebyla pro grant vybrána, protože „jiný projekt podobné povahy“ dostal více bodů. Nicméně v neformálních kontaktech s Komisí stěžovatel získal údajně dojem, že žádné jiné žádosti týkající se motocyklů a motocyklistů nebyly podány. FEMA napsala Komisi žádost o objasnění, ale nedostala odpověď. Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv proto FEMA tvrdila, že Komise na její žádost o informace o jejím rozhodnutí nefinancovat návrh FEMA a o úspěšném kandidátovi neodpověděla.

Ve svém stanovisku Komise argumentovala tím, že FEMA byla dostatečně informována o všech důležitých aspektech grantového postupu v rámci pravidelných neformálních kontaktů FEMA s Komisí. Komise se proto domnívala, že není nutná formální písemná odpověď.

⁴⁰ „Přístup k dokumentu obsahujícímu stanoviska pro vnitřní potřebu jako součást jednání a předběžných konzultací v rámci dané instituce bude odmítnut i po přijetí rozhodnutí, pokud by zpřístupnění dokumentu vážně ohrozilo rozhodovací proces instituce a pokud neexistuje převažující veřejný zájem na zpřístupnění“.

⁴¹ Nařízení (ES) č. 45/2001 Evropského parlamentu a Rady ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob při zpracování jejich osobních údajů v institucích a orgánech Společenství a o volném pohybu těchto údajů, Úř. věst. 2001 L 8/1.

Ve svých poznámkách FEMA uznala, že byla v pravidelném kontaktu s úředníky Komise, ale argumentovala tím, že tito úředníci sami neměli přímý přístup k informacím o žádosti FEMA. Podle FEMA se museli dotazovat jménem FEMA, což někdy vyústilo v nedostatečné nebo zavádějící informace, i když tito úředníci vždy učinili vše pro to, aby pomohli.

Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že i když zohlední neformální kontakty mezi Komisí a stěžovatelem, je zřejmé z obsahu a formy dopisu FEMA, že požadovala písemnou odpověď. Pokud se Komise domnívala, že požadované informace již FEMA získala neformálně, měla být tato skutečnost uvedena v její písemné odpovědi. To, že Komise neodpověděla na dopis FEMA v souladu s vlastním kodexem řádné správní praxe, byl případem nesprávného úředního postupu. Veřejný ochránce práv proto případ uzavřel kritickou poznámkou.

Další poznámka

V návaznosti na kritickou poznámku veřejného ochránce práv napsala Komise veřejnému ochránci práv dopis, ve kterém uznala, že neopověděla FEMA písemně a že nedostatečně dodržela svůj kodex řádné správní praxe. Komise se za toto pochybení omluvila.

OPOŽDĚNÁ ODPOVĚĎ NA STÍŽNOST PRO PORUŠENÍ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2333/2003/GG proti Evropské komisi

V listopadu 2001 žádal německý lékař Evropskou komisi o zahájení řízení pro porušení právních předpisů proti Německu. Argumentoval tím, že Německo porušuje směrnici Rady o organizaci pracovní doby při činnosti lékařů v nemocnicích. Soudní dvůr rozhodl, že čas strávený při pohotovosti u lékařů primární péče musí být považován za pracovní dobu. Podle výkladu německých orgánů se však na lékaře v pohotovostním režimu nevztahuje pojem „pracovní doba“ definovaná ve směrnici.

Ve své stížnosti podané veřejnému ochránci práv v prosinci 2003 stěžovatel uvedl, že zatím obdržel pouze potvrzení příjmu stížnosti a oznámení, že probíhají další šetření, ale žádnou věcnou odpověď. Tvrdil, že Komise nevyřešila jeho stížnost v přiměřeném termínu.

Komise argumentovala tím, že zpoždění při vyřizování stížnosti byla způsobena technickou a právní složitostí záležitosti. Zaregistrovala dopis stěžovatele jako formální stížnost v dubnu 2002. V únoru 2003 napsala německým orgánům, které odpověděly v březnu 2003. Komise rozhodla v březnu 2003 zadat studii o dopadech výroku Soudního dvora. Zdůraznila, že chce počkat na výsledky této studie, než rozhodne o dalším postupu. Vysvětlila, že výklad soudu jde proti výkladu, který předložila Komise a členské státy. Navíc nový německý zákon, který měl národní legislativu uvést do souladu s novou směrnicí tak, jak ji vyložil Soudní dvůr, vstoupil v platnost v lednu roku 2004. Soulad tohoto zákona s právními předpisy Společenství se nyní zkoumá. Jakmile bude zkoumání dokončeno, Komise bude informovat stěžovatele o výsledku jeho stížnosti.

Veřejný ochránce práv zdůraznil, že sdělení Komise o vztazích se stěžovatelem v případě porušení právních předpisů Společenství⁴², které obecně stanoví, že Komise by se měla snažit dospět k rozhodnutí do jednoho roku. I když toto sdělení bylo zveřejněno poté, co stěžovatel předložil svoji stížnost, domnívá se veřejný ochránce práv, že poskytl užitečné měřítko.

Veřejný ochránce práv nebyl přesvědčen, že zpoždění je odůvodněno technickou a právní složitostí záležitosti. Sama Komise upozornila na to, že výrok Soudu byl v rozporu s výkladem směrnice. Zdálo se proto, že souhlasila, že právní pozice již byla objasněna. V každém případě však údajná právní a technická složitost záležitosti nevysvětluje, proč uplynulo téměř 15 měsíců od okamžiku, než Komise učinila kroky k vysvětlení záležitosti. Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že

⁴²

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Evropskému veřejnému ochránci práv o vztazích se stěžovatelem při porušení právních předpisů Společenství (KOM/2002/0141 v konečném znění); Úř. věst. 2002 C 244/5.

Komise nevyřešila stížnost stěžovatele proti porušení právních předpisů v přiměřené době. Proto vypracoval kritickou poznámku.

3.4.4 Evropský parlament a Evropská komise

NEOPRÁVNĚNÉ UKONČENÍ SMLUV NA POSKYTOVÁNÍ PŘEKLADATELSKÝCH SLUŽEB

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 953/2003/(FA)OV proti Evropskému parlamentu a Evropské komisi

Řecká překladatelská firma skládající se ze dvou samostatných společností uzavřela několik smluv na překlady s Parlamentem a Komisí. Nicméně v červnu a červenci 2002 oba orgány informovaly firmu, že její smlouvy byly s okamžitou platností vypovězeny nebo pozastaveny, protože šetření Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) ukázalo, že překladatelská společnost zaměstnávala tři úředníky jedné evropské instituce, kteří prováděli překladatelskou práci. Stěžovatel uvedl, že o tom nevěděl.

V květnu 2003 podala firma stížnost veřejnému ochránci práv, ve které tvrdila, že rozhodnutí obou orgánů pozastavit a vypovědět smlouvy byla protiprávní a nesprávná. Stěžovatel upozorňoval na to, že ani Parlament ani Komise neuvedly článek smlouvy, který byl právním základem pro jejich rozhodnutí. Ze stejného důvodu stěžovatel dále tvrdil, že jeho smlouvy Parlament neobnovil a vyřadil ho z výzvy k podání nabídky vyhlášené Parlamentem.

Ve svém stanovisku ke stížnosti oba orgány uvedly, že společnost stěžovatele šetřil OLAF, který se spojil i s řeckými soudními orgány. Oba orgány byly o případu informovány Překladatelským střediskem pro instituce Evropské unie. Parlament uvedl, že OLAF žádal, aby stěžovateli nesdělil pravé důvody svého rozhodnutí, aby nebylo vyšetřování ohroženo.

Ve svém rozhodnutí veřejný ochránce práv poznamenal, že pravidla pro vypovězení těchto smluv vyžadují, aby instituce písemně informovala stěžovatele o tom, že nesplnil závazky podle smlouvy. Domníval se, že pouhý odkaz institucí na „výsledky vyšetřování úřadu OLAF“ bez poskytnutí dalších informací není takovým oznámením. Veřejný ochránce práv také dospěl k závěru, že Parlament a Komise neposkytly logické a přiměřené vysvětlení právního základu, z kterého vycházely při svém rozhodnutí o vypovězení smlouvy s překladatelskou firmou. Proto učinil kritickou poznámku pro oba orgány.

Protože se stížnost týkala smluvního sporu, veřejný ochránce práv informoval stěžovatele, že příslušné smlouvy obsahují možnost zahájit v případě sporu soudní řízení.

3.4.5 Evropský úřad pro výběr personálu

ÚDAJNÁ NESPRAVEDLNOST A NEDOSTATEK TRANSPARENTNOSTI VE VÝBĚROVÉM POSTUPU

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 378/2003/MF proti Evropskému úřadu pro výběr personálu

Stěžovatel se účastnil výběrového postupu po výzvě k vyjádření zájmu vyhlášené Evropským úřadem pro výběr personálu (EPSO) v roce 2002, jejímž cílem bylo vytvořit databázi dočasných míst v souvislosti s rozšířením Unie.

EPSO žádost odmítla s odůvodněním, že uvedl, že označil svou znalost jednoho z devíti jazyků přistupujících států za „velmi dobrou“, zatímco výzva pro vyjádření zájmu požadovala „hlubokou“ znalost jednoho z těchto jazyků.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel tvrdil, že proces předběžného výběru nebyl spravedlivý, protože vycházel se subjektivního hodnocení samotných kandidátů o jejich jazykových znalostech. Domníval se, že je tu riziko, že dobří kandidáti s relativně realistickým pohledem na vlastní znalosti by mohli neuspět, zatímco jiní by mohli tímto předběžným výběrem projít na základě vlastního nerealistického hodnocení. Stěžovatel dále tvrdil, že postup výběru není transparentní. Tvrdil, že jeho žádost měla být zvážena a jeho jméno zařazeno na seznam, který mají k dispozici generální ředitelství Komise.

Ve svém stanovisku ke stížnosti se EPSO odvolal na „pokyny pro kandidáty“ uveřejněné na jeho webových stránkách, kde se uvádí, že sám kandidát si má zvolit jazyk, o němž chce uvést, že jej zná a definovat úroveň těchto znalostí. EPSO dále uvedlo, že kandidáti měli rovněž mít hlubokou znalost alespoň jednoho jazyka deseti přistupujících států a dobrou znalost angličtiny, francouzštiny nebo němčiny. Hodnotící komise vykládala „hlubokou znalost“ jako ekvivalent hlavního nebo mateřského jazyka nebo „vynikající“ znalost. Ve své přihlášce kandidát uvedl francouzštinu jako mateřský jazyk a svou znalost slovinštiny za „velmi dobrou“. Proto nesplnil hodnotící kritéria výběrové komise.

Ve svém rozhodnutí veřejný ochránce práv nezjistil žádný nesprávný úřední postup ze strany EPSO v údajné nespravedlnosti postupu předběžného výběru v důsledku subjektivního hodnocení jazykových znalostí samotnými kandidáty. Domníval se, že výzva k vyjádření zájmu jasně požadovala od kandidátů, aby si zvolili mateřský jazyk/hlavní jazyky, a pak uvedli stupeň znalosti ostatních jazyků, což naznačovalo, že se jedná o zhodnocení jazykových znalostí samotnými kandidáty. Nicméně i když veřejný ochránce práv uznal, že rozhodnutí hodnotící komise nezařadit žádost stěžovatele do příslušné databáze, bylo zřejmě v souladu s jejími pravidly pro výběr, dospěl k závěru, že EPSO nedostatečně definoval jazykové požadavky, které měli kandidáti splňovat. Proto zopakoval kritickou poznámku, kterou již adresoval EPSO ve stížnosti 411/2003/GG.

NEDOSTATEČNÉ ODŮVODNĚNÍ JAZYKOVÉ POLITIKY V OTEVŘENÉ SOUTĚŽI

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2216/2003/(BB)MHZ proti Evropskému úřadu pro výběr personálu

Veřejný ochránce práv obdržel stížnost proti rozhodnutí Evropského úřadu pro výběr personálu korespondovat s kandidáty v otevřené soutěži pouze v angličtině, francouzštině a němčině. Stěžovatel sám nebyl kandidátem ve veřejné soutěži. EPSO k tomu ve svém stanovisku pro veřejného ochránce práv poznamenal, že ani článek 195 Smlouvy o ES, ani status veřejného ochránce práv nevyžadují, aby byl stěžovatel přímo poškozen údajným nesprávným úředním postupem.

Stěžovatel tvrdil, že rozhodnutí EPSO porušuje zásadu rovnosti úředních jazyků a pracovních jazyků uvedenou v nařízení Rady 1/1958⁴³, jakož i zásadu, že každý může napsat instituci Společenství v jednom z jazyků Smlouvy a má obdržet odpověď ve stejném jazyce (článek 21 Smlouvy o ES, článek 41 Charty základních práv Evropské unie). Upozornil na to, že v této konkrétní veřejné soutěži nebyla od kandidátů požadována jako podmínka znalost některého z těchto tří jazyků.

Ve své odpovědi EPSO argumentoval, že (i) evropské instituce musí přijmout nějaké společné jazyky, aby zajistily efektivní komunikaci a práci v přiměřených časových termínech, (ii) s ohledem na situaci kandidátů jako potenciálních úředníků evropských institucí nejsou instituce nutně povinny na základě judikatury odpovídat na žádost stěžovatele v jeho jazyce a (iii) judikatura Soudního dvora uznává, že omezení používání jazyků na ty, které jsou v Unii používány nejvíce, je vhodné a proporcionální.

Veřejný ochránce práv zaujal názor, že zásady řádné správy vyžadují, aby rozhodnutí ovlivňující práva nebo zájmy osob měla oporu v zákoně a aby jejich obsah byl v souladu se zákonem (článek 4 Evropského kodexu řádné správní praxe). Dospěl k závěru, že vysvětlení EPSO k jeho rozhodnutí nebylo dostatečné, protože nebyla uvedena základní odůvodnění, která by umožnila prověrku těchto odůvodnění. U prvního argumentu EPSO nebyl přesvědčen, že by byl významný pro odůvodnění napadeného rozhodnutí, protože kandidáti by měli mít právo zúčastnit se soutěže i bez znalosti některého ze tří uvedených jazyků. U druhého argumentu zdůraznil, že EPSO nevysvětlil základní odůvodnění napadeného rozhodnutí, ale uvedl pouze důvod, proč se domnívá, že kandidáti nemají právo protestovat něco proti tomuto rozhodnutí. A zatřetí veřejný ochránce práv zdůraznil, že v tomto případě Soud zjistil, že ustanovení příslušného nařízení Rady dostatečným způsobem určují základní odůvodnění a umožňují prověrku tohoto odůvodnění. Jak již bylo řečeno, veřejný ochránce práv se nedomníval, že EPSO poskytl jasnou informaci o základním odůvodnění napadeného rozhodnutí v daném případě.

Protože toto byla stížnost typu veřejné žaloby, uvedl veřejný ochránce práv, že není vhodné usilovat o smírné řešení záležitosti. Proto uzavřel případ kritickou poznámkou. S ohledem na toto zjištění nepovažoval za nezbytné zaujmout stanovisko k argumentu stěžovatele k nařízení Rady 1/1958, článku 41 Smlouvy o ES a článku 41 Charty. Zaznamenal však, že EPSO není instituce Společenství a že tři uvedená ustanovení se ho tedy zřejmě přímo netýkají. Zaznamenal také, že Soudní dvůr uvedl, že odkazy ve Smlouvě na používání jazyků v Unii nemohou být považovány za doklad obecné zásady právních předpisů Společenství, které přiznávají každému občanovi za všech okolností získat vše, co by mohlo ovlivnit jeho zájmy, v jeho vlastním jazyce.

3.4.6 Europol

NEDODRŽENÍ SLUŽEBNÍHO ŘÁDU PŘI PŘIJÍMÁNÍ ADMINISTRATIVNÍ ASISTENTKY

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1571/2003/OV proti Europolu

Stěžovatelka pracovala pro Europol jako administrativní asistentka od 1. května 2001 do 1. dubna 2003. Po svém přijetí zjistila, že byla přijata jako místní zaměstnankyně a nikoli jako zaměstnankyně Europolu, jak stanoví služební řád v Europolu. Stěžovatelka, která tak byla zaměstnána za méně výhodných podmínek, napsala řediteli Europolu se žádostí o nápravu a kompenzaci, ale tato žádost i následné odvolání byly zamítnuty.

⁴³

Rada EHS: nařízení č. 1 určující jazyky, které bude používat Evropské hospodářské společenství, Úř. věst. 1958 B 17/385.

V srpnu 2003 stěžovatelka předložila stížnost veřejnému ochránci práv, ve které tvrdila, že Europol nedodržel svůj služební řád o zaměstnávání (články 1, 2 a 3, plus příloha 1) v tom, že ji přijal na místo administrativní asistentky jako místního zaměstnance a nikoli jako zaměstnance Europolu. Stěžovatelka také žádala kompenzaci.

Ve svém stanovisku ke stížnosti Europol uvedl, že při nepružnosti systému přijímání musel přijímat dočasné pracovníky za podmínek platných pro místní zaměstnance v situacích, kdy organizace neplánovala místa pro zaměstnance Europolu a pracovní zátěž byla taková, že bylo potřeba přijmout dočasného pracovníka. I kdyby byla pravda, že tato politika znamenala zaměstnávání pracovníků jako místních pracovníků na jiných místech než na těch, který jsou formálně uvedena v příloze 1 služebního řádu Europolu, může tak Europol učinit, pokud nepřekročí mzdový rozpočet. Europol dále zpochybnil tvrzení, že stěžovatelka utrpěla finanční ztrátu. Uvedl, že jedinou alternativou pro Europol by bylo vůbec stěžovatelku nezaměstnat.

Ve svém rozhodnutí veřejný ochránce práv zdůraznil, že příloha 1 služebního řádu Europolu jasně uvádí, že místo administrativní asistentky „bude“ místem pro zaměstnance Europolu. Navíc veřejný ochránce práv nenašel služebním řádu Europolu žádný právní základ, který by mohl odůvodnit praxi Europolu při zaměstnávání dočasných pracovníků za podmínek platných pro místní zaměstnance v situaci, kdy plán organizace nepředpokládá další místa pro zaměstnance Europolu. Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že Europol nedodržel svůj služební řád, když přijal stěžovatelku jako administrativní asistentku na základě smlouvy pro místní zaměstnance. Proto vypracoval kritickou poznámku. K nároku na kompenzaci však veřejný ochránce práv dospěl k názoru, že stěžovatelka nedokázala, že utrpěla ztrátu v důsledku nesprávného úředního postupu, protože argumentu Europolu, že jedinou alternativou k jejímu zaměstnání jako místní zaměstnankyně by bylo vůbec ji nezaměstnat se zdál rozumný. Veřejný ochránce práv proto považoval kritickou poznámku za dostatečnou, aby upozornil Europol na potřebu revidovat jeho praxi při přijímání zaměstnanců.

Další poznámka

Dopisem z 10. ledna 2005, reagoval Europol na kritickou poznámku. Úřadující ředitel Europolu v něm uvítal kritickou poznámku jako pomoc pro Europol a poděkoval veřejnému ochránci práv za jeho šetření. Uvedl, že příslušné jednotky již obdržely pokyny prověřit postup Europolu při přijímání zaměstnanců.

3.5 NÁVRHY DOPORUČENÍ PŘIJATÉ INSTITUCEMI

3.5.1 Evropská komise

PŘÍLIŠ KRÁTKÝ TERMÍN VEDL K CHYBÁM V NÁVRHU VÝZKUMNÉHO PROJEKTU

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1878/2002/GG proti Evropské komisi

Stěžovatel, malá společnost z Velké Británie, uzavřela s Komisí kontrakt na výzkumnou cenu (Exploratory Award) na zpracování návrhu CRAFT v rámci programu specifického výzkumu a technického vývoje „Konkurenceschopnost a udržitelný rozvoj“. Předběžná kontrola přípustnosti návrhů byla provedena u těch návrhů, které Komise obdržela do 7. února 2002. Návrh stěžovatele byl předložen 12. února 2002, krátce poté, co 4. února 2002 obdržel smlouvu podepsanou Komisí. Komise s konečnou platností odmítla návrh stěžovatele jako nepřijatelný.

Stěžovatel se obrátil na veřejného ochránce práv s tvrzením, že to, co on považoval za „směšně krátký termín“, vytvořilo podmínky, za kterých mohlo docházet k chybám. Stěžovatel podle svého tvrzení měl pouze několik dnů na zpracování a předložení svého návrhu Komisi k předběžnému výběru. Stěžovatel uváděl, že udělal vše, co bylo v jeho silách, aby se na plnění smlouvy připravil, a to na vlastní riziko a s náklady jak časovými tak finančními. Dodal, že jeho návrh nesplnil jediné kritérium, které mu správně nevysvětlilo britské kontaktní centrum pro tyto projekty, Beta Technology Ltd.

Komise argumentovala tím, že byl dostatek času na to, aby firma zpracovala dobrý návrh. Kromě toho uvedla škálu nástrojů a služeb, které měla společnost k dispozici pro provedení předběžné prověrky přípustnosti návrhu.

Veřejný ochránce práv zjistil, že Komise neposkytla společnosti přiměřený čas k tomu, aby mohla předložit svůj návrh k předběžné kontrole přípustnosti. To v konečném součtu způsobilo, že návrh společnosti byl prohlášen za nepřijatelný kvůli chybě, která se v něm vyskytla. Veřejný ochránce práv proto vydal návrh doporučení, kde vyzývá Komisi, aby zvažila pro společnost kompenzaci, protože utrpěla ztrátu v důsledku nesprávného úředního postupu Komise.

Ve svém podrobném stanovisku k návrhu doporučení Komise uznává, že výjimečné okolnosti zkomplikovaly stěžovateli správné plnění smlouvy. Zdůraznila, že v žádném případě nechce poškozovat malé a střední podniky. Domnívala se, že na základě skutečností, které veřejný ochránce práv předložil, i když nemusí nutně souhlasit s jeho závěry, odůvodňuje výjimečnou povahu tohoto případu poskytnutí náhrady části vzniklých nákladů čistě na základě zásady dobrovolnosti.

Ve svých připomínkách stěžovatel informoval veřejného ochránce práv, že bylo dosaženo dohody o odškodnění ve výši 21.000 EUR. Stěžovatel poděkoval veřejnému ochránci práv za jeho pomoc a zájem.

ZBYTEČNÉ PRŮTAHY PŘI ŘEŠENÍ PŘÍPADU PORUŠENÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1963/2002/IP proti Evropské komisi

V roce 1995 p. K., majitel rakouské společnosti pronajímající nákladní automobily, uzavřel dohodu o nákupu 99 nákladních automobilů s panem B, italským dealerem nákladních automobilů. Pan B. však informoval pana K., že mu nemůže sjednané nákladní automobily poskytnout, protože dovozce pro italské území je odmítl dodat, neboť automobily měly být pro rakouského klienta, který má svoje oficiální sídlo mimo smluvní zónu dovozce v Itálii. Podle názoru pana K však hlavním důvodem pro odmítnutí byla skutečnost, že v době uzavření dohody byla cena automobilů v Itálii o 25–30 % nižší než v Rakousku. V roce 1996 podal pan K. stížnost ke Komisi s žádostí o vyšetření, zda jednání dovozce společnosti není porušením zásad zákona o hospodářské soutěži.

Stěžovatel, který podal stížnost jménem pana K., uváděl údajné zbytečné průtahy a nedbalost Komise při vyřizování případu, který podal v roce 1996.

Komise vysvětlila, že přístup zvolený v daném případě byl v souladu se zásadami schválenými Soudem prvního stupně, podle kterých může instituce použít různé priority u případů, které jsou jí předloženy s ohledem na prioritu zájmu Komise. Komise přijala nezbytná opatření k vyšetření záležitosti a dospěla k závěru, že případ nepatří mezi případy prioritní.

Dne 5. září 2003 zaslal veřejný ochránce práv Komisi návrh doporučení, aby instituce dokončila vyhodnocování tohoto případu nejpozději do 30. listopadu 2003. Považoval za správné úřední praxi přijmout rozhodnutí v přiměřeném termínu. Veřejný ochránce práv se dále domníval, že Komise neposkytla dostatečné vysvětlení, proč nebyla schopna přijmout rozhodnutí v tomto případě ani po sedmi a půl letech. Zaznamenal také, že poslední sdělení Komise k případu pana K bylo z 8. března 2001 a že Komise nijak nezdůvodnila své mlčení v dalších dvou letech. Aniž by nějak omezoval právo Komise řešit stížnosti, které jsou podány jí, domnívá se veřejný ochránce práv, že sedm a půl roku nelze považovat za přiměřený čas pro vyřízení případu.

Ve svém podrobném stanovisku Komise uvedla, že dospěla k názoru, že neexistoval dostatek důkazů na potvrzení případu porušení právních předpisů EU o hospodářské soutěži a že případ není pro zájmy Komise tak důležitý, aby si zasloužil další šetření. Na základě návrhu doporučení veřejného ochránce práv Komise uplatnila běžný postup pro zamítnutí stížnosti. Zaslala panu K. dopis s vysvětlením svého stanoviska k případu. Pokud nepřijdou připomínky pana K., plánuje Komise přijmout závěrečné rozhodnutí o případu nejpozději v březnu 2004.

I když Komise nepřijala závěrečné rozhodnutí k případu v termínu uvedeném v návrhu doporučení, neměl veřejný ochránce práv důvod domnívat se, že by Komise nejednala v souladu se svým závazkem. Veřejný ochránce práv zaujal názor, že věcné aspekty návrhu doporučení instituce respektovala, a proto případ uzavřel.

3.5.2 Evropská komise a Evropský úřad pro boj proti podvodům

ÚDAJNÝ PODVOD V PŘÍPADU „MODRÉHO DRAKA“

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1769/2002/(IJH)ELB proti Evropské komisi a Evropskému úřadu pro boj proti podvodům

V říjnu 2002 ředitelé společnosti „Blue Dragon 2000“ podali stížnost proti Evropské komisi a Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF).

Stěžovatelé uváděli, že se stali obětí podvodu v souvislosti s dotacemi Společenství v rámci programu LEADER II. Tento program spravovaly společně regionální úřady Katalánska a „místní akční skupina“ ze soukromého sektoru. Na podzim 2000 stěžovatelé informovali OLAF a regionální orgány o svých podezřeních a setkali se s vyšetřovateli OLAF. Později se stěžovatelé dozvěděli, že vyšetřovatelé OLAF zabývající se případem byli převedeni na jiné povinnosti. Dostali také zprávu o kontrole, kterou provedly regionální orgány v Katalánsku, která doporučovala, aby finanční prostředky na projekt Modrý drak byly vráceny. Stěžovatelé podali stížnost k Evropské komisi proti Španělsku, ale odpověď Komise dokazovala, že jejich stížnost byla registrována jako běžný dopis.

Stížnost k veřejnému ochránci práv tvrdí, že ani Komise ani OLAF nedokázaly řádně vyřešit nařčení z podvodu a že systém přidělování finančních prostředků v programu LEADER II prostřednictvím orgánů soukromého sektoru a nedostatečná kontrola ze strany Komise podvodu napomohly. Stěžovatelé žádali veřejné očistění, navrácení toho, co jim bylo zcizeno, a kompenzaci.

Stížnost dále obsahovala dalekosáhlá tvrzení o koluzi. Veřejný ochránce práv informoval stěžovatele, že jeho pravomoc je omezena na instituce a orgány Společenství a že se proto nemůže zabývat jeho tvrzeními obviňujícími Komisi a OLAF.

Stěžovatelé původně žádali o to, aby stížnost byla důvěrná, ale v dubnu 2003 informovali veřejného ochránce práv, že již nechtějí, aby stížnost byla důvěrná.

Šetření týkající se Komise

Komise nepovažovala za nutné registrovat dopis stěžovatelů jako stížnost, protože povaha dopisu to nevyžadovala a protože finanční zájmy Společenství byly ochráněny.

Veřejný ochránce práv zaujal názor, že Komise měla dopis registrovat jako stížnost. Vypracoval návrh doporučení Komisi, aby dopis stěžovatelů přehodnotila a zpracovala jej v souladu se sdělením Komise Evropskému parlamentu a veřejnému ochránci práv o vztazích se stěžovatelem při porušení právních předpisů Společenství⁴⁴.

⁴⁴

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Evropskému veřejnému ochránci práv o vztazích se stěžovatelem při porušení právních předpisů Společenství (KOM/2002/0141 v konečném znění); Úř. věst. 2002 C 244/5.

Komise přijala návrh doporučení a veřejný ochránce práv proto uzavřel případ ve vztahu ke Komisi v březnu 2004.

Veřejný ochránce práv uvedl, že stěžovatelé mohou předložit v budoucnosti novou stížnost k veřejnému ochránci práv, pokud se budou domnívat, že vyšetřování Komise je neuspokojivé.

Šetření týkající se OLAF

OLAF uvedl, že zahájil šetření v únoru 2001. Plánovaná kontrola na místě byla pozastavena poté, co španělské ministerstvo zemědělství oznámilo, že regionální orgány plánují kontrolu veškeré činnosti místní akční skupiny. OLAF obdržel zprávu španělských úřadů v červenci 2001, domníval se, že není důvod zpochybňovat zjištění španělských úřadů, a proto se rozhodl neprovádět další kontrolu. Správní rada OLAF schválila závěrečnou zprávu o případu v prosinci 2002. Podle této zprávy jim zjištění španělských orgánů neumožnilo potvrdit údajné nesrovnalosti u místní akční skupiny, ale nesrovnalosti byly zjištěny v projektu Modrého draka. Zpráva doporučila, aby případ byl uzavřen s tím, že se následně budou zpět vymáhat finanční prostředky z projektu Modrého draka.

Veřejný ochránce práv zaujal stanovisko, že zásady řádné správní praxe vyžadují, aby šetření OLAF bylo provedeno pečlivě, nestranně a objektivně. Zkoumání důkazů odhalilo řadu pochybností o přiměřenosti šetření OLAF, a to včetně zjevného rozdílu mezi podpisem generálního ředitele na rozhodnutí o zahájení šetření a jeho podpisem na jiných dokumentech. (OLAF v minulosti na tento problém nebyl dotazován.) Veřejný ochránce práv uvedl podrobnosti k těmto bodům v návrhu doporučení vypracovaném v únoru 2004, kde doporučil, aby OLAF zvážil znovuotevření svého šetření nebo provedení nového šetření.

OLAF odpověděl na všechny body uvedené v návrhu doporučení a dospěl k závěru, že není důvod k znovuotevření šetření nebo k zahájení nového šetření. Při hodnocení podrobného stanoviska OLAF vzal veřejný ochránce práv v úvahu, že vyšetřování Komise v případě tvrzení stěžovatelů o porušení právních předpisů Společenství ze strany Španělska stále probíhá. Dospěl k názoru, že v současné fázi šetření Komise se závěr OLAF o neexistenci důvodu pro znovuotevření vlastního šetření nebo zahájení nového šetření zdá rozumný.

Veřejný ochránce práv proto uzavřel případ ve vztahu k OLAF v červenci 2004.

Ve svém závěrečném rozhodnutí uvedl veřejný ochránce práv, že Komise předložila návrh na změnu nařízení upravujícím šetření OLAF. Zákodárce tak měl možnost zvážit možné změny ve způsobu, jakým OLAF provádí své vnitřní a vnější šetření a jak spolupracuje s úřady členských států. Veřejný ochránce práv dále komentoval vysvětlení OLAF, že v určitém okamžiku generální ředitel OLAF změnil svůj podpis, aby byl podpis čitelnější. Veřejný ochránce práv upozornil, že v souladu se zásadami řádné správy by bylo dobře, aby OLAF v okamžiku této změny vypracoval oficiální dokument potvrzující tuto změnu.

3.6 PŘÍPADY UZAVŘENÉ Z JINÝCH DŮVODŮ

3.6.1 Rada Evropské unie

ODEPŘENÍ NÁROKU DÍTĚTE NA ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ EU

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2210/2003/MHZ proti Radě Evropské unie

V listopadu 2001 obdržela stěžovatelka osobní dopis pod jednacím číslem SN 3736/01 od vedoucího Úřadu zdravotního pojištění. V tomto oznámení byla informace, že od 31. prosince 2001 bude její dítě účastníkem belgického systému sociální zabezpečení a že program společného nemocenského pojištění bude pouze doplňkovou ochranou.

Dne 14. prosince 2001 stěžovatelka a dvě další úřednice Rady napsaly společný dopis zástupci generálního ředitele pro personál a administrativu, ve kterém poukazovaly na diskriminační povahu dopisu a napadly jeho právní platnost. Ve své odpovědi zástupce generálního ředitele nereagoval na žádost stěžovatelek o konzultaci, ale poradil jim, aby se obrátily na vedoucího Úřadu zdravotního pojištění. Stěžovatelka proto kontaktovala výbor zaměstanců, který se neúspěšně snažil o sjednání schůzky mezi stěžovatelkou a zástupcem generálního ředitele. Protože stěžovatelka se necítila vázána dopisem s jednacím číslem SN 3736/01, pokračovala v předkládání žádostí o proplacení zdravotních účtů za své dítě. Dne 28. března 2003 byla žádost stěžovatelky poprvé odmítnuta.

Dne 7. listopadu 2003 stěžovatelka předložila stížnost veřejnému ochránci práv. Protože dvě výše uvedené úřednice předložily stížnost ve stejný den a ve stejné záležitosti, byly všechny tři stížnosti řešeny společně. Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatelka uvedla, že dopis s číslem jednacím SN 3736/01 byl v rozporu se služebním řádem, diskriminační a právně nezávazný. Tvrdila, že její dítě má mít nárok na stejné pojištění primární lékařské péče jako děti jiných zaměstnanců EU.

Ve svém stanovisku ke stížnosti Rada vysvětlila své řešení záležitosti. Uvedla, že stěžovatelka formálně nenapadla rozhodnutí obsažené v dopise s číslem jednacím SN 3736/01. V zákonné lhůtě nenapadla ani rozhodnutí Úřadu zdravotního pojištění odpírající jí náhradu.

Rada se odvolala na čl. 72 odst. 1 služebního řádu a článek 6 pravidel o nemocenském pojištění úředníků Evropských společenství, podle kterých lze zdravotní náklady na děti úředníků uhradit pouze v případě, že úředník neobdržel nebo nežádal náhradu z jiného programu nemocenského pojištění. V příloze k tomuto stanovisku Rada připojila kopii prohlášení belgického Národního institutu pro pojištění v případě postižení. V prohlášení se vysvětluje, že belgické zdravotní pojištění je povinné pro dítě, jehož rodič je účastníkem tohoto pojištění, i když druhý rodič je úředníkem EU.

Rada nakonec zpochybnila přípustnost této stížnosti veřejnému ochránci práv, protože stěžovatelka nepodala vnitřní administrativní stížnost u jmenovacího orgánu podle čl. 90 odst. 2 služebního řádu. Kontakty stěžovatelky se zástupcem generálního ředitele a výborem pro zaměstnance nelze považovat za rovnocenné administrativní stížnosti.

Stěžovatelka odpověděla na stanovisko Rady a uvedla, že dopis, který zaslala zástupci generálního ředitele 14. prosince 2001, by měl být považován za žádost o informaci, a nikoli za stížnost.

Veřejný ochránce práv proto přehodnotil přípustnost stížnosti. I když při zahájení šetření poskytl veřejný ochránce práv stěžovateli výhodu pochybnosti a dospěl k závěru, že dopis zástupci generálnímu řediteli není stížností, po připomínkách stěžovatelky již to dále nebylo možné. Veřejný ochránce práv proto dospěl k názoru, že stížnost je ve skutečnosti nepřijatelná, protože stěžovatelka nevyčerpala možnosti podle čl. 90 odst. 2 služebního řádu. Veřejný ochránce práv proto považoval případ za případ, který stěžovatelka stáhla, a proto nepokračoval ve svém šetření tvrzení a nároků stěžovatelky.

3.6.2 Evropská komise

ODMÍTNUTÍ PROPLATIT FAKTURY PŘEDLOŽENÉ PODLE SMLOUVY O SLUŽBÁCH V RÁMCI TACIS

Shrnutí závěrů rozhodnutí o stížnosti 253/2003/ELB (důvěrná) proti Evropské komisi

Stěžovatelem byl předseda představenstva a generální ředitel společnosti, která získala smlouvu na služby TACIS. Na konci platnosti smlouvy předložil stěžovatel zbývající faktury Komisi, ale Komise je odmítla proplatit. Faktury se týkaly honoráře a diet pro tlumočnicka, výdajů za použití osobního automobilu, dalších výdajů v rozpočtu na školení a studijní cesty, „backstopping“, tj. dny navíc při pobytu v EU⁴⁵ a zpoždění při schvalování individuálních žádostí o školení.

Stěžovatel tvrdil, že Komise neměla právo faktury odmítnout, protože příslušné výdaje byly podle smlouvy s TACIS uplatnitelné. Tvrdil, že Komise by měla proplatit zbývající faktury a úrok za zpožděné platby.

Komise uvedla, že neexistuje právní základ pro proplacení částky požadované stěžovatelem. Domnívala se, že zaměstnání tlumočnice není odůvodnitelné, protože tlumočnicí byla manželkou vedoucího týmu. Odmítla proplatit použití vozidla, protože předložená faktura se týkala použití soukromého vozidla, zatímco předchozí souhlas se týkal pronájmu vozidla. V žádném případě však sazba za kilometr neodpovídala částce stanovené francouzskými daňovými úřady, jak tvrdil stěžovatel. Odmítla proplatit další výdaje zahrnuté v rozpočtu na školení a studijní cesty, protože dodavatel překročil schválené částky, aniž by požádal o souhlas s úpravou rozpočtu. K otázce individuálních žádostí o školení se Komise nedomnívá, že došlo k nepřiměřenému prodloužení.

Po pečlivém zvážení stanoviska Komise a připomínek stěžovatele zaslal veřejný ochránce práv Komisi písemný návrh na smírné řešení. Veřejný ochránce práv navrhl, aby Komise zvážila přehodnocení svého rozhodnutí neproplatit faktury předložené stěžovatelem s příslušným úrokem.

Ve své odpovědi na návrh smírného řešení Komise potvrdila, že nepřijala pravidla zakazující zaměstnávání rodinných příslušníků zaměstnanců západních projektů TACIS na stejném projektu, ani neuveřejnila informace o příslušném postupu. Veřejný ochránce práv zaujal názor, že by bylo vhodné, aby Komise upravila zaměstnávání rodinných příslušníků v rámci projektů, jako je TACIS, ale upozornil, že cíle takové úpravy by mohly být lépe dosaženy později, čímž bude zajištěna i spravedlnost a transparentnost, protože budou přijata a dostatečně zveřejněna uplatněná pravidla a zásady.

Pokud jde o výdaje za použití osobního automobilu, Komise souhlasila s proplacením nákladů za předpokladu, že budou vycházet z oficiální sazby za kilometr stanovené francouzskými daňovými úřady. Stěžovatel nesouhlasil s návrhem Komise. Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že v tomto bodě stížnosti nelze dospět ke smírnému řešení.

Pokud jde o délku schvalování individuálních žádostí o školení, domnívá se veřejný ochránce práv, že Komise poskytla stěžovateli logický přehled právního základu pro své kroky a důvody, proč se domnívá, že její názor na smluvní situaci je odůvodněný. Domnívá se také, že Komise měla důvod odmítnout proplatit částky z rozpočtu pro školení a studijní cesty, které překročily dohodnutou maximální výši.

⁴⁵

Tj. čas, který ředitel projektu tráví v Evropské unii a nikoli v přijímající zemi.

Další poznámka

Dne 18. listopadu 2004 Komise zaslala připomínky k další poznámce. Vysvětlila, že praktické pokyny ke smluvním postupům financovaným ze souhrného rozpočtu Evropských společenství v kontextu spolupráce se třetími zeměmi, které platily od května 2003, neupravují výslovně zaměstnávání rodinných příslušníků dodavatele. Vyloučení jsou pouze úředníci a zástupci veřejné správy přijímajícího státu. Článek 94 finančního nařízení upravuje případné střety zájmů v procesu zadávání veřejných zakázek. Podobné ustanovení je i ve výše uvedených pokynech. Ke střetu zájmů může dojít i v případě, kdy je dodavatelská smlouva zadána subdodavateli. Komise se domnívá, že zaměstnávání rodinných příslušníků dodavatele by mělo být zkoumáno případ od případu a v souladu s finančním nařízením a praktickými pokyny.

KLASIFIKACE GRANTU NA TRPASLIČÍHO OSLA

Shrnutí rozhodnutí o stížnostech 1219/2003/GG a 760/2004/GG proti Evropské komisi

Nařízení Rady na podporu ekologických zemědělských produkčních metod definuje program podpory na extenzifikaci zemědělství. Farmáři mohou získat grant, pokud jejich „dobyččí jednotky“ (LSU) na hektar nepřesahují hodnotu 1,4. „Koně starší šesti měsíců“ se počítají jako 1,0 LSU, ovce a kozy jako 0,15 LSU.

Německý zemědělec v oblasti Karlsruhe měla čtyři koně a trpasličího osla na svých třech hektarech pozemků. Domníval se, že osel byl přibližně stejně velký jako ovce. Proto spočítal LSU celkově na 4,15, a tedy LSU na hektar o něco méně než 1,4. Příslušný orgán v oblasti se domníval, že pro trpasličího osla je hodnota LSU rovna 0,16, což by znamenalo, že limit byl stále dodržen.

Nicméně když se Komise o případu dozvěděla během namátkové kontroly, dospěla k závěru, že osel patří do kategorie „koně“, pro niž musí být počítána hodnota LSU 1,0. Grant ve výši 240 DEM (120 EUR) byl proto požadován zpět. Komise proto zaujala stanovisko, že chyba byla „náhodnou“ chybou, která se opakovala poměrně ve všech transakcích, ve kterých byly odebírány vzorky. Proto bylo rozhodnuto (s ohledem na jiné malé chyby, které by jinak vyústily v odpočet), že vyjme výdaje Německa ve výši 927.401 EUR z financování Společenství.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv (1219/2003/GG) předseda *Regierungspräsidium Karlsruhe* zaujal názor, že rozhodnutí bylo nespravedlivé a nepřiměřené.

Ve svém stanovisku Komise odkázala na slyšení, při kterém německé orgány přiznaly, že oproti svým původním prohlášením nebyla chyba izolovanou chybou, ale že bylo zjištěno několik podobných případů. Podle názoru Komise to potvrdilo „náhodnou“ povahu chyby.

V důsledku nedorozumění se stěžovatelka rozhodla případ stáhnout. Po objasnění tohoto nedorozumění otevřel případ znovu veřejný ochránce práv a zaregistroval ho jako novou stížnost (760/2004/GG). Veřejný ochránce práv se domníval, že na první pohled se zdálo, že rozhodnutí Komise jde proti zdravému rozumu. Nicméně zaznamenal i to, že Soudní dvůr důsledně tvrdí, že Komise k tomu, aby prokázala porušení pravidel o společné organizaci zemědělských trhů, musí předložit důkaz vážné a přiměřené pochybnosti ze své strany. Navíc německé orgány přiznaly, že chyba nebyla ojedinělá. Veřejný ochránce práv proto dospěl k závěru, že přístup Komise nebyl případem nesprávného úředního postupu.

Dodal však, že problému by se bylo možno vyhnout, pokud by příslušné nařízení bývalo vzalo v úvahu možnost, že žadatel o grant bude vlastnit trpasličí osly. Vyjádřil důvěru, že Komise to bude mít na zřeteli při přípravě budoucích návrhů právních předpisů v této oblasti.

3.6.3 Evropský úřad pro výběr personálu

ÚDAJNÉ NEZASLÁNÍ ODPOVĚDI JMENOVACÍHO ORGÁNU

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 1196/2003/ELB proti Evropskému úřadu pro výběr personálu

Stěžovatelka se přihlásila do soutěže KOM/C/1/02, jejímž výsledkem mělo být vypracování seznamu rezerv francouzsky mluvících písařek (C4/C5). Její žádost byla odmítnuta, protože neměla dostatečnou praxi. Zaslala první žádost o vysvětlení. Výběrová komise potvrdila své rozhodnutí o jejím vyloučení ze soutěže. Zaslala druhou žádost o vysvětlení a byla pozvána na test, který se konal následující den. Stěžovatelka se testu zúčastnila, ale nedosáhla odpovídajícího výsledku a byla ze soutěže vyřazena. Proto podala stížnost na základě čl. 90 odst. 2 služebního řádu.

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatelka tvrdila, že jmenovací orgán nezodpověděl některé její otázky uvedené v její stížnosti na základě čl. 90 odst. 2 služebního řádu.

Komise zaslala své stanovisko stěžovatelce, které veřejný ochránce práv považoval za společné stanovisko Evropského úřadu pro výběr personálu (EPSO) a Komise. Komise a EPSO vysvětlily, že odpověděly na všechny žádosti stěžovatelky o vysvětlení/přehodnocení. Stěžovatelka obdržela i odpověď na svoji stížnost podle čl. 90 odst. 2 nařízení o zaměstnávání.

Veřejný ochránce práv zaznamenal, že odpověď na stěžovatelčinu stížnost podle čl. 90 odst. 2 byla velmi podrobná. Veřejný ochránce práv dále zaznamenal, že v rámci jeho vlastního šetření Komise a EPSO poskytla další vysvětlení stěžovatelce k dokumentům, které mají být přiloženy k formuláři žádosti, jejímu pozdnímu pozvání k testům, obsahu testu, odvolání a jednání výběrové komise. Pokud jde o to, že původní žádost a první žádost o vysvětlení stěžovatelky byly odmítnuty, zatímco její druhá žádost byla přijata, veřejný ochránce práv zdůraznil, že vysvětlení, které Komise a EPSO poskytla stěžovatelce ve svém vysvětlení, se zjevně liší od vysvětlení poskytnutého jmenovacím orgánem v odpovědi na stížnost podle čl. 90. odst. 2 služebního řádu. Veřejný ochránce práv se zejména domníval, že z vysvětlení poskytnutého Komisí a EPSO v jejich stanovisku lze vyvodit, že výběrová komise nakonec povolila stěžovatelce zúčastnit se písemných testů na základě písemných dokladů přiložených k její původní přihlášce do soutěže.

Veřejný ochránce práv připomněl, že stěžovatelka žádala o objasnění a naznačila, že na základě těchto objasnění by zvážila, zda půjde se záležitostí k soudu nebo podá novou stížnost k veřejnému ochránci práv. Veřejný ochránce práv se domníval, že otázky položené stěžovatelkou v její původní stížnosti byly dostatečně objasněny a že další šetření není proto nutné.

3.6.4 Výbor regionů

CENY STRAVY PRO STÁŽISTY

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 32/2004/GG proti Výboru regionů

Stážista pracující pro Výbor regionů se cítil diskriminován, protože stážistům výboru nebyla nabídnuta žádná sleva na jídla v jídelně Výboru regionů v Bruselu. Stážisté pracující pro Komisi, Radu, Parlament a Hospodářský a sociální výbor si však mohli koupit alespoň jedno jídlo denně za sníženou cenu (obvykle za 50 % plné ceny).

Ve své stížnosti veřejnému ochránci práv stěžovatel uvedl, že s platem nižším než 740 EUR měsíčně si stážisté nemohli dovolit oběd za nejméně 4,50 EUR každý den. Tvrdil, že se stážisty pracujícími

pro Výbor regionů by mělo být zacházeno stejně jako s těmi, kteří pracují pro jiné orgány a instituce Společenství.

Ve svém stanovisku Výbor regionů uvedl, že jeho jídelnu provozuje soukromá společnost. Smlouva s touto společností neumožňuje zvýhodněné sazby. Proto smluvní a právní závazky neumožňují výboru, aby donutil provozovatele jídelny používat odlišné sazby. Provozovatel však písemně potvrdil, že nabídne výhodné ceny stážistům, jakmile se orgán přestěhuje do nové budovy v Bruselu. Výbor se však v každém případě pokusí při projednávání nové smlouvy zahrnout i ustanovení umožňující snížení cen pro stážisty. Kromě toho generální tajemník výboru rozhodl zvýšit odměnu stážistů z 735 EUR na 1 000 EUR měsíčně.

Ve svém rozhodnutí veřejný ochránce práv uvedl, že argumenty výboru nepovažuje za přesvědčivé. I když současná smlouva neumožňuje, aby výbor zavázal soukromého provozovatele k tomu, aby nabízel snížené ceny jídel, nic nenaznačuje, že by výbor nemohl takovou věc provozovateli nabídnout. Dále se veřejný ochránce práv domníval, že je těžké smířit se se skutečností, že současná smlouva by zůstala v platnosti i po přestěhování výboru do nové budovy, ale že společnost nicméně potvrdila, že nabídne po přestěhování příznivé ceny. Veřejný ochránce práv dále zaznamenal, že současná smlouva byla uzavřena poté, co byla otázka snížených cen jídel pro stážisty poprvé vznesena. Proto se domníval, že argumenty, které předložil výbor, mu neumožňují určit, zda byla tvrzení stěžovatele dobře podložena.

Nicméně veřejný ochránce práv zaznamenal, že finanční situace stážistů se podstatně zlepšila po zvýšení odměny. Zvýšení odměny je zjevně více než dostatečné, aby si stážisté mohli dovolit každý den jídlo za normální cenu. Za těchto podmínek se veřejný ochránce práv domníval, že není důvod pro pokračování v šetření.

3.6.5 Evropský univerzitní institut

VĚKOVÝ LIMIT PRO PŘIJETÍ

Shrnutí rozhodnutí o stížnosti 2225/2003/(ADB)PB proti Evropskému univerzitnímu institutu

Žádost stěžovatelky o uvolnění místo v Evropském univerzitním institutu (EUI) byla odmítnuta, neboť nespĺňovala věkový limit určený pro toto místo. Stěžovatelka tvrdila, že byla diskriminována z důvodu věku. Tvrdila, že diskriminace z důvodu věku v procesu přijímání by měla být odstraněna.

Pravomoc veřejného ochránce práv je omezena na „orgány a instituce Společenství“, tedy termín, který není definován ani ve Smlouvě ani ve statutu veřejného ochránce práv. V předcházejícím šetření (659/2000/GG) veřejný ochránce práv zjistil, že není vyloučeno, že EUI může být orgánem Společenství pro účely pravomocí veřejného ochránce práv. V uvedeném šetření EUI nepředložil k této záležitosti stanovisko. V současném šetření EUI informoval veřejného ochránce práv, že dospěl k závěru, že do jeho pravomoci nespádá. Odvolával se zejména na skutečnost, že EUI byl zřízen na základě „klasické“ mezinárodní úmluvy, a nikoli na základě zakládajících smluv Společenství.

K tvrzení stěžovatelky o diskriminaci EUI uvedl, že použití věkového limitu se v tomto případě týkalo překrývání „pracovního práva a nároků na důchod“. Proto bude Nejvyšší radě EUI předložen návrh, aby oddělila tyto dva aspekty v nařízeních EUI. Než se tak stane, EUI vydal pokyn, aby do oznámení o soutěži o místo příslušné kategorie nebyl uváděn věkový limit.

Po pečlivém prozkoumání stanoviska EUI a příslušných právních textů dospěl veřejný ochránce práv k závěru, že názor EUI, že není „institucí Společenství“ ve smyslu pravomocí veřejného ochránce práv, se zdá přiměřený. Nicméně protože termín „orgány Společenství“, jak je uveden v ustanoveních Smlouvy, není přesně definován v právních předpisech Společenství, domníval se

veřejný ochránce práv, že následný právní vývoj může vést k tomu, že bude znovu otevřena otázka, zda EUI může být považován za „instituci Společenství“ v působnosti veřejného ochránce práv.

Ve světle shora uvedených zjištění veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že není kompetentní k prověření tvrzení předložených stěžovatelkou. Veřejný ochránce nicméně uvítal rozhodnutí EUI navrhnout Nejvyšší radě přijetí opatření, která by umožnila řešit příslušné důchodové nároky jinak, než použitím věkového limitu při přijímání a že pro období před rozhodnutím byl vydán pokyn neuvádět věkový limit u vyhlášených soutěží o místo v daných kategoriích.

3.7 PŘÍPAD UZAVŘENÝ PO PŘEDLOŽENÍ ZVLÁŠTNÍ ZPRÁVY

KLASIFIKACE MÍST TISKOVÉHO PRACOVNÍKA NA DELEGACÍCH KOMISE V TŘETÍCH ZEMÍCH

Shrnutí rozhodnutí o šetření z vlastního podnětu OI/2/2003/GG (důvěrné)

Dne 6. října 2003 obdržel veřejný ochránce práv stížnost pana B., tiskového a informačního zástupce Delegace Evropské komise v Islámábádu. Ve své stížnosti pan B. tvrdil, že jeho zařazení bylo porušením pravidel Komise a že byl diskriminován pro svoji národnost.

Smlouva o založení Evropského společenství stanoví, že veřejný ochránce práv přijímá stížnosti od „všech občanů Unie nebo všech fyzických nebo právnických osob s bydlištěm nebo registrovaným sídlem v členském státu Unie“.

Protože pan B. zjevně do žádné z těchto kategorií nepatřil, informoval ho veřejný ochránce práv 21. října 2003, že nemá pravomoc zabývat se jeho stížností.

S ohledem na závažnost problému, který pan B. nastolil, domníval se veřejný ochránce práv, že tyto problémy je třeba zkoumat. Proto se rozhodl zahájit v této záležitosti šetření z vlastního podnětu.

Ve svém stanovisku Komise uvedla, že místa tiskového a informačního pracovníka byla na jejích delegacích ve třetích zemích vytvořena buď ve skupině II nebo skupině I v závislosti na druhu práce, kterou bude vykonávat, a v souladu s „Rámcovými předpisy pro podmínky zaměstnávání místního personálu Komise Evropských společenství v nečlenských zemích“, která byla publikována v Administrative Notices Komise dne 22. června 1990. Většina (dvě třetiny) míst opravdu byla zařazena do skupiny I, ale více než polovina těchto tiskových a informačních pracovníků byla přímo podřízena vedoucímu delegace. Komise uvedla, že Pákistán není jedinou významnou zemí, kde místo tiskového pracovníka má statut skupiny II. Tvrzení o diskriminaci na základě národnosti proto nelze podle názoru Komise přijmout.

Veřejný ochránce práv zaznamenal, že příloha I „Rámcových pravidel“ uvádí místa tiskových pracovníků jako příklad „administrativních, poradenských a kontrolních míst“, která patří do skupiny I. Ve světle tohoto ustanovení zaujal veřejný ochránce práv postoj, že Komise musí prokázat, na jakém právním základě a podle jakých kritérií by měla přesto mít nárok na zařazení tiskových pracovníků (a zejména pana B.) do skupiny II.

Veřejný ochránce práv však zaznamenal, že Komise nedokázala objasnit tento právní základ a tato kritéria, přesto že o tuto informaci veřejný ochránce práv několikrát žádal.

Za těchto okolností se veřejný ochránce práv domníval, že Komise nebyla schopna poskytnout logické a přesvědčivé vysvětlení skutečnosti, proč pracovní místo p. B. (a dalších tiskových pracovníků) zařadila do skupiny II, i když „Rámcová pravidla“ uvádějí tiskové pracovníky jako příklad „administrativních, poradenských a kontrolních míst“, která patří do skupiny I. Veřejný ochránce práv zaujal stanovisko, že se jednalo o případ nesprávného úředního postupu.

Pokud jde o tvrzení pana B., že byl také předmětem diskriminace na základě národnosti, veřejný ochránce práv uvedl, že důkazy, které má k dispozici, mu neumožňují dospět k názoru, že jeho tvrzení byla odůvodněná.

Dne 19. července 2004 zaslal návrh doporučení Komisi, aby přehodnotila svá pravidla pro klasifikaci místa tiskového pracovníka ve svých delegacích ve třetích zemích obecně a klasifikaci místa pana B. konkrétně.

Protože veřejný ochránce práv se domníval, že odpověď Komise na návrh doporučení nebyla dostatečná, předložil zvláštní zprávu Parlamentu, kde zopakoval svůj návrh doporučení jako doporučení Komisi.

3.8 ŠETŘENÍ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV Z VLASTNÍHO PODNĚTU

NEEXISTENCE POSTUPU ŘEŠENÍ STÍŽNOSTÍ PRO PŘIDĚLENÉ NÁRODNÍ ODBORNÍKY

Shrnutí rozhodnutí o šetření z vlastního podnětu OI/1/2003/ELB týkajícího se Evropské komise

Přidělení národní odborníci jsou národní nebo mezinárodní státní zaměstnanci nebo lidé zaměstnaní v soukromém sektoru, kteří dočasně pracují pro evropské instituce. Podle pravidel Komise pro přidělené národní odborníky zůstávají tyto osoby během svého propůjčení zaměstnanci svého zaměstnavatele a jsou i nadále placeni svým zaměstnavatelem. Dostávají však příspěvky od Komise na pokrytí nákladů pobytu mimo domov.

Veřejný ochránce práv nenašel žádný vnitřní postup, zejména článek 90 služebního řádu, který by se použil při řešení možných sporů mezi přidělenými národními odborníky a Komisí. Proto požádal Komisi o informaci, zda obdržela stížnosti přidělených národních odborníků týkající se záležitostí spojených s jejich přidělením, a jak byly tyto stížnosti řešeny. Dále položil Komisi otázku, zda by byla ochotna do pravidel týkajících se přidělených národních odborníků vložit vhodné ustanovení pro řešení možných sporů.

Komise potvrdila, že článek 90 služebního řádu se nevztahuje na přidělené národní odborníky, protože se na ně nevztahuje nařízení služebního řádu a příspěvky, které dostávají, nejsou založeny na služebním řádu. Podle Komise její útvary používaly neformální postupy při řešení možných sporů, aby se vyhnuly prohloubení nebo zhoršení potenciálních sporů. Komise uznala, že pokud jde o působnost, kroky a postupy pro řešení sporů, není právní situace příliš jasná zejména proto, že platné rozhodnutí Komise nedefinuje postup řešení stížností. Komise uvedla, že je připravena při příští podstatné revizi shora uvedených pravidel vložit vhodné ustanovení pro řešení možných sporů.

Veřejný ochránce práv uvítal kladnou odpověď Komise, ale zaznamenal, že Komise nestanovila definitivní časový plán pro tento krok. S odkazem na to, že nečinnost v přiměřeném čase je případem nesprávného úředního postupu, zaslal veřejný ochránce práv Komisi návrh doporučení, kde uvádí, že by měla přijmout postup pro řešení možných sporů mezi přidělenými národními odborníky a Komisí.

Komise informovala veřejného ochránce práv, že přijala jeho návrh doporučení a naznačila, že postup pro řešení stížností národních odborníků by mohl být přijat do března 2005.

Na základě vlastního šetření dospěl veřejný ochránce práv k závěru, že Komise přijala návrh doporučení veřejného ochránce práv a že budou přijata opatření, která jsou uspokojivá, neboť Komise přijala přiměřený časový plán akce.

KVALITA SPRÁVY V EVROPSKÝCH ŠKOLÁCH

Shrnutí rozhodnutí šetření z vlastního podnětu OI/5/2003/IJH týkajícího se Evropské komise

Evropské školy byly založeny v roce 1957 s cílem vzdělávat děti pracovníků institucí EU. Nejsou přímo v působnosti veřejného ochránce práv, ale Komise je zastoupena v jejich správní radě a poskytuje velkou část jejich finančních prostředků. Když veřejný ochránce práv obdržel stížnosti na tyto školy, požádal Komisi o stanovisko. Mnohé takové stížnosti, včetně hromadné stížnosti v roce 2002 (845/2002/IJH), která končila návrhem doporučení Komisi, vyjadřovaly pocit zoufalství a bezmocnosti rodičů.

V prosinci 2003 veřejný ochránce práv zahájil šetření z vlastního podnětu týkající se plánů Komise na posílení řádné správy těchto škol. Šetření poukázalo na potřebu pomoci v budoucnosti školám při budování a udržení důvěry skupin, kterým mají sloužit (děti, rodiče, instituce a občané obecně), jakož i při zvyšování jejich efektivnosti.

Komise ve své odpovědi souhlasila s potřebou akce, uznala důležitost spolupráce s rodiči a oznámila, že chystá sdělení zdůrazňující potřebu kvalitnější správy a transparentnosti. Komise vysvětlila, že již školy požádala, aby učinily okamžitá opatření včetně kroků podle článku 42 Charty základních práv, který se týká přístupu k dokumentům. Komise však upozornila, že má jen omezený vliv na správní radu, která jen velmi pomalu činí rozhodnutí a váhá s provedením reformy.

Veřejný ochránce práv zaujal názor, že Komise se pokusila definovat a řešit nejzávažnější provozní slabiny, které byly příčinou stížností. Její návrhy týkající se nadcházejícího sdělení jsou navíc významnou příležitostí ke zkvalitnění správy škol. Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že Komise uznává svoji obecnou odpovědnost za prohlubování řádné správy škol v souladu se stejnými hodnotami, zásadami a standardy, které uplatňuje na orgány a instituce Společenství. Proto uzavřel šetření se závěrem, že Komise se nedopustila žádného nesprávného úředního postupu.

Veřejný ochránce práv také podal návrh, aby Komise informovala správní radu o Evropském kodexu řádné správní praxe a podpořila jeho uplatňování ve školách a snažila se zajistit, aby školy samy uznaly potřebu, zapojit rodiče do rozhodování a získat si jejich důvěru.

Veřejný ochránce práv dále vyjádřil ochotu prověřit budoucí pokrok ve zkvalitňování správy Evropských škol a zvyšování jejich transparentnosti a efektivnosti.

Další poznámka

Dne 15. září 2004 Komise odpověděla kladně na návrhy veřejného ochránce práv. Přiložila také kopii svého sdělení Radě a Parlamentu o možnostech rozvoje systému Evropských škol (KOM (2004) 519 v konečném znění).

ÚVOD

1 VÝTAH

2 STÍŽNOSTI A ŠETŘENÍ

3 ROZHODNUTÍ NÁSLEDUJÍCÍ PO ŠETŘENÍ

4 VZTAHY S EVROPSKÝMI ORGÁNY A INSTITUCEMI

5 VZTAHY S VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV A PODOBNÝMI ORGÁNY

6 SDĚLENÍ

7 PŘÍLOHY

4 VZTAHY S EVROPSKÝMI ORGÁNY A INSTITUCEMI

Rok 2004 byl svědkem stále více iniciativnějšího přístupu ke spolupráci ze strany evropského veřejného ochránce práv i evropských orgánů a institucí. Kromě plnění svých příslušných institucionálních povinností veřejný ochránce práv a jeho prozatímní zástupci nevynechali jedinou příležitost k tomu, aby společně pracovali ve prospěch občanů. Tato kapitola obsahuje přehled jednání a akcí, které se konaly s členy a úředníky orgánů a institucí EU v roce 2004. Začíná zdůrazněním hodnoty konstruktivních pracovních vztahů veřejného ochránce práv s institucemi a orgány. Tyto vztahy jsou životně důležité pro zajištění nejvyššího standardu správy, zvyšování povědomí občanů o jejich právech stěžovat si a umožnění efektivní práce Úřadu veřejného ochránce práv. Zvláštní vztah veřejného ochránce práv s Evropským parlamentem, který jej volí a kterému podává každoroční zprávu, je věnována zvláštní pozornost.

Hodnota spolupráce – výsledek „win-win“ (vyhrají obě strany)

Zajištění nejvyšších standardů správy: Veřejný ochránce práv využívá příležitostí, které nabízejí setkání s členy a úředníky institucí k vysvětlování podstaty své práce, tj. jak nejlépe řešit stížnosti, na které je upozorňuje, a jak zkvalitňovat postupy. To mu pomáhá naplňovat jeho dvojitou úlohu mechanismu kontroly a zdroje pomáhajícího zvýšit kvalitu správy. Veřejný ochránce práv také uznává důležitost toho, aby jeho pracovníci měli nejnovější informace o vývoji v orgánech a institucích EU. Proto byli mluvčí řady institucí pozváni, aby oslovili pracovníky Úřadu veřejného ochránce práv v roce 2004.

Informování občanů o jejich právech: Veřejný ochránce práv se těší cenné podpoře institucí při svých snahách o kontakty s občany. Akce pořádané v roce 2004 měly za cíl prozkoumat budoucí oblasti pro společné akce včetně iniciativ zaměřených na potenciální stěžovatele, zajistit širší distribuci publikací veřejného ochránce práv a zvyšovat povědomí o jeho práci s pomocí internetu.

Zajištění efektivního fungování Úřadu veřejného ochránce práv: Veřejný ochránce práv považuje spolupráci mezi institucemi za klíč k co nejrozumnějšímu využívání zdrojů přidělených jeho úřadu. To platí zejména o řadě rozpočtových a administrativních záležitostech, kdy veřejný ochránce práv spolupracuje zejména s Parlamentem (viz příloha B). To pomáhá vyhnout se duplicitě pracovníků v Úřadu veřejného ochránce práv a tam, kde je to možné, i k množstevním úsporám. Aby bylo zajištěno, že instituce sama dostane zdroje odpovídající úkolům, které má plnit, spolupracuje veřejný ochránce práv těsně s rozpočtovými orgány EU, setkává se s příslušnými zástupci institucí, aby vysvětloval a obhajoval priority instituce. V roce 2004 se v tomto smyslu konala celá řada setkání.

Veřejný ochránce práv a Parlament – zvláštní vztah

Veřejného ochránce práv volí Evropský parlament, kterému je také odpovědný. Má plodný pracovní vztah s Petičním výborem Evropského parlamentu, který je zodpovědný za vztahy s veřejným ochránce práv a mezi jiným připravuje návrh zprávy o jeho výroční zprávě. Výroční rozprava Parlamentu o činnosti veřejného ochránce práv je důležitým datem v kalendáři veřejného ochránce práv, které poskytuje příležitost pro rozsáhlou výměnu názorů o vykonané práci a budoucích iniciativách.

Vztah veřejného ochránce práv s Petičním výborem byl v roce 2004 dále prohlouben, když veřejný ochránce práv potvrdil, že bude souhlasit s tím, aby se výbor stal řádným členem sítě evropských veřejných ochránců práv a podobných orgánů. Bylo to na základě zprávy DE ROSSA o *Výroční*

zprávě veřejného ochránce práv za rok 2003 a mělo by to dále zkvalitnit služby poskytované evropským občanům.

Kromě výroční zprávy poskytuje celou řadu svých publikací veřejný ochránce práv poslancům Evropského parlamentu s cílem poskytnout jim celkový přehled o své činnosti. V roce 2004 bylo distribuováno členům Evropského parlamentu osm publikací v až 25 jazycích. Seznam těchto publikací je uveden v části 6.5 této zprávy.

Veřejný ochránce práv uspořádal v roce 2004 řadu setkání a akcí s členy a úředníky orgánů a institucí EU v roce 2004⁴⁶, jež jsou uvedeny v částech 4.1 až 4.3.

4.1 EVROPSKÝ PARLAMENT

13. ledna: Setkání s místopředsedou Evropského parlamentu p. Joanem COLOM I NAVALEM.

2. února: Prezentace před pracovníky právního oddělení Evropského parlamentu. Hostitelem této prezentace byl vedoucí právního oddělení Parlamentu, p. Gregorio GARZON CLARIANA.

11. února: Setkání s p. Julianem PRIESTLEYM, generálním tajemníkem Evropského parlamentu.

11. března: Setkání s poslancem Evropského parlamentu p. Malcolmem HARBOUREM.

30. března: Setkání s členem Evropského parlamentu p. Wilfriedem KUCKELKORNEM, zpravodajem pro rozpočet.

26. dubna: Prezentace *Výroční zprávy veřejného ochránce práv za rok 2003* v Petičním výboru Evropského parlamentu.

4. května: Setkání s poslancem Evropského parlamentu p. Royem PERRYM.

4. května: Prezentace *Výroční zprávy veřejného ochránce práv za rok 2003* před Skupinou Evropské lidové stany (křesťanští demokraté) a Evropských demokratů v Evropském parlamentu.

7. května: Setkání s p. Patem COXEM, předsedou Evropského parlamentu.

7. června: Prezentace před vyššími administrativními pracovníky Evropského parlamentu. Tohoto setkání, kterému předsedal p. Julian PRIESTLEY, se zúčastnilo více než 35 vyšších administrativních pracovníků.

20. července: Setkání s členy Evropského parlamentu p. Eskem SEPPÄNENEM a p. Janem MULDEREM k diskusi o rozpočtu veřejného ochránce práv na rok 2005.

21. července: Setkání s poslanci Evropského parlamentu pí. Kathalijnou Mariou BUITENWEG, p. Reinerem BÖGEM, p. Denem DOVEREM, p. Herbertem BÖSCHEM, p. Antonisem SAMARASEM a pí. Annou Elisabetou JENSEN k diskusi o rozpočtu veřejného ochránce práv na rok 2005.

22. července: Setkání s poslanci Evropského parlamentu p. Ralfem WALTEREM, p. Kyöstim Tapio VIRRANKOSKIM a p. Markusem FERBEREM k diskusi o rozpočtu veřejného ochránce práv na rok 2005.

2. září: Prezentace priorit veřejného ochránce práv v rozpočtu na rok 2005 na setkání s Rozpočtovým výborem Evropského parlamentu.

⁴⁶

Setkání se konala v Bruselu, Lucemburku a Štrasburku.

13. září: Setkání s poslankyní Evropského parlamentu pí. Annou Elisabetou JENSEN, zpravodajkou pro rozpočet.
14. září: Setkání s poslankyněmi Evropského parlamentu pí. Bárbarou DÜRKHOP a pí. Neenou GILL k diskusi o rozpočtu veřejného ochránce práv o rozpočtu na rok 2005.
14. září: Prezentace práce veřejného ochránce práv estonským poslancům Evropského parlamentu p. Toomasu ILVESOVI, pí. Marianne MIKKO a pí. Siiri OVIIR.
14. září: Večeře pořádaná veřejným ochráncem práv na počest nového předsednictva a koordinátorů Petičního výboru. Večeře se zúčastnili poslanci Evropského parlamentu p. Marcin LIBICKI, předseda výboru, pí. Marie PANAYOTOPOULOS-CASSIOTOU, místopředsedkyně výboru, p. Proinsias DE ROSSA, pí. Alexandra DOBOLYI a p. David HAMMERSTEIN MINTZ.
27. října: Setkání s poslancem Evropského parlamentu Sirem Robertem ATKINSEM.
16. listopadu: Prezentace před vedoucími informačních kanceláří Evropského parlamentu v členských státech. Setkání se zúčastnilo přes 30 zástupců kanceláří. Předsedala jí pí. Francesca RATTI, generální ředitelka pro informace v Parlamentu.
18. listopadu: Prezentace *Výroční zprávy veřejného ochránce práv za rok 2003* před na plenárním zasedání Evropského parlamentu (viz část 6.1).

4.2 EVROPSKÁ KOMISE

20. ledna: Prezentace před vedoucími zastoupení Evropské komise v členských státech. Setkání předsedal p. Jorge de OLIVEIRA E SOUSA, generální ředitel GŘ pro tisk a komunikace v Komisi.
10. února: Setkání s generálním ředitelem právní služby Evropské komise p. Michele PETITEM. Na tomto setkání se veřejný ochránce práv a generální ředitel dohodli, že zahrnou informace o svých činnostech do svých programů školení zaměstnanců.
30. března: Prezentace p. Michela PETITA, generálního ředitele právní služby Evropské komise, před právníky veřejného ochránce práv.
31. března: Setkání s pí. Loyolou DE PALACIO, místopředsedkyní Evropské komise.
13. července: Prezentace p. DIAMANDOUROSE v právní službě Komise s názvem „Dvojitá role veřejného ochránce práv“.

4.3 DALŠÍ ORGÁNY A INSTITUCE

11. února: Setkání ve Štrasburku s p. Dickem ROCHEM, irským státním ministrem pro evropské záležitosti a úřadujícím předsedou Rady.
23. února: Setkání s p. Erikem HALSKOVEM, (úřadujícím) generálním ředitelem Evropského úřadu pro výběr personálu (EPSO).
8. března: Setkání s p. Franz-Hermannem BRÜNEREM, generálním ředitelem Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF).

10. března: Setkání s evropským inspektorem ochrany údajů p. Peterem HUSTINXEM a jeho zástupcem p. Joaquínem BAYO DELGADEM.

16. června: Pracovní oběd se členy Evropského účetního dvora, kterému předsedal předseda EÚD p. Juan Manuel FABRA VALLES.

26. listopadu: Prezentace předsedy Evropského soudního dvora p. Vassiliose SKOURISE před pracovníky Evropského veřejného ochránce práv. Přednáška p. SKOURISE se týkala ochrany základních práv v EU, až vstoupí v platnost budoucí Ústava pro Evropu.

Pan Vassilios Skouris, předseda Evropského soudního dvora, hovoří ke spolupracovníkům evropského veřejného ochránce práv. Štrasburk, Francie, 26. listopad 2004.

ÚVOD

1 VÝTAH

2 STÍŽNOSTI A ŠETŘENÍ

3 ROZHODNUTÍ NÁSLEDUJÍCÍ PO ŠETŘENÍ

4 VZTAHY S EVROPSKÝMI ORGÁNY A INSTITUCEMI

5 VZTAHY S VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV A PODOBNÝMI ORGÁNY

6 SDĚLENÍ

7 PŘÍLOHY

5 VZTAHY S VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV A PODOBNÝMI ORGÁNY

Těsná spolupráce se svými protějšky na celostátní, regionální a místní úrovni je pro Evropského veřejného ochránce práv základní prioritou. Pomáhá zajistit, aby byly stížnosti občanů řešeny včas a efektivně, čímž naplňuje ústřední aspekt reaktivní úlohy veřejného ochránce práv. Tato spolupráce je rovněž důležitá pro evropského ochránce práv v jeho aktivním způsobu práce, protože umožňuje monitorovat důležitý vývoj ve světě veřejných ochránců práv, vyměňovat si informace o právních aktech Evropského společenství a sdílet nejlepší praxi.

Tato kapitola uvádí přehled škály činností, kterých se veřejný ochránce práv v roce 2004 zúčastnil, aby dále rozvíjel pracovní vztahy s veřejnými ochránci práv v Evropě i mimo ni. Protože každodenní práce úřadu se stížnostmi občanů je velmi důležitá, začíná kapitola popisem evropské sítě veřejných ochránců práv a přehledem vývoje v síti za daný rok.

5.1 EVROPSKÁ SÍŤ VEŘEJNÝCH OCHRÁNCŮ PRÁV

Evropská síť veřejných ochránců práv vznikla z podnětu prvního evropského veřejného ochránce práv p. Jacoba SÖDERMANA, který pozval veřejné ochránce práv a podobné orgány v EU na seminář do Štrasburku v září 1996. Účastníci se dohodli, že budou průběžně spolupracovat a rozvíjet volný tok informací o právních předpisech Společenství a jejich zavádění a umožní převádět stížnosti na orgán, který je nejlépe schopen je vyřešit.

Síť se v současnosti skládá z téměř 90 úřadů v 29 evropských zemích. V rámci Evropské unie se jí účastní veřejní ochránci práv a podobné orgány na evropské, národní a regionální úrovni. Zahrnuje i Norsko, Island a země žádající o přístup k EU. Všichni národní veřejní ochránci práv v členských státech EU i v Norsku a na Islandu, jmenovali svého kontaktního pracovníka pro ostatní členy sítě.

Síť se postupně vyvinula v účinný nástroj spolupráce pro veřejné ochránce práv a jejich pracovníky a slouží jako efektivní mechanismus spolupráce při řešení případů. Zkušenosti a nejlepší praxe se prezentují na seminářích a setkáních, v pravidelném bulletinu, na elektronickém diskusním fóru a každodenní elektronickou zpravodajskou službou. Tyto aktivity budou popsány v této části společně s přehledem spolupráce na řešení případů v roce 2004.

Informační cesty veřejného ochránce práv do členských států a přistupujících zemí se ukázaly jako vysoce efektivní pro budování sítě a jsou vynikajícím prostředkem pro zvyšování povědomí o komunikačních nástrojích, které síť poskytuje. Část 5.1 proto končí pohledem na informační cesty veřejného ochránce práv v roce 2004.

Semináře národních veřejných ochránců práv

Semináře národních ochránců práv se konají každé dva roky, organizuje je společně evropský veřejný ochránce práv a jeho národní protějšek. Další seminář národních veřejných ochránců práv členských států EU a kandidátských zemí se bude konat v Haagu 10.-14. září 2005 a zaměří se na „Úlohu instituce veřejných ochránců práv a podobných orgánů při provádění právních předpisů EU“. Bude to pátý seminář národních veřejných ochránců práv a bude se konat v době, kdy instituce evropského veřejného ochránce práv oslaví desáté výročí své existence. Navíc to bude první

seminář po rozšíření EU a bude tedy první příležitostí, kde se setkají veřejní ochránci práv ze všech 25 členských států a budou diskutovat o záležitostech společného zájmu. Všechny tyto aspekty dodají tématu semináře v roce 2005 zvláštní rozměr.

Přípravy na seminář opravdu začaly v roce 2004 třemi schůzkami mezi evropským veřejným ochráncem práv a jeho nizozemským protějškem p. Roelem FERNHOUTEM. Jak veřejní ochránci práv, tak jejich pracovníci se sešli v Bruselu 20. ledna, ve Štrasburku 21. června a v Haagu 15. října.

Generální zpravodaj semináře p. LAWSON z Leidenské univerzity se zúčastnil druhého z těchto setkání, kde účastníci diskutovali o návrhu dotazníku pro seminář. Cílem dotazníku je získat představu o „případech EU“, se kterými se veřejní ochránci práv setkávají ve své každodenní práci, aby bylo možno zjistit četnost a důležitost těchto případů a identifikovat nejlepší praxi. V říjnu 2004 byl rozeslán úřadům veřejných ochránců práv z EU, Norska a Islandu. Úřady byly požádány, aby odpověděly do 31. prosince. Informace získané z dotazníku budou použity jako základ pro zpracování všeobecné zprávy, která bude přednesena a diskutována na semináři.

Příprava na seminář bude pokračovat v roce 2005, cílem je proměnit páté setkání ve velký úspěch.

Spolupráce při řešení případů

Národní a regionální veřejní ochránci práv v členských státech mají pravomoc řešit mnohé stížnosti, které nejsou v pravomoci evropského veřejného ochránce práv, protože se netýkají orgánů nebo institucí Společenství. V roce 2004 doporučil Evropský veřejný ochránce práv 906 stěžovatelům, aby se obrátili na národního nebo regionálního veřejného ochránce práv a přímo převedl 54 stížnosti do působnosti příslušného veřejného ochránce práv. Příklady těchto stížností jsou uvedeny v části 2.5 této zprávy.

Pokud je požádán, evropský veřejný ochránce práv pomáhá národním a regionálním veřejným ochráncům práv s jejich šetřeními tím, že odpovídá na jejich dotazy o právním řádu EU nebo tím, že přeměruje jejich dotaz příslušnému orgánu nebo instituci Unie se žádostí o odpověď. V roce 2004 přišly dotazy od regionálního veřejného ochránce práv oblasti Veneto (Itálie), irského veřejného ochránce práva a kyperského veřejného ochránce práv.

Evropský veřejný ochránce práv - bulletin

Evropský veřejný ochránce práv - bulletin se zabývá prací členů evropské sítě veřejných ochránců práv a širšího členství evropského regionu Mezinárodního institutu veřejného ochránce práv (IOI). Vychází v angličtině, francouzštině, němčině, italštině a španělštině a je rozeslán na více než 400 adres na evropské, národní, regionální a místní úrovni. Bulletin vychází dvakrát ročně – v dubnu a říjnu.

Bulletin obsahuje příspěvky od úřadů veřejných ochránců práv z celé Evropy. Ty se stávají základem části o novinkách, právním řádu Společenství, práce veřejných ochránců práv a podobných orgánů, seminářů a setkání a oznámení. Evropský veřejný ochránce práv odpovídá za vydávání bulletinu a využívá úvodníku, aby upozornil na otázky, které jsou významné pro síť, a analyzoval jejich důležitost. Část 2 - s názvem „Sdělení IOI“ - píše regionální místopředseda IOI pro Evropu a cílem je informovat členy IOI-Evropa o nejnovějším vývoji, plánovaných akcích a jiných zajímavých iniciativách.

Bulletin prokázal, že je velmi užitečným fórem pro výměnu informací o právním řádu a nejlepší praxi v EU. V roce 2004 se věnoval nové Ústavě pro Evropu a jejím dopadům na veřejné ochránce práv, problémům těch, kteří chtějí využít svého práva na volný pohyb, problémům spojeným s vězeňstvím v řadě členských států, právům dětí a seniorů a překážkám pro lidi s postižením.

Nástroje elektronické komunikace

V listopadu 2000 zahájil veřejný ochránce práv provoz internetového diskusního fóra a webové stránky pro veřejné ochránce práv a jejich pracovníky v Evropě. Téměř 90 úřadů v 29 zemích

má v současné době vlastní přístupové jméno a heslo na diskusním fóru. Kromě toho členové IOI-Evropa, kteří nejsou členy evropské sítě veřejných ochránců práv, mají přístup k diskusnímu fóru prostřednictvím veřejného přihlašovacího jména a hesla. Diskusní fórum nabízí možnosti pro každodenní výměny informací a spolupráci mezi úřady.

Nejpopulárnější součástí diskusního fóra je služba *Denní zpravodajství veřejného ochránce práv*, které vychází každý pracovní den a obsahuje zprávy z úřadů veřejných ochránců práv. Do *Denního zpravodajství* přispívají národní a regionální veřejní ochránci práv z celé Evropy a hledají v něm informace.

V roce 2004 diskusní fórum opravdu začalo fungovat a umožnilo úřadům sdílet informace prostřednictvím otázek a odpovědí. V roce 2004 bylo zahájeno několik závažných diskusí týkajících se tak rozdílných otázek, jako je televizní zpravodajství o veřejném ochránci práv a právo veřejného ochránce práv navštěvovat věznice. Většina národních úřadů do jedné či více těchto diskusí přispěla.

Obsah diskusního fóra zahrnuje schválený seznam národních a regionálních veřejných ochránců práv v členských státech EU, Norsku, na Islandu a v zemích žádajících o členství v EU. Seznam je aktualizován vždy, kdy se změní údaje o úřadu veřejného ochránce práv, a je tedy nezbytným zdrojem pro veřejné ochránce práv v celé Evropě.

Informační cesty

Účel informačních cest veřejného ochránce práv je dvojitý: zvyšovat povědomí občanů o jejich právu stěžovat si veřejnému ochránci práv a dále prohlubovat spolupráci mezi evropským veřejným ochráncem práv a jeho protějšky v celkovém kontextu evropské sítě veřejných ochránců práv.

O aspektu zvyšování povědomí veřejnosti při informačních cestách se pojednává v části 6.2 této zprávy, ale důležité je v tomto smyslu uvést, že veřejnému ochránci práv se dostává nedocenitelné podpory od jeho protějšků v celé Evropě. Veřejný ochránce práv se při svých informačních cestách velmi spoléhá na své kolegy v členských státech a přistupujících zemích. Jejich kontakty na místě mu umožňují kontaktovat občany, administrátory a státní úředníky, a tak maximalizovat efektivnost těchto cest.

S ohledem na další rozvoj pracovních vztahů s evropskou sítí veřejných ochránců práv umožňují cesty Evropského veřejného ochránce práv systematická detailní pracovní setkání s veřejnými ochránci práv a jejich pracovníky. Tato setkání jsou velmi cenná, protože všichni se vzájemně učí. Nabízejí příležitost pro podporu aktivnější účasti v síti a pro zkoumání nových cest spolupráce v zájmu občanů. Tyto snahy přinesly v roce 2004 výsledky, mnohé úřady vyjádřily větší zájem o řadu nástrojů, které jim byly zpřístupněny po informační cestě.

Informační cesty veřejného ochránce práv v roce 2004 ho zavedly do následujících zemí, které jsou uvedeny chronologicky:

- Slovinsko, od 24. do 27. ledna, kde se setkal s veřejným ochráncem práv p. Matjažem HANŽEKEM a jeho zástupci p. Francem JAMNIKEM a p. Jernejem ROVŠEKEM;
- Slovensko, od 18. do 19. února, kde ho přijal p. Pavel KANDRÁČ, veřejný ochránce práv;
- Kypr, od 29. února do 3. března, kde se setkal s komisařkou pro státní správu pí. Elianou NICOLAOU;
- Česká republika, od 21. do 24. března, kde se setkal s veřejným ochráncem práv p. Otakarem MOTEJLEM;
- Lotyšsko, od 14. do 17. dubna, kde navštívil p. Olafse BRŪVERSE, ředitele Lotyšského národního úřadu pro lidská práva;

- Litva, od 17. do 21. dubna, kde ho přijali kolegové z úřadu Seimas Ombudsmen – vedoucí úřadu veřejného ochránce práv p. Romas VALENTUKEVIČIUS a veřejní ochránci práv pí. Elyyra BALTUTYTĚ, pí. Rimantė ŠALAŠEVIČIŪTĚ, p. Kęstutis VIRBICKAS a pí. Zita ZAMŽICKIENĚ;
- Polsko, od 28. dubna do 2. května, kde navštívil p. Andrzeje ZOLLA, veřejného komisaře pro ochranu občanských práv;
- Rakousko, od 24. do 25. května, kde se setkal se členy Rady veřejného ochránce práv pí. Rosemarie BAUER, předsedkyní Rady, a p. Peterem KOSTELKOU;
- Rumunsko, od 26. do 28. května, kde ho přijal zástupce lidu p. Ioan Muraru;
- Řecko, od 30. června do 2. července, kde ho přijal veřejný ochránce práv p. Yorgos KAMINIS;
- Nizozemsko, od 15. do 19. září, kde se sešel se svým národním protějškem p. Roelem FERNHOUTEM;
- Portugalsko, od 21. do 22. října, kde navštívil veřejného ochránce práv p. Henriquea NASCIMENTO RODRIGUESE;
- Francie, od 1. do 2. prosince, kde ho přijal jeho národní protějšek p. Jean-Paul DELEVOYE.

5.2 DALŠÍ SEMINÁŘE A KONFERENCE VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Snahy evropského veřejného ochránce práv o spolupráci přesahují činnost evropské sítě veřejných ochránců práv. Jako aktivní člen řady organizací veřejných ochránců práv se zúčastňuje konferencí a seminářů v Evropě i mimo ni. Ochotně se zúčastňuje akcí, které organizují národní a regionální veřejní ochránci práv nebo zajišťuje účast zástupců svého úřadu na těchto akcích. V rámci své práce na podpoře právního státu, respektování lidských práv a řádné správy v Unii i jinde se veřejný ochránce práv zúčastňuje akcí zaměřených na vytváření nových institucí veřejného ochránce práv. V této části je uveden přehled účasti evropského veřejného ochránce práv nebo jeho pracovníků na takových akcích v roce 2004.

Veřejný seminář o „parlamentní kontrole a úřadu parlamentního veřejného ochránce práv“ – Stockholm, Švédsko

12. února se p. DIAMANDOUROS zúčastnil veřejného semináře ve Stockholmu o „Parlamentní kontrole a úřadu parlamentního veřejného ochránce práv“. Seminář organizoval ústavní výbor švédského *Riksdagu* při příležitosti odchodu p. Claese EKLUNDHA z funkce nejvyššího parlamentního veřejného ochránce práv Švédska.

P. DIAMANDOUROS přednesl projev na zasedání o „úloze veřejného ochránce práv v různých systémech – zkušenosti a perspektivy do budoucnosti“, ve kterém analyzoval mezinárodní vývoj instituce veřejného ochránce práv. Po tomto semináři se p. DIAMANDOUROS neformálně setkal se čtyřmi švédskými parlamentními veřejnými ochránci práv a p. Matsem MELINEM, nástupcem p. EKLUNDHA ve funkci nejvyššího parlamentního veřejného ochránce práv.

Konference k patnáctému výročí instituce veřejného ochránce práv ve Šlesvicku-Holštýnsku – Kiel, Německo

24. dubna se p. Gerhard GRILL, hlavní právní poradce, zúčastnil konference v regionálním parlamentu ve Šlesvicku-Holštýnsku v Kielu u příležitosti 15. výročí zřízení instituce veřejného

ochránce práv ve Šlesvicku-Holštýnsku. Konferenci organizovala veřejná ochránkyně práv pro sociální záležitosti Šlesvicka-Holštýnska pí. Birgit WILLE-HANDELS. Akce, jejíž součástí byla i panelová diskuse s pí. WILLE-HANDELS, p. Gerhardem POPPENDIECKEREM, předsedu petičního výboru regionálního parlamentu Šlesvicka-Holštýnska, p. Ulrichem LORENZEM, náměstkem státního tajemníka na ministerstvu vnitra Šlesvicka-Holštýnska a pí. Ursuly PEPPER, starostky města Ahrensburg, se zúčastnilo asi 70 osob.

Seminář „úloha veřejného ochránce práv ve státě, kde vládne právo“ – Nevşehir, Turecko

Ve dnech 9. a 10. května se veřejný ochránce práv zúčastnil semináře s názvem „úloha veřejného ochránce práv ve státě, kde vládne právo“ v Nevşehiru v Turecku. Seminář, který spoluorganizovali p. Alvaro GIL-ROBLES, komisař pro lidská práva Rady Evropy, a p. Mehmet ELKATMIS, předseda výboru pro monitorování lidských práv Velkého národního shromáždění Turecka, se zaměřil na tureckou debatu o zřízení národního veřejného ochránce práv.

Pan Diamandouros hovoří na semináři nazvaném „Úloha veřejného ochránce práv v právním státě“. Nevşehir, Turecko, 9. květen 2004.

Mezi národními účastníky semináře byli poslanci, vysoce postavení úředníci Velkého národního shromáždění Turecka (většinou členů výboru Shromáždění pro monitorování lidských práv), členové soudnictví, zástupci místních a národních orgánů a zástupci občanské společnosti. Vedle p. GIL-ROBLESE zastupovala Radu Evropy pí. Caroline RAVAUD, vedoucí sekretariátu výboru pro plnění povinností a závazků členskými státy Rady Evropy. Mezi zástupci veřejných ochránců práv a podobných úřadů byli: p. Ermir DOBJANI, albánský veřejný ochránce práv, p. Pierre-Yves MONETTE, federální veřejný ochránce práv Belgie, p. Safet PASIC, veřejný ochránce práv Bosny a Hercegoviny, p. Morten ENGBERG, vedoucí divize úřadu dánského veřejného ochránce práv, p. Yorgos KAMINIS, řecký veřejný ochránce práv, p. Albert TAKACS, maďarský zástupce veřejného ochránce práv, p. Branko NAUMOVSKI, veřejný ochránce práv bývalé jugoslávské republiky Makedonie, p. Roel FERNHOUT, veřejný ochránce práv Nizozemska, p. Matjaž HANŽEK, veřejný ochránce práv Slovinska a p. SWANSTRÖM, vedoucí úřadu švédského veřejného ochránce práv.

10. a 11. května přijel p. DIAMANDOUROS do Ankarý, aby se setkal s členy vlády, veřejnými představiteli a zástupci turecké občanské společnosti. Mezi jeho partnery byli p. Abdullah GÜL, náměstek předsedy vlády a ministr zahraničí Turecka, p. Emin Murat SUNGAR, generální tajemník pro záležitosti EU, p. Mustafa BUMIN, předseda tureckého Ústavního soudu, p. Ender ÇETINKAYA, předseda Státní rady, p. Cemil ÇIÇEK, ministr spravedlnosti a Mr Zafer Ali YAVAN, pí. Derya

SEVINC a p. Eray AKDAG z Tureckého svazu průmyslníků a podnikatelů. P. DIAMANDOUROS se dále setkal s p. Hansjörgem KRETSCHMEREM, vedoucím Delegace EU v Turecku.

Výroční zasedání Asociace britského a irského veřejného ochránce práv – Londýn, Velká Británie

28. května se vedoucí právního odboru veřejného ochránce práv p. Ian HARDEN zúčastnil výročního zasedání Asociace britského a irského veřejného ochránce práv (BIOA) v Londýně. Tématem zasedání bylo „Služby veřejného ochránce práv a jejich místo v systému“. Mezi řečníky byli p. Walter MERRICKS, předseda BIOA a hlavní veřejný ochránce práv v útvaru finančního veřejného ochránce práv, p. Charlie McCREEVY TD, irský ministr financí a Lord EVANS, mluvčí britské vlády pro záležitosti ústavy a obchod a průmysl ve Sněmovně lordů. V průběhu zasedání, Lord EVANS naznačil, že v budoucnosti se bude uvažovat o tom, zda by měl mít titul „ombudsman“ ve Velké Británii právní ochranu.

První kulatý stůl evropských regionálních veřejných ochránců práv – Barcelona, Španělsko

2. a 3. července 2004 organizovali komisař Rady Evropy pro lidská práva p. Alvaro GIL-ROBLES a regionální veřejný ochránce práv Katalánska p. Rafael RIBÓ (který 1. července vystřídal p. Antóna CANELLASE) první kulatý stůl evropských regionálních veřejných ochránců práv v Barceloně. Setkání se konalo v rámci Fóra kultur 2004 ve městě. P. José MARTÍNEZ ARAGÓN, hlavní právní poradce v úřadu evropského veřejného ochránce práv se účastnil této akce, kterou formálně zahájili pánové BENACH, předseda katalánského parlamentu, GIL-ROBLES a RIBÓ. Během kulatého stolu se diskutovalo tři témata: (i) příslušné úkoly a kompetence regionálních a národních veřejných ochránců práv, (ii) regionální veřejný ochránce práv a právo na bydlení a (iii) regionální veřejný ochránce práv a právo na zdravé životní prostředí. Na konci konference přislíbil p. GIL-ROBLES, že se bude v této iniciativě pokračovat a že podobná setkání regionálních veřejných ochránců práv z členských zemí Rady Evropy budou organizována každé dva roky.

Osmá světová konference Mezinárodního institutu veřejného ochránce práv – Quebec City, Kanada

7. až 10. září se p. DIAMANDOUROS zúčastnil 8. světové konference Mezinárodního institutu veřejného ochránce práv (IOI) v Quebec City v Kanadě. Konference měla název „rovnováha mezi povinnostmi občanství a uznáním práv a povinností jednotlivce – úloha veřejného ochránce práv“ a hostitelkou byla veřejná ochránkyně práv Quebecu pí. Pauline CHAMPOUX-LESAGE. Této mezinárodní konference se zúčastnilo celkem 430 osob ze 77 zemí a konala se během ní i řada oficiálních setkání IOI.

Hlavním tématem konference byla potřeba hledat rovnováhu mezi právy jednotlivce a kolektivní bezpečností v době globalizace a privatizace. 9. září přednesl veřejný ochránce práv hlavní projev na třetím plenárním zasedání. Projev měl název „Může uznávání práv a svobod jednotlivce přežít tlak na zvýšenou bezpečnost?“. Veřejný ochránce práv definoval nebezpečí, která mohou vyplynout ze snahy vyvážit potřeby bezpečnosti veřejnosti s právy a svobodami jednotlivců. Prohlásil, že pevný právní, institucionální a politický rámec schopný spravedlivě a přiměřeně vyvážit potřeby obou by měl být možný, a podtrhl, že veřejní ochránci práv mohou být a měli by být aktivní v této oblasti tak, aby se udržela a posílila vláda práva a posílilo postavení občanů.

Dalšími hlavními řečníky konference byli její excelence dvojčetná Adrienne CLARKSON, generální guvernérka Kanady, a jeho ctihodnost Louis LEBEL, soudce Nejvyššího soudu Kanady.

Odpoledne 9. září se konala zasedání regionů IOI (Afrika, Asie, Austrálie a Tichomoří, Evropa, Latinská Amerika, Karibik a Severní Amerika), kde byli zvoleni noví ředitelé IOI a regionální místopředsedové. P. Tom FRAWLEY (parlamentní veřejný ochránce práv Severního Irsku), p. Peter KOSTELKA (předseda Rady rakouského veřejného ochránce práv) a pí. Riitta-Leena PAUNIO (parlamentní veřejný ochránce práv Finska) byli zvoleni řediteli pro evropský region IOI. Veřejný

ochránce lidských práv Slovinska p. Matjaž HANŽEK, kterému ještě zbývaly dva roky funkčního období, nekandidoval. Po volbách se evropská regionální rada IOI dohodla, že místopředsdou IOI pro Evropu bude p. KOSTELKA.

Dopoledne 10. září se konalo generální shromáždění IOI, kde odstupující předseda a veřejný ochránce práv v Ontariu p. Clare LEWIS přednesl svoji zprávu za období 2000-2004, pak následovaly zprávy tajemníka, pokladníka a regionálních místopředsdů. Nové představenstvo IOI se sešlo odpoledne.

Kromě náročného formálního programu uvedeného výše nabídla konference řadu možností pro navazování kontaktů a výměnu názorů. Večer 7. září uspořádal quebecký veřejný ochránce práv večeri, kde byli mezi čestnými hosty evropský veřejný ochránce práv s manželkou a pí. Monique GAGNON-TREMBLAY, zástupkyně premiéra Quebecu, ministryně pro mezinárodní vztahy a ministryně odpovědná za frankofonní záležitosti. Večer 9. září se konala slavnostní večere, která opět nabídla účastníkům možnost setkat se s kolegy z celého světa.

Konference o „veřejném ochránci práv v jihovýchodní Evropě: Podpora regionální spolupráce“ – Bělehrad, Srbsko a Černá Hora

28. a 29. září se veřejný ochránce práv zúčastnil konference s názvem „Veřejný ochránce práv v jihovýchodní Evropě: podpora regionální spolupráce“, která se konala v parlamentu Srbska a Černé Hory v Bělehradu. Konference byla pořádána společně pod záštitou projektu Eunomia Rady Evropy a řeckého veřejného ochránce práv, Paktu stability pro jihovýchodní Evropu a ministerstva pro místní samosprávu Srbska a Černé Hory.

Mezi účastníky konference byli p. Zoran SAMI, předseda parlamentu Srbska a Černé Hory, p. Zoran LONCAR, ministr veřejné správy a místní samosprávy Srbska a Černé Hory, velvyslanec Maurizio MASSARI, vedoucí mise OBSE v Srbsku a Černé Hoře, pí. Elisabeth REHN, předsedkyně pracovní skupiny I – Pakt stability pro jihovýchodní Evropu, p. Dragan MILKOV z univerzity v Novém Sadu, p. Jorgen GRUNNET, vedoucí kanceláře Rady Evropy v Bělehradu a p. Markus JAEGER, zástupce ředitele komisaře pro lidská práva Rady Evropy. Přítomni byli také veřejní ochránci práv Albánie, Bosny a Hercegoviny, Katalánska, bývalé jugoslávské republiky Makedonie, Řecka, Kosova, Černé Hory, Republiky srbské a řecký zástupce veřejného ochránce práv pro práva dětí.

© řecký veřejný ochránce práv

Účastníci na konferenci na téma „Veřejný ochránce práv v jihovýchodní Evropě: posilování regionální spolupráce“. Bělehrad, Srbsko a Černá hora, 29. září 2004.

Evropský veřejný ochránce práv přednesl projev na téma „veřejný ochránce práv v jihovýchodní Evropě: současné výzvy a budoucí perspektivy“. Po přednášce následovala diskuse u kulatého stolu.

Konference k dvacátému výročí Úřadu irského veřejného ochránce práv Dublin, Irsko

15. října se vedoucí právního oddělení úřadu veřejného ochránce práv p. Ian HARDEN a jeho referentka pro styk s tiskem Rosita AGNEW zúčastnili konference v Dublinu s názvem „Odpovědnost, řádná správa a veřejný ochránce práv“. Konference, která se konala při příležitosti dvacátého výročí od založení Úřadu irského veřejného ochránce práv, se zúčastnilo více než 100 lidí, byli mezi nimi veřejný ochránce práv, státní zaměstnanci a zástupci občanské společnosti. Pí. Emily O'REILLY, irská komisařka pro veřejnou ochranu práv a informace, přednesla zahajovací a závěrečný projev, další zajímavá vystoupení přednesli p. Dick ROCHE, irský ministr životního prostředí, historického dědictví a místních samospráv, pí. Ann ABRAHAM, parlamentní veřejný ochránce práv Spojeného království a veřejný ochránce práv ve zdravotnictví Anglie, p. Tom FRAWLEY, komisař pro stížnosti a veřejný ochránce práv Shromáždění pro Severní Irsko, p. Eddie SULLIVAN, generální tajemník pro řízení a rozvoj státní služby na ministerstvu financí, a p. Donncha O'CONNELL, který přednáší právo na Národní univerzitě Irska (Galway).

Konference o „zřízení instituce veřejného ochránce práv“ – Istanbul, Turecko

Ve dnech 10. a 11. prosince se p. DIAMANDOUROS zúčastnil jako hlavní řečník konference „zřízení instituce veřejného ochránce práv“ v Istanbulu v Turecku. Konferenci organizovalo Velké národní shromáždění Turecka a řecký veřejný ochránce práv ve spolupráci s istanbulskou univerzitou Bilgi. Byla financována pod záštitou projektu Eunomia Rady Evropy a řeckým veřejným ochráncem práv.

Hlavním účelem konference byla diskuse o druhém návrhu zákona o zřízení instituce národního veřejného ochránce práv v Turecku. O prvním návrhu zákona z roku 1997 se diskutovalo na semináři s názvem „Úloha veřejného ochránce práv ve státě, kde vládne právo“, který se konal v Nevşehiru 9. a 10. května 2004 (viz výše v této části).

Mezi národními účastníky byli ministr spravedlnosti p. Cemil ÇİÇEK, děkan právnické fakulty univerzity Bilgi p. Turgut TARHANLI, předsedové Státní rady p. Ender ÇETINKAYA a p. Selçuk HONDU, děkanka právnické fakulty univerzity Selçuk pí. Zehra ODYAKMAZ, členové a vyšší úředníci Velkého národního shromáždění Turecka, členové justice a zástupci občanské společnosti.

Kromě p. DIAMANDOUROSE a jeho řeckého národního protějšku p. Yorgose KAMINISE byli mezi zahraničními účastníky p. Jean-Paul DELEVOYE, francouzský veřejný ochránce práv, p. Markus JAEGER, zástupce ředitele Komisaře pro lidská práva Rady Evropy, p. Allar JÖKS, estonský veřejný ochránce práv, p. Peter KOSTELKA, předseda rakouské rady ochránce práv a regionální místopředseda pro Evropu Mezinárodního institutu veřejného ochránce práv (IOI), p. Mats MELIN, nejvyšší parlamentní veřejný ochránce práv Švédska, p. Rafael RIBÓ, katalánský veřejný ochránce práv, p. Stephan SJOUKE z úřadu nizozemského veřejného ochránce práv, p. Pat WHELAN, ředitel úřadu irského veřejného ochránce práv, p. Herman WUYTS, federální veřejný ochránce práv Belgie, a p. Andrzej ZOLL, polský veřejný ochránce práv.

5.3 DALŠÍ AKCE S VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV A JEJICH PRACOVNÍKY

Bilaterální setkání s veřejnými ochránci práv

Kromě seminářů a konferencí se veřejný ochránce práv a jeho pracovníci zúčastnili bilaterálních setkání, která se konala jako součást informačních cest veřejného ochránce práv. V roce 2004 se uskutečnily kontakty s mnoha veřejnými ochránci práv v Evropě i mimo ni:

Ve dnech 27. až 29. ledna navštívil evropský veřejný ochránce práv italského regionálního veřejného ochránce práv v regionu Friuli Venezia - Giulia pí. Caterinu DOLCHER v Terstu.

Dne 9. února se p. DIAMANDOUROS sešel ve Štrasburku s p. BAIKADAMOVEM, veřejným ochráncem práv Kazachstánu.

Dne 9. února vystoupil p. Andrzej ZOLL, polský veřejný ochránce práv, před pracovníky evropského veřejného ochránce práv ve Štrasburku. Dne 10. února se konalo dvoustranné setkání mezi oběma veřejnými ochránci práv, poté následovalo setkání s p. Patem COXEM, předsedou Evropského parlamentu, a p. Neilem KINNOCKEM, místopředsedou Evropské komise. Stejněho dne p. ZOLL a p. DIAMANDOUROS vystoupili před polskými pozorovateli v Evropském parlamentu a polskými stážisty v institucích EU.

Pan Andrzej Zoll (druhý zleva), veřejný ochránce práv Polska, hovoří ke spolupracovníkům evropského veřejného ochránce práv. Štrasburk, Francie, 9. únor 2004.

Dne 13. února se p. DIAMANDOUROS sešel ve Štrasburku s p. Yorgosem KAMINISEM, řeckým veřejným ochráncem práv, a p. Alvarem GIL-ROBLESEM, komisařem pro lidská práva Rady Evropy, aby hovořili o projektu Eunomia, který má pod záštitou Rady Evropy a řeckého veřejného ochránce práv pomoci veřejným ochráncům práv a dalším státním institucím v jihovýchodní Evropě.

Dne 10. března navštívila p. DIAMANDOUROSE ve Štrasburku pí. Sayora RASHIDOVA, veřejný ochránce práv Uzbekistánu.

Ve dnech 25. až 28. března navštívil evropský veřejný ochránce práv italského regionálního veřejného ochránce práv regionu Ligurie p. Antonia DI GIOVINE v Janově.

Dne 7. června se p. DIAMANDOUROS sešel v Bruselu s belgickým kolegiem federálního veřejného ochránce práv p. Hermanem WUYTSEM a p. Pierrem-Yvesem MONETTEM.

Dne 9. června se p. DIAMANDOUROS sešel v Madridu s p. MUGICOU, španělským veřejným ochráncem práv.

Dne 15. června navštívil nově jmenovaný francouzský veřejný ochránce práv p. Jean-Paul DELEVOYE evropského veřejného ochránce práv ve Štrasburku, aby hovořili o spolupráci mezi těmito institucemi.

Dne 16. června odjel p. DIAMANDOUROS do Lucemburska, aby se sešel s p. Marcem FISCHBACHEM, který se právě ujal úřadu prvního veřejného ochránce práv Lucemburska.

Dne 20. září se p. DIAMANDOUROS setkal s p. Matsem MELINEM, nejvyšším parlamentním veřejným ochráncem práv Švédska, na obědě, který uspořádal švédský stálý zástupce při Radě Evropy ve Štrasburku.

Dne 27. září navštívil p. Arne FLIFLET, veřejný ochránce práv Norska, p. DIAMANDOUROSE ve Štrasburku.

Dne 29. listopadu se p. DIAMANDOUROS sešel v Bruselu s prvním evropským veřejným ochráncem práv p. Jacobem SÖDERMANEM.

Pan Jean-Paul Delevoe, francouzský veřejný ochránce práv, a pan Diamandouros. Štrasburk, Francie, 15. červen 2004.

Akce, kterých se zúčastnili pracovníci úřadu

Na úrovni pracovníků úřadu veřejného ochránce práv se konala řada akcí. Jsou to:

Dne 26. května p. Olivier VERHEECKE, hlavní právní poradce, a pí. Rosita AGNEW, referentka pro styk s tiskem, vystoupili před 11 pracovníky úřadu veřejného ochránce práv Estonska, kteří byly na studijní cestě po institucích EU v Bruselu. Vystoupení se týkalo úlohy evropského veřejného ochránce práv a práce evropské sítě veřejných ochránců práv.

Dne 3. června prezentoval p. Olivier VERHEECKE práci evropského veřejného ochránce práv na konferenci, kterou organizovala *Association des Juristes Namurois* pod názvem „Mediace ve státních službách: alternativní systém řešení sporů“. P. Frédéric BOVESSE, valonský veřejný ochránce práv, p. Bernard HUBEAU, vlámský veřejný ochránce práv, pí. Marianne DE BOECK, veřejný ochránce

práv pro frankofonní komunitu v Belgii, a p. Philippe VAN DE CASTEELE, ředitel úřadu belgického federální veřejného ochránce práv se zúčastnili diskuse u kulatého stolu na této konferenci.

Dne 23. června navštívil p. Erwin JANSSENS z vlámského útvaru veřejného ochránce práv úřad veřejného ochránce práv v Bruselu. P. Olivier VERHEECKE mu objasnil postupy veřejného ochránce práv ve vztahu k šetření z vlastní iniciativy a podal informace o nejdůležitějších příkladech.

Dne 7. července p. Gerhard GRILL, hlavní právní poradce, přednesl přednášku o úloze a práci veřejného ochránce práv před skupinou deseti členů petičního výboru regionálního parlamentu Severního Porýní-Vestfálska. Skupinu vedla pí. Barbara WISCHERMANN, předsedkyně výboru, a doprovázel ji p. Johannes WAHLENBERG ze správy parlamentu, který návštěvu organizoval.

ÚVOD

1 VÝTAH

2 STÍŽNOSTI A ŠETŘENÍ

3 ROZHODNUTÍ NÁSLEDUJÍCÍ PO ŠETŘENÍ

4 VZTAHY S EVROPSKÝMI ORGÁNY A INSTITUCEMI

5 RVZTAHY S VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV A PODOBNÝMI ORGÁNY

6 SDĚLENÍ

7 PŘÍLOHY

6 SDĚLENÍ

6.1 HLAVNÍ UDÁLOSTI ROKU

OSLAVY ROZŠÍŘENÍ V POLSKU

Evropský veřejný ochránce práv byl ve Varšavě se svým polským protějškem p. Andrzejem ZOLLEM při příležitosti historického rozšíření Evropské unie 1. května. Společně s polským prezidentem p. Aleksandrem KWASNIEWSKIM a předsedy obou komor parlamentu se veřejný ochránce práv účastnil oslav na Pilsudského náměstí o půlnoci 30. dubna 2004. 1. května den začal setkáním s polským prezidentem, po kterém následovala akce na počest rozšíření, kterou pořádali prezident a polský ministr kultury v Královském paláci ve Varšavě.

Pan Diamandouros a pan Aleksander Kwasniewski, polský prezident, přihlížejí vztyčení evropské vlajky na Pilsudského náměstí. Varšava, Polsko, 1. květen 2004.

Návštěva evropského veřejného ochránce práv v Polsku byla poslední na programu jeho informační cesty po přístupujících zemích, která začala v září 2003 v Estonsku. Jeho velká snaha informovat občany přístupujících zemí o jejich právu stěžovat si od 1. května 2004 na nesprávné úřední postupy orgánů a institucí EU byla velmi úspěšná. Koncem roku 2004 již počet stížností z přistoupivších zemí činil 18 % všech obdržených stížností.

„SEMINÁŘ ZAKLADATELŮ“

Ve dnech 25. a 26. června organizoval veřejný ochránce práv ve Štrasburku seminář, kde se sešli ti, kdo hráli důležitou úlohu při zakládání této instituce, aby hovořili o jejím vzniku, budování a počátečním vývoji. Seminář byl první z řady akcí, které mají přispět k oslavám 10. výročí zřízení evropského veřejného ochránce práv v roce 2005.

Účastníci „semináře zakladatelů“. Štrasburk, Francie, 26. červen 2004.

Účely tohoto semináře byly dva: prvním bylo zaznamenat a zohlednit okolnosti, které vedly ke zřízení instituce Evropského veřejného ochránce práv a druhým pomoci vytvořit institucionální paměť schopnou posloužit jako základ pro další iniciativy k prohloubení znalostí o této instituci, na oslavu jejího prvního desetiletí a na hledání politických možností pro budoucnost. Skládal se ze čtyř zasedání: I – Původ ustanovení Smlouvy, II – Statut veřejného ochránce práv, III – Zřízení úřadu, IV – Závěrečné zasedání.

Seminář zakladatelů umožnil velmi živou diskusi mezi dobře připravenými a dobře informovanými účastníky. Umožnil získání cenných informací o zřízení a rozvoji instituce, informací, které zatím nebyly šířeji zaznamenány. Veřejný ochránce práv vydá pamětní publikaci u příležitosti 10. výročí instituce v roce 2005. Diskuse na semináři by měly být vynikajícím výchozím bodem pro přípravu této publikace.

VELMISTR FÉNIXOVA ŘÁDU

Jako uznání práce evropského veřejného ochránce práv udělil řecký prezident Kostis STEFANOPOULOS p. DIAMANDOUROSOVI řád velmistra Fénixova řádu při slavnostním ceremoniálu na Nový rok 2004. Byl to nejvyšší ocenění řádem Fénix v roce 2003, dalším vyznamenaným byl předseda Evropského soudního dvora p. Vassilios SKOURIS. P. DIAMANDOUROSOVI předal vyznamenání ve Štrasburku 26. února stálý řecký zástupce při Radě Evropy velvyslanec Constantine GEROKOSTOPOULOS.

Fénixův řád je udělován řeckým občanům, kteří se zasloužili v oblasti veřejné správy, vědy, umění a literatury, obchodu, průmyslu a lodní dopravy. Velmistr je druhý nejvyšší stupeň v pětistupňové třídě řádu.

Velvyslanec Constantine Gerokostopoulos, zástupce řeckého parlamentu u Rady Evropy, uděluje panu Diamandourosovi vyznamenání velmistra Fénixova řádu. Štrasburk, Francie, 26. únor 2004.

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2003

Výroční zpráva je nejdůležitější publikací veřejného ochránce práv. Podává výčet práce veřejného ochránce práv během roku, uvádí podrobnosti dosažených výsledků pro jednotlivé stěžovatele a obecněji pro občany a obyvatele Unie. Z těchto důvodů je zvláště důležité, aby byla zpráva co nejvíce přístupná. Dvě události v roce 2004 značně zvětšily přístupnost zprávy veřejného ochránce práv.

První bylo to, že počet oficiálních jazyků EU se zvýšil z 11 na 20. Zpráva byla proto poprvé publikována ve 20 jazycích a umožnila občanům rozšířené Unie seznámit se se službami, které evropský veřejný ochránce práv poskytuje. Druhou bylo to, že zpráva za rok 2003 obsahovala shrnutí. V něm byl obsažen výběr nejvýznamnějších případů řešených v roce 2003 a hlavní informace o vztahu veřejného ochránce práv s občany, orgány a institucemi EU a společenstvím veřejných ochránců práv v Evropě a ve světě. Pro možnost širší distribuce bylo stručné shrnutí společně se statistikami prezentovanými v jednoduchém a logickém formátu publikováno samostatně.

Veřejný ochránce práv přednesl svoji zprávu za rok 2003 Petičnímu výboru Evropského parlamentu 26. dubna. Tak měl příležitost představit přehled své práce a výsledků během prvního roku ve funkci a podat zprávu o cílech, které si vytýčil, když poprvé stanul před výborem jako evropský veřejný ochránce práv.

Poslanec Evropského parlamentu Proinsias DE ROSSA vypracoval návrh zprávy výboru o činnosti veřejného ochránce práv za rok 2003. Dne 18. listopadu poslanci Parlamentu schválili tuto zprávu poměrem hlasů 530 pro, 9 hlasů proti a 20 členů parlamentu se zdrželo, dále poděkovali veřejnému ochránci práv za jeho práci a dobré vztahy s Petičním výborem.

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

Brusel

Dne 1. května uspořádal Evropský parlament den otevřených dveří na oslavu rozšíření Unie. Úřad veřejného ochránce práv se zúčastnil dne otevřených dveří a využil příležitosti k uvedení brožury *Evropský veřejný ochránce práv – na první pohled*, kterou návštěvníci mohli získat ve 24 jazycích. Pracovníci odpovídali na otázky veřejnosti celý den a odhaduje se, že na akci přišlo až 30. 000 lidí.

Návštěvníci stánku veřejného ochránce práv při dnu otevřených dveří ve Štrasburku, Francie, 9. květen 2004.

Štrasburk

Dne 9. května se úřad evropského veřejného ochránce práv zúčastnil dne otevřených dveří, který organizoval Evropský parlament ve Štrasburku. Materiál popisující práci evropského veřejného ochránce práv včetně nové brožury *Evropský veřejný ochránce práv – na první pohled* byla rozdávána návštěvníkům ve 24 jazycích. Na stánku byla pořádána soutěž na základě videa z informační návštěvy veřejného ochránce práv ve Finsku. Celý den byli přítomni pracovníci úřadu a odpovídali na otázky. Parlament navštívilo během dne otevřených dveří více než 32. 000 osob.

6.2 INFORMAČNÍ CESTY

S ohledem na rostoucí povědomí občanů o jejich právu stěžovat si Evropskému veřejnému ochránci práv a dále se prohlubující pracovní vztahy s jeho protějšky v úřadech veřejných ochránců práv znásobil veřejný ochránce práv v roce 2004 své informační cesty do členských států, přístupujících a kandidátských zemí. Do 1. května navštívil veřejný ochránce práv všech 10 přístupujících zemí a před koncem roku navštívil dalších pět zemí, což bylo možná nejviditelnějším aspektem jeho aktivní práce pro občany. Během těchto cest se veřejný ochránce práv setkával s občany, potenciálními

stěžovateli, úředníky, pracovníky soudnictví a vyššími politickými představiteli. Na každé cestě jej doprovázel člen právního oddělení úřadu a někdo z pracovníků oddělení komunikace.

Informační cesty veřejného ochránce práv mají za cíl přispět k tomu, aby občané lépe chápali služby, které jim může poskytovat. Na mnohých setkáních s veřejností v roce 2004 dokládal veřejný ochránce práv svoji práci příklady druhů stížností, které dostává. Práce evropského veřejného ochránce práv je však více než řešení stížností a při svých mnoha setkáních s veřejností si uvědomoval nutnost zvyšovat uvědomění o této širší úloze. Ve svých projevech a prezentacích p. DIAMANDOUROS objasnil důležitost instituce evropského veřejného ochránce práv v prosazování právního státu, demokracie a lidských práv. Během přípravy na mezivládní konferenci v červnu 2004 provedl veřejný ochránce práv mnoho práce při svých setkáních s vládními představiteli, aby zdůraznil důležitost zahrnutí přístupu k mimosoudním opravným prostředkům v návrhu Ústavy pro Evropu. Po jejím přijetí je veřejný ochránce práv ochoten prohlubovat povědomí o Ústavě a jejích výhodách pro občany ve své práci s národními a regionálními orgány. A konečně při bilaterálních setkáních veřejného ochránce práv zkoumali účastníci náměty pro budoucí spolupráci, přičemž si vyměňovali zkušenosti a informace o nejlepší praxi.

Protějšky veřejného ochránce práv v členských státech a kandidátských zemích připravili pro evropského veřejného ochránce práv podrobné programy činnosti a setkání pro každou z cest a mnohdy ho po celou dobu cesty doprovázeli. V následující části je přehled řady setkání, jsou tu uvedeni i hlavní účastníci jednání a řada prezentací na univerzitách, ve veřejných knihovnách, kancelářích Evropské unie i jinde. Kontakty se sdělovacími prostředky, které byly součástí informačních cest, jsou uvedeny v části 6.4 této zprávy.

SLOVINSKO

Evropský veřejný ochránce práv pobýval ve Slovinsku ve dnech 24. až 27 ledna.

Pan Matjaž Hanžek, slovinský veřejný ochránce lidských práv, a pan Diamandouros.
Lublaň, Slovinsko, 26. leden 2004.

Jeho návštěva byla zahájena výměnou názorů s veřejným ochráncem práv Matjažem HANŽEKEM a jeho zástupci Alešem BUTALOU, Francem JAMNIKEM a Jernejem ROVŠEKEM, pak následovala prezentace pro pracovníky slovinského veřejného ochránce práv. P. DIAMANDOUROS pak zahájil řadu setkání, mezi kterými bylo setkání se slovinským předsedou vlády Antonem ROPĚM, prezidentem Slovinska Janezem DRNOVŠEKEM, předsedou parlamentu Borutem PAHOREM,

zástupci poslaneckých klubů v Národním shromáždění a ministrem pro evropské záležitosti Janezem POTOČNIKEM. Veřejný ochránce práv se setkal i Alozem PETERLEM, bývalým členem předsednictva Evropského konventu, a Mihaelem BREJCEM, náhradníkem v Konventu. Mezi dalšími setkáními na vysoké úrovni bylo setkání s předsedkyní ústavního soudu Dragicou WEDAM LUKIČ, soudci Cirilem RIBIČIČEM, Marijou KRISPER KRAMBERGER a Mirjam ŠKRK a generální tajemnicí Jandrankou SOUDAT. Během svého pobytu ve městě se p. DIAMANDOUROS dále setkal s primátorkou Lublaně Danicou SIMŠIČ.

Pan Diamandouros, pan Matjaž Hanžek (druhý zprava), slovinský veřejný ochránce lidských práv, a pan Janez Potočnik, slovinský ministr pro evropské záležitosti. Lublaň, Slovinsko, 26. leden 2004.

S cílem oslovit občany a informovat je o své práci přednesl veřejný ochránce práv projev s názvem „Evropská unie: práva, opravné prostředky a evropský veřejný ochránce práv“ v Centru Evropa, kde sídlí zastoupení Evropské komise v Lublani. Na setkání byly pozvány nevládní organizace, sdružení zajímající se o záležitosti EU a sdělovací prostředky. P. DIAMANDOUROS přednesl také přednášku s názvem „Úloha veřejného ochránce práv při zvyšování kvality demokracie“ před asi 200 studenty na fakultě politologie Lublaňské univerzity, kde ho přivítala děkanka Anuška FERLIGOJ a Drago ZAJC. Vedoucí informační kanceláře Evropského parlamentu v Lublani Paolo RIZZO uspořádal během návštěvy veřejného ochránce práv večeři, která byla příležitostí pro výměnu názorů se slovinským veřejným ochráncem práv p. HANŽEKEM, jeho zástupci p. BUTALOU a p. ROVŠEKEM, ministrem pro evropské záležitosti p. POTOČNIKEM, soudkyní ústavního soudu Mirjam ŠKRK a p. KAUFMANNEM ze zastoupení Evropské komise.

SLOVENSKO

Ve dnech 18. a 19. února uspořádal veřejný ochránce práv řadu schůzek, přednášek a setkání s médii na Slovensku. Během své návštěvy v Bratislavě hovořil veřejný ochránce práv s p. Pavlem HRUŠOVSKÝM, předsedou Národní rady Slovenské republiky, se členy výboru pro lidská práva, národnosti a postavení žen a s Jánem FIGELEM, předsedou zahraničního výboru Národní rady Slovenské republiky. Veřejný ochránce práv se dále sešel s Dobroslavem TRNKOU, generálním prokurátorem Slovenské republiky a jeho zástupcem Martinem LAUKOM, s p. Milanem KARABINEM, předsedou Nejvyššího soudu, a Mariánem VRABKOM, děkanem právnické fakulty Univerzity Komenského.

Během svého pobytu v Bratislavě p. DIAMANDOUROS přednesl přednášku na téma „Demokracie, právní stát a veřejný ochránce práv“ na právnické fakultě Univerzity Komenského. Sešel se také s vedoucím kanceláře Evropského parlamentu na Slovensku Azeliem FULMINIM a s vedoucím irské mise na Slovensku velvyslancem Thomasem LYONSEM v souvislosti s irským předsednictvím

v Evropské unii. Veřejný ochránce práv také vystoupil na setkání velvyslanců zemí EU v prostorách Národní rady Slovenské republiky.

Pan Diamandouros a pan Pavel Kandráč, slovenský veřejný ochránce práv.
Bratislava, Slovensko, 18. únor 2004.

KYPR

Od 29. února do 3. března uspořádal veřejný ochránce práv řadu schůzek, přednášek a setkání s médii na Kypru.

P. DIAMANDOUROS svůj čas v Nikósii využil k setkání s Tassosem PAPAPOULOSEM, prezidentem Kypru, ministrem vnitra Andreasem CHRISTOUEM, nejvyšším státním zástupcem Solonem NIKITASEM a bývalým kyperským velvyslancem při Evropské unii a zástupcem kyperské vlády v Evropském konventu Mihalisem ATTALIDISEM. Veřejný ochránce práv se dále setkal s Dimitrisem CHRISTOFIASEM, předsedou Sněmovny reprezentantů a vůdcem Pokrokové strany pracujících (AKEL), Nicosem ANASTASIADISEM, vůdcem Strany demokratického sjednocení (DISY), Glafcosem CLERIDESEM, bývalým kyperským prezidentem a bývalým vůdcem Strany demokratického sjednocení (DISY). Druhý den své cesty věnoval p. DIAMANDOUROS setkání s Yiannakisem OMIROUEM, vůdcem Sociálně demokratického hnutí (KISOS-EDEK), Georgem VASSILIOUEM, bývalým kyperským prezidentem a vůdcem Strany sjednocených demokratů (EDI) Nicosem CLEANTHOUSEM a zástupcem předsedy Demokratické strany (DIKO). P. DIAMANDOUROS využil návštěvy Nikósie k setkání s Adriaanem VAN DER MEEREM, vedoucím zastoupení Evropské komise na Kypru, a Anthonym COMFORTEM, vedoucím kanceláře Evropského parlamentu na Kypru.

Při své návštěvě p. DIAMANDOUROS přednesl přednášku v konferenčním sále kyperské centrální banky na téma „Odpovědnost veřejné správy jako faktor posilování demokracie – úloha evropského veřejného ochránce práv“. Tuto akci pořádalo Fórum pro modernizaci společnosti (OPEK) a městský úřad ve Strovolosu. Vystoupili zde Eliana NICOLAOU, komisařka pro správu Kypru, Andreas CHRISTOU, ministr vnitra, Savvas ILIOFOTOU, starosta Strovolosu, a Larkos LARKOU, předseda OPEK. Živou diskusi, která následovala po těchto vystoupeních, moderoval novinář Pavlos PAVLOU. Při pobytu v Nikósii přednesl veřejný ochránce práv i výroční veřejnou přednášku na fakultě ekonomie a řízení kyperské univerzity. Přednáška měla název „Právní stát, demokracie a instituce veřejného ochránce práv ve východní, střední a jihovýchodní Evropě“.

Paní Eliana Nicolaou, kyperská komisařka pro veřejnou správu, pan Diamandouros a pan Andreas Christou, kyperský ministr vnitra. Nikósie, Kypr, 2. březen 2004.

Nakonec p. DIAMANDOUROS přednesl přednášku o úloze evropského veřejného ochránce práv na setkání s kyperskými Řeky a kyperskými Turky, které spoluorganizovali Fórum pro modernizaci společnosti (OPEK) a platforma nevládních organizací kyperských Turků, s názvem „Tato země je naše“. Přednáška se konala v budově velitelství jednotek OSN na Kypru Paláci Ledra v neutrální zóně v Nikósii.

ČESKÁ REPUBLIKA

Ve dnech 21. až 24. března navštívil evropský veřejný ochránce práv Brno a Prahu v České republice.

Dne 22. března po setkání v českém veřejném ochráncem práv Otakarem MOTEJLEM v Brně poobědval p. DIAMANDOUROS se členy Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu. Odpoledne p. DIAMANDOUROS navštívil právnickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně, kde přednesl přednášku o úloze a práci evropského veřejného ochránce práv. Přednášku vyslechlo asi 140 studentů.

Dne 23. března přijala veřejného ochránce práv Zuzka Rujbrová, předsedkyně petičního výboru Poslanecké sněmovny České republiky, její zástupce a vedoucí kanceláře výboru. Odpoledne přijal p. DIAMANDOUROSE Jan RUMIL, místopředseda Senátu České republiky, Jaroslava MOSEROVÁ (významná členka Senátu) a členové Senátu Helena RÖGNEROVÁ a Josef JAŘAB. V podvečer přednesl p. DIAMANDOUROS veřejnou přednášku o své úloze a práci před asi 40 občany v Informačním středisku Evropské unie (EUIC) v Praze. Veřejný ochránce práv byl pozván na večeri náměstkem ministra spravedlnosti České republiky.

Ráno 24. března přijal veřejného ochránce práv Lubomír ZAORÁLEK, předseda Poslanecké sněmovny České republiky. Později dopoledne přivítal p. DIAMANDOUROSE Pavel VOŠALÍK, náměstek ministra zahraničí České republiky.

Pan Diamandouros přednáší studentům Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, Česká republika, 22. březen 2004.

Pan Otakar Motejl, český veřejný ochránce práv, pan Diamandouros a pan Pavel Vošalík, náměstek ministra zahraničních věcí vlády České republiky. Praha, Česká republika, 24. březen 2004.

LOTYŠSKO

Veřejný ochránce práv navštívil Rigu ve dnech 14. až 17. dubna.

P. DIAMANDOUROS se setkal se svým národním kolegou Olafsem BRŮVERSEM, ředitelem lotyšského národního úřadu pro lidská práva, který pomáhal organizovat návštěvu p. DIAMANDOUROSE v Lotyšsku a který doprovázel p. DIAMANDOUROSE na některá jeho setkání s představiteli Lotyšska. Byli mezi nimi Nils MUIŽNIEKS, ministr pro zvláštní určení pro záležitosti integrace do společnosti Lotyšska, Ina DRUVIETE, předsedkyně výboru pro lidská práva a veřejné záležitosti lotyšského parlamentu a další členové výboru, Rihards PĪKS, ministr zahraničí Lotyšska, a Aivars ENDZIŅŠ, předseda Ústavního soudu Lotyšska. P. DIAMANDOUROS se během svého pobytu v Rize setkal také s Andrewem RASBASHEM, vedoucím zastoupení Evropské komise v Lotyšsku.

Pan Diamandouros, pan Olafs Brūvers, ředitel lotyšského Národního úřadu pro lidská práva, a pan Aivars Endziņš, předseda lotyšského ústavního soudu. Riga, Lotyšsko, 16. duben 2004.

S cílem prohloubit uvědomění lotyšských občanů o práci veřejného ochránce práv přednesl p. DIAMANDOUROS veřejnou přednášku s názvem „Práva občanů, možnosti dovolání a Evropský veřejný ochránce práv“ na právnické fakultě v Rize, kterou navštívili studenti školy a představitelé lotyšské občanské společnosti.

LITVA

Po své návštěvě Lotyšska pokračoval evropský veřejný ochránce práv do Vilnius, kde pobýval od 17. do 21. dubna.

P. DIAMANDOUROS zahájil svoji návštěvu setkáním se svým kolegym v úřadu parlamentního veřejného ochránce práv – vedoucím kanceláře veřejného ochránce práv Romasem VALENTUKEVIČIUSEM a ostatními veřejnými ochránci práv Elvyrou BALTUTYTĚ, Rimantė ŠALAŠEVIČIŪTĚ, Kęstutisem VIRBICKASEM a Zitou ZAMŽICKIENĚ. Setkal se s celou řadou vysokých představitelů včetně Česlovase JURŠĚNASE, úřadujícího předsedy Seimas, Petruse AUŠTREVĪČIUSE, náměstka kancléře vlády pro záležitosti EU, Gediminase DALINKEVIČIUSE, předsedy parlamentního výboru pro lidská práva, Vytenise ANDRIUKAITISE, náměstka předsedy Seimas a předsedy výboru pro evropské záležitosti, a Gintarase STEPONAVIČIUSE, člena výboru pro evropské záležitosti. Veřejný ochránce práv měl možnost diskutovat také s Gražinou IMBRASIENĚ, veřejným ochráncem práv pro ochranu práv dětí a zástupkyní Aušrinė BURNEIKIENĚ, litevským veřejným ochráncem práv pro rovné příležitosti. Setkal se i s Zenonasem NAMAVIČIUSEM a Vytautasem SINKEVIČIUSEM, soudci Ústavního soudu Litvy.

Během své návštěvy přednesl p. DIAMANDOUROS veřejnou přednášku v litevské Národní knihovně Martynase Mažvydase s názvem „Budování Evropy soustředěné na občany – úloha evropského veřejného ochránce práv“. Přednášku si vyslechlo přes 50 občanů a zástupců litevské občanské společnosti. P. DIAMANDOUROS přednesl přednášku také na Univerzitě práva Litvy s názvem „Demokracie, odpovědnost a instituce veřejného ochránce práv“, kterou si vyslechlo téměř 200 studentů a výzkumníků. Tato akce byla příležitostí, aby se veřejný ochránce práv setkal s p. Alvydasem PUMPUTISEM, děkanem Univerzity práva Litvy, a dalšími zástupci univerzity. Během svého pobytu ve Vilnius se p. DIAMANDOUROS setkal také s p. Michaelem GRAHAMEM, vedoucím zastoupení Evropské komise v Litvě.

Pan Česlovas Juršėnas, úřadující předseda Seimas (parlamentu) Litvy, pan Romas Valentukevičius, vedoucí úřadu veřejného ochránce práv litevského parlamentu, a pan Diamandouros. Vilnius, Litva, 19. duben 2004.

POLSKO

Ve dnech 28. dubna až 2. května se evropský veřejný ochránce práv zúčastnil řady setkání, přednášek a kontaktů s médii v Polsku.

Pan Diamandouros a pan Andrzej Zoll, veřejný ochránce práv Polska. Varšava, Polsko, 30. duben 2004.

Návštěva byla zahájena večerí, kterou pořádal polský komisař pro ochranu občanských práv Andrzej ZOLL. Mezi účastníky večere byli Maria NOWAKOWSKA, prorektorka Jagelonské univerzity pro výzkum a mezinárodní vztahy, a Fryderyk ZOLL, docent právnické fakulty Jagelonské univerzity.

Dne 29. dubna se p. DIAMANDOUROS setkal s Jackem MAJCHROWSKIM, primátorem Krakova. Poté pokračoval na Jagelonskou univerzitu a její odbor pro výzkum a mezinárodní vztahy, kde

ho přivítala prorektorka Maria NOWAKOWSKA. Veřejná přednáška p. DIAMANDOUROSE na univerzitě s názvem „Právní stát, demokracie a instituce veřejného ochránce práv – evropská perspektiva“ se konala na katedře práva, kde byl hostitelem Fryderyk ZOLL, docent na této katedře. Zúčastnilo se více než 60 studentů.

Dne 30. dubna měl p. DIAMANDOUROS první schůzku ve Varšavě s velvyslancem Brunem DETHOMASEM, vedoucím zastoupení Evropské unie v Polsku, a Toonem STREPPELEM, vedoucím Informační kanceláře Evropského parlamentu. P. DIAMANDOUROS se pak setkal s komisařem pro ochranu občanských práv a s řediteli jednotek a sekčními vedoucími Úřadu komisaře. Po obědě p. ZOLL předsedal setkání s představiteli z celé řady nevládních organizací. P. DIAMANDOUROS, v doprovodu náměstka komisaře pro ochranu občanských práv Jerzyho ŚWIĄTKIEWICZE, se pak sešel s Markem SAFJANEM, předsedou Ústavního tribunálu, Romanem HAUSEREM, předsedou Nejvyššího správního soudu, a Longinem PASTUSIAKEM, předsedou Senátu.

Pan Diamandouros přednáší studentům na evropském fóru Evropské vysoké školy v Natolinu. Natolin, Polsko, 30. duben 2004.

Později večer přednesl p. DIAMANDOUROS veřejnou přednášku „Práva občanů, prostředky k dovolání a Evropský veřejný ochránce práv“ na Evropském fóru kolegia Evropského Natolin Campus. Více než 60 současných a bývalých studentů se zúčastnilo přednášky, kterou uvedl Piotr NOWINA-KONOPKA, prorektor Evropské koleje. Veřejného ochránce práv doprovázel Andrzej ZOLL na oslavy rozšíření na Pilsudského náměstí, kde se setkali s polským prezidentem Aleksanderem KWASNIEWSKIM a předsedy obou komor parlamentu.

Dne 1. května začal den setkáním s polským prezidentem p. Aleksanderem KWASNIEWSKIM, po kterém následoval brunch, který pořádali na počest rozšíření prezident a ministr kultury v Královském paláci ve Varšavě.

RAKOUSKO

Ve dnech 24. a 25. května navštívil veřejný ochránce práv Rakousko.

Dne 24. května se p. DIAMANDOUROS zúčastnil ve Vídni řady setkání s nově zvoleným prezidentem Heinzem FISCHEREM, Andreasem KHOLEM, předsedou dolní sněmovny parlamentu a Franzem FIEDLEREM, předsedou Účetního dvora. Dieter BÖHMDORFER, ministr spravedlnosti, uspořádal na počest p. DIAMANDOUROSE oběd.

Pan Peter Kostelka, předseda správní rady rakouského veřejného ochránce práv, pan Diamandouros a pan Heinz Fischer, rakouský prezident. Vídeň, Rakousko, 24. květen 2004.

Další den se veřejný ochránce práv setkal s Beatou WINKLER, ředitelkou Evropského monitorovacího střediska pro rasismus a xenofobii, a Michaellem REINPRECHTEM, vedoucím Informační kanceláře Evropského parlamentu v Rakousku. Svoji návštěvu p. DIAMANDOUROS zakončil veřejnou přednáškou na téma „Právní stát, demokracie a veřejný ochránce práv“ na Diplomatické akademii ve Vídni, kterou spolupořádaly akademie a zastoupení Evropské komise v Rakousku.

RUMUNSKO

Ve dnech 26. až 28. května navštívil evropský veřejný ochránce práv Rumunsko.

P. DIAMANDOUROSE přivítal rumunský veřejný ochránce práv Ioan MURARU, jeho zástupce Gheorghe IANCU, generální tajemník instituce Niculae LAPA a Andreea ABRUDAN, expertka na zahraniční vztahy. Později odpoledne p. DIAMANDOUROS navštívil Delegaci Evropské komise v Bukurešti, kde ho přijaly Anne de LIGNE, vedoucí sekce PHARE, Raluca PRUNĂ, ředitelka úkolu, a Camelia SUICĂ, vedoucí týmu odpovídající za spravedlnost a vnitřní věci.

Dne 27. května p. DIAMANDOUROS navštívil úřad veřejného ochránce práv, kde se setkal s veřejným ochráncem práv a jeho vyššími pracovníky. Odpoledne se konala návštěva rumunského ministerstva spravedlnosti, kde se p. DIAMANDOUROS sešel se Simonou-Mayou TEODOROIU, státní tajemnicí pro spravedlnost. Dne 28. května navštívil p. DIAMANDOUROS rumunský Ústavní soud, kde ho přivítala generální tajemnice instituce Ruxandra SABĂREĂNU. Návštěvu ukončilo setkání s předsedou Ústavního soudu Nicolaem POPOU.

Pan Ioan Muraru, rumunský Advokát lidu, pan Diamandouros a pan Nicolae Popa, předseda rumunského ústavního soudu. Bukurešť, Rumunsko, 28. květen 2004.

ŘECKO

Od 30. června do 2. července absolvoval p. DIAMANDOUROS řadu setkání, přednášek a kontaktů s médii v Řecku. Řecký veřejný ochránce práv Yorgos KAMINIS ho doprovázel při všech akcích.

Pan Yorgos Kaminis, řecký veřejný ochránce práv, pan Kostas Karamanlis, řecký premiér, a pan Diamandouros. Atény, Řecko, 2. červenec 2004.

Dne 30. června dopoledne se p. DIAMANDOUROS sešel s Prokopisem PAVLOPOULOSEM, ministrem vnitra, veřejné správy a decentralizace. Poté se setkal s Costasem SIMITISEM, bývalým předsedou vlády, a Nicosem CONSTANTOPOULOSEM, vůdcem strany Synaspismos. Odpoledne přijala DIAMANDOUROSE Anna BENAKI-PSAROUDA, předsedkyně ředkého parlamentu, a poté

Aleka PAPARIGHA, generální tajemnice Komunistické strany Řecka, a George KARATZAFERIS, vůdce Strany lidového ortodoxního shromáždění (LAOS).

Večer přednesl p. DIAMANDOUROS veřejnou přednášku v Národní nadaci pro výzkum. Přednáška, kterou pořádaly nevládní organizace „OPEK“, „Paremvassi“ a „Citizens' Movement“, nesla název „Evropský veřejný ochránce práv jako mechanismus na ochranu základních práv evropských občanů“. Další den přednesl p. DIAMANDOUROS veřejnou přednášku v hotelu Esperia Palace. Přednáška, kterou organizovala ELIAMEP (Helénská nadace pro evropskou a zahraniční politiku), se jmenovala „Evropský veřejný ochránce práv, evropská veřejná správa a evropští občané: rozvíjející se vztah“.

Později se p. DIAMANDOUROS setkal s Georgem PAPANDREOU, vůdcem Panhelénského socialistického hnutí (PASOK). Večer se konalo setkání s Kostisem STEFANOPOULOSEM, řeckým prezidentem, v Prezidentském paláci.

Dne 2. července se p. DIAMANDOUROS setkal s Kostasem KARAMANLISEM, řeckým předsedou vlády. Ve stejný den se setkal i s předsedou Státní rady Christosem GERARISEM a vedoucími zastoupení Evropského parlamentu a zastoupení Evropské komise v Aténách Georgem KASIMATISEM a Georgem MARKOPOULIOTISEM.

NIZOZEMSKO

P. DIAMANDOUROS navštívil Nizozemsko (Rotterdam, Haag, Leiden a Nijmegen) ve dnech 15. až 19. září.

Pan Diamandouros a pan Roel Fernhout, veřejný ochránce práv Nizozemska.
Haag, Nizozemsko, 17. září 2004.

V Haagu se p. DIAMANDOUROS sešel se svým národním protějškem Roelem FERNHOUTEM, veřejným ochráncem práv Nizozemska, který ho doprovodil na setkání s Atzo NICOLÁIEM, nizozemským ministrem pro evropské záležitosti, a Pieterem VAN DIJKEM, členem Státní rady a bývalým soudcem Evropského soudu pro lidská práva. Při pobytu v Haagu se p. DIAMANDOUROS také setkal s Lambertem VAN NISTELROOIJEM, poslancem Evropského parlamentu, Hansem BLOKLANDEM, poslancem Evropského parlamentu, Corienou WORTMANN-KOOL, poslankyní Evropského parlamentu, jakož i s Nico WEGTEREM, ředitelem zastoupení Evropské komise

v Nizozemsku, Sjerpem VAN DER VAARTEM, ředitelem Informační kanceláře Evropského parlamentu, a Marion VAN EMDEN, ředitelskou Evropského hnutí v Nizozemsku.

Během svého pobytu v Rotterdamu přednesl veřejný ochránce práv dvě veřejné přednášky: jednu o „Dvojí úloze veřejného ochránce práv“ na 3. konferenci o kvalitě veřejné správy v EU“ a druhou o „Evropském veřejném ochránci práv: ochránci řádné správy“ na právnické fakultě Erasmovy univerzity. Vystoupil také na právnické fakultě Leidenské univerzity na téma „Ústava Evropské unie a úloha evropského veřejného ochránce práv“. Za svého pobytu v Rotterdamu p. DIAMANDOUROS setkal s městským veřejným ochráncem práv Migielem VAN KINDERENEM.

V neděli 19. září se v Nijmegenu p. DIAMANDOUROS a p. FERNHOUT zúčastnili vzpomínky na 60. výročí operace „Market Garden“. Součástí vzpomínkové slavnosti bylo přivítání starostou města Nijmegen na radnici, přehlídka veteránů spojeneckých armád a položení věnců u památníku obětem války. P. DIAMANDOUROS i p. FERNHOUT položili věnce jménem svých institucí.

PORTUGALSKO

Ve dnech 21. až 22. října 2004 navštívil veřejný ochránce práv Portugalsko.

© portugalský veřejný ochránce práv

Pan Diamandouros, pan Henrique Nascimento Rodrigues (druhý zleva), veřejný ochránce práv Portugalska, a jejich spolupracovníci. Lisabon, Portugalsko, 21. říjen 2004.

Během své dvoudenní návštěvy v Lisabonu se veřejný ochránce práv sešel s předsedou vlády Pedrem SANTANA LOPESEM, ministrem zahraničních věcí Antóniem MONTEIRO a ministrem spravedlnosti Josém AGUIAR BRANCEM. Přivítal ho i předseda Parlamentu João MOTA AMARAL, který pořádal oběd, kterého se zúčastnili vysocí parlamentní představitelé prakticky ze všech politických stran. Veřejný ochránce práv měl neformální diskusi s evropským komisařem pro spravedlnost a vnitřní záležitosti Antóniem VITORINEM a zúčastnil se večere, kterou uspořádal portugalský veřejný ochránce práv a kde byli přítomni předseda Nejvyššího správního soudu Manuel Fernando DOS SANTOS SERRA, úřadující předseda Ústavního soudu MOURA RAMOS a bývalý ministr zahraničí a současný poslanec parlamentu Jaime GAMA, společně s Jorgem MIRANDOU z Lisabonské univerzity. Během pobytu veřejného ochránce práv uspořádal pracovní oběd i vedoucí kanceláře Evropského parlamentu Paulo SANDE, kterého se zúčastnili následující portugalské poslanci Evropského parlamentu: za skupinu PPE Assunção ESTEVES, za skupinu PSE Luís Manuel CAPOULAS SANTOS, Fausto CORREIA, António COSTA, Edite ESTRELA, Emanuel JARDIM FERNANDES, Elisa FERREIRA, Ana Maria GOMES, Jamila MADEIRA a za skupinu UEN Ilda FIGUEIREDO a Sérgio RIBEIRO.

S ohledem na svůj cíl oslovit občany vystoupil veřejný ochránce práv na akci, kterou organizovala vedoucí zastoupení Evropské komise v Portugalsku Margarida MARQUES. Přednáška veřejného ochránce práv se jmenovala „Budování Evropy soustředěné na občana: evropský veřejný ochránce práv a Evropská ústava“. Setkání se zúčastnilo víc než 130 lidí, kteří se zapojili do živé diskuse jako je imigrace, diskriminace, přístup ke zdravotní péči a řádná správa. Po setkání následovala recepcce, během které evropský veřejný ochránce práv diskutoval o své práci se zástupci veřejnosti. Druhý den své návštěvy promluvil veřejný ochránce práv na právnické fakultě Lisabonské univerzity na téma „Základní práva v Evropské unii a Evropský veřejný ochránce práv“. Jorge MIRANDA představil veřejného ochránce práv publiku skládajícímu se asi z 50 studentů a učitelů fakulty.

FRANCIE

Ve dnech 1. až 2. prosince 2004 navštívil veřejný ochránce práv Paříž.

Po krátkém dvoustranném setkání s francouzským veřejným ochráncem práv Jean-Paulem DELEVOYEM si evropský veřejný ochránce práv vyměňoval názory s vedoucími útvary úřadu francouzského veřejného ochránce práv, které vede vrchní ředitel Bernard DREYFUS. Potom poobědval s bývalým francouzským veřejným ochráncem práv Bernardem STASIM, během oběda diskutovali o současné úloze STASIHO při budování Vysokého orgánu pro boj proti diskriminaci a na podporu rovnosti ve Francii. Veřejný ochránce práv se poté setkal se státním tajemníkem odpovědným za státní reformu Ericem WOERTHEM a následně s poradkyní předsedy vlády pro evropské záležitosti Pascale ANDREANI. Druhý den své návštěvy se veřejný ochránce práv sešel s Renaudem DENOIXEM DE SAINT-MARC, místopředsedou Státní rady, Jeanem-Claudem COLLIARDEM, členem Ústavní rady, a Claudie HAIGNERE, ministryní pro evropské záležitosti.

Během svého dvoudenního pobytu v Paříži vystoupil veřejný ochránce práv před 35 studenty Institutu politických studií s přednáškou na téma „Evropský veřejný ochránce práv a evropské občanství“. P. Renaud DEHOUSSE představil veřejného ochránce práv a Florence DELOCHE-GAUDEZ, generální tajemnice Evropského fóra učitelů politologie, předsedala této akci. Veřejný ochránce práv měl během svého pobytu také příležitost setkat se s Jeanem-Guyem GIRAUDEM, vedoucím Informační kanceláře Evropského parlamentu v Paříži, a Yvesem GAZZEM, vedoucím zastoupení Evropské komise.

6.3 DALŠÍ KONFERENCE A SETKÁNÍ

Veřejný ochránce práv je stále častěji žádán, aby se zúčastnil konferencí a seminářů v celé Evropě. Diskutuje se celá řada otázek, od snahy EU komunikovat s občany po Ústavu pro Evropu a od návrhu na zřízení nové agentury Unie pro základní práva po možnost zákona o řádné správě pro instituce a orgány EU. Veřejný ochránce práv se velice ochotně a aktivně zúčastňuje těchto setkání, která napomáhají prohlubovat povědomí o jeho práci u klíčových zainteresovaných stran. Když se nemůže účastnit osobně, pověřuje veřejný ochránce práv zastupováním příslušného pracovníka své instituce.

Veřejný ochránce práv dále prohlubuje vědomí o své práci a rozsahu otázek, které řeší, při setkáních s politickými představiteli, členy nevládních organizací, zájmovými skupinami, studenty a občany, abychom jmenovali alespoň některé. Pracovníci veřejného ochránce práv jsou v tomto směru stejně aktivní. V následující části je uveden plný rozsah těchto akcí v roce 2004.

S ÚČASTÍ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Neformální ministerská konference o „Přiblížení Evropy“- Wicklow, Irsko

Ve dnech 6. až 7. dubna se veřejný ochránce práv zúčastnil neformální ministerské konference, kterou organizoval irský státní ministr pro evropské záležitosti Dick ROCHE v hrabství Wicklow

v Irsku. Konference měla název „Přiblížení Evropě“ a zúčastnili se jí ministři a státní tajemníci pro evropské záležitosti ze stávajících, přistupujících a kandidátských států, delegace ze západního Balkánu a představitelé institucí EU. P. DIAMANDOUROS oslovil konferenci po oficiálním zahájení, které provedl ministr ROCHE, a po vystoupeních Pata COXE, předsedy Evropského parlamentu, a Antónia VITORINA, evropského komisaře. Zdůraznil důležitou úlohu, kterou hraje veřejný ochránce práv při posilování práv občanů a při informování občanů o jejich právech. Tímto způsobem, jak řekl, může veřejný ochránce práv pomoci řešit výzvu „přiblížit Evropu“ občanům v rozšířené EU. P. DIAMANDOUROS dále zdůraznil potřebu dávat občanům konkrétní výsledky tak, aby mohli plně využívat svá práva spojená s EU.

Mezinárodní konference na téma „Postavení ústavních soudů po integraci do Evropské unie“ - Bled, Slovinsko

Veřejný ochránce práv se zúčastnil mezinárodní konference na téma „Postavení ústavních soudů po integraci do Evropské unie“, která se konala v Bledu ve Slovinsku od 30. září do 2. října. Konferenci zahájila předsedkyně slovinského Ústavního soudu Dragica WEDAM LUKIČ. Úvodní projevy přednesli Erwan FOUÉRÉ, vedoucí zastoupení Evropské komise ve Slovinsku, Christos ARTEMIDES, předseda Mezinárodní konference evropských ústavních soudů, Didier MAUS, soudce Ústavního soudu v Andoře, Luzius WILDHABER, předseda Evropského soudu pro lidská práva, Vassilios SKOURIS, předseda Soudního dvora Evropských společenství, a p. DIAMANDOUROS.

Poté následovala prezentace zkušeností ústavních soudů některých členských států EU s právním systémem EU. Vystoupili představitelé ústavních soudů Rakouska, Německa a Itálie.

Dne 1. října představili zástupci ústavních soudů České republiky, Litvy, Lotyšska, Maďarska, Polska a Slovinska a zástupci nejvyšších soudů Estonska a Kypru ústavní změny spojené s integrací do EU, úlohu ústavních soudů po integraci do EU a hodnocení jejich připravenosti na nové výzvy.

Dragica WEDAM LUKIČ přednesla závěrečný proslov.

© mezinárodní konference „Úloha ústavních soudů“

Pan Diamandouros hovoří na mezinárodní konferenci „Úloha ústavních soudů po začlenění do Evropské unie“. Bled, Slovinsko, 30. září 2004.

34. zasedání Asser Colloquium o evropském právu - Haag, Nizozemsko

Dne 15. října se p. DIAMANDOUROS zúčastnil 34. zasedání Asser Colloquium na téma „Ústava EU: Nejlepší cesta vpřed?“. P. DIAMANDOUROS se účastnil paralelního zasedání III A o „Demokratickém životě v Evropské unii“ s přednáškou na téma „Evropský veřejný ochránce práv a evropská ústava“. Zasedání předsedala Deirdre CURTIN, vyučující na Utrechtské škole státní správy.

Přednáška na Aténské univerzitě - Řecko

Dne 22. prosince přednesl evropský veřejný ochránce práv přednášku na katedře politologie a veřejné správy Aténské univerzity. Přednáška byla součástí postgraduálního programu evropských a mezinárodních studií katedry. Přednáška veřejného ochránce práv nesla název „Právní stát, demokracie, odpovědnost a instituce veřejného ochránce práv“.

Další

Dne 19. ledna se p. DIAMANDOUROS sešel v Paříži s Noelle LENOIR, francouzskou ministryní pro evropské záležitosti, aby hovořili o řadě administrativních záležitostí týkajících se Úřadu evropského veřejného ochránce práv.

Dne 28. ledna přednesl veřejný ochránce práv veřejnou přednášku na právnické fakultě Univerzity v Udine v Itálii. P. DIAMANDOUROSE přivítal rektor univerzity Furio HONSELL. Přednášku vyslechlo asi 100 osob včetně Maurizia MARESCA, profesora mezinárodního práva, a regionálního veřejného ochránce práv ve Friuli Venezia-Giulia, Cateriny DOLCHER.

Pan Diamandouros se studenty Právnické fakulty Univerzity Udine, Itálie, 28. leden 2004.

Ve stejný den se veřejný ochránce práv sešel s prezidentem italského regionu Friuli Venezia-Giulia Riccardem ILLY. Při tomto setkání představil veřejný ochránce práv Evropský kodex řádného administrativního chování, o který se prezident velmi zajímal. Prezident následně navrhl, aby tento kodex přijala regionální správa Friuli Venezia-Giulia.

Později ve stejný den představil veřejný ochránce práv svoji práci členům Obchodní komory Terstu. Setkání se zúčastnil také veřejný ochránce v TERSTU Alessandro ZANMARCHI.

Dne 29. ledna p. DIAMANDOUROS přednesl přednášku před studenty právnické fakulty Univerzity v Terstu v Itálii. Představil ho Sergio BARTOLE, ředitel katedry právních věd.

Dne 11. února navštívil Úřad evropského veřejného ochránce práv ve Štrasburku García VALLEDOR, ministr pro vnější vztahy v regionální vládě Asturie (Španělsko). Doprovázel ho jeho vedoucí kabinetu Jorge PRADO, Maria Luisa BERGAZ, poslankyně Evropského parlamentu, a Dionisio FERNÁNDEZ, politický poradce skupiny Sjednocené levice v Evropském parlamentu. García VALLEDOR vyjádřil ochotu vlády Asturie předložit regionálnímu parlamentu legislativní návrh na zřízení úřadu veřejného ochránce práv. P. DIAMANDOUROS přivítal tuto iniciativu a nabídl podporu svou i svého úřadu.

Dne 9. března se p. DIAMANDOUROS setkal s několika zástupci Skupiny Evropského parlamentu na podporu postižených (EPDSG) včetně Marie LUIJTEN, Saijy JARVENTAUSTA, Helgeho POULSENA a Philipa SCOTTA. EPDSG, kterou tvoří řada úředníků/zaměstanců Parlamentu zabývající se otázkami postižených, vyjádřila podporu práci veřejného ochránce práv v oblasti integrace postižených osob. Zástupci skupiny uvítali šetření veřejného ochránce práv z vlastní iniciativy v otázce integrace osob s postižením a jeho stanovisko k různým stížnostem týkajícím se integrace postižených dětí v Evropské škole. P. DIAMANDOUROS přednesl přehled svých kroků v této oblasti a vyzval EPDSG, aby poskytovala další informace, které by veřejnému ochránci práv pomohly v jeho šetřeních.

Dne 12. března Péter BÁRÁNDY, maďarský ministr spravedlnosti, společně s Juditou DEMETER, Lipótem HOLTZEM a Istvánem SOMOGYVÁRIM, a Zoltánem TAUBNEREM, maďarským velvyslancem u Rady Evropy, navštívili p. DIAMANDOUROSE ve Štrasburku. Diskutovalo se o řadě otázek včetně spolupráce mezi maďarskými parlamentními komisaři a evropským veřejným ochráncem práv ve světle přistoupení Maďarska k EU.

Dne 25. března přednesl evropský veřejný ochránce práv veřejnou přednášku na fakultě politologie Janovské univerzity v Itálii. P. DIAMANDOUROSE představil Adriano GIOVANNELLI, děkan fakulty. Přednášku vyslechlo asi 70 osob.

Ve stejný den byl p. DIAMANDOUROS hlavním řečníkem na konferenci, kterou organizovala *Società di letture e conversazioni scientifiche* v Janově. Jménem společnosti ho přivítal její předseda Umberto COSTA a Gianpaolo GANDOLFO. P. DIAMANDOUROS hovořil na téma „Právní stát, demokracie a instituce veřejného ochránce práv: Evropská perspektiva“.

Dne 26. března se p. DIAMANDOUROS sešel v Janově s předsedou Rady Ligurie Francescem BUZZONEM a hovořil o úloze evropského veřejného ochránce práv.

Dne 27. března se p. DIAMANDOUROS setkal v Lericu v Itálii se starostou města Lericu Emanuele FRESCEM u příležitosti zahájení činnosti úřadu odpovídajícího za vztahy s veřejností.

Dne 14. září se p. DIAMANDOUROS ve Štrasburku setkal s Tarou NAKAYAMAMOU, Yoshitou SENGOKU, Yukiou EDANO, Okiharu YASUOKOU a Motohiko KONDEM, poslanci japonského parlamentu. Tyto poslance, kteří jsou členy japonského výboru pro výzkum ústavy, doprovázel japonský generální konzul ve Štrasburku Ryuichi SHOJI. Hovořilo se o otázkách spojených s ústavním rámcem Evropské unie a úlohou a prací evropského veřejného ochránce práv.

Dne 16. listopadu vystoupil p. DIAMANDOUROS před více než 100 italskými studenty, kteří byli ve Štrasburku v rámci své dvoudenní návštěvy Evropského parlamentu. Studenti vyhráli soutěž organizovanou Parlamentem, jejímž cílem bylo prohloubit povědomí o EU. Veřejný ochránce práv studentům vysvětlil svoji úlohu a odpovídal na řadu otázek o své práci.

Dne 10. prosince u příležitosti své účasti na konferenci v Istanbulu v Turecku navštívil p. DIAMANDOUROS Jeho nejvyšší svatost Bartoloměje, arcibiskupa Konstantinopole, Nového Říma a ekumenického patriarchu ortodoxní křesťanské církve.

S ÚČASTÍ PRACOVNÍKŮ ÚŘADU VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Akce a setkání

Dne 24. února se Olivier VERHEECKE, hlavní právní poradce, sešel s Anarem CAHANGIRLIM a Anarem KARIMOVEM z ázerbájdžánské mise při EU, aby hovořili o spolupráci mezi nově zřízeným úřadem veřejného ochránce práv v Ázerbájdžánu a evropským veřejným ochráncem práv.

Dne 13. května navštívil Kostas KOURTIKAKIS, doktorand Pittsburské univerzity v USA, bruselskou kancelář evropského veřejného ochránce práv, aby získal rozhovor s pracovníkem úřadu veřejného ochránce práv odpovědným za komunikaci přes internet Benem HAGARDEM a jeho pracovníci pro tisk a informace Rositou AGNEW o evropské síti veřejných ochránců práv. P. KOURTIKAKIS poté odjel do Štrasburku, kde hovořil s veřejným ochráncem práv, vedoucím právního odboru Ianem HARDENEM a pracovníkem právního odboru Peterem BONNOREM. Tyto rozhovory byly zaměřeny na úlohu evropské sítě veřejných ochránců práv při zajišťování správného zavádění zákonů EU na úrovni členských států.

Dne 1. října Olivier VERHEECKE odpověděl na otázky o práci veřejného ochránce práv, které položil Alexandros TSADIRAS, bývalý stážista v úřadu veřejného ochránce práv a doktorand na Oxfordské univerzitě. Dne 8. října p. VERHEECKE k podobnému rozhovoru sešel s Neeltje SMITSKAMP, studentkou Amsterdamské univerzity.

Dne 5. října Ian HARDEN a Rosita AGNEW odcestovali do Amsterdamu na neformální ministerskou konferenci na téma „Přiblížení Evropy“. Toto setkání bylo pokračováním prvního zasedání na toto téma, které se konalo ve Wicklow v Irsku v dubnu 2004. Svolal ji nizozemský ministr pro evropské záležitosti Atzo NICOLAÏ, s cílem odpovědět na otázku, jak umožnit, aby se občané cítili více zapojeni do záležitostí Evropy, a to zejména s ohledem na nadcházející referenda o evropské ústavě. Setkání se zúčastnili ministři nebo státní zaměstnanci ze všech 25 členských států a kandidátských zemí. Zúčastnili se i komisaři António VITORINO a Margot WALLSTRÖM a předseda Evropského parlamentu Josep BORRELL. Setkání moderoval bývalý předseda Evropského parlamentu COX. Veřejný ochránce práv se nemohl osobně zúčastnit, ale jeho přednášku s názvem „Přiblížení Evropy – příležitosti, které nabízí Ústava“ dostali všichni účastníci a tisk. Setkání bylo přístupné veřejnosti.

Dne 23. listopadu přijal Olivier VERHEECKE v bruselské kanceláři Sinise RODINA, profesora ústavního práva a evropského práva ze Záhřebské univerzity, který byl na návštěvě evropských institucí v rámci „programu pro návštěvníky Evropské unie“.

Ve dnech 6. - 7. prosince pořádala švédská Agentura pro veřejnou správu neformální setkání odborníků s cílem diskutovat o perspektivě správního zákona pro EU a zvážit možnost budoucího Evropského správního prostoru. Setkání se zúčastnilo více než 50 osob, včetně státních zaměstnanců a členů akademických obcí z celé Evropy. Ian HARDEN a Rosita AGNEW zastupovali úřad evropského veřejného ochránce práv. Během zasedání první den na téma „Regulace řádné správy v institucích EU: zkušenosti a potenciál čl. III odst. 398“ promluvil p. HARDEN o Evropském kodexu řádného administrativního chování. Tématem druhého dne byla „Integrace správ členských států: Může vzniknout cestovní mapa pro Evropský správní prostor?“.

Dne 9. prosince přijal v bruselském úřadu Olivier VERHEECKE Lodewijka BOSE, obchodního tajemníka stálého zastoupení Nizozemska při EU a poskytl mu informace o možnosti podniků podat stížnost evropskému veřejnému ochránci práv.

Dne 15. prosince se Olivier VERHEECKE zúčastnil panelové diskuse na vysoké úrovni na téma „Navrhovaná agentura EU pro lidská práva: příležitost pro důslednou politiku v oblasti lidských práv“, kterou organizovala bruselská skupina „The Centre“. Diskusi předsedal Walter VAN GERVEN, bývalý generální advokát při Evropském soudním dvoře a přednášející na Katolické univerzitě v Lovani. V diskusi vystoupili Jonathan FAULL, generální ředitel GŘ Spravedlnost, svoboda a bezpečnost Evropské komise, Jorg POLAKIEWICZ z Rady Evropy a Alpha CONNELLY,

nejvyšší výkonná představitelka irské Komise pro lidská práva. Po jednotlivých přednáškách následovala živá diskuse.

Skupinové prezentace

V roce 2004 vysvětloval p. DIAMANDOUROS a pracovníci jeho úřadu úlohu a práci veřejného ochránce práv těmto skupinám:

Leden

- Skupina studentů z *Hochschule Magdenburg-Stendal*, Německo;
- Skupina studentů z *Institut des Hautes Etudes Européennes* Univerzity Roberta Schumana ve Štrasburku, Francie;

Únor

- 50 studentů v doprovodu Willema BONEKAMPA z Univerzity v Twente, Nizozemsko;
- 10 představitelů nevládních organizací z Lotyšska;
- 40 studentů pod vedením Michaela McKEEVERA z Trinity School of Nottingham, Spojené království;
- Státní úředníci z německé Federální akademie veřejné správy. Tuto skupinu doprovázela vedoucí semináře Christiane BÖDDING;

Březen

- 10 vyšších státních úředníků se zúčastnilo semináře, který organizovala francouzská *Ecole Nationale d'Administration* (ENA) ze Štrasburku ve Francii;
- 7 státních úředníků z odboru pro záležitosti EU dánského parlamentu;
- 50 studentů z Evropské asociace studentů práv (ELSA) z Padovy v Itálii;
- Členové *Club des médiateurs du service public* v Paříži. Toto setkání organizoval veřejný ochránce práv společnosti RATP (organizace pařížské veřejné dopravy) Cyrille DE LA FAYE;
- Skupina studentů Univerzity jižního Dánska z Odense;
- 45 studentů z *Technische Universität Chemnitz*, Německo, v rámci cesty do Štrasburku organizované společností *Bildungswerk Sachsen der Deutschen Gesellschaft e.V.* Účastníky doprovázela Elke FEILER z *Bildungswerk*;

Duben

- 45 studentů, které doprovázel jejich učitel p. GRAF, z *Staatliche Berufsschule Landsberg am Lech*, Bavorsko, Německo;
- 50 studentů z *Europa-Institut* Univerzity v Saarbrückenu, Německo. Studenty doprovázely pí. HÖRRMANN a pí. ELSNER z *Europa-Institut*;
- 17 žáků z italského regionu Agrigento. Cesta do Štrasburku byla nabídnuta vítězům soutěže na téma „Evropská identita“;
- 27 rumunských stážistů, kteří se zúčastnili semináře o veřejné správě v *Ecole Nationale d'Administration* (ENA) ve Štrasburku ve Francii;
- 50 účastníků výroční konference Evropské informační asociace ve skotském Edinburgu. Konference se jmenovala „Mění se Evropa: výzvy a příležitosti pro profesionála v informatice“;

- 50 účastníků na evropském semináři International Kolping Society. Tento seminář vedl Anton SALESNY;

Květen

- 20 studentů z Univerzity Eberharda Karla v Tübingenu v Německu. Tuto návštěvu zorganizoval Rudolf HRBEK;
- Skupina 16 úředníků z různých asijských zemí, kteří byli účastníky kurzu organizovaného *Centre des Etudes Européennes de Strasbourg*. Tuto skupinu doprovázel Felix MÜLLER;
- 35 studentů ze střední a východní Evropy v rámci návštěvy, kterou organizovala Elke FEILER z *Bildungswerk Sachsen der Deutschen Gesellschaft e.V.*; pí. FEILER zorganizovala i návštěvu 35 zástupců profesních svazů a podnikatelů Saska, aby si vyslechli informace o práci veřejného ochránce práv;
- 34 členů sociálně demokratické strany z dánské Kodaně;
- 30 studentů z Univerzity Viadrina, Frankfurt nad Odrou, Německo;
- 30 studentů střední pedagogické školy v německém Herne v rámci semináře, který organizovala *Karl-Arnold-Stiftung* v Königswinteru;
- Účastníci dvoudenní akce s názvem „Seminář o peticích a právech občanů EU“, kterou organizovalo GŘ Evropské komise pro rozšíření (úřad TAIEX) pro poslance nových členských států, Rumunska, Bulharska a Turecka;
- 30 návštěvníků ze švédské Agentury pro krizové řízení, které doprovázela Ing. Marie PERSSON z agentury;
- 30 státních úředníků ze španělského Aragonoska, kteří se zúčastnili semináře organizovaného Evropským ústavem pro veřejnou správu (EIPA);

Červen

- Účastníci dvoudenního semináře „Podpora konkurenceschopnosti kvalitou veřejné správy“, který organizoval Evropský institut veřejné správy (EIPA);
- 50 studentů z postupimské univerzity v Německu v doprovodu p. Eckarta KLEINA;
- Skupina studentů politologie v doprovodu docentky Francescy VASSALLO ze *Southern Maine University* z USA;
- Skupina 23 osob, mezi kterými byly členové dozorčí rady *Volksbank Bühl*, Německo. Skupinu doprovázel Klaus GRAS;
- Účastníci „Semináře o peticích a právech občanů EU“, který organizovalo GŘ Evropské komise pro rozšíření (úřad TAIEX) pro bulharské poslance a bulharské experty v Komisi;
- Účastníci semináře „Lidská práva a Evropská unie“ v Londýně, který organizovaly společně *Justice*, *Monckton Chambers* a *Doughty Street Chambers*;
- 30 členů klubu Kiwanis z německého Offenburgu;
- 50 žáků z rakouského Badenu;

Červenec

- 30 francouzských právníků při studijním dni s názvem *Entretiens communautaires*. Tuto akci organizovala *Délégation des Barreaux de France* v Bruselu;
- 35 zástupců ministerstva školství německého regionu Mittelfranken;

Září

- 40 studentů, kteří se zúčastnili semináře pořádaného *Karl-Arnold-Stiftung* v německém Königswinteru. Studenty doprovázel Benjamin WITTEKIND;
- Skupina návštěvníků ze Státního úřadu pro písemná a telefonická podání Čínské lidové republiky;
- 30 státních úředníků z různých německých ministerstev při návštěvě Bruselu, kterou organizovala *Bundesakademie für Öffentliche Verwaltung*;
- 30 sekretářek pracujících ve školách v Porýní-Vestfálsku v rámci semináře, který organizovala *Karl-Arnold-Stiftung* v Königswinteru;

Říjen

- Studenti, kteří se zúčastnili 19. zasedání Evropského institutu pro veřejné záležitosti a lobbying (EIPAL) v Bruselu;
- 30 účastníků semináře, který organizovala *Karl-Arnold-Stiftung* v Königswinteru;
- 20 členů německé skupiny z *Bildungswerk für Demokratie, soziale Politik und Öffentlichkeit*;
- Skupina návštěvníků z řeckých Info-Points;
- 25 osob pracujících pro Křesťansko-demokratickou unii v Německu v rámci semináře, který organizovala *Karl-Arnold-Stiftung* v Königswinteru;

Listopad

- Účastníci konference v Budapešti na téma „Svoboda informací dnes a zítra“. Konferenci zorganizoval Open Society Archive a maďarský komisař pro ochranu údajů a svobodu informací Attila PÉTERFALVI.
- 60 členů *Club Europe* vedených Pascalem MANGINEM, atašé starosty Štrasburku pro evropské a mezinárodní záležitosti ve Francii;
- 120 účastníků semináře strany AKEL v Nikósii na Kypru;
- 30 státních zaměstnanců a novinářů z Řecka, které pozvala poslankyně Evropského parlamentu Maria MATSOUKA, místopředsdkyně petičního výboru;
- 25 zaměstnanců německé Křesťansko-demokratické unie v rámci semináře, který organizovala *Karl-Arnold-Stiftung* v Königswinteru;
- Skupina vyšších státních zaměstnanců z Chorvatska v rámci semináře, který organizovala *Ecole Nationale d'Administration* (ENA), Štrasburk, Francie;

Prosinec

- Výzkumní pracovníci specializující se na správní právo na semináři, který organizoval Jacques ZILLER z Evropského univerzitního institutu ve Florencii v Itálii.

6.4 VZTAHY SE SDĚLOVACÍMI PROSTŘEDKY

Sdělovací prostředky hrají zásadní úlohu při posilování dopadu reaktivní i proaktivní práce evropského veřejného ochránce práv. Tím, že pokrývají jeho činnost v oblasti řešení stížností

a komunikace, pomáhají tisk, rozhlas i elektronická média informovat občany o službách, které evropský veřejný ochránce práv poskytuje. Stejně důležitá je pozornost, kterou sdělovací prostředky věnují případům, kde je třeba vyvolat určitý tlak veřejnosti, jedná se zejména o případy, u kterých veřejný ochránce práv cítí nutnost předložit kritickou poznámku, návrh doporučení nebo zvláštní zprávu Parlamentu. V takových případech mohou média pomoci zdůraznit význam případu, a tak vyvíjet tlak na instituci nebo orgán, aby našel pro občana řešení. A konečně je čas od času veřejný ochránce práv vyzván, aby sdělovacím prostředkům předložil své priority a názory a zdůvodnil, proč je prosazuje.

Kontakty veřejného ochránce práv s médii zahrnují vše od rozhovorů po tiskové konference a od článků po tiskové zprávy. Tyto iniciativy mohou být spojeny s nějakou důležitou událostí, např. předložením výroční zprávy petičnímu výboru Evropskému parlamentu, nebo přímo se šetřením veřejného ochránce práv. Každý kontakt umožňuje veřejnému ochránci práv odpovídat na otázky o své úloze, vysvětlovat své názory na klíčové otázky, zdůraznit své priority a nastínit své cíle.

Veřejný ochránce práv vydal v r. 2004 třicet čtyři tiskových zpráv, tedy jednu každých 11 dnů. Tyto tiskové zprávy, které obdrželi novináři a zainteresované strany v celé Evropě, pomohly zvýšit povědomí o nejvýznamnějších případech, které se ten rok šetřily. Byly mezi nimi, mimo jiné, problémy s manipulací s radioaktivním materiálem v Institutu Evropské komise pro transuranové prvky v Německu, integrace lidí s postižením v Evropské komisi a možné nedostatky OLAF při šetření údajných podvodů.

Veřejný ochránce práv poskytl v roce 2004 více než 40 rozhovorů zástupcům tisku, rozhlasu a elektronickým médiím ve Štrasburku, Bruselu a během svých informačních cest i jinde. Prezentoval také svoji práci a odpovídal na otázky na tiskových konferencích, informativních schůzkách, setkáních a při obědích. V této části je uveden seznam rozhovorů, které poskytl evropský veřejný ochránce práv a jeho pracovníci v roce 2004 a který zahrnuje i řadu mediálních akcí organizovaných během tohoto roku.

- Dne 8. ledna poskytl veřejný ochránce práv rozhovor Cai RIENÄCKEROVI, novináři z německé veřejnoprávní rozhlasové stanice *ARD*. Otázky se týkaly priorit veřejného ochránce práv, úspěšně vyřešených případů v Německu a spolupráce s národním a regionálními veřejnými ochránci práv a podobnými orgány.
- Dne 13. ledna poskytl veřejný ochránce práv rozhovor Lise LANCON pro *Strasbourg Magazine*. Novinářka kladla obecné otázky o práci veřejného ochránce práv, jako je počet a druh stížností, které řeší, a co se dělá pro zvýšení povědomí o veřejném ochránci práv.
- Dne 14. ledna měl italský novinář Paolo MAGAGNOTTI rozhovor s p. DIAMANDOUROSEM pro krátký dokumentární pořad o úloze evropského veřejného ochránce práv, který se bude vysílat v Itálii i jinde.
- Dne 15. ledna poskytl veřejný ochránce práv telefonní rozhovor Tině SPILIOTI z kyperského týdeníku *Neos Typos*. Pí. SPILIOTI se ptala veřejného ochránce práv na jeho práci, a to zejména ve vztahu k přistupujícím zemím.
- Dne 26. ledna poskytl veřejný ochránce práv v rámci své informační cesty do Slovinska rozhovor slovinské veřejnoprávní televizi. P. DIAMANDOUROS odpovídal na otázky o úloze evropského veřejného ochránce práv a jeho vztahu se slovinským veřejným ochráncem lidských práv Matjažem HANŽEKEM.
- Dne 27. ledna organizoval úřad slovinského veřejného ochránce práv tiskovou konferenci při příležitosti ukončení návštěvy evropského ochránce práv. Zúčastnilo se jí asi 15 novinářů a kladli otázky týkající se kvality správy v EU a reakcí správy na šetření veřejného ochránce práv. Chtěli také slyšet příklady stížností, které evropský veřejný ochránce práv šetří.
- Později téhož dne poskytl veřejný ochránce práv rozhovor Uršce MLINARIČ z celostátního slovinského deníku *Večer*, Barbaře KUŽNIK celostátního rozhlasu a Tanje TAŠTANOSKA z týdeníku *Žurnal*.

- Dne 29. ledna se evropský veřejný ochránce práv a regionální veřejný ochránce práv ve Friuli Venezia-Giulia Caterina DOLCHER zúčastnili tiskové konference, kterou organizovala Regionální rada v Terstu v Itálii. Při té příležitosti p. DIAMANDOUROS odpovídal na otázky od Pietra COMELLIHO z *Il Piccolo*, Luciana SANTINA z *Messaggero Veneto*, pí. Sonii SICCO, z *ANSA*, Alvisi SFORZY z *Antenna 3*, Ducci PUGLIESE z *LUXA TV* a Pierpaola DOBRILLA z *CENTRO TV Friuli Venezia-Giulia*.
- Dne 11. února Olivier VERHEECKE, hlavní právní poradce, poskytl živý rozhovor pí. SIMONOT z bruselského rádia *BFM* o rozhodnutí veřejného ochránce práv k politice evropského parlamentu o kouření v jeho prostorách.
- Dne 19. února se v rámci své informační cesty na Slovensko evropský veřejný ochránce práv a Pavel KANDRÁČ, veřejný ochránce práv, zúčastnili tiskové konference v prostorách Kanceláře Národní rady Slovenské republiky, které předsedal Azelio FULMINI, vedoucí Kanceláře Evropského parlamentu na Slovensku.
- Dne 1. března uspořádal p. DIAMANDOUROS tiskovou konferenci v Úřadu komisařky pro státní správu Kypru Eliany NICOLAOU. Zúčastnilo se asi 15 novinářů.

Pan Diamandouros a paní Eliana Nicolaou, kyperská komisařka pro veřejnou správu, hovoří na tiskové konferenci. Nikósie, Kypr, 1. březen 2004.

- Tentýž den poskytl p. DIAMANDOUROS 35-minutový televizní rozhovor novináři Kyriakosu PIERIDESI z *Cyprus Broadcasting Corporation (CYBC)*. *CYBC* také snímala přednášku, kterou přednesl p. DIAMANDOUROS 3. března na setkání s kyperskými Řeky a Turky, které spoluorganizovaly Fórum pro modernizaci společnosti (OPEK) a platforma nevládních organizací kyperských Turků „Tato země je naše“. Obě akce byly odvysílány jako součást jednoho programu o úloze evropského veřejného ochránce práv.
- Dne 2. března poskytl p. DIAMANDOUROS rozhovor různým televizním a rozhlasovým stanicím v úřadu kyperského ministra pro vnitřní záležitosti Andrease CHRISTOUA.
- Dne 9. března udělala Cristina CARPINELLI, novinářka z italského *Radio 24*, rozhovor s p. DIAMANDOUROSEM pro program o záležitostech EU, který se vysílá každý týden.
- Dne 11. března měl Miguel ADROVER, producent *Europa 2004* pro španělskou veřejnoprávní televizi *TVE*, rozhovor s veřejným ochráncem práv. Účelem rozhovoru bylo informovat španělskou veřejnost o úloze veřejného ochránce práv.

- Dne 11. března poskytla Rosita AGNEW, pracovnice pro tisk a komunikace, telefonní rozhovor Christophu NONNENMACHEROVI z *Strasbourg Magazine*. Novinář se ptal na komunikační aktivity evropského veřejného ochránce práv.
- Dne 24. března zakončil veřejný ochránce práv svoji cestu do České republiky tiskovou konferencí v Informačním středisku Evropské unie (EUIC) v Praze. Akce se zúčastnilo asi 15 osob a po ní následovala řada dvoustranných rozhovorů s veřejným ochráncem práv.
- Dne 27. března představil evropský veřejný ochránce práv svoji práci novinářům, na setkání, které organizoval Úřad předsednictva Rady v italské Ligurii.
- Dne 31. března měla Luísa GODINHO z portugalské veřejnoprávní televize RTP2 rozhovor s p. DIAMANDOUROS jako součást série rozhovorů, které budou vysílány po ukončení voleb do Evropského parlamentu v roce 2004. Pí. GODINHO požádala p. DIAMANDOUROSE, aby nastínil hodnotu své práce pro občany, uvedl hlavní problémy, které musí veřejný ochránce práv řešit, a vysvětlil svoji představu budoucnosti instituce.
- Dne 16. dubna uspořádal evropský veřejný ochránce práv tiskovou konferenci na Litevském národním úřadu pro lidská práva v Rize. Po vystoupení veřejného ochránce práv o jeho mandátu a práci následovala živá diskuse, kde více než desítka novinářů pokládala řadu otázek na nejrůznější témata. Byly to otázky týkající se pracovního vytížení veřejného ochránce práv, spolupráce s národními a regionálními veřejnými ochránci práv, šetření pro porušení zákonů Společenství na národní úrovni, otázek korupce a jazykové politiky.
- Po tiskové konferenci poskytl veřejný ochránce práv rozhovor litevskému listu *Lauku Avize* a ruskojazyčnému časopisu *YAC*.
- Dne 19. dubna poskytl veřejný ochránce práv rozhovor pí. Danutė JOKUBĚNIENĚ z litevského časopisu *Ekstra*.
- Dne 20. dubna poskytl veřejný ochránce práv rozhovor ve Vilniusu pí. Austė STOŠKUTĚ pro časopis *Euro-Integration News*.
- Dne 21. dubna pořádal veřejný ochránce práv tiskovou konferenci v litevském *Seimas* (parlament). Po krátkém zhodnocení své návštěvy v Litvě odpovídal veřejný ochránce práv na otázky o svém počtu řešených případů, povaze stížností, spolupráci s litevskými veřejnými ochránci práv a o tom, jaké stížnosti očekává z Litvy po přistoupení.
- Po tiskové konferenci poskytl veřejný ochránce práv rozhovor pí. Jūratė NEDVECKAITĚ z litevského týdeníku *Laikas*.
- Dne 26. dubna se veřejný ochránce práv zúčastnil tiskové konference s novináři při příležitosti publikování *Výroční zprávy za rok 2003*. Zúčastnilo se osm novinářů: Aine GALLAGHER, *Reuters*, Johanna VESIKALLIO, *Finská tisková agentura*, Tobias BUCK, *Financial Times*, Brandon MITCHENER, *The Wall Street Journal Europe*, Hans-Martin TILLACK, *Stern*, Marcello FARAGGI, *Media/ARTE*, Brian BEARY, *European Report*, a Triadafilos STANGOS, řecká televize *ERT*. P. DIAMANDOUROS zdůraznil nejdůležitější události pro evropského veřejného ochránce práv a občany v roce 2003 a odpověděl na otázky týkající se jeho výroční zprávy.
- Krátce před tiskovou konferencí poskytl veřejný ochránce práv rozhovor Charlotte HJORTH z *Europe-By-Satellite*, televizní zpravodajské agentury EU. Otázky pí. HJORTH se zaměřily na hodnotu instituce pro občany.

Pan Diamandouros hovoří na tiskové konferenci. Vilnius, Litva, 21. duben 2004.

- Ještě 26. dubna poskytl evropský veřejný ochránce práv rozhovor Triadafilosu STANGOSovi, novináři pracujícímu pro řeckou televizi *ERT* a evropský program *Eurocentrics*. Rozhovor se soustředil na práci veřejného ochránce práv v roce 2003 a priority p. DIAMANDOUROSE v jeho úřadu.
- Později tentýž den poskytl veřejný ochránce práv další televizní rozhovor – tentokrát pro estonskou televizi. Novinář Mr Indrek TREUFELDT se ptal na to, co mohou občané Estonska očekávat od jeho úřadu a jak mohou podávat stížnosti.
- Dne 30. dubna pořádal p. DIAMANDOUROS tiskovou konferenci ve Varšavě, kterou řídil polský Komisař pro ochranu lidských práv Andrzej ZOLL. Zúčastnila se více než desítka novinářů zastupujících hlavní deníky, časopisy, televizi a rozhlas. P. DIAMANDOUROS prezentoval svoji práci a důvody návštěvy v Polsku. Následné otázky se týkaly typu stížností, které evropský veřejný ochránce práv obdržel, průměrné doby na vyřešení stížnosti, Kodexu řádného úředního chování a toho, jak evropský veřejný ochránce práv určuje, co je nesprávný úřední postup.
- Po tiskové konferenci následovaly rozhovory s Małgorzatou BORKOWSKOU z časopisu *Trybuna* Marzenou KAWA z televizního kanálu *TVP3*.
- Dne 6. května poskytl evropský veřejný ochránce práv rozhovor Leovi LINDERovi z *Leo Linder Filmproduktion* pro vzdělávací film pro německé studenty s názvem „Návod k použití pro Evropu“. Rozhovor se soustředil na příspěvek evropského veřejného ochránce práv k přiblížení Evropy občanům. P. LINDER nafilmoval i pracovníky úřadu veřejného ochránce práv při práci a profil případu německého občana, kterému byl odmítnut pobyt v Lucembursku.
- Dne 6. května přednesl José MARTÍNEZ ARAGÓN, hlavní právní poradce, přednášku o úloze evropského veřejného ochránce práv před skupinou 20 novinářů z různých zemí účastnících se Evropských týdnů komunikace, které pořádala Katolická univerzita v Lyonu.
- Při své návštěvě v turecké Ankaře ve dnech 11. a 12. května p. DIAMANDOUROS informoval novináře z televizní stanice *NTV*, celostátního rozhlasu *TRT*, deníku *Yani Safek* a tiskových agentur *Anadolu*, *Anka* a *Cihan*. P. DIAMANDOUROS odpovídal na otázky o kompetenci veřejného ochránce práv, požadavcích, které musí člověk splnit, aby mohl být zvolen veřejným ochránce práv, a vazbě mezi návrhem zřídit v Turecku úřad veřejného ochránce práv a žádostí Turecka o členství v EU.

- Dne 27. května se prezentace p. DIAMANDOUROSE před skupinou pracovníků rumunského úřadu veřejného ochránce práv o úloze a důležitých výsledcích evropského veřejného ochránce práv zúčastnil novinář z listu *România Liberă*. Po skončení přednášky p. DIAMANDOUROSE položil novinář řadu otázek o rozsahu pravomocí evropského veřejného ochránce práv a právech rumunských občanů v EU.
- Dne 30. června během své oficiální cesty do Řecka p. DIAMANDOUROS a Nicos CONSTANTOPOULOS, vůdce strany Synaspismos, poskytli společný rozhovor tisku.
- Později v tentýž den uspořádal p. DIAMANDOUROS tiskovou konferenci pro skupinu 15 novinářů z Asociace zahraničního tisku v Aténách.
- Dne 1. července uspořádal p. DIAMANDOUROS tiskovou konferenci v úřadu řeckého veřejného ochránce práv v Aténách, kde také poskytl rozhovor Iliasu BENEKOSovi, novináři z řeckého listu *Imerisia*.
- Později tentýž den poskytli p. DIAMANDOUROS a George PAPANDREOU, vůdce Panhelénského socialistického hnutí (PASOK) společný rozhovor novinářům na půdě řeckého parlamentu.
- Dne 19. července poskytl veřejný ochránce práv rozhovor Toivo TÄNAVSUU, novináři z celostátního estonského deníku *Eesti Päevaleht*. P. TÄNAVSUU se tázal p. DIAMANDOUROSE, jak může evropský veřejný ochránce práv zlepšit život občanů, jaké jsou jeho vztahy s jeho národními protějšky a na stížnosti z Estonska, které byly podány do tohoto data.
- Dne 9. září hovořila Marie CAOUCETTE z kanadského deníku *Le Soleil* s veřejným ochráncem práv v Quebec City. Rozhovor se konal po zásadním vystoupení veřejného ochránce práv na 8. světové konferenci institutu mezinárodního veřejného ochránce práv, kde se zabýval otázkou „Může uznávání práv a svobod jednotlivce přežít tlaky na posílení bezpečnosti?“.
- Dne 16. září poskytl p. DIAMANDOUROS rozhovor v Rotterdamu p. Fritsu BALTESENOVI z nizozemského listu *NRC Handelsblad*.
- Dne 14. října představil evropský veřejný ochránce práv svoji práci 17 novinářům z Finska, Švédska, Islandu a Norska. Prezentace byla součástí školícího semináře, který organizovalo Středisko severské žurnalistiky se sídlem v Århusu. Během setkání odpovídal veřejný ochránce práv na otázky týkající se jeho reaktivní role při šetření stížností a jeho proaktivní role, především jeho činnosti v oblasti komunikace.
- Dne 20. října vedla rozhovor s p. DIAMANDOUROSEM Anja VOGEL pro program „L'Europe au quotidien“ na francouzském rádiu *France Info*.
- Dne 21. října poskytl evropský veřejný ochránce práv rozhovor Joaně FERREIRA DA COSTA pro portugalský celostátní deník *O Público*. Novinářka se zajímala o hlavní typy stížností, které veřejný ochránce práv řeší, důvody, proč by měli občané radši využívat služeb veřejného ochránce práv než se obracet na soud, a míru vlivu veřejného ochránce práv na instituce EU. Veřejný ochránce práv doložil svoji práci řadou stížností, které obdržel z Portugalska.
- Později téhož dne poskytl veřejný ochránce práv rozhovor novinářům Martinu CABRALOVI a Nunovi ROGEIROVI z portugalské 24-hodinové zpravodajské sítě *SIC Noticias* pro program „Společnost národů“ (Society of Nations). Veřejný ochránce práv velmi živě popsal svoji práci, hájil důležitost obrany práv občanů a zdůrazňoval svoji podporu Ústavě pro Evropu.
- Dne 22. října zahájil veřejný ochránce práv den rozhovorem s Paulem PENOU ze zpravodajského časopisu *Visão*. Novinář se soustředil na názory veřejného ochránce práv na citlivou otázku vyvažování potřeby zajištění bezpečnosti veřejnosti s ochranou svobod jednotlivce.
- Tentýž den poskytl veřejný ochránce práv krátký rozhovor novináři z portugalské rozhlasové stanice *Radio Renascença*, který se zajímal zejména o práci veřejného ochránce práv v oblasti diskriminace.

- Dne 16. listopadu se veřejný ochránce práv zúčastnil pracovního oběda, který organizoval Press Club ze Štrasburku. Hlavním řečníkem na akci byla francouzská ministryně pro evropské záležitosti Claudie HAIGNERE. Ministryně vyzvala veřejného ochránce práv, aby informoval posluchače o svých názorech na Ústavu pro Evropu. Veřejný ochránce práv se soustředil na důležitost Charty základních práv a zdůraznil, že bude tvrdě pracovat na prohloubení povědomí o chartě mezi občany. Oběda se zúčastnilo asi 40 osob včetně novinářů, poradců a členů akademické obce. Akci předsedal Daniel RIOT, evropský editor *France 3*.
- Rovněž 16. listopadu oslovil veřejný ochránce práv 10 novinářů z *Radio France* na školícím semináři, který organizoval Quentin DICKINSON, vedoucí pro evropské záležitosti na této stanici. Novináři přijeli z různých částí Francie a trávili týden ve Štrasburku, aby se poučili o práci evropských institucí. Veřejný ochránce práv vysvětlil svoji úlohu a předložil příklady stížností, které mu zaslali francouzští občané a organizace.
- Dne 17. listopadu poskytl veřejný ochránce práv rozhovor Alexu TAYLORovi pro televizní program s názvem *Vivre en Europe*. Tento program, který se zabývá konkrétními evropskými tématy se vysílá jednou měsíčně na televizním kanálu Francouzského národního shromáždění. P. TAYLOR požádal veřejného ochránce práv, aby občanům vysvětlil svoji práci a uvedl příklady francouzských případů, které řešil.
- Dne 22. listopadu při příležitosti prezentace Výroční zprávy veřejného ochránce práv za rok 2003 v Evropském parlamentu poskytl Olivier VERHEECKE živý rozhovor Françoisi KIRCHOVI z bruselského rádia *BFM* v rámci programu s názvem *12-13 Europe*.
- Dne 1. prosince poskytl veřejný ochránce práv televizní rozhovor Caroline DE CAMARET pro kanál *Public Sénat* pro program s názvem „*Paroles d'Europe*“. Novinářka požádala veřejného ochránce práv, aby vysvětlil svoji práci a poskytl konkrétní příklady případů, které řešil. Ptala se na dopad Ústavy pro Evropu na práci evropského veřejného ochránce práv a na občany obecně.
- Dne 2. prosince poskytl p. DIAMANDOUROS společně s francouzským veřejným ochráncem práv p. Jeanem-Paulem DELEVOYEM rozhovor redaktorovi z *Les Annonces de la Seine* Jeanu-René TANCREDÉMU. Novinář se zajímal o výsledky činnosti instituce veřejného ochránce práv v posledních deseti letech, o jeho snahu o spolupráci s jeho národními protějšky a o jeho budoucí priority.
- Později v tentýž den poskytl p. DIAMANDOUROS telefonický rozhovor Dominique DE COURCELLES z *Radio France Internationale*. Účelem tohoto rozhovoru bylo vysvětlit francouzským občanům, kdy, proč a jak si mohou stěžovat veřejnému ochránci práv.
- Po rozhovoru následovala tisková konference, kterou společně organizovaly Zastoupení Evropské komise a Informační kancelář Evropského parlamentu v Paříži. Po prezentaci na téma „Evropská unie: práva občanů a veřejný ochránce práv“ odpovídal p. DIAMANDOUROS na otázky k Chartě základních práv, stížnosti spojené s životním prostředím a možností otevření kanceláří evropského veřejného ochránce práv v jednotlivých členských státech. Akce se zúčastnilo asi 15 novinářů a předsedal jí Yves GAZZO, vedoucí Zastoupení Komise. Přítomní novináři dostali tiskovou zprávu, kterou vydal francouzský veřejný ochránce práv při příležitosti návštěvy evropského veřejného ochránce v Paříži v Paříži.

6.5 PUBLIKACE

Veřejný ochránce práv chce oslovovat co nejširší veřejnost, aby se mezi občany prohloubilo povědomí o jejich právech a zejména o jejich právu podat stížnost. Instituce do značné míry spoléhá na tištěné

publikace, kterými informuje zainteresované strany a veřejnost. V roce 2004 budou připraveny a zainteresovaným stranám distribuovány tyto publikace:

Výroční zpráva za rok 2003; zkopírovaná verze (11 jazyků)

Zkopírovaná verze *Výroční zprávy za rok 2003* veřejného ochránce práv byla předložena členům Petičního výboru Evropského parlamentu v dubnu, aby výbor mohl projednat práci veřejného ochránce práv před plenárním zasedáním v další části roku.

Výroční zpráva za rok 2003 – Výtah a statistiky; zkopírovaná verze (20 jazyků)

Rovněž v dubnu dostali členové Petičního výboru k dispozici zkopírovanou verzi publikace nové *Výroční zprávy za rok 2003: Výtah a statistiky* v 11 oficiálních jazycích EU a devíti jazycích přístupujících zemí.

Evropský veřejný ochránce práv - bulletin; číslo 2 a 3 (5 jazyků)

Čísla 2 a 3 půlročního bulletinu Evropské sítě veřejných ochránců práv v evropském regionu Mezinárodního institutu veřejného ochránce práv byla distribuována v dubnu a říjnu národním, regionálním a místním veřejným ochráncům práv v Evropě a členům Petičního výboru Evropského parlamentu.

Evropský veřejný ochránce práv – Na první pohled; brožurka (v 25 jazycích)

Ve snaze prohloubit povědomí o své práci na veřejnosti připravil veřejný ochránce práv stručnou brožuru o tom, co může a co nemůže udělat. Uvádí zde i příklady stížností, které vyřešil. Je publikována v oficiálních jazycích a jazycích přístupujících a kandidátských zemí a poskytuje odpovědi na otázky, jako jsou: „Jakými stížnostmi se může zabývat?“, „Co se stane, když nemůže stížnost vyřídit?“, „Jaký výsledek lze očekávat?“ a „Kdo jiný mi může ještě pomoci?“. Náklad 650.000 výtisků byl uveden na trh 1. května a byl široce distribuován. Později ve stejném roce byl vytištěn v chorvatštině.

Evropský veřejný ochránce práv – Může vám pomoci? brožura a formulář pro podání stížnosti (21 jazyků)

Krátce po přistoupení nových členských států byla brožura *Evropský veřejný ochránce práv – Může vám pomoci?* a formulář stížnosti publikován ve 21 jazycích Smlouvy. Brožura nastiňuje úlohu veřejného ochránce práv a vysvětluje, kdo si může stěžovat a jak. Proto je užitečným návodem pro toho, kdo chce využít služeb veřejného ochránce práv. Byla distribuována v září veřejným ochráncům práv, poslancům Evropského parlamentu, zastoupením institucí a informačním kancelářím a kontaktům a sítím Evropské komise.

Výroční zpráva pro rok 2003; barevná verze (20 jazyků)

V říjnu byla distribuována *Výroční zpráva za rok 2003* v nové podobě ve 20 oficiálních jazycích EU poslancům Evropského parlamentu, ostatním orgánům a institucím EU, veřejným ochráncům práv a kontaktům a sítím Evropské komise. Ve snaze co nejefektivněji využít veřejné finanční prostředky a chránit životní prostředí rozhodl se veřejný ochránce práv pro snížený počet výtisků úplné *Výroční zprávy* (10.000 výtisků) a zpřístupnění *Výtahu a statistik* mnohem širšímu počtu zájemců (24.000).

Výroční zpráva za rok 2003 – Výtah a Statistiky; barevná verze (20 jazyků)

20 jazykových verzí *Výtahu a Statistik*, které vyšly v listopadu, bylo rozesláno příjemcům úplné *Výroční zprávy*, dále i nevládním organizacím, sdružením spotřebitelům, profesním organizacím a univerzitám.

6.6 ONLINE KOMUNIKACE

Komunikace e-mailem

V dubnu 2001 byla na webovou stránku přidána elektronická verze formuláře pro podání stížnosti ve 12 jazycích. Po rozšíření Evropské unie 1. května 2004 byl formulář zpřístupněn v dalších devíti jazycích. Rekordních 55 % všech stížností, které veřejný ochránce práv obdržel v roce 2004, bylo podáno přes internet a velká část z nich na elektronickém formuláři pro stížnost.

V roce 2004 nejvíce vzrostl počet žádostí o informace zaslané na hlavní e-mailový účet evropského veřejného ochránce práv. Celkem bylo zodpovězeno 8.010 takových e-mailů. Z nich 4.809 bylo hromadných e-mailů, které zaslali občané jako součást různých kampaní. Otázky, kterých se tyto hromadné e-maily týkaly, zahrnovaly eutanazii, izraelský bezpečnostní plot, testování na zvířatech, mláďata tuleňů a tak zvanou „aféru Buttiglione“. Na všechny e-maily byla odeslána odpověď vysvětlující mandát evropského veřejného ochránce práv a tam, kde to bylo možné, obsahující informaci, kam se obrátit v příslušné záležitosti.

E-mailem přišlo v roce 2004 více než 3.200 individuálních dotazů v porovnání s asi 2.000 v roce 2003 a 2002. Všechny dotazy byly jednotlivě zodpovězeny příslušnými pracovníky úřadu veřejného ochránce práv.

Vývoj webových stránek

V roce 2004 se webová stránka veřejného ochránce práv (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>) změnila z jazykového hlediska. Koncem dubna byly zpřístupněny domovské a navigační stránky kromě původních 11 jazyků i v 10 nových jazycích – devíti jazycích nových členských států EU a irštině.

Ve stejném měsíci předložil veřejný ochránce práv svoji *Výroční zprávu za rok 2003* Petičnímu výboru Evropského parlamentu. Poprvé byl zpracován i samostatný *Výtah zprávy*. *Výroční zpráva* a *Výtah* byly připojeny na webovou stránku ve 20 jazycích.

Pro lepší informovanost veřejnosti o práci veřejného ochránce práv byla poprvé v roce 2004 publikována brožura s názvem *Evropský veřejný ochránce práv – Na první pohled* v 25 jazycích (21 jazycích Smlouvy a čtyřech jazycích zemí žádajících o členství v EU). Kromě toho byla v roce 2004 znovu vydána brožura s názvem *Evropský veřejný ochránce práv – Může vám pomoci?*, která obsahuje formulář pro stížnost, která tak byla poprvé publikována ve 21 jazycích. Obě tyto publikace a elektronická verze formuláře pro stížnost jsou dostupné na webových stránkách ve všech jazykových verzích.

Od 1. května do 31. prosince 2004 (po rozšíření Evropské unie) zaznamenaly domovské webové stránky evropského veřejného ochránce práv 195 228 návštěv. Nejčastěji byla konzultována anglická stránka (45 566 návštěv), za ní následuje francouzská, italská, španělská, německá a polská. Pokud jde o geografický původ návštěv, nejvíce jich bylo z Itálie (16 950 návštěv), dále následovaly Belgie, Španělsko, Francie, Německo a Polsko.

Aby mohly být webové stránky evropského veřejného ochránce práv jedněmi z nejlepších mezi webovými stránkami EU, zúčastňoval se úřad veřejného ochránce práv po celý rok 2004 práce Mezi-institucionálního internetového redakčního výboru (CEiii). CEiii předsedá Generální ředitelství pro tisk a komunikaci Evropské komise a zasedání se zúčastňují zástupci odpovídající za otázky internetu v orgánech a institucích EU. V roce 2004 se výbor sešel pětkrát, aby diskutoval a koordinoval otázky týkající se mimo jiné rozšíření EU, mnohojazyčnosti, jmen internetových domén, autorských práv, mezi-institucionálních webových stránek a spolupráce při uzavírání smluv a poskytování služeb.

ÚVOD

1 VÝTAH

2 STÍŽNOSTI A ŠETŘENÍ

3 ROZHODNUTÍ NÁSLEDUJÍCÍ PO ŠETŘENÍ

4 VZTAHY S EVROPSKÝMI ORGÁNY A INSTITUCEMI

5 VZTAHY S VEŘEJNÝMI OCHRÁNCI PRÁV A PODOBNÝMI ORGÁNY

6 SDĚLENÍ

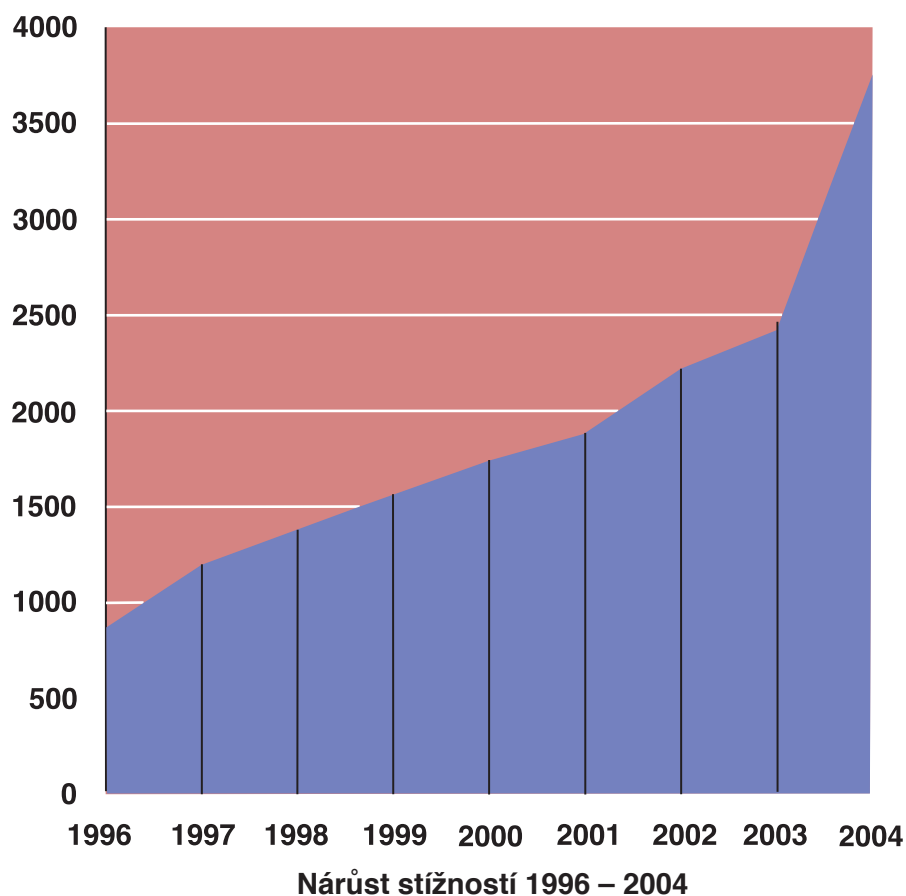
7 PŘÍLOHY

A STATISTIKY

1 PŘÍPADY VYŘÍZENÉ BĚHEM ROKU 2004

1.1 CELKOVÝ POČET PŘÍPADŮ V ROCE 2004	4 048
– šetření neuzavřená do 31. 12. 2003	183 ¹
– stížnosti čekající na rozhodnutí o přípustnosti k 31. 12. 2003.....	131
– stížnosti přijaté v roce 2004	3 726
– vlastní iniciativy evropského veřejného ochránce práv.....	8

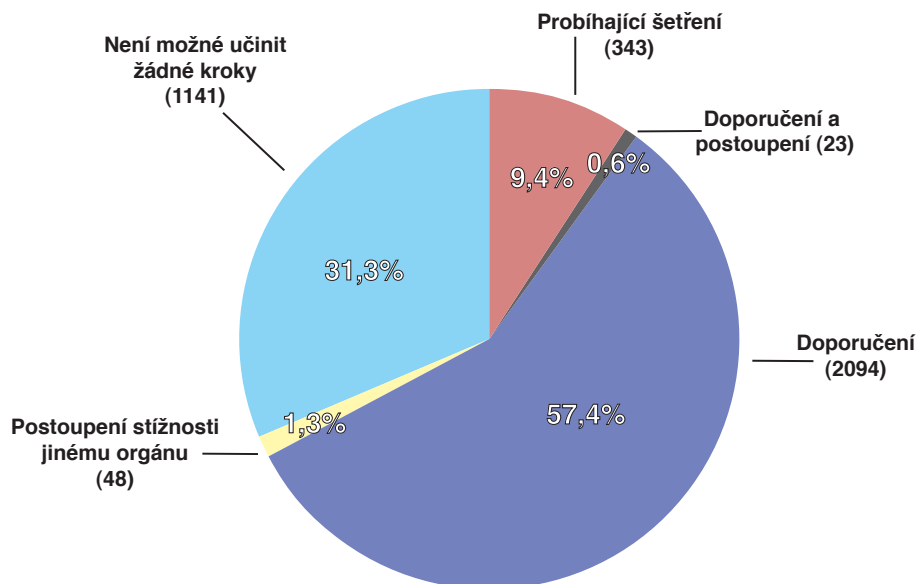
¹ Z toho čtyři šetření z vlastní iniciativy evropského veřejného ochránce práv a 179 šetření na základě stížností.

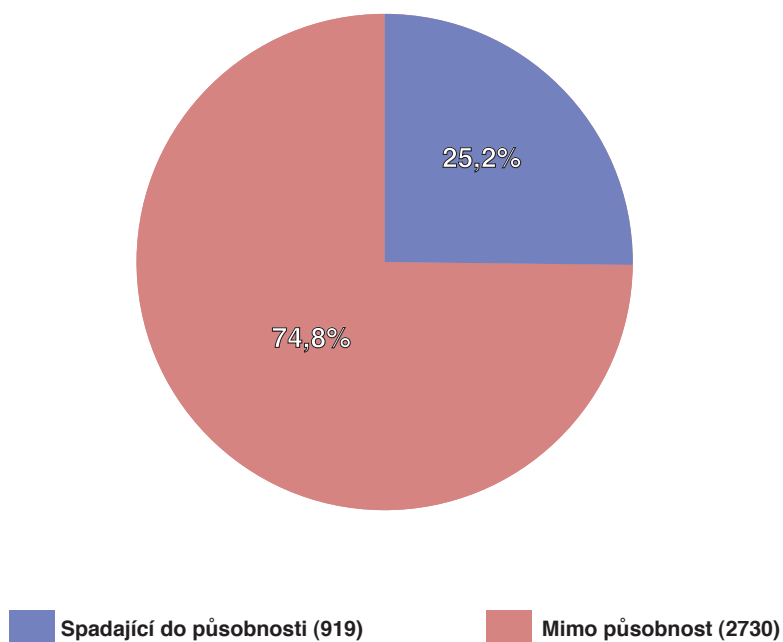
1.2 DOKONČENÁ POSOUZENÍ PŘÍPUSTNOSTI / NEPŘÍPUSTNOSTI.....94,6%

1.3 KLASIFIKACE STÍŽNOSTÍ

1.3.1 Podle typů kroků učiněných evropským veřejným ochráncem práv ve prospěch stěžovatelů

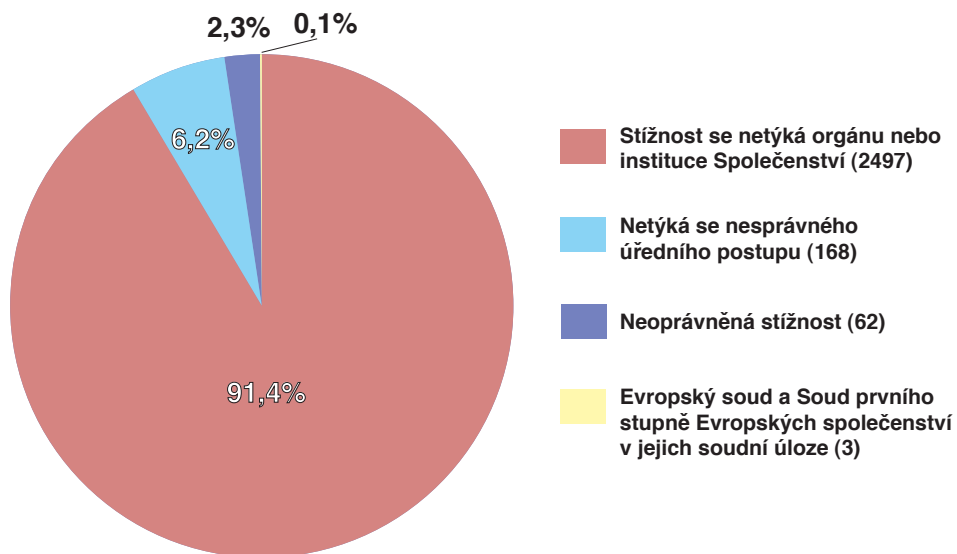

1.3.2 Podle mandátu evropského veřejného ochránce práv

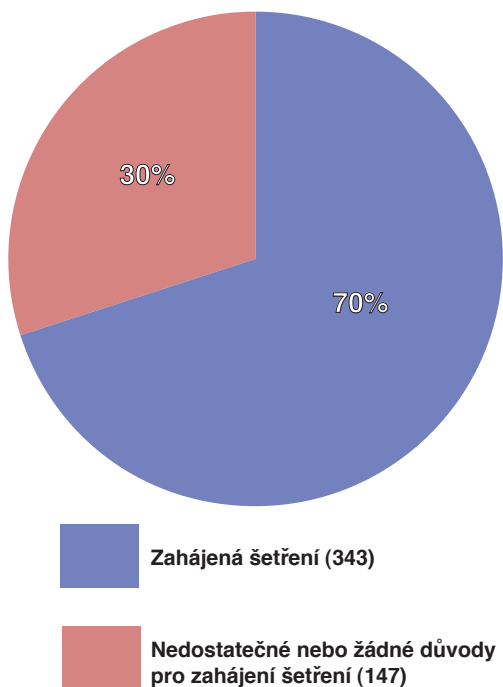

MIMO PŮSOBNOST

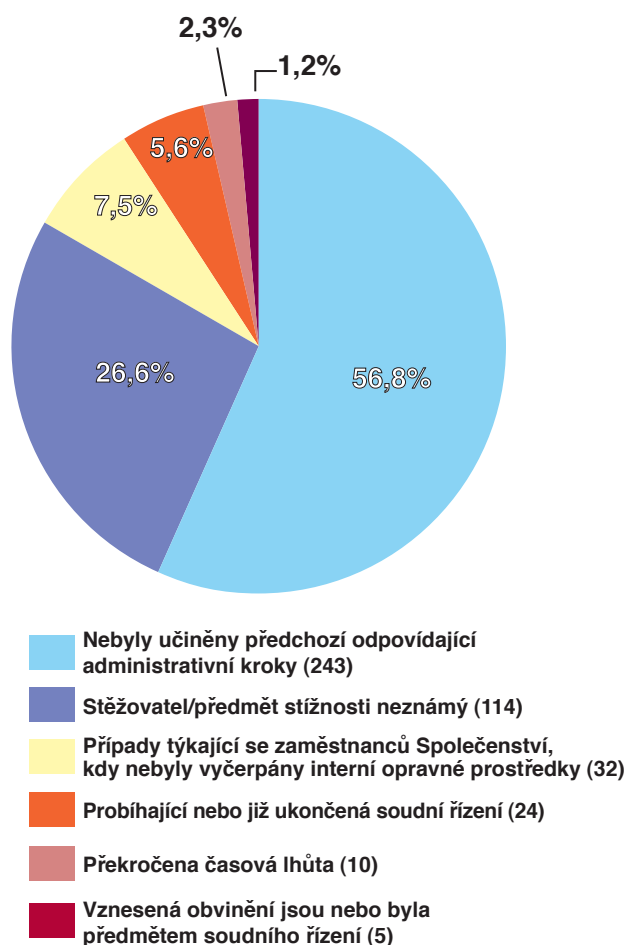

SPADAJÍCÍ DO PŮSOBNOSTI

Přípustné stížnosti

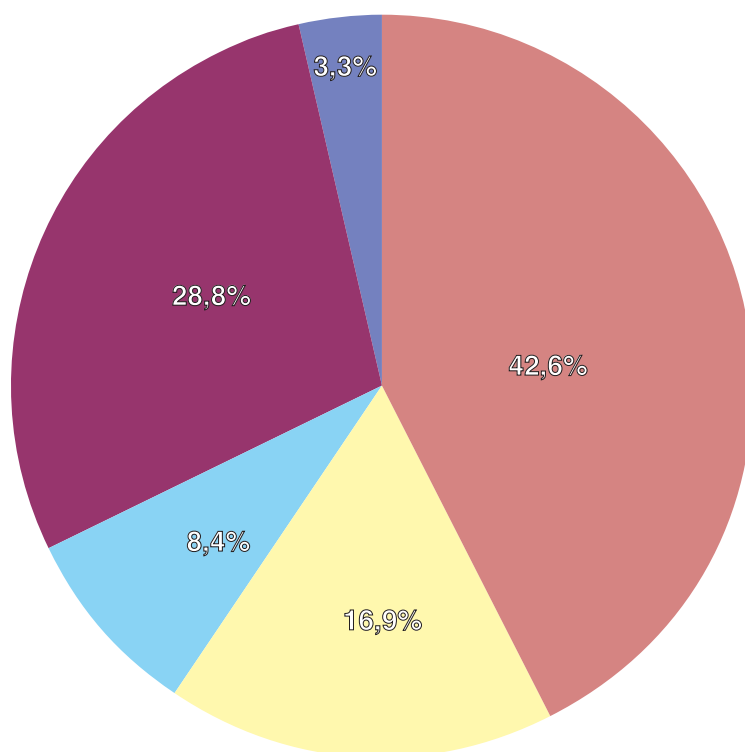

Nepřípustné stížnosti

2 POSTOUPENÍ STÍŽNOSTI JINÉMU ORGÁNU A DOPORUČENÍ

- Doporučení obrátit se na jiného veřejného ochránce práv nebo předložit petici regionálnímu nebo národnímu parlamentu (906)
- Doporučení obrátit se na Evropskou komisi (359)
- Doporučení předložit petici Evropskému parlamentu (179)
- Doporučení obrátit se na jiný orgán (613)
- Předání stížnosti jinému orgánu (71)
 - Evropskému parlamentu (13)
 - Evropské komisi (4)
 - Národnímu nebo regionálnímu veřejnému ochránci práv (54)

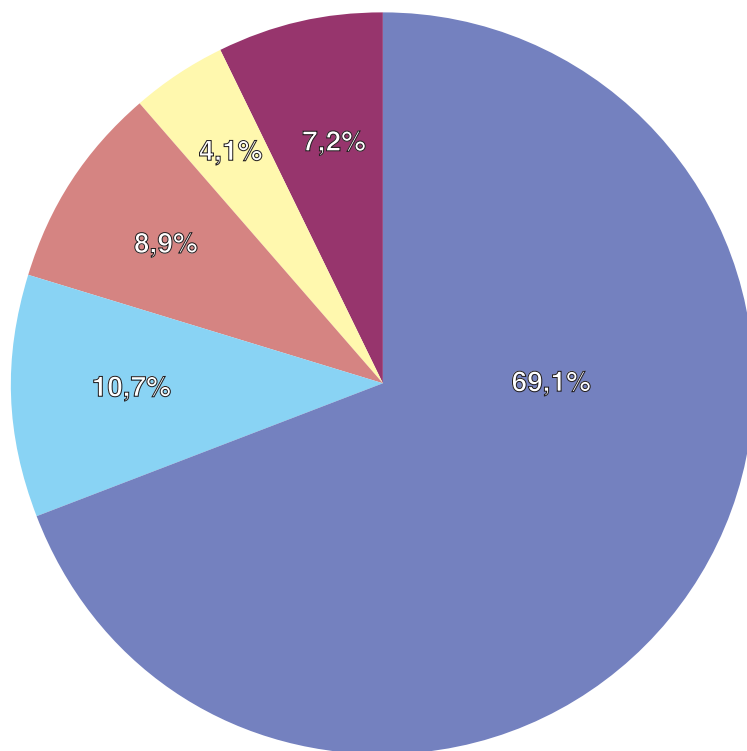

3 PŘÍPADY VYŘÍZENÉ V ROCE 2004 534

V roce 2004 se evropský veřejný ochránce práv zabýval 534 šetřeními, 351 šetření bylo zahájeno v roce 2004 (z toho osm bylo z vlastní iniciativy) a 183 nebylo ukončeno k 31. 12. 2003.

3.1 INSTITUCE A ORGÁNY, KTERÝCH SE ŠETŘENÍ TÝKALO

(V některých případech se šetření týkalo dvou i více institucí nebo orgánů)

Evropská komise (375)

Evropský úřad pro výběr pracovníků (58)

Evropský parlament (48)

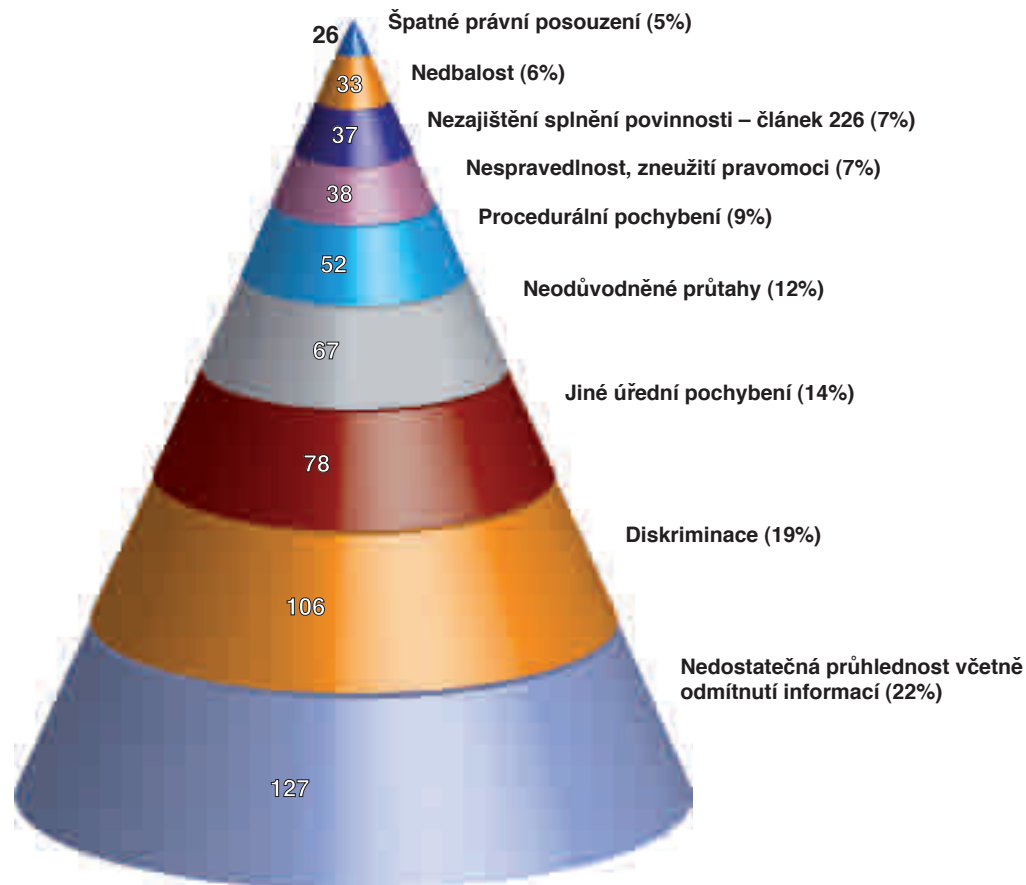
Rada Evropské unie (22)

Ostatní (39):

Evropská investiční banka	(7)
Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF)	(5)
Výbor regionů Evropské unie	(5)
Evropská centrální banka	(4)
Soudní dvůr Evropských společenství	(3)
Evropský účetní dvůr	(3)
Hospodářský a sociální výbor	(3)
Evropské středisko pro sledování rasismu a xenofobie	(2)
Evropský úřad pro bezpečnost potravin	(1)
Policejní mise Evropské unie v Bosně a Hercegovině	(1)
Eurojust	(1)
Europol	(1)
Publikační úřad Evropských společenství	(1)
Evropský ústav pro vysoké školy	(1)
Evropská agentura pro životní prostředí	(1)

3.2 TYP ÚDAJNÉHO NESPRÁVNÉHO ÚŘEDNÍHO POSTUPU

(V některých případech se jedná o dva typy nesprávného úředního postupu)

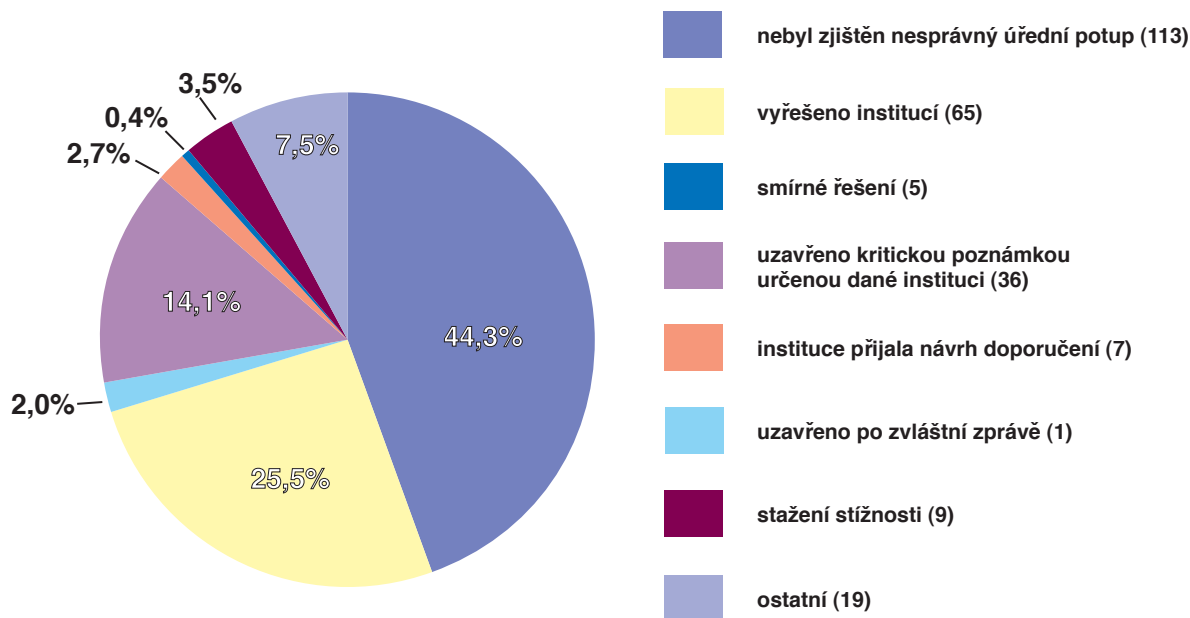
3.3 NÁVRHY NA SMÍRNÁ ŘEŠENÍ, NÁVRHY DOPORUČENÍ A ZVLÁŠTNÍ ZPRÁVY PŘEDLOŽENÉ V ROCE 2004

– návrhy na smírná řešení	12
– návrhy doporučení	17
– zvláštní zprávy	1

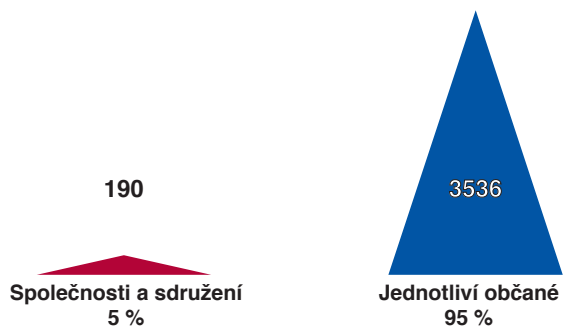
3.4 ŠETŘENÍ UZAVŘENÁ ODŮVODNĚNÝM ROZHODNUTÍM..... 251²

(Šetření může být uzavřeno z jednoho nebo více následujících důvodů)

4 PŮVOD STÍŽNOSTÍ REGISTROVANÝCH V ROCE 2004

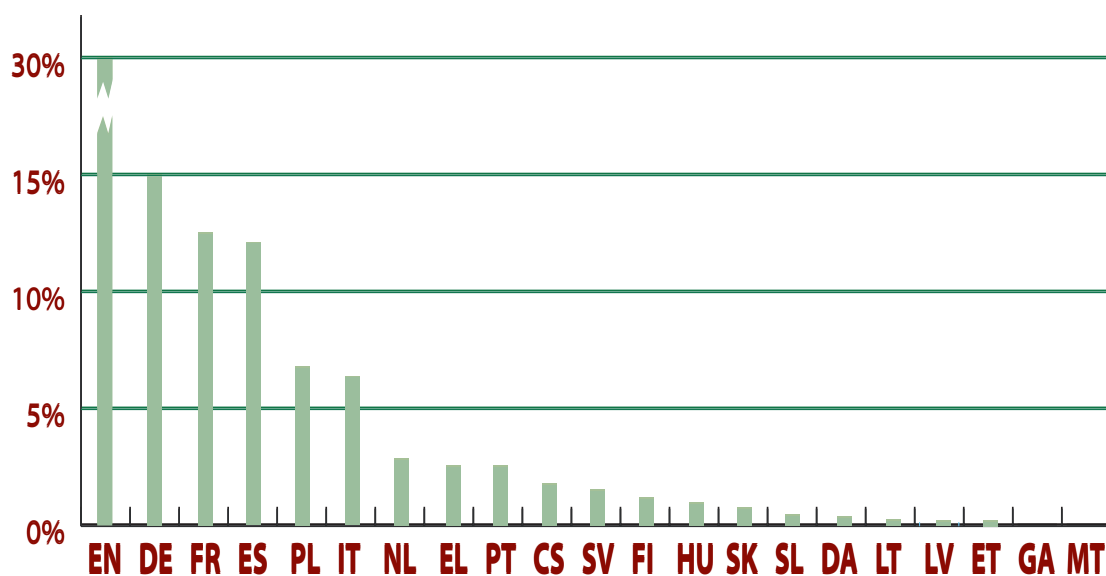
4.1 ZDROJ STÍŽNOSTÍ

² Z toho čtyři proběhla na základě vlastní iniciativy veřejného ochránce práv.

4.2 JAZYKOVÉ ROZVRŽENÍ STÍŽNOSTÍ

4.3 ZEMĚPISNÝ PŮVOD STÍŽNOSTÍ

Země	Počet stížností	% stížností	% obyvatelstva EU	Míra ³
Malta	38	1,0	0,1	11,7
Lucembursko	40	1,1	0,1	10,9
Kypr	59	1,6	0,2	10,0
Belgie	268	7,2	2,3	3,2
Slovinsko	38	1,0	0,4	2,3
Finsko	73	2,0	1,1	1,7
Irsko	53	1,4	0,9	1,6
Řecko	129	3,5	2,4	1,4
Španělsko	482	12,9	9,2	1,4
Portugalsko	116	3,1	2,3	1,4
Slovensko	52	1,4	1,2	1,2
Česká republika	98	2,6	2,2	1,2
Švédsko	84	2,3	2,0	1,2
Rakousko	69	1,9	1,8	1,1
Polsko	285	7,6	8,3	0,9
Dánsko	32	0,9	1,2	0,7
Německo	464	12,4	18,0	0,7
Nizozemí	88	2,4	3,5	0,7
Maďarsko	53	1,4	2,2	0,6
Litva	18	0,5	0,8	0,6
Estonsko	7	0,2	0,3	0,6
Francie	303	8,1	13,5	0,6
Itálie	269	7,2	12,6	0,6
Lotyšsko	9	0,2	0,5	0,5
Spojené Království	195	5,2	13,0	0,4
ostatní	404	10,9		

3

Toto číslo bylo vypočteno vydělením procenta stížností procentem obyvatelstva. Hodnota vyšší než 1 ukazuje, že země podává veřejnému ochránci práv více stížností než lze očekávat vzhledem k počtu jejích obyvatel. Všechny procentuální údaje v tabulce shora byly zaokrouhleny na jedno desetinné místo.

B ROZPOČET VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Nezávislý rozpočet

Statut evropského veřejného ochránce práv původně předpokládal, že rozpočet veřejného ochránce práv bude přílohou k části I (Evropský parlament) souhrnného rozpočtu Evropské unie.

V prosinci roku 1999 Rada rozhodla, že rozpočet veřejného ochránce práv by měl být samostatný. Od 1. ledna 2000⁴ je rozpočet veřejného ochránce práv samostatným oddílem rozpočtu Evropské unie (část VIII-A).

Struktura rozpočtu

Rozpočet veřejného ochránce práv je rozdělen do tří hlav. Hlava 1 zahrnuje platy, funkční požitky a další náklady spojené se zaměstnanci. Tato hlava zahrnuje i náklady na cesty veřejného ochránce práv a jeho pracovníků. Hlava 2 rozpočtu zahrnuje budovy, zařízení a různé provozní náklady. Hlava 3 zahrnuje jedinou kapitolu, ze které se platí příspěvky mezinárodním organizacím veřejných ochránců práv.

Spolupráce s Evropským parlamentem

Aby se zabránilo zbytečným duplicitám administrativního a technického personálu, poskytuje mnoho služeb, které veřejný ochránce práv potřebuje, Evropský parlament nebo jsou poskytovány prostřednictvím Parlamentu. Oblasti, kde se veřejný ochránce práv spoléhá více či méně na pomoc útvarů Parlamentu, jsou:

- personální, hlavně příprava smluv a rozhodování o právech jednotlivce;
- finanční audit a účetnictví;
- překlady, tlumočení a tisk;
- pronájmy kancelářských prostor;
- informační technologie, telekomunikace a poštovní služby.

Spolupráce mezi evropským veřejným ochráncem práv a Evropským parlamentem umožnila značné úspory v rozpočtu Společenství. Spolupráce s Evropským parlamentem umožnila, aby nebylo nutné podstatně zvýšit počet pracovníků úřadu veřejného ochránce práv.

Tam, kde služby poskytované veřejnému ochránci práv znamenají dodatečné přímé výdaje pro Evropský parlament, jsou tyto výdaje přeúčtovány a vyrovnány pomocí styčného účtu. Poskytování kancelářských prostor a tlumočnických služeb je největší výdajovou položkou, kterou je třeba tímto způsobem řešit.

Rozpočet pro rok 2004 obsahoval paušální částku na pokrytí nákladů za služby poskytované Evropským parlamentem, které se skládaly výhradně z pracovního času např. zpracovávání pracovních smluv, platů a funkčních požitků a řada počítačových služeb.

Spolupráce mezi Evropským parlamentem a evropským veřejným ochráncem práv byla zahájena na základě rámcové dohody ze dne 22. září 1995 doplněné dohodou o administrativní spolupráci a o rozpočtové a finanční spolupráci ze dne 12. října 1995.

V prosinci 1999 evropský veřejný ochránce práv a předseda Evropského parlamentu podepsali dohodu obnovující upravené dohody o spolupráci pro rok 2000 s ustanovením o automatickém prodloužení pro následující období.

⁴ Nařízení Rady 2673/1999 ze dne 13. prosince 1999 Úř. věst. L 326/1.

Rozpočet pro rok 2004

V roce 2004 organizační plán úřadu veřejného ochránce práv uváděl 38 míst.

Celková výše finančních prostředků přidělených do rozpočtu veřejného ochránce práv pro rok 2004 byla 5 817 468 EUR. Hlava 1 (výdaje sv souvislosti s osobami pracujícími v orgánu) činily 4 944 500 EUR. Hlava 2 (budovy, zařízení a různé provozní výdaje) činily 869 968 EUR. Hlava 3 (výdaje související se zvláštními činnostmi orgánu) činily 3 000 EUR.

Následující tabulka uvádí výdaje v roce 2004 ve formě přislíbených finančních částek.

Hlava 1	€ 4 173 642,33
Hlava 2	€ 892 632,78
Hlava 3	€ 2 644,78
Celkem	€ 5 068 919,89

Příjmy se skládají hlavně ze snížení odměn veřejného ochránce práv a jeho pracovníků. Pokud jde o přijaté platby, činil v roce 2004 celkový příjem 530 367,85 EUR.

Rozpočet pro rok 2005

Rozpočet na rok 2005 zpracovaný v roce 2004 zajišťuje organizační plán pro 51 míst, což je v porovnání s plánem pracovních míst na rok 2004 nárůst o 13 míst. Tento nárůst je způsoben hlavně rozšířením Evropské unie a potřebou evropského veřejného ochránce práv disponovat dostatečnou znalostí jak jazyků, tak i právních systémů nových členských států.

Celková výše finančních prostředků přidělených do rozpočtu pro rok 2005 činí 7 312 614 EUR. Hlava 1 (výdaje v souvislosti s osobami pracujícími v orgánu) činí 6 239 614 EUR. Hlava 2 (budovy, zařízení a různé provozní výdaje) činí 1 070 000 EUR. Hlava 3 (výdaje související se zvláštními činnostmi orgánu) činí 3 000 EUR.

Rozpočet na rok 2005 stanoví celkové příjmy ve výši 720 241 EUR.

C PERSONÁL

EVROPSKÝ VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

P. Nikiforos DIAMANDOUROS se narodil 25. června 1942 v Aténách v Řecku. Evropským veřejným ochráncem práv byl zvolen 15. ledna 2003 a úřadu se ujal 1. dubna 2003.

V letech 1998 až 2003 byl prvním celostátním veřejným ochráncem práv v Řecku. Od roku 1993 byl také profesorem srovnávací politiky na katedře politologie a státní správy Univerzity v Aténách (v současné době uvolněn). V letech 1995 až 1998 byl ředitelem a předsedou Řeckého národního střediska pro sociální výzkum (EKKE).

Bakalářský titul získal na Indiana University (1963) a magisterský titul (1965), M.Phil. (1969) a Ph.D (1972) na Columbia University. Před tím, než se stal učitelem na Univerzitě v Athénách v roce 1988, vyučoval a prováděl výzkum na Státní univerzitě v New Yorku a na Columbia University (1973-78). V letech 1980 až 1983 byl ředitelem vývoje na Athénské akademii v Řecku. V letech 1983 až 1988 byl programovým ředitelem pro západní Evropu a blízký a střední východ Rady pro výzkum ve společenských vědách v New Yorku. V letech 1988 až 1991 byl ředitelem řeckého Institutu pro mezinárodní a strategické studie v Aténách, politicky orientované výzkumné organizace zřízené za společné finanční podpory Fordovy a MacArthurovy nadace. V roce 1997 byl jmenován hostujícím profesorem politologie v Centru Juana Marche pro vyšší studia společenských věd (Madrid).

Byl předsedou řecké Asociace pro politologii (1992–98) a Asociace moderních řeckých studií ve Spojených státech (1985–88). V roce 1999 byl jmenován členem řecké Národní komise pro lidská práva a v roce 2000 členem Národní rady pro reformu státní správy. V roce 2000 se zúčastnil Bilderbergské konference. Od roku 1990 spolupředsedal podvýboru pro jižní Evropu Rady pro výzkum ve společenských vědách v New Yorku, jehož činnost je financována z grantu Nadace Volkswagenu. Je také jedním z hlavních editorů řady o nové jižní Evropě, kterou vydává Johns Hopkins University Press a získal granty z Fulbrightovy a Národní nadace na společenskovědní výzkum.

Často publikuje na téma politika a dějiny Řecka, jižní Evropy a jihovýchodní Evropy a zejména na téma demokratizace, budování státu a národa a vztah mezi kulturou a politikou.

SEKRETARIÁT EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Sekretariát evropského veřejného ochránce práv odpovídá za běh osobní kanceláře veřejného ochránce práv. Spravuje pracovní program veřejného ochránce práv, koordinuje příchozí i odchozí korespondenci, pomáhá radou ve vztahu s dalšími orgány a institucemi EU, zabývá se protokolárními aspekty činnosti orgánu a provádí pro veřejného ochránce práv všeobecné sekretářské práce.

Nicholas CATEPHORES

Asistent evropského veřejného ochránce práv
Tel. +33 3 88 17 23 83

Eleni-Anna GALATIS

Sekretářka evropského veřejného ochránce práv
Tel. +33 3 88 17 25 28

PRÁVNÍ ODDĚLENÍ

Právní oddělení tvoří hlavně právníci analyzující stížnosti, které obdržel Úřad evropského veřejného ochránce práv, a provádějící šetření. Vedoucí právního oddělení je poradcem veřejného ochránce práv v oblasti právní strategie a směřování instituce a řídí odbor. Asistent vedoucího právního odboru zajišťuje provoz vnitřní kontroly kvality a řízení informačních systémů a koordinuje příspěvek odboru do výroční zprávy.

V roce 2004 tvořil oddělení vedoucí právního odboru, šest hlavních právních poradců, pět právníků, právní asistentka a asistentka vedoucího právního oddělení. V roce 2004 dohlíželo právní oddělení na deset stážistů.

Ian HARDEN

Vedoucí právního oddělení
Tel. +33 3 88 17 23 84

Ian HARDEN se narodil v anglickém městě Norwich 22. března 1954. Studoval práva na Churchillově koleji v Cambridge, titul BA získal s vynikajícími výsledky v roce 1975 a titul LLB v roce 1976. Po absolvování začal přednášet právo na Univerzitě v Sheffieldu, v letech 1976 až 1990 jako asistent, v letech 1990 až 1993 jako odborný asistent, jako docent v letech 1993 až 1995 a jako profesor veřejného práva od roku 1995. Do úřadu evropského veřejného ochránce práv přišel v roce 1996 jako hlavní právní poradce, nejprve se stal vedoucím sekretariátu (1997–1999) a od roku 2000 vedoucím právního oddělení. Je autorem nebo spoluautorem řady publikací o právu EU a veřejném právu včetně *Stát zadávající zakázku* (Buckingham: Open University Press, 1992), *Pružná integrace: k efektivnější a demokratičtější Evropě* (London CEPR, 1995) a *Evropská hospodářská a měnová unie: institucionální rámec* (Kluwer Law International, 1997). Je členem sdružení *Association Française des Constitutionnalistes* a „Skupiny pro parlamentní studia“ ve Spojeném království.

Murielle RICHARDSON

Asistentka vedoucího právního oddělení
Tel. +33 3 88 17 23 88

PRÁVNÍCI

Právníci se zabývají stížnostmi, které mohou být veřejnému ochránci práv předloženy v kterémkoli z 21 jazyků Smlouvy o Evropské unii. Navrhují také a provádějí šetření z vlastního podnětu, odpovídají na žádosti občanů o informaci, poskytují pomoc veřejnému ochránci práv v právních záležitostech, jsou poradci v oblasti právních postupů, vývoje a tradic v jejich příslušných členských státech a zastupují veřejného ochránce práv na některých veřejných akcích.

Elodie BELFY

Právní asistentka
Tel. +32 2 284 39 01

Peter BONNOR

Právník
Tel. +33 3 88 17 25 41

Benita BROMS

Vedoucí bruselské kanceláře
Hlavní právní poradce
Tel. +32 2 284 25 43

Alessandro DEL BON

Právník (do 31.5.2004)
Tel. +33 3 88 17 23 82

Marjorie FUCHS

Právník
Tel. +33 3 88 17 40 78

Gerhard GRILL

Hlavní právní poradce
Tel. +33 3 88 17 24 23

Marta HIRSCH-ZIEMBINSKA

Hlavní právní poradce
Tel. +33 3 88 17 27 46

Andrea JANOSI

Hlavní právní poradce (do 30.9.2004)

José MARTÍNEZ ARAGÓN

Hlavní právní poradce
Tel. +33 3 88 17 24 01

Tina NILSSON

Právník
Tel. +32 2 284 14 17

Ida PALUMBO

Právník
Tel. +33 3 88 17 23 85

Olivier VERHEECKE

Hlavní právní poradce
Tel. +32 2 284 20 03

STÁŽISTÉ**Mari AMOS**

Stážista (od 1.2.2004 do 31.12.2004)

Sigita BRUZAITE

Stážista (od 1.2.2004 do 31.7.2004)

Liv-Stephanie HAUG

Stážista (od 31.07.2004)

Georgios KATHARIOS

Stážista (od 1.9.2004)
Tel. +32 2 284 38 49

Daniel KOBLENCZ

Stážista (od 1.9.2004)
Tel. +32 2 284 38 31

Jernej LETNAR CERNIC

Stážista (od 1.9.2004)
Tel. +33 3 88 17 29 64

Wiebke PANKAUKE

Stážista (od 1.9.2004)
Tel. +33 3 88 17 24 02

Pagona-Maria REKAITI

Stážista (od 30.6.2004)

Andrea SACK

Stážista (od 1.9.2004)
Tel. +33 3 88 17 39 31

Tereza SAMANOVA

Stážista (od 1.2.2004 do 31.12.2004)

Asta UPTAITE

Stážista (od 1.10.2004)
Tel. +32 22 2894 26 09

ADMINISTRATIVNÍ A FINANČNÍ ODDĚLENÍ

Administrativní a finanční oddělení odpovídá za veškerou neprávní agendu Úřadu veřejného ochránce práv. Skládá se ze tří odborů: jsou to personální, administrativní a finanční odbor, odbor zpracování stížností a odbor komunikací. Vedoucí administrativního a finančního oddělení koordinuje práci oddělení, řídí pracovníky oddělení, navrhuje administrativní a finanční strategii instituce a dohlíží na ni, zastupuje veřejného ochránce práv na řadě interinstitucionálních a odpovídá za plánování a provádění rozpočtu veřejného ochránce práv.

João SANT'ANNA

Vedoucí administrativního a finančního oddělení

Tel. +33 3 88 17 53 46

João SANT'ANNA se narodil v portugalském Setúbalu 3. května 1957. Studoval právo na Lisabonské univerzitě v letech 1975 až 1980 a u lisabonské advokátní komory se zaregistroval v roce 1981. V letech 1980 až 1982 pracoval jako právník na právním a administrativním odboru portugalského ministerstva vnitra pro lisabonský region. V letech 1982 až 1984 pokračoval ve svých právnických studiích v oblasti duševního vlastnictví na Univerzitě Ludwiga-Maximilliana a Institutu Maxe Plancka v Mnichově. Po svém návratu do Portugalska v roce 1984 byl jmenován vedoucím právního a administrativního odboru portugalského ministerstva vnitra pro lisabonský region. V roce 1986 se stal úředníkem v Evropském parlamentu v Generálních ředitelstvích pro informace a vztahy s veřejností, pro výzkum, pro personál a finance a nakonec v právním oddělení Evropského parlamentu. Vedoucím administrativního a finančního oddělení v úřadu Evropského veřejného ochránce práv se stal v roce 2000.

PERSONÁLNÍ, ADMINISTRATIVNÍ A FINANČNÍ ODBOR

Personální, administrativní a finanční odbor je nejrůznorodějším sektorem ve smyslu rozsahu svých činností.

Finanční odpovědnost, která vyplývá ze skutečnosti, že Evropský veřejný ochránce práv má samostatný rozpočet, je rozdělena mezi čtyři referenty pro oblast financí, kteří odpovídají za přípravu a provádění rozpočtu.

Referent pro informace a technologie v úzké spolupráci s Evropským parlamentem odpovídá za veškeré potřeby úřadu v oblasti informačních technologií. Spravuje hardware a software, který pracovníci používají, vytváří databáze a další aplikace pro vnitřní potřebu, navrhuje a provádí nákupy a vyřazování zařízení a poskytuje uživatelskou podporu.

Mezi další úkoly tohoto odboru patří personální záležitosti a přijímání zaměstnanců, přichodí a odchodí korespondence, telefonní ústředna, infrastruktura úřadu, koordinace předkládání dokumentů, právní referenční knihovna a archiv instituce.

Rachel DOELL*Sekretářka**Tel. +33 3 88 17 23 98***Juan Manuel MALLEA***Sekretářka**Tel. +33 3 88 17 23 01***Jean-Pierre FEROMONT***Finanční referent**Tel. +32 2 284 38 97***Charles MEBS***Sekretářka**Tel. +33 3 88 17 70 93***Giovanna FRAGAPANE***Finanční referent (od 01.05.2004)**Tel. +33 3 88 17 29 62***Elizabeth MOORE***Sekretářka (do 30.11.2004)***Alexandros KAMANIS***Finanční referent (do 29.02.2004)***Véronique VANDAELE***Finanční referent**Tel. +32 2 284 23 00***Isgouhi KRIKORIAN***Sekretářka**Tel. +33 3 88 17 25 40***Félicia VOLTZENLOGEL***Sekretářka**Tel. +33 3 88 17 23 94***Gaël LAMBERT***Referent pro informační technologie**Tel. +33 3 88 17 23 99***Christophe WALRAVENS***Finanční referent (od 01.02.2004)**Tel. +33 3 88 17 24 03***ODBOR KOMUNIKACÍ**

Odbor komunikací odpovídá za komunikační politiku instituce ve vztahu k orgánům a institucím EU, ostatním veřejným ochráncům práv a veřejnosti. Odbor odpovídá i za efektivní komunikaci v rámci Úřadu veřejného ochránce práv.

Referent pro tisk a komunikace a referent pro internet a komunikace společně odpovídají za poskytování konzultací veřejnému ochránci práv v oblasti komunikací. Dělí se o úkoly týkající se informačních cest veřejného ochránce práv do současných i budoucích členských států EU, vnějších akcí, projevů, návrhu výroční zprávy (ve spolupráci s právním oddělením) a kontakty s veřejnými ochránci práv v Evropě. První z nich také odpovídá vztahy s médii a publikace a druhý za internet. Asistent odboru komunikace jim poskytuje podporu v celé řadě úkolů, zejména pokud jde o internet, publikace a kontakty, asistent dále odpovídá i za návštěvy skupin do kanceláře ve Štrasburku.

Referent pro komunikace je důležitým pojítkem mezi odborem komunikací a právním oddělením. Odpovídá za otázky vnitřní komunikace, jako je právní intranet úřadu, audiovizuální archiv a vstupní školení nových pracovníků. Spravuje také hlavní e-mailový účet instituce a odpovídá za vypracovávání efektivních postupů řešení stížností a žádostí o informace.

Rosita AGNEW*Referent pro tisk a komunikaci**Tel. +32 2 284 25 42***Ben HAGARD***Referent pro internet a komunikace**Tel. +33 3 88 17 24 24***Alessandro DEL BON***Referent pro komunikace (od 1.6.2004)**Tel. +33 3 88 17 23 82***Dace PICOT-STIEBRINA***Asistent pro odbor komunikací**Tel. +33 3 88 17 40 80*

ODBOR PRO ZPRACOVÁNÍ STÍŽNOSTÍ

Odbor pro zpracování stížností odpovídá ze registraci, distribuci a následné zpracování stížností podaných evropskému veřejnému ochránci veřejných práv. Odbor zajišťuje, aby všechny stížnosti byly zaneseny do databáze, potvrzeny a předány právnímu oddělení. Odpovídá za řízení veškeré příchozí i odchozí pošty, zajišťuje aktualizaci záznamů o stížnostech v databázi během celého postupu, monitoruje dodržování termínů, zpracovává statistiky o stížnostech a archivuje dokumentaci o stížnostech.

Séverine BEYER*Sekretářka**Tel. +33 3 88 17 23 93***Isabelle FOUCAUD***Sekretářka**Tel. +33 3 88 17 23 91***Bruno BISMARQUE-ALCÂNTARA***Sekretářka (od 5.1.2004)**Tel. +33 3 88 17 20 91***Isabelle LECESTRE***Sekretářka**Tel. +33 3 88 17 24 29***Evelyne BOUTTEFROY***Sekretářka**Tel. +33 3 88 17 24 13***Gabrielle SHERIDAN***Sekretářka (od 16.2.2004)**Tel. +33 3 88 17 24 08***Elaine DRAGO***Sekretářka (od 1.11.2004)**Tel. +33 3 88 17 33 31*

D INDEXY ROZHODNUTÍ

1 PODLE ČÍSLA PŘÍPADU

2002

1435/2002/GG	73
1769/2002/(IJH)ELB	90
1876/2002/OV	56
1878/2002/GG	88
1889/2002/GG	73
1963/2002/IP	89
1986/2002/OV	74
2007/2002/ADB	75
2185/2002/IP	75
2204/2002/MF	76

2003

0253/2003/ELB	93
0260/2003/OV	71
0278/2003/JMA	78
0378/2003/MF	86
0415/2003/(IJH)TN	69
0701/2003/IP	78
0753/2003/GG	79
0821/2003/JMA	53
0841/2003/(FA)OV	57
0849/2003/JMA	58
0900/2003/TN	59
0907/2003/ELB	54
0953/2003/(FA)OV	85
1110/2003/ELB	65
1196/2003/ELB	95
1219/2003/GG	94
1286/2003/JMA	60
1304/2003/(ADB)PB	61
1319/2003/ADB	80

1320/2003/(ADB)ELB	70
1367/2003/OV	81
1481/2003/OV	61
1571/2003/OV	87
1600/2003/ADB	66
1624/2003/ELB	81
1874/2003/GG	82
1949/2003/(TN)(IJH)TN	66
2046/2003/GG	72
2124/2003/ADB	67
2126/2003/PB	55
2183/2003/(TN)(IJH)TN	67
2210/2003/MHZ	92
2216/2003/MHZ	86
2225/2003/(ADB)PB	96
2239/2003/(AJ)TN	83
2333/2003/GG	84
2371/2003/GG	56
OI/1/2003/ELB	98
OI/2/2003/GG	97
OI/5/2003/IJH	99

2004

0032/2004/GG	95
0220/2004/GG	68
0221/2004/GG	62
0326/2004/IP	63
0435/2004/GG	68
0480/2004/TN	63
0520/2004/TN	67
0760/2004/GG	94
1044/2004/GG	64

2 PODLE PŘEDMĚTU

Zemědělství (SZP)

1219/2003/GG	94
0760/2004/GG	94

Práva občanů

0753/2003/GG	79
1286/2003/JMA	60
2333/2003/GG	84
2371/2003/GG	56
0220/2004/GG	68
1044/2004/GG	64

Politika hospodářské soutěže

1963/2002/IP	89
--------------------	----

Spotřebitelská politika

2126/2003/PB	55
--------------------	----

Smlouvy

1878/2002/GG	88
1889/2002/GG	73
1986/2002/OV	74
0953/2003/(FA)OV	85
1874/2003/GG	82
1949/2003/(TN)(IJH)TN	66
2124/2003/ADB	67
0435/2004/GG	68

Rozvojová spolupráce

0253/2003/ELB	93
1624/2003/ELB	81
2124/2003/ADB	67
0326/2004/IP	63

Školství, odborné vzdělávání a mládež

0221/2004/GG	62
--------------------	----

Životní prostředí

0278/2003/JMA	78
2124/2003/ADB	67

Zaměstnanost

0480/2004/TN	63
--------------------	----

Volný pohyb osob a služeb

0701/2003/IP	78
--------------------	----

Veřejné zdraví

0849/2003/JMA	58
2126/2003/PB	55

Výzkum a technologie

1876/2002/OV	56
--------------------	----

Státní podpora

2185/2002/IP	75
--------------------	----

Zaměstnanci

- Přijímání

1435/2002/GG	73
0378/2003/MF	86
0821/2003/JMA	53
1110/2003/ELB	65
1196/2003/ELB	95
1320/2003/(ADB)ELB	70
1367/2003/OV	81
1571/2003/OV	87
1600/2003/ADB	66
2216/2003/MHZ	86
2225/2003/(ADB)PB	96

- Jiné otázky

2204/2002/MF	76
0907/2003/ELB	54
1319/2003/ADB	80
2046/2003/GG	72
2210/2003/MHZ	92
OI/1/2003/ELB	98
OI/2/2003/GG	97
0032/2004/GG	95

Doprava

2239/2003/(AJ)TN	83
------------------------	----

3 PODLE ÚDAJNÉHO NESPRÁVNÉHO ÚŘEDNÍHO POSTUPU

Zbytečné průtahy

1963/2002/IP.....	89
2185/2002/IP.....	75
0260/2003/OV.....	71
1319/2003/ADB.....	80
1949/2003/(TN)(IJH)TN.....	66
2124/2003/ADB.....	67
2333/2003/GG.....	84
0435/2004/GG.....	68

Diskriminace

0278/2003/JMA.....	78
0821/2003/JMA.....	53
1367/2003/OV.....	81
2210/2003/MHZ.....	92
2216/2003/MHZ.....	86
2126/2003/PB.....	55
OI/2/2003/GG.....	97
0326/2004/IP.....	63

Chyba v postupu podle čl. 226

2007/2002/ADB.....	75
0701/2003/IP.....	78
0841/2003/(FA)OV.....	57
0849/2003/JMA.....	58
0480/2004/TN.....	63
1044/2004/GG.....	64

Nedostatek nebo odmítnutí informace

1986/2002/OV.....	74
0415/2003/(IJH)TN.....	69
0753/2003/GG.....	79
0907/2003/ELB.....	54
1110/2003/ELB.....	65
1196/2003/ELB.....	95
1286/2003/JMA.....	60
1319/2003/ADB.....	80
1320/2003/(ADB)ELB.....	70
1367/2003/OV.....	81
1874/2003/GG.....	82
2126/2003/PB.....	55

2239/2003/(AJ)TN.....	83
2371/2003/GG.....	56

Nedostatek transparentnosti

1304/2003/(ADB)PB.....	61
1481/2003/OV.....	61
0220/2004/GG.....	68

Právní chyba

0900/2003/(IJH)TN.....	59
1571/2003/OV.....	87

Nedbalost

1963/2002/IP.....	89
2185/2002/IP.....	75
2204/2002/MF.....	76
0260/2003/OV.....	71
1600/2003/ADB.....	66

Procesní chyby

1769/2002/(IJH)ELB.....	90
2007/2002/ADB.....	75
2216/2003/MHZ.....	86
OI/1/2003/ELB.....	98
0326/2004/IP.....	63

Zdůvodnění

0953/2003/(FA)OV.....	85
-----------------------	----

Nespravedlnost

1435/2002/GG.....	73
1876/2002/OV.....	56
1878/2002/GG.....	88
1889/2002/GG.....	73
1986/2002/OV.....	74
0378/2003/MF.....	86
0953/2003/(FA)OV.....	85
1219/2003/GG.....	94
2046/2003/GG.....	72
0032/2004/GG.....	95
0221/2004/GG.....	62

Jiná pochybení

1876/2002/OV	56
1986/2002/OV	74
0253/2003/ELB	93
0953/2003/(FA)OV	85
1624/2003/ELB	81
2183/2003/(TN)(IJH)TN	67
OI/5/2003/IJH	99

JAK KONTAKTOVAT EVROPSKÉHO VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

POŠTOU

The European Ombudsman
1, avenue du Président Robert Schuman
B.P. 403
67001 Strasbourg Cedex
France

TELEFONICKY

+33 3 88 17 23 13

FAXEM

+33 3 88 17 90 62

E-MAILEM

euro-ombudsman@europarl.eu.int

NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH

<http://www.euro-ombudsman.eu.int>

PRODEJ A PŘEDPLATNÉ

Placené publikace, které vydává Úřad pro úřední tisky, je možné zakoupit v našich prodejních místech po celém světě.

Jaký je postup pro získání té či oné publikace?

Jakmile si opatříte seznam prodejních míst, vyberte si vhodnou prodejnu a objednejte si požadovanou publikaci.

Jak si opatříte seznam prodejních míst?

- buď na internetové stránce Úřadu pro úřední tisky
<http://publications.eu.int/>
- nebo o něj můžete požádat faxem na čísle (352) 2929-42758
a obdržíte ho v tištěné podobě.

Úřad pro úředni tisky

Publications.eu.int

ISBN 92-95022-56-4

9 789295 022560